

A-I – Základní informace o podávání návrhu SP / žádosti o akreditaci SP

Název vysoké školy: UNIVERZITA KARLOVA

Název fakulty / fakult, příp. vysokoškolského ústavu: Fakulta humanitních studií

Název spolupracující instituce:

Název zahraniční vysoké školy:

Název detašovaného pracoviště:

Název studijního programu: Studium humanitní vzdělanosti

Typy žádostí:

žádost o udělení oprávnění uskutečňovat studijní program v rámci institucionální akreditace pro oblast nebo oblasti vzdělávání

Datum vyjádření akademického senátu fakulty nebo fakult: 8. 3. 2018

Datum schválení vědeckou radou fakulty nebo fakult příp. vysokoškolského ústavu: 21. 3. 2018

Datum podpisu dohody se spolupracující institucí:

Datum podpisu dohody se zahraniční vysokou školou:

Datum usnesení Rady pro vnitřní hodnocení o postoupení žádosti o akreditaci Národnímu akreditačnímu úřadu:

Datum udělení oprávnění uskutečňovat studijní program Radou pro vnitřní hodnocení:

Odkaz na elektronickou podobu žádosti o akreditaci SP:

Odkazy na relevantní vnitřní předpisy: <http://www.cuni.cz/UK-146.html>

ISCED F: 0288 Interdisciplinární programy a kvalifikace zahrnující umění a humanitní vědy

B-Ia – Základní evidenční údaje o studijním programu			
Název studijního programu v jazyce výuky	Studium humanitní vzdělanosti		
Název studijního programu v jazyce výuky			
Překlad názvu studijního programu do ČJ			
Překlad názvu studijního programu do AJ	Humanities and Social Sciences		
Typ studijního programu	Bakalářský		
Profil studijního programu	Akademicky zaměřený		
Názvy specializací v jazyce výuky			
Překlad názvů specializací do ČJ			
Překlad názvů specializací do AJ			
Sdružené studium	Ne		
Forma studia	Prezenční – distanční		
Standardní doba studia	3 roky		
Jazyk výuky studijního programu	Český jazyk		
Udělovaný akademický titul	Bc.		
Typ diplomu pro meziuniverzitní studium			
Státní rigorózní zkouška	Ne	Udělovaný akademický titul	
Garant studijního programu	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.		
Předpokládaný počet přijímaných uchazečů ke studiu ve studijním programu	750		
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	Ne		

Zaměření na přípravu odborníků z oblasti bezpečnosti České republiky	Ne
Uznávací orgán	
Oblast(i) vzdělávání (u více oblastí vzdělávání také podíl jednotlivých oblastí vzdělávání na výuce v %)	10: Filozofie, religionistika a teologie (33%) 12: Historické vědy (33%) 25: Sociologie (34%)

	název SP	název SO	počet studentů
Stávající studijní programy a obory, které nový studijní program nahrazuje, včetně počtu studentů	Humanitní studia	Studium humanitní vzdělanosti	1350
Poznámka k vazbě nového studijního programu na stávající SP/SO	Studenti výše uvedených studijních programů a oborů mohou dostudovat v navrhovaném studijním programu podle studijního plánu, podle kterého začali studovat v jednom z výše uvedených studijních programů / oborů, do kterého byli přijati ke studiu.		

B-Ib – Charakteristika studijního programu	
Cíle studia ve studijním programu	
<i>Co je primárním cílem či účelem existence daného studijního programu? (Jedná se o jakousi „preambuli“ celého popisu náležitostí SP, prosíme jen stručně).</i>	Cílem SP je poskytnout studentům komplexní vzdělání ve společenských a humanitních vědách. Důraz je kladen na šíři znalostí a dovedností i na vzájemnou provázanost mezi jednotlivými vyučovanými obory. Zároveň je cílem prohloubit znalosti studenta v jednom jím zvoleném oboru tak, aby v něm mohl pokračovat navazujícím magisterským studiem.
Charakteristika studijního programu	
ODBORNÁ A OBOROVÁ CHARAKTERISTIKA SP:	
<i>Jaké je odborné zaměření SP? Z jakých vědních oborů či disciplín vychází a jak se toto zaměření projevuje v rámci související tvůrčí činnosti?</i>	Studijní program se odborně zaměřuje na společenské a humanitní vědy, jeho základem je filosofie, historie, sociologie, sociokulturní antropologie, psychologie. Opírá se tak o široké spektrum věd o člověku a lidské společnosti, přičemž důraz je kladen nejen na specifická paradigmatata těchto věd, ale i na jejich interdisciplinární přesahy.
<i>Pokud jsou součástí daného SP specializace, popište jejich odborné zaměření v rámci SP.</i>	
<i>V závislosti na označení popište, zdali se jedná spíše o akademicky či profesně zaměřený SP.</i>	Studijní program je zaměřen akademicky, avšak získané kompetence (analytické, interpretační, komunikační) jsou široce využitelné i v neakademické praxi.
<i>Jaké jsou záměry dalšího odborného rozvoje daného SP?</i>	Záměrem je dále prohlubovat personální a odborné propojení tohoto bakalářského SP s navazujícími magisterskými programy provozovanými na FHS UK.
CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	
<i>Jaká je charakteristika SP v kontextu strategie vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	Tento SP je jediným bakalářským programem v češtině provozovaným na fakultě a zahrnuje všechny hlavní disciplíny, jež se na fakultě vyučují. Jeho hlavním cílem je tedy připravovat dostatečné množství absolventů, kteří by mohli pokračovat navazujícím magisterským studiem v některém z programů uskutečňovaných na FHS UK.
<i>Čím je daný SP jedinečný v kontextu vzdělávací činnosti na UK? Jaké jsou jeho obsahové odlišnosti nebo překryvy s jinými studijními programy na UK?</i>	SP je unikátní tím, že umožňuje studentům sestavit si vlastní kurikulum, osvojit si základní teoretické koncepty a metodologii tří oblastí vzdělávání a následně napsat kvalifikační práci v jedné z nich. Obor tak jedinečným způsobem vychází vstříc poptávce ze strany jak těch absolventů středních škol, kteří se bezprostředně po maturitě nedokážou rozhodnout pro konkrétní humanitní či společenskovědní obor, tak těch, kteří se sice na jeden obor již od začátku chtějí zaměřit, ale chtějí si zároveň vybudovat širší základnu znalostí a dovedností.
<i>Jakým způsobem zohledňuje daný SP společenskou poptávku a možnosti uplatnění absolventa v současné společnosti?</i>	Podoba studijního programu vychází z přesvědčení, že absolventi s interdisciplinárním přehledem a širokým zaměřením najdou ve společnosti lepší uplatnění než absolventi úzce vymezených oborů, neboť jsou schopni pružněji reagovat na měnící se požadavky pracovního trhu.
<i>Jaké jsou záměry dalšího rozvoje SP z hlediska vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	Studijní program dobře plní svoji zamýšlenou funkci, a proto v dohledné době nepočítáme s výraznými posuny.
CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA ORGANIZACE STUDIA	
<i>Popište obsahové změny oproti studijnímu programu či programům, nebo studijnímu oboru či oborům, na které tento SP obsahově navazuje.</i>	Oproti původní podobě Státní závěrečné zkoušky, jež se skládala ze dvou částí (Zkouška z humanitní vzdělanosti a Obhajoba bakalářské práce), má nová Státní závěrečná zkouška čtyři části (Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě, Filosofie v kontextu humanitních věd, Evropské dějiny v kontextech,

	<p>Obhajoba bakalářské práce). Zároveň byly zrušeny souborné zkoušky, které by nové části Státní závěrečné zkoušky svým obsahem a částečně i názvem zbytečně dublovaly.</p> <p>Místo čtyř úvodů do jednotlivých společenských věd, které byly původně předepsány jako povinné předměty pro 1. ročník studia, je zaveden jeden společný Úvod do společenských věd. Úvody do jednotlivých společenskovedních oborů byly přesunuty až do 2. ročníku s tím, že jsou povinně volitelné a navazují na ně formou korekvizit další povinné volitelné kurzy daného oboru. Tím je zajištěna důkladnější průprava studentů, kteří se chtějí zaměřit na některý z oborů společenských věd.</p> <p>Kombinovaná forma studia byla proměněna v distanční formu, neboť rozsah výuky nebude splňovat požadavek na 80 hodin kontaktní výuky za semestr. Na druhou stranu bude studentům nabízeno dostatečné množství předmětů vyučovaných formou víkendového soustředění tak, aby mohli veškeré své studijní povinnosti splnit právě tímto typem kurzů. Žádné čistě distanční předměty, tj. předměty bez kontaktní výuky formou soustředění, nebudou s výjimkou jazykových zkoušek vypisovány. Tento model studia se snaží vyjít vstříc potřebám zájemců, kteří chtějí studium kombinovat s prací na plný úvazek a mnohdy i s rodinou, nicméně vychází z našich dosavadních zkušeností, podle nichž je přímý kontakt s vyučujícím důležitou podmínkou pro úspěšné absolvování studia.</p>
<p><i>V případě realizace SP společně s pracovištěm AV ČR popište důvody a okolnosti této spolupráce a podíl pracoviště na uskutečňování SP.</i></p>	
<p><i>V případě realizace SP společně se zahraniční VŠ popište důvody a okolnosti této spolupráce.</i></p>	
<p><i>Pokud jsou součástí SP specializace, popište stručně jejich význam, zaměření a členění v rámci SP, včetně struktury studijního plánu včetně případného vztahu k studijnímu plánu bez specializací. Zdůvodněte případný nižší počet kreditů za společnou část studijního plánu než 50%.</i></p>	
<p><i>Pokud je součástí SP „sdružené studium“, popište strukturu studijních plánů, případně přidružené studijní plány jiných SP apod.</i></p>	
<p><i>Zde můžete uvést další komentáře, poznámky, vysvětlení k organizaci studia či vypíchnout konkrétní specifika daného SP, které považujete za zajímavé.</i></p>	<p>Výrazným rysem tohoto programu je do značné míry otevřený studijní plán, který ponechává široký prostor individuálním schopnostem a zájmům každého studenta.</p>
<p><i>V případě ne zcela uspokojivého personálního zabezpečení uveďte informace o personálním rozvoji (např. plánované habilitace, PhD studium apod.).</i></p>	
<p><i>Jaké jsou záměry rozvoje daného SP z hlediska organizace studia?</i></p>	<p>Navrhovaná podoba studijního programu reflektuje naše dosavadní zkušenosti s fungováním SO <i>Studium humanitní vzdělanosti</i> a zahrnuje změny, které mají vést k odstranění existujících nedostatků. Proto v blízké době s dalšími většími změnami nepočítáme.</p>
<p><i>Hlavní pracoviště fakulty (fakult), která převážně zajišťují výuku.</i></p>	<p>Společenskovední modul</p> <p>Filosofický modul</p> <p>Historický modul</p> <p>Komunikativní modul</p>

	Kvalifikační modul
	Kreativní modul
	Pracoviště Historické sociologie
	Pracoviště oboru Německá a francouzská filosofie
	Katedra Sociální a kulturní ekologie
	Grantové projekty
	Fakulta humanitních studií
Profil absolventa studijního programu	
Odborné znalosti	
<p>Absolvent studijního programu získal široké spektrum znalostí z humanitních a společenských věd a orientuje se jak v jejich soudobých teoriích, směrech a základních textech, tak v jejich dějinném vývoji. Rozumí proto rozmanitým sociálním i kulturním jevům, systémům a procesům, a to z mnoha perspektiv včetně toho, že si uvědomuje jejich historickou dimenzi a zakotvenost.</p> <p>Rozumí základním sociologickým, antropologickým či psychologickým teoriím a uvědomuje si jejich důležitost pro interpretaci kulturních a sociálních jevů a procesů.</p> <p>Zná základní kvalitativní i kvantitativní metody sociologického, antropologického či psychologického výzkumu.</p> <p>Rozumí podmínkám, možnostem a omezením využití sociologických, antropologických či psychologických teorií, konceptů a metod pro analýzu a interpretaci procesů sociální a kulturní praxe.</p> <p>Zná dějiny myšlení a klasické i současné otázky evropské filosofické a duchovní tradice.</p> <p>Zná české i světové dějiny, včetně dějin umění a kultury. Je obeznámen se základními historiografickými přístupy, teoriemi, koncepty a metodami.</p> <p>Rozumí vzájemné provázanosti všech výše zmíněných oborů i rozdílnosti jejich perspektiv.</p> <p>V jednom z těchto oborů, v závislosti na zvoleném tématu bakalářské práce a s tím souvisejícím výběru povinně-volitelných předmětů, disponuje hlubšími odbornými znalostmi, a je tedy adekvátně připraven ke studiu v některém z navazujících magisterských oborů na FHS nebo jiných vysokých školách.</p>	
Odborné dovednosti a obecné způsobilosti	
<p>Absolvent studijního programu je schopen se samostatně orientovat v rozmanitých myšlenkových, kulturních, politických i sociálních systémech a procesech.</p> <p>Dokáže kriticky reflektovat a promýšlet společenské a kulturní jevy.</p> <p>Umí analyzovat konkrétní společenské a kulturní problémy a pro tuto analýzu vybrat a aplikovat vhodnou teorii.</p> <p>Absolventi, kteří se během svého studia profilovali ve společenských vědách, dokáží navrhnout výzkumný projekt, aplikovat kvantitativní či kvalitativní výzkumnou metodu, získávat a vyhodnocovat empirická data, posoudit etický rozměr použité výzkumné metody.</p> <p>Umí tvůrčím způsobem interpretovat text, analyzovat a kriticky zhodnotit jeho argumentační strukturu.</p> <p>Dokáže aplikovat filosofický způsob tázání, a tematizovat tak předpoklady a podmínky určitých myšlenkových, kulturních a vědeckých systémů a teorií.</p> <p>Je schopen samostatně identifikovat a kriticky interpretovat klíčové historické jevy a reflektovat jejich vzájemné souvislosti, dokáže aktuální společenské a kulturní jevy zasadit do jejich historického kontextu.</p> <p>Konkrétní společenský či kulturní problém dovede nahlížet z více perspektiv, dokáže spojovat a využívat znalosti z různých oborů.</p> <p>Umí samostatně vyhledávat informace, kriticky je utřídit a analyzovat jejich výpovědní hodnotu.</p> <p>Je schopen kultivovaně sdělovat své myšlenky, dovede formulovat relevantní argumenty, tvrzení a závěry.</p> <p>Ovládá zásady akademického psaní a umí vytvořit rozsáhlý odborný text (bakalářskou práci).</p> <p>Je schopen efektivně komunikovat v cizím jazyce a získávat v něm informace, dokáže přeložit odborný text do češtiny.</p> <p>Díky liberální formě studia, která klade důraz na odpovědnou volbu každého studenta, dokáže samostatně plánovat a rozhodovat se, v plánování a rozhodování je flexibilní a dokáže dodržovat stanovené termíny.</p> <p>V jednom oboru, v němž se během studia profiloval, je schopen pokračovat v navazujícím magisterském studiu.</p> <p>Má dobré předpoklady pro další sebevzdělávání a rozvíjení vlastních znalostí a dovedností.</p>	
Předpokládaná uplatnitelnost absolventů na trhu práce	

V institucích veřejné správy, tj. státní správy a samosprávy, kde je potřeba znalost širších společenských souvislostí, v kulturních institucích, v organizační struktuře neziskového sektoru, v public relations, v agenturách pro výzkum veřejného mínění a trhu, v hromadných sdělovacích prostředcích, v reklamních agenturách atd., a to např. na pozicích odborný konzultant, mediální analytik, analytik veřejného mínění atd. Po navazujícím magisterském studiu nalezne uplatnění v akademické sféře, v oblasti výzkumných a badatelských aktivit různých institucí atd.

Pravidla a podmínky pro tvorbu studijních plánů v pregraduálním studiu (vyplněno)

Bakalářské a magisterské studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS). Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty). Pokyny pro vytváření studijní plánů jsou uvedeny v příloze opatření rektora 58/2017 Pravidla a doporučení pro vytváření studijních programů na UK.

Podmínky k přijetí ke studiu (pro NAU ev. uznávací orgán)

Návaznost na další typy studijních programů

Po absolvování mohou studenti pokračovat ve studiu na všech navazujících magisterských programech provozovaných na FHS UK a na humanitně a společenskovědně orientovaných programech provozovaných na ostatních fakultách UK i na jiných vysokých školách.

POUZE PRO RUK

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk (750 znaků – plný studijní plán, 340 znaků sdružené studium)
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – český jazyk
Všeobecně vzdělaný člověk, který se orientuje v historii, filosofii a společenských vědách, má dobrou praktickou znalost nejméně jednoho cizího jazyka včetně odborného překladu, dokáže se kultivovaně vyjadřovat a přesvědčivě argumentovat. Velký důraz byl při studiu kladen na pěstování samostatnosti, odpovědnosti a na vlastní tvořivou práci. Absolvent v průběhu studia a při zpracování své bakalářské práce získal hlubší odborné znalosti a dovednosti v jedné z humanitních či společenských věd, a je tedy schopen pokračovat navazujícím magisterským studiem této zvolené disciplíny.
Profil absolventa pro specializaci A – český jazyk
Profil absolventa pro specializaci B – český jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán (maior) – český jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán (minor) – český jazyk
Profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk (850 znaků - plný studijní plán, 375 sdružené studium)
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – anglický jazyk
Our graduates are universally well-educated, knowledgeable about history, philosophy and social sciences; they have a good working knowledge of one or more foreign languages, including a skill of translating specialized texts, and the ability to express themselves both succinctly and convincingly. The competences they have acquired emphasise independence, responsibility and resourcefulness. In the course of their study as well as when writing their BA paper, our graduates gained a deeper specialized knowledge and skills in one of the humanities or social sciences, and thus are well-prepared to continue with a follow-up master's course of study in their chosen discipline.
Profil absolventa pro specializaci A – anglický jazyk
Profil absolventa pro specializaci B – anglický jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán – anglický jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán – anglický jazyk

B-IIa – Studijní plány pro bakalářské a magisterské SP**Označení studijního plánu** Studijní plán pro prezenční formu

Povinné předměty							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/se m	PPZ	ZT PPZ
Úvod do společenských věd I.	2/0	Z	2	prof. Miloš Havelka, CSc.	1ZS	x	x
Úvod do filosofie I.	2/0	Z	2	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do historie I.	2/0	Z	2	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Zdeněk Pinc	1ZS	x	
Proseminář k interpretaci textu	0/2	KZ	5	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do společenských věd II.	2/0	Zk	6	prof. Miloš Havelka, CSc.	1LS	x	x
Úvod do filosofie II.	2/0	Zk	6	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	1LS	x	x
Úvod do historie II.	2/0	Zk	6	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	1LS	x	x
Proseminář k akademickým dovednostem	0/2	KZ	5	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	1LS	x	x
Rozprava s rodilým mluvčím	0/0	Zk	4	Irma Hvorecká, Ph.D.	1LS		
Úvod do společenskovedních metod	2/0	Zk	3	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2ZS	x	x
Ověření jazykové kompetence	0/0	Zk	10	Mgr. Lily Císařovská	2LS		
Celkem kreditů za povinné předměty			55			41	

Povinné předměty – pro zpracování závěrečné práce

Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/se m	PPZ	ZT PPZ
Diplomní seminář I. – společenské vědy	0/2 (liché týdny)	KZ	5	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář I. – filosofie	0/2 (liché týdny)	KZ	5	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář I. – historie	0/2 (liché týdny)	KZ	5	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář II. – společenské vědy	14 [HS]	Z	5	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	3LS	x	

Diplomní seminář II. – filosofie	14 [HS]	Z	5	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	3LS	x	
Diplomní seminář II. – historie	14 [HS]	Z	5	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	3LS	x	
Celkem kreditů za povinné předměty pro zpracování ZP			10			10	

Povinně volitelné předměty 1 – společenské vědy							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Úvod do sociologie	2/0	Zk	4	prof. Miloš Havelka, CSc.	2ZS	x	x
Úvod do sociokulturní antropologie	2/0	Zk	4	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2ZS	x	x
Úvod do psychologie	2/0	Zk	4	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2ZS	x	x
Významní představitelé sociologického myšlení	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	2-3	x	
Moderní společnosti a sociologické teorie	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	2-3	x	
Sociologie institucí	2/0	Zk	4	doc. Ing. Karel Müller, CSc.	2-3	x	
Sociologie vědění	2/0	Zk	4	doc. Ing. Karel Müller, CSc.	2-3	x	
Sociální nerovnosti	2/0	Zk	4	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.	2-3	x	
Sociologie spotřeby	2/0	Zk	4	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.	2-3	x	
Skupiny, organizace a sociální změna: vybraná témata ze sociologie organizace	2/0	Zk	4	Mgr. Magdaléna Šťovičková Jantulová	2-3	x	
Sociologie konfliktu	2/0	Zk	4	Mgr. Karel Černý, Ph.D.	2-3	x	
Sociologie životního prostředí	2/0	Zk	4	Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.	2-3	x	
Gender a společnost	2/0	Zk	4	Ing. Petr Pavlík, Ph.D.	2-3	x	
Sociologie občanské společnosti	2/0	Zk	4	PhDr. Tereza Pospíšilová, Ph.D.	2-3	x	
Ekonomická teorie v kontextech	2/0	Zk	4	Ing. Inna Čábelková, Ph.D.	2-3	x	
Migrace a postmigrační procesy	2/0	Zk	4	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2-3	x	
Romové a diskurz marginalizace	2/0	Zk	4	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2-3	x	
Subkultury mládeže	2/0	Zk	4	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.	2-3	x	
Vybraná témata současné antropologie	2/0	Zk	4	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.	2-3	x	
Mimoevropské hudební kultury I.	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Zuzana	2-3	x	

				Jurková, Ph.D.			
Mimoevropské hudební kultury II.	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	2-3	x	
Cesty k postmoderní antropologii	0/2	KZ	4	Mgr. Hedvika Novotná	2-3	x	
Politiky paměti	2/0	Zk	4	Mgr. Hedvika Novotná	2-3	x	
Hudba židovských komunit	2/0	Zk	4	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.	2-3	x	
Člověk a náboženství I.	2/0	Zk	4	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	2-3	x	
Dar, dluh, směna	2/0	Zk	4	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	2-3	x	
Klasikové sociokulturní antropologie	2/0	Zk	4	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	2-3	x	
Základy etnologie I.	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Vybrané problémy urbánní antropologie	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Politiky identit	2/0	Zk	4	Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.	2-3	x	
Antropologie a prostor	2/0	Zk	4	Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.	2-3	x	
Vývojová psychologie	2/0	Zk	4	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2-3	x	
Psychologie celoživotního vývoje	2/0	Zk	4	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2-3	x	
Psychologie osobnosti	2/0	Zk	4	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.	2-3	x	
Evoluční psychologie	2/0	Zk	4	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.	2-3	x	
Sociální psychologie	2/0	Zk	4	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3	x	
Vědeckovýzkumná propedeutika v psychologii	2/0	Zk	4	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3	x	
Psychofyziologie a neuropsychologie	2/0	Zk	4	Mgr. Lenka Martinec Nováková, Ph.D.	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 1			16				

Povinně volitelné předměty 2 – filosofie							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Základní pojmy filosofie	2/0	Zk	4	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	2	x	x
Základní otázky logiky I.	2/0	Zk	4	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.	2-3	x	
Základní otázky logiky II.	2/0	Zk	4	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.	2-3	x	

Základní otázky logiky I. – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.	2-3	x	
Základní otázky logiky II. – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.	2-3	x	
Řecké náboženství: rituál	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Tomáš Vitek, Dr.	2-3	x	
Mladší předsókratici	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Tomáš Vitek, Dr.	2-3	x	
Pýthagorejci	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Tomáš Vitek, Dr.	2-3	x	
Kosmologie a kosmogonie	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Tomáš Vitek, Dr.	2-3	x	
Platónova filosofie	2/0	Zk	4	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	2-3	x	
Aristotelova filosofie přírody	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie raného novověku – kontinentální tradice	2/0	Zk	4	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie raného novověku – kontinentální tradice – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie raného novověku – britský empirismus	2/0	Zk	4	PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie raného novověku – britský empirismus – seminář	0/2	KZ	4	PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie pozdního novověku – Kant	2/0	Zk	4	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie pozdního novověku – Kant – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie pozdního novověku – Hegel, Marx	2/0	Zk	4	Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.	2-3	x	
Filosofie pozdního novověku – Hegel, Marx – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.	2-3	x	
Fenomenologie I.	2/0	Zk	4	doc. Karel Novotný, M.A., Ph.D., DSc.	2-3	x	
Fenomenologie II.	2/0	Zk	4	Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D.	2-3	x	
Fenomenologie raného Heideggera	2/0	Zk	4	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	2-3	x	
Fenomenologie raného Heideggera – seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	2-3	x	
Filosofická antropologie I.	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2-3	x	
Filosofická antropologie II.	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2-3	x	
Etika I.	2/0	Zk	4	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.	2-3	x	

Etika II.	2/0	Zk	4	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.	2-3	x	
Politická filosofie I.	2/0	Zk	4	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.	2-3	x	
Politická filosofie II.	2/0	Zk	4	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.	2-3	x	
Hermeneutika	0/2	KZ	4	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.	2-3	x	
Základy funkcionálního strukturalismu	2/0	Zk	4	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.	2-3	x	
Strukturální poetika vyprávění	2/0	Zk	4	doc. Mgr. Jakub Česka, Ph.D.	2-3	x	
Interpretace literárního díla	0/2	KZ	4	doc. Mgr. Jakub Česka, Ph.D.	2-3	x	
Četba a interpretace významných textů západní tradice	0/2	KZ	4	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	2-3	x	
Teorie obrazu	0/2	KZ	4	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.	2-3	x	
Umění a vizuální kultura	2/0	Zk	4	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.	2-3	x	
Gnoseologické aspekty vizuálních médií	0/2	KZ	4	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.	2-3	x	
Teorie a kritika současné výtvarné tvorby	0/2	KZ	4	Mgr. Aleš Svoboda	2-3	x	
Vizuální sémiotika	2/0	Zk	4	Mgr. Aleš Svoboda	2-3	x	
Aristotelova praktická filosofie	2/0	Zk	4	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 2			16				

Povinně volitelné předměty 3 – historie							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Evropská reformace	0/2	KZ	4	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2-3	x	
Čas a vyprávění u Paula Ricoeura	0/2	KZ	4	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2-3	x	
Vybrané problémy filozofie a teorie dějin	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2	x	x
Česká protireformace I.	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2-3	x	
Česká protireformace II.	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2-3	x	
Česká a evropská religiozita 19. a 20. století I.	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2-3	x	
Česká a evropská religiozita 19. a 20. století II.	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2-3	x	
Náboženství a dějiny muslimských	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk	2-3	x	

zemí I.				Nešpor, Ph.D.			
Náboženství a dějiny muslimských zemí II.	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.	2-3	x	
My a oni: Evropa a "evropanství" v raném novověku	2/0	Zk	4	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.	2-3	x	
Král a jeho dvůr, společnost a intelektuálové v předrevoluční Francii	2/0	Zk	4	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.	2-3	x	
Zrození byrokrata: Vzdělání, moc a sociabilita osvěcenských úředníků	2/0	Zk	4	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.	2-3	x	
Československo 1918–38 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2-3	x	
Československo 1939–47 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2-3	x	
Československo 1948–68 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2-3	x	
Československo 1969–89 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe	2/0	Zk	4	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2-3	x	
Dějiny rodiny v evropské společnosti I.	2/0	Zk	4	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	2-3	x	
Dějiny rodiny v evropské společnosti II.	2/0	Zk	4	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	2-3	x	
Dějiny kosmologie	0/2	KZ	4	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	2-3	x	
Prostor a čas v malbě 19. a 20. století	2/0	Zk	4	doc. ak. mal. Jaroslav Alt	2-3	x	
Vnímání uměleckého díla v čase	2/0	Zk	4	doc. ak. mal. Jaroslav Alt	2-3	x	
Město jako obraz (starověk)	2/0	Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2-3	x	
Město jako obraz (evropský středověk)	2/0	Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2-3	x	
Město jako obraz (evropský raný novověk)	2/0	Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2-3	x	
Město jako obraz (Evropa 19. a 20. století)	2/0	Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2-3	x	
Etapy (výtvavné) moderny	2/0	Zk	4	Mgr. Aleš Svoboda	2-3	x	
Tendence poválečného výtvarného umění	2/0	Zk	4	Mgr. Aleš Svoboda	2-3	x	
Etapy architektonické moderny	2/0	Zk	4	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.	2-3	x	
Historický proseminář - Úvod do studia dějepisu	2/0	Zk	4	doc. Dr. phil. Mgr. Pavel Himl	2	x	x

Vybrané problémy českých dějin I.	2/0	Zk	4	Mgr. Jan Tuček	2-3	x	
Vybrané problémy českých dějin II.	2/0	Zk	4	Mgr. Jan Tuček	2-3	x	
Čechy a Anglie	2/0	Zk	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3	x	
Dějiny peněz	2/0	Zk	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3	x	
Moderní česko-německé vztahy pohledem historických věd I. (1848–1918)	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Moderní česko-německé vztahy pohledem historických věd II. (1918–1939)	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Moderní česko-židovské vztahy pohledem historických věd (1780–1939)	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Multietnická a multikulturní společnost Československé republiky (1918–1939)	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
„Český“ antisemitismus – komparativní pohled (1848– 1989)	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Dějiny každodennosti I.	2/0	Zk	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3	x	
Dějiny každodennosti II.	2/0	Zk	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 3			16				

Povinně volitelné předměty 4							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Nácvik anglického překladu	0/2	KZ	4	Mgr. Lily Císařovská	1-2		
AJ – Intermediate	0/2	KZ	3	Irma Hvorecká, Ph.D.	1-2		
AJ – Upper-Intermediate	0/2	KZ	3	Mgr. Lily Císařovská	1-2		
AJ – Advanced	0/2	KZ	3	Mgr. Lily Císařovská	1-3		
AJ – Pre-Proficiency	0/2	KZ	3	Mgr. Lily Císařovská	1-3		
Listening Skills	0/2	KZ	3	Irma Hvorecká, Ph.D.	1-3		
Němčina pro začátečníky	0/2	KZ	3	Veronika Körner-Beneš	1-3		
Němčina pro mírně pokročilé	0/2	KZ	3	Veronika Körner-Beneš	1-3		
Francouzština pro začátečníky	0/2	KZ	3	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.	1-3		
Francouzština pro mírně pokročilé	0/2	KZ	3	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.	1-3		
Čínština pro začátečníky	0/4	KZ	4	Mgr. Veronika Teryngerová	1-3		
Teorie fotografie	0/2	KZ	3	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.	1-3		
Základy muzejních studií	0/2	KZ	3	PhDr. RNDr. Milan Kreuzzieger, Ph.D.	1-3		

Základy 3D grafiky	0/2	KZ	3	PhDr. Daniel Říha, Ph.D.	1-3		
Základy tvorby interaktivních multimediálních aplikací I.	0/2	KZ	3	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.	1-3		
Prvky výtvarné tvorby	4 dny	KZ	3	Mgr. Aleš Svoboda	1-3		
Relační malba I.	3 dny	KZ	3	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.	1-3		
Relační malba II.	3 dny	KZ	3	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.	1-3		
Literární tvorba I.	0/2	KZ	3	PhDr. Ing. Jan Vodňanský	1-3		
Literární tvorba II.	0/2	KZ	3	PhDr. Ing. Jan Vodňanský	1-3		
Percepce hudební tvorby	0/2	KZ	3	Mgr. Matěj Kratochvíl, Ph.D.	1-3		
Vizuální komunikace a grafický design	2/0	Zk	3	ak. mal. Ditta Jiříčková	1-3		
Tvořivost jako rozvoj osobnosti	0/2	KZ	3	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.	1-3		
Základy výstavní praxe	0/2	KZ	3	MgA. Karel Zavadil (doktorand)	1-3		
Tvořivá dramatika	3 dny	KZ	3	doc. Mgr. Radek Marušák	1-3		
Malba a výtvarné vyjadřování	3 dny	KZ	3	doc. ak. mal. Jiří Kornatovský	1-3		
Základy redakční práce: od rukopisu ke knize	0/2	KZ	3	PhDr. M. Kratochvílová, Ph.D.	1-3		
Světlo a jeho úloha v umění a architektuře	2/0	Zk	3	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.	1-3		
Krajina jako fenomén	3 dny	KZ	3	doc. ak. mal. Jaroslav Alt	1-3		
Evropská literární kultura I. – Antický a biblický literární kánon	2/0	Zk	3	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.	2-3		
Evropská literární kultura II. – Zakládání Evropy ve středověké a renesanční literatuře	2/0	Zk	3	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.	2-3		
Evropská literární kultura III.	2/0	Zk	3	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.	2-3		
Evropská literární kultura IV.	2/0	Zk	3	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.	2-3		
Základy kvantitativní metodologie	2/0	Zk	3	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.	2-3		
Základy statistického zpracování dat	0/2	KZ	3	Mgr. Jana Kružiková, Ph.D.	2-3		
Analýza diskurzu: vybrané přístupy	2/0	Zk	3	Mgr. Magdaléna Šťovičková Jantulová	2-3		

Základy statistické analýzy dat	0/2	KZ	3	Ing. Inna Čábelková, Ph.D.	2-3		
Česká otázka v evropském kontextu I.	2/0	Zk	3	prof. Miloš Havelka, CSc.	2-3		
Česká otázka v evropském kontextu II.	2/0	Zk	3	prof. Miloš Havelka, CSc.	2-3		
Vizuální sociologie I.	0/2	KZ	3	PhDr. Rudolf Šmíd	2-3		
Vizuální sociologie II.	0/2	KZ	3	PhDr. Rudolf Šmíd	2-3		
Současná témata migračních studií	0/2	KZ	3	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2-3		
Česká společnost a etnické skupiny	0/2	KZ	3	PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc.	2-3		
Postrurální světy: etnografie současné vesnice	0/2	KZ	3	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2-3		
Zúčastněné pozorování v sociálněvědním výzkumu	0/2	KZ	4	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.	2-3		
Kultury nativních severoamerických etnik	2/0	Zk	3	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.	2-3		
Hudba Romů	2/0	Zk	3	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	2-3		
Hudebně-antropologický seminář	0/2	KZ	4	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.	2-3		
Četba vybraných textů k antropologii hudby	0/2	KZ	3	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.	2-3		
Člověk a náboženství II.	2/0	Zk	3	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	2-3		
Základy etnologie II.	2/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3		
Antropologie těla	0/2	KZ	3	Mgr. Alžběta Wolfová	2-3		
Srovnávací psychologie	2/0	Zk	3	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.	2-3		
Aplikovaná sociální psychologie	0/2	KZ	3	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3		
Psychologie zdraví	0/2	KZ	3	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3		
Lidská sexualita	2/0	Zk	3	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.	2-3		
Seminář experimentální psychologie	0/2	KZ	3	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.	2-3		
Studium kognitivních schopností papoušků šedých	0/2	KZ	4	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.	2-3		
Praktikum ze srovnávací psychologie	3 dny	KZ	3	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.	2-3		
Komunikace v rodinném systému	0/2	KZ	3	Mgr. Eva Richterová	2-3		
Pedagogická psychologie	2/0	Zk	3	PhDr. Gabriela Seidlová	2-3		

				Málková, Ph.D.			
Psychologické otázky studia gramotnosti	0/2	KZ	3	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2-3		
Svět staroseverské literatury	2/0	Zk	3	Mgr. Marie Novotná	2-3		
Architektura jako filosofické téma	0/2	KZ	3	Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.	2-3		
Platón: Symposion	0/2	KZ	3	doc. Mgr. Tomáš Vitek, Dr.	2-3		
Platónovy dialogy (Sofisté, Politikos, Parmenidés)	0/2	KZ	3	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	2-3		
Hippokratovské lékařství a jeho tradice	0/2	KZ	3	doc. Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.	2-3		
Introduction to Political Philosophy	0/2	KZ	4	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.	2-3		
The Human Condition: Introduction to Philosophical Anthropology	2/0	KZ	4	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.	2-3		
Controversial Issues in Anthropology	0/2	KZ	4	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.	2-3		
Music, Culture, and Technology	2/0	KZ	4	David Verbuč, MA, Ph.D.	2-3		
Late Medieval Central Europe: State, Church and Society in European Context	2/0	KZ	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3		
Minimální počet kreditů ze skupiny 4			12				

Povinně volitelné předměty 5		
Obsahuje všechny kurzy skupin PVP 1 až PVP 4.		
Minimální počet kreditů ze skupiny 5		97

Doporučené volitelné předměty					
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	vyučující	dopor. roč/sem

Poznámky ke studijnímu plánu
<ul style="list-style-type: none"> - Diplomní seminář si studenti volí podle oborového zaměření své bakalářské práce (mezi jednotlivými diplomními semináři je záměnnost). - Skupina PVP 1 umožňuje formou prerekvizit a korekvizit volbu zaměření v rámci společenských věd, a to buď na sociologii, nebo sociokulturní antropologii, nebo psychologii. - U skupiny PVP 4 uvádíme jen reprezentativní výběr, skutečné množství vyučovaných kurzů spadajících do této skupiny je násobně vyšší. - Celkový minimální počet kreditů za povinně volitelné předměty je vytvořením skupiny PVP 5 nastaven tak, že je vyšší než prostý součet minimálních počtů kreditů ze skupin PVP 1 až PVP 4. Toto opatření má za cíl zajistit studentům dostatečný prostor pro volbu vlastní profilace, kdy jim zbývá dostatečný počet kreditů, které mohou získat v libovolné skupině povinně volitelných předmětů.

Rozložení kreditů	kredity za PPZ (včetně ZT PPZ)	kredity za všechny předměty
povinné předměty	41	55
povinné předměty - závěrečná práce	10	10
povinně volitelné předměty	48	97
kredity pro volbu studenta	0	18
celkem	99	180

Státní závěrečná zkouška (státní rigorózní zkouška pro všeobecné a zubní lékařství)	
část SZZ 1	Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě Navazuje na předměty: Úvod do společenských věd I. + II., Úvod do společenskovědních metod, Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 1. Student si v souladu s absolvovanou výukou v rámci skupiny PVP 1 volí z okruhů: sociologie, sociokulturní antropologie, psychologie.
část SZZ 2	Filosofie v kontextu humanitních věd Navazuje na předměty: Úvod do filosofie I. + II., Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 2.
část SZZ 3	Evropské dějiny v kontextech Navazuje na předměty: Úvod do historie I. + II., Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 3.
část SZZ 4	Obhajoba bakalářské práce

Další studijní povinnosti
Veškeré studijní povinnosti, včetně odborné praxe, jsou na Univerzitě Karlově stanoveny prostřednictvím předmětů.
Návrh témat kvalifikačních prací (pro nové SP)
Témata obhájených kvalifikačních prací
<p>Obdarovávání ze sociologické perspektivy: Normy, praktiky a variabilita.</p> <p>„Zatím všechno zvládám.“ Reflexe osobní autonomie seniorů z města Středov.</p> <p>Národní identita a národní hrdost českých žáků devátých tříd základních škol.</p> <p>Etnografie prodejny mezinárodního fast fashion řetězce.</p> <p>Formování elit na lokální úrovni - situace v městské části Praha 18.</p> <p>Schopenhauerovo pojetí vůle v kontextu Dawkinsovy teorie sobeckého genu.</p> <p>Hannah Arendtová a Stanley Milgram: Zpráva o banalitě zla a poslušnost autoritě.</p> <p>Působení českých architektů v Užhorodě v letech 1918-1938.</p> <p>Formy novinářské a rétorické argumentace za Velké francouzské revoluce.</p> <p>Sochařské pomníky Jana Husa: umění a politika v Čechách v roce 1915.</p> <p>Využití archetypu hrdiny v marketingové komunikaci značky Nike.</p>
Repozitář závěrečných prací: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?tab_searchas=basic&lang=cs
Návrh témat rigorózních prací (pro nové SP)

Témata obhájených rigorózních prací	
Repozitář závěrečných prací: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?tab_searchas=basic&lang=cs	
Součásti SRZ a jejich obsah	

B-IIa – Studijní plány pro bakalářské a magisterské SP**Označení studijního plánu** **Studijní plán pro distanční formu**

Povinné předměty							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/se m	PPZ	ZT PPZ
Úvod do společenských věd I.	5/0	Z	2	prof. Miloš Havelka, CSc.	1ZS	x	x
Úvod do filosofie I.	5/0	Z	2	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do historie I.	5/0	Z	2	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti	10/0	Zk	4	doc. PhDr. Zdeněk Pinc	1ZS	x	
Proseminář k interpretaci textu	0/10	KZ	5	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.	1ZS	x	x
Úvod do společenských věd II.	5/0	Zk	6	prof. Miloš Havelka, CSc.	1LS	x	x
Úvod do filosofie II.	5/0	Zk	6	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	1LS	x	x
Úvod do historie II.	5/0	Zk	6	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	1LS	x	x
Proseminář k akademickým dovednostem	0/10	KZ	5	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	1LS	x	x
Rozprava s rodilým mluvčím	0/0	Zk	4	Irma Hvorecká, Ph.D.	1LS		
Úvod do společenskovedních metod	5/0	Zk	3	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2ZS	x	x
Ověření jazykové kompetence	0/0	Zk	10	Mgr. Lily Císařovská	2LS		
Celkem kreditů za povinné předměty			55			41	

Povinné předměty – pro zpracování závěrečné práce							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/se m	PPZ	ZT PPZ
Diplomní seminář I. – společenské vědy	0/14	KZ	5	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář I. – filosofie	0/14	KZ	5	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář I. – historie	0/14	KZ	5	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	3ZS	x	x
Diplomní seminář II. – společenské vědy	0/14	Z	5	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.	3LS	x	
Diplomní seminář II. – filosofie	0/14	Z	5	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.	3LS	x	
Diplomní seminář II. – historie	0/14	Z	5	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	3LS	x	

Celkem kreditů za povinné předměty pro zpracování ZP	10		10
---	----	--	----

Povinně volitelné předměty 1 – společenské vědy							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Úvod do sociologie	5/0	Zk	4	prof. Miloš Havelka, CSc.	2ZS	x	x
Úvod do sociokulturní antropologie	5/0	Zk	4	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2ZS	x	x
Úvod do psychologie	5/0	Zk	4	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2ZS	x	x
Moderní společnosti a sociologické teorie	5/0	Zk	4	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	2-3	x	
Sociologie institucí	5/0	Zk	4	doc. Ing. Karel Müller, CSc.	2-3	x	
Sociologie konfliktu	5/0	Zk	4	Mgr. Karel Černý, Ph.D.	2-3	x	
Migrace a postmigrační procesy	5/0	Zk	4	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.	2-3	x	
Člověk a náboženství I.	5/0	Zk	4	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	2-3	x	
Základy etnologie I.	5/0	Zk	4	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.	2-3	x	
Vývojová psychologie	5/0	Zk	4	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.	2-3	x	
Evoluční psychologie	5/0	Zk	4	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.	2-3	x	
Sociální psychologie	5/0	Zk	4	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3	x	
Vědeckovýzkumná propedeutika v psychologii	5/0	Zk	4	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 1			16				

Povinně volitelné předměty 2 – filosofie							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Základní pojmy filosofie	5/0	Zk	4	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.	2	x	x
Aristotelova filosofie přírody	5/0	Zk	4	doc. Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.	2-3	x	
Filosofická antropologie I.	5/0	Zk	4	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2-3	x	
Filosofická antropologie II.	5/0	Zk	4	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.	2-3	x	
Etika I.	5/0	Zk	4	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.	2-3	x	
Etika II.	5/0	Zk	4	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.	2-3	x	

Politická filosofie I.	5/0	Zk	4	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.	2-3	x	
Politická filosofie II.	5/0	Zk	4	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 2			16				

Povinně volitelné předměty 3 – historie							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Vybrané problémy filozofie a teorie dějin	5/0	Zk	4	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2	x	x
My a oni: Evropa a "evropanství" v raném novověku	5/0	Zk	4	PhDr. Martina Ondo Grečenkova, Ph.D.	2-3	x	
Československo 1918–38 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe	5/0	Zk	4	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2-3	x	
Dějiny kosmologie	0/5	KZ	4	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.	2-3	x	
Město jako obraz (evropský raný novověk)	5/0	Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2-3	x	
Etapy architektonické moderny	5/0	Zk	4	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.	2-3	x	
Historický proseminář - Úvod do studia dějepisu	5/0	Zk	4	doc. Dr. phil. Mgr. Pavel Himl	2	x	x
Dějiny každodennosti I.	5/0	Zk	4	PhDr. Roman Zaoral	2-3	x	
Minimální počet kreditů ze skupiny 3			16				

Povinně volitelné předměty 4							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Seminář kontrolované četby – Geertz: Interpretace kultur	0/3	KZ	3	Mgr. Hedvika Novotná	1		
Seminář kontrolované četby – Berger, Luckmann: Sociální konstrukce reality	0/3	KZ	3	Mgr. Magdaléna Šťovičková Jantulová	1		
Seminář kontrolované četby – Kuhn: Struktura vědeckých revolucí	0/3	KZ	3	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.	1		
Seminář kontrolované četby – Descartes: Vášeň duše	0/3	KZ	3	Mgr. Richard Zika, Ph.D.	1		
Seminář kontrolované četby – Favier: Zlato a koření	0/3	KZ	3	PhDr. Roman Zaoral	1		
Seminář kontrolované četby – Iggers: Dějepisectví ve 20. století	0/3	KZ	3	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	1		
Minimální počet kreditů ze skupiny 4			9				

Povinně volitelné předměty 5		
Obsahuje všechny kurzy skupin PVP 1 až PVP 4.		
Minimální počet kreditů ze skupiny 5		97

Doporučené volitelné předměty					
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	vyučující	dopor. roč/sem

Poznámky ke studijnímu plánu

- Rozsah výuky je u distanční formy uváděn v hodinách za semestr.
- Diplomní seminář si studenti volí podle oborového zaměření své bakalářské práce (mezi jednotlivými diplomními semináři je záměnnost).
- Skupina PVP 1 umožňuje formou prerekvizit a korekvizit volbu zaměření v rámci společenských věd, a to buď na sociologii, nebo sociokulturní antropologii, nebo psychologii.
- U skupiny PVP 4 uvádíme jen reprezentativní výběr, skutečné množství vyučovaných kurzů spadajících do této skupiny je násobně vyšší.
- Celkový minimální počet kreditů za povinně volitelné předměty je vytvořením skupiny PVP 5 nastaven tak, že je vyšší než prostý součet minimálních počtů kreditů ze skupin PVP 1 až PVP 4. Toto opatření má za cíl zajistit studentům dostatečný prostor pro volbu vlastní profilace, kdy jim zbývá dostatečný počet kreditů, které mohou získat v libovolné skupině povinně volitelných předmětů.
- U předmětů, u nichž chybí studijní opory, budou tyto opory doplněny v podobě nezbytné pro distanční studium před zápisem prvních studentů do studia.

Rozložení kreditů	kredity za PPZ (včetně ZT PPZ)	kredity za všechny předměty
povinné předměty	41	55
povinné předměty - závěrečná práce	10	10
povinně volitelné předměty	48	97
kredity pro volbu studenta	0	18
celkem	99	180

Státní závěrečná zkouška (státní rigorózní zkouška pro všeobecné a zubní lékařství)

část SZZ 1	Společenské vědy v interdisciplinární perspektivě Navazuje na předměty: Úvod do společenských věd I. + II., Úvod do společenskovědních metod, Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 1. Student si v souladu s absolvovanou výukou v rámci skupiny PVP 1 volí z okruhů: sociologie, sociokulturní antropologie, psychologie.
část SZZ 2	Filosofie v kontextu humanitních věd Navazuje na předměty: Úvod do filosofie I. + II., Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 2.
část SZZ 3	Evropské dějiny v kontextech Navazuje na předměty: Úvod do historie I. + II., Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti, skupina PVP 3.
část SZZ 4	Obhajoba bakalářské práce

Další studijní povinnosti

Veškeré studijní povinnosti, včetně odborné praxe, jsou na Univerzitě Karlově stanoveny prostřednictvím předmětů“

Návrh témat kvalifikačních prací (pro nové SP)

Témata obhájených kvalifikačních prací

Obdarovávání ze sociologické perspektivy: Normy, praktiky a variabilita.

„Zatím všechno zvládám.“ Reflexe osobní autonomie seniorů z města Středov.

Národní identita a národní hrdost českých žáků devátých tříd základních škol.

Etnografie prodejny mezinárodního fast fashion řetězce.

Formování elit na lokální úrovni - situace v městské části Praha 18.

Schopenhauerovo pojetí vůle v kontextu Dawkinsovy teorie sobeckého genu.

Hannah Arendtová a Stanley Milgram: Zpráva o banalitě zla a poslušnost autoritě.

Působení českých architektů v Užhorodě v letech 1918-1938.

Formy novinářské a rétorické argumentace za Velké francouzské revoluce.

Sochařské pomníky Jana Husa: umění a politika v Čechách v roce 1915.

Využití archetypu hrdiny v marketingové komunikaci značky Nike.

Repozitář závěrečných prací: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?tab_searchas=basic&lang=cs

Návrh témat rigorózních prací (pro nové SP)

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do společenských věd I.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	2

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Miloš Havelka, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %				
Vyučující	doc. Ing. Karel Müller, CSc. Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D. Mgr. Hedvika Novotná				
Stručná anotace předmětu					

První část dvousemestrálního přednáškového cyklu zakončeného zkouškou. Kurz přináší široký teoretický základ pro studium společenských věd. První část kurzu vymezuje povahu a předmět společenských věd, jejich strukturu, pozici a epistemologii. V druhé části kurzu jsou představeny hlavní teoretické přístupy, které vymezují paradigmatickou různorodost napříč různými společenskovědními obory. Kurz je zakončen písemným testem.

Témata:

- 1) Společenské vědy: vymezení, obsah a organizace kurzu, společenské vědy na FHS.
- 2) Intelektuální kořeny společenských věd.
- 3) Hlavní perspektivy společenských věd: genetické a systematické, synchronní a diachronní.
- 4) Disciplinarita, interdisciplinarita a transdisciplinarita.
- 5) Fakta, hodnoty a objektivita.
- 6) Teorie, metoda a paradigma.
- 7) Naturalismus a scientismus: přírodovědné inspirace v sociálních vědách.
- 8) Funkcionalismus: sociální struktura, funkce, normy a řád.
- 9) Metodologický individualismus: behaviorismus, teorie směny a teorie racionální volby.
- 10) Konfliktualistické přístupy: konflikt, kritická teorie a marxismus.
- 11) Interpretativní přístupy: fenomenologie, rozumění, význam a symbol.
- 12) Reprezentace: jazyk, význam a diskurz.
- 13) Shrnutí a srovnání hlavních paradigmatických směrů v sociálních vědách.

Studijní literatura

Povinná:

FAY, B. *Současná filosofie sociálních věd*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-10-5. Vybrané kapitoly.
HARRINGTON, A. a kol. *Moderní sociální teorie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-093-3. Vybrané

kapitoly.

WALLERSTEIN, I. *Kam směřují sociální vědy: zpráva Gulbenkianovy komise o restrukturalaci sociálních věd*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-65-6.

Doporučená:

BURKE, P. *Společnost a vědění: od Gutenberga k Diderotovi*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1319-2.

KUHN, T. *Struktura vědeckých revolucí*. Praha: OIKOYMENH, 2008. ISBN 80-86005-54-2.

WEBER, M. *Metodologie, sociologie, politika*. Praha: OIKOYMENH, 1998. ISBN 80-86005-48-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1062>

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Úvod do filosofie I.				
Typ předmětu	povinný			doporučený ročník / semestr	1ZS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	2

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %		
Vyučující	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D. Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D. Mgr. Josef Kružík, Ph.D. Mgr. Jana Kružíková, Ph.D. Mgr. Jakub Marek, Ph.D. doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D. doc. Karel Novotný, M.A., Ph.D., DSc. Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D. Ing. arch. Mgr. Pětová Marie, Ph.D. Mgr. Stanislav Synek, Ph.D. Mgr. Martin Vrabec, Ph.D. Mgr. Richard Zika, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu			

První část dvousemestrálního přednáškového cyklu zakončeného zkouškou. Cílem kurzu je otevřít a zpřístupnit studentům filosofický diskurs skrze představení základních otázek a problémů, které zakládají a zároveň průběžně utvářejí tradici evropského myšlení. Představení těchto otázek a problémů je rozděleno do osmi tematických okruhů a v rámci každého z nich jsou ony otázky a problémy představeny na vybraných příkladech u konkrétních autorů. Kurz je zakončen testem ze základních určení probíraných pojmů.

Témata:

- 1) Úvod: Filosofie v kontextu humanitních a společenských věd.
- 2) Co nebo kdo je člověk? – Jednota duše a těla.
- 3) Co nebo kdo je člověk? – Subjekt a vědomí.
- 4) Co nebo kdo je člověk? – Člověk jako konečná existence nadaná počátkem.
- 5) Svět, pohyb, čas. – Čas jako jednota pomíjení a trvání.
- 6) Svět, pohyb, čas. – Čas, pohyb a rozprostraněnost těles.
- 7) Svět, pohyb, čas. – Svět, prostorovost a časovost lidské existence.
- 8) Svoboda a jednání. – Svoboda a nutnost v kontextu práce, zhotovování a jednání.
- 9) Svoboda a jednání. – Otázka původu principů rozhodování.
- 10) Svoboda a jednání. – Individualita a celek.
- 11) Co je metafysika? – Rozvrh základních otázek po bytí.
- 12) Co je metafysika? – V zasetí metafysiky a její překonávání.

13) Co je metafyzika? – Cesty k zakládajícím zkušenostem metafyziky.

Studijní literatura

Povinná:

BENYOVSZKY, L. *Úvod do filosofického myšlení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-040-6.

Doporučená:

ARENDT, H. *Život ducha*. Praha: Aurora, 2001. ISBN 80-7299-041-1. Vybrané kapitoly.

PETŘÍČEK, M. *Úvod do (současné) filosofie: [11 improvizovaných přednášek]*. 4. upr. vydání. Praha: Herrmann, 1997. ISBN 80-238-1741-8.

SOKOL, J. *Člověk jako osoba: filosofická antropologie*. Praha: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-682-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1063>

Audionahrávky přednášek: <http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/data/view.php?id=18260>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do historie I.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	2

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, Ph.D. prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc. doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D. PhDr. Roman Zaoral PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D. doc. Pavel Himl, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>První část dvousemestrálního přednáškového cyklu zakončeného zkouškou. Kurz posluchačům představí základní specifika dějezpytného přístupu a pojedná o charakteru jednotlivých historických epoch a některých podstatných jevů nebo institucí, s těmito epochami spjatých. Atestace ve formě písemného testu prověří orientaci v obsahu probraných témat a schopnost pracovat se slovníkovou literaturou.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dějezpytný způsob uchopování minulosti: historie, filosofie dějin, událost. 2) Dějezpytný způsob uchopování minulosti: historický fakt a metody dějezpytu. 3) Charakteristika epochy: antika. 4) Charakteristika epochy: středověk. 5) Charakteristika epochy: renesance. 6) Přerod umění v renesanci. 7) Charakteristika epochy: raný novověk. 8) Poddanství a nevolnictví. 9) Evropské hospodářství ve středověku a raném novověku. 10) Charakteristika epochy: osvícenství. 11) Charakteristika epochy: 19. století. 11) Proměna demografického režimu a rázu rodiny v 19. století. 12) Totalitní diktatury v Evropě ve 20. století: nacismus, fašismus. 13) Totalitní diktatury v Evropě ve 20. století: sovětský komunismus. 				
Studijní literatura					
Povinná:					

HROCH, M., a kolektiv. *Encyklopedie dějin novověku 1492-1815*. Praha: Libri, 2005. ISBN 80-7277-246-5.
 MAREK, V., OLIVA, P., CHARVÁT, P. *Encyklopedie dějin starověku*. Praha: Libri, 2006. ISBN 978-80-7277-201-8.
 PEČENKA, M., LUŇÁK, P., a kolektiv. *Encyklopedie moderní historie*. Praha: Libri 1999. ISBN 80-85983-95-8.

Doporučená:

ADKINS, L., ADKINS, R. A. *Starověké Řecko. Encyklopedická příručka*. Praha: Slovart, 2011. ISBN 978-80-7391-580-3.
 ADKINS, L., ADKINS, R. A. *Antický Řím. Encyklopedická příručka*. Praha: Slovart, 2012. ISBN 978-80-7391579-7.
 BAHNÍK, V. *Slovník antické kultury*, Praha: Svoboda, 1974. ISBN: 25-119-74.
 LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H. *Velký sociologický slovník*, sv. 1 a 2. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-311-3. Hesla: Demokracie, Demokracie parlamentní, Kasty, Parlament, Parlamentarismus, Stavy, Třídy.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=464>
 Audionahrávky přednášek: <http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/data/view.php?id=18260>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do studia humanitních věd a vzdělanosti				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Zdeněk Pinc				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.				
Stručná anotace předmětu					

Kurz usiluje o historizující uvedení do problematiky humanitních věd, které se vyvinuly od konce 18. století z problematiky filosofie. Kurz bude problematiku humanitních disciplín vidět v kontextu evropské vzdělanosti. Specifikum evropské vzdělanosti je v jejím založení v řecké filosofické tradici, zejména v Platónovi a Aristotelovi. Po krátkém uvedení do této problematiky a do problematiky Septem artes liberales a problematiky středověkých univerzit a scholastiky povede výklad ke zrodu moderní vědy ve stopách E. Husserla: Krize evropských věd. Těžiště výkladu o zrodu humanitních věd, předvedeme na kapitolách z knihy J. W. Burrow: Krize rozumu.

Témata:

- 1) Věda v singuláru a vědy v plurálu. Výklad řeckého pojmu epistémé včetně Foulcautovy interpretace, věda o jednom, henologie.
- 2) Křesťanská varianta řecké epistémé: theologie, pojem dogmatu jakožto přesné racionální interpretace axiomů víry; výklad dvou podstat Ježíše Krista a diskuze a boje s tím spojené.
- 3) „Septem artes liberales“ jakožto vzdělanostní tradice navazující na výše uvedené základy. Rozdíl mezi svobodnými a nesvobodnými prakticky a technicky uchopenými „arters“.
- 4) Papežská revoluce 11. století a její důsledky pro „revoluční“ charakter evropských dějin. Důsledky této revoluce: vznik první novověké vědy – sekularizované theologie neboli právní vědy. Vznik scholastiky, křížové výpravy a nezdařený pokus o vybudování jednotné křesťanské civilizace pod vládou papeže.
- 5) Nominalismus jako vítěz boje o statut obecných pojmů a zároveň poslední myšlenkový vývoj středověku. Vznik empirizmu.
- 6) Řecká matematika založená na konečném apriori a jiné koncepty matematiky, především novověká matematika založená na nekonečném apriori.
- 7) Galileova matematizace přírody.
- 8) Descartovo nové založení filosofie a jeho problematičnost. Program lidského ovládnutí přírody pomocí novověké vědy.
- 9) Insulární a kontinentální tradice ve filosofii a její završení Kantem.
- 10) Velká francouzská revoluce a její následek: pozitivismus. 19. století jako obraz budoucího definitivního vítězství vědy a humanit v dějinách.

- 11) Husserlova Krize evropských věd jako reakce na pozitivismus a jeho pokus o obnovu vědy v singuláru – fenomenologie.
- 12) Protiklady: příroda nebo dějiny, názor nebo vhléd, „erklären“ nebo „verstehen“; rozdíl mezi „přírodními, „tvrdými“ vědami a vědami „duchovnímu“, „humanitními“, „společenskými“, „měkkými“.
- 13) Koncept J. Lukace: návratu k jednotě vědy v singuláru na bázi jeho knihy Na konci věku.

Studijní literatura

Povinná:

SCHWANITZ, D. *Vzdělanost jako živý dialog s minulostí*. Praha: Prostor, 2011. ISBN 978-80-7260-256-8.

BURROW, J. W. *Krize rozumu: Evropské myšlení v letech 1848–1914*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. ISBN 80-7325-025-X.

Doporučená:

HUSSERL, E. *Krize evropských věd a transcendentální fenomenologie*. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-200-0561-7

LUKACS, J. *Na konci věku*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1781-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

10 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=4>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Proseminář k interpretaci textu				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1ZS		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách průběžná příprava na hodiny				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	5 %				
Vyučující	cca 20 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu	<p>Výuka probíhá v cca 20 paralelních seminárních skupinách.</p> <p>Cílem kurzu je přivést studenty od naivního čtení k reflektované a systematické práci s textem a souběžně si osvojit základní žánry a elementární formální požadavky odborného textu.</p> <p>Skladba hodin: Každá hodina se zpravidla skládá jednak z přednáškové části a jednak ze cvičení, kde se přednášené záležitosti demonstrují, případně procvičují na konkrétních vybraných textech filosofické tradice. K této části dostávají studenti na každou hodinu zadanou přípravu, v průběhu semestru pak navíc musí napsat dvě až tři kratší práce v probíraných žánrech odborného textu.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Celkový kontext studia: problém poznávání v oblasti humanitních a společenských věd. 2) Základní úskalí v porozumění textům: dějinnost a relativnost. 3) Reflexe, její možnosti a uplatnění při čtení textů. 4) Role hermeneutického kruhu ve čtení textů. 5) Situovanost v tradici a předsudky, jejich negativní a pozitivní role. 6) Interpretace, její základní úkol, možnosti a meze naplnění. 7) Elementární interpretační zásady při práci s textem. 8) Dialog a akademická diskuse. 9) Role hermeneutického kruhu v rozumění a řeči a důsledky pro psaní textu. 10) Základní obecná skladba odborného textu. 11) Charakteristiky výchozích žánrů: referát, shrnutí, anotace, komparace. 12) Elementární formální náležitosti odborného textu. 13) Užití citací. 				
Studijní literatura	Vzorová ukázka z jedné z výukových paralelek:				

Povinná:

DESCARTES, R. *Rozprava o metodě: jak vést správně rozum a hledat pravdu ve vědách*. Praha: OIKOYMENH, 2016. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 978-80-7298-212-7.

GADAMER, Hans-Georg. *Problém dějinného vědomí*. Praha: Filosofia, 1994. Parva philosophica. ISBN 80-7007-062-5.

PLATÓN. Menón. In: PLATÓN. *Theagés; Charmidés; Lachés; Lysis; Euthydémos; Prótagoras; Gorgias; Menón; Hippias Větší; Hippias Menší; Ión; Menexenos*. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003, s. 339–379. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-066-1.

Doporučená:

BLAŽÍČEK, P. Opravdu proti interpretaci, Text interpreta zavazuje. In: BLAŽÍČEK, P., ŠPIRIT, M. *Kritika a interpretace*. Praha: Triáda, 2002, s. 323–328, 334–341. Paprsek. ISBN 80-86138-46-1.

NIETZSCHE, F. *O pravdě a lži ve smyslu nikoli morálním*. 2., opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2010. Oikúmené. Malá řada. ISBN 978-80-7298-428-2.

RICŒUR, P. *Úkol hermeneutiky: eseje o hermeneutice*. Praha: Filosofia, 2004. Parva philosophica. ISBN 80-7007-185-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	10 hodin soustředění	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=455

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do společenských věd II.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	6

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžný test				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Miloš Havelka, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %				
Vyučující	doc. Ing. Karel Müller, CSc. Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D. Mgr. Hedvika Novotná				
Stručná anotace předmětu					

Druhá část dvousemestrálního přednáškového cyklu, která rozšiřuje znalosti o základních teoretických proudech a diskuzích společenských věd. První část kurzu se věnuje klíčovým diskuzím, které utváří oborovou a paradigmatickou různorodost společenskovědních disciplín. Druhá část kurzu představuje disciplinárně strukturované představení hlavních společenskovědních témat pěstovaných v rámci studijního oboru.

Témata:

- 1) Esencialismus, sociální konstruktivismus a vědění.
- 2) Nature vs nurture: spor o lidskou přirozenost.
- 3) Struktura a jednání v sociální teorii, problém determinace a individuální volby.
- 4) Modernita, reflexivní modernita a postmodernismus.
- 5) Současný teoretický vývoj ve společenských vědách.
- 6) Metodologie empirického výzkumu: kvantitativní a kvalitativní.
- 7) Uvedení do sociologie.
- 8) Uvedení do antropologie.
- 9) Uvedení do etnologie.
- 10) Uvedení do etnomuzikologie.
- 11) Uvedení do psychologie.
- 12) Uvedení do ekonomie.
- 13) Závěrečné shrnutí, strategie studia společenských věd na FHS.

Studijní literatura

Povinná:

BERGER, P. L. *Pozvání do sociologie: humanistická perspektiva*. Brno: Barrister & Principal, 2017. ISBN 978-80-7364-062-0. Vybrané kapitoly.
ERIKSEN, T. H. *Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-465-6. Vybrané kapitoly.

HARRINGTON, A. a kolektiv. *Moderní sociální teorie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-093-3. Vybrané kapitoly.

HUNT, M. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0898-3. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

LOEWENSTEIN, B. *My a ti druzí: dějiny, psychologie, antropologie*. Brno: Doplněk, 1997. ISBN 80-85765-64-0.

RISJORD, M. *Philosophy of social science: a contemporary introduction*. London: Routledge, 2014. ISBN 978-0-415-89824-9.

SMITH, M. *Social science in question*. London: SAGE, 1998. ISBN 0-7619-6041-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1062>

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Úvod do filosofie II.				
Typ předmětu	povinný	základní teoretický předmět profilujícího základu		doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	6

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %		
Vyučující	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D. Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D. Mgr. Josef Kružík, Ph.D. Mgr. Jana Kružíková, Ph.D. Mgr. Jakub Marek, Ph.D. doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D. doc. Karel Novotný, M.A., Ph.D., DSc. Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D. Ing. arch. Mgr. Pětová Marie, Ph.D. Mgr. Stanislav Synek, Ph.D. Mgr. Martin Vrabec, Ph.D. Mgr. Richard Zika, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu			

Druhá část dvousemestrálního přednáškového cyklu. Cílem kurzu je otevřít a zpřístupnit studentům filosofický diskurs skrze představení základních otázek a problémů, které zakládají a zároveň průběžně utvářejí tradici evropského myšlení. Představení těchto otázek a problémů je rozděleno do osmi tematických okruhů a v rámci každého z nich jsou tyto otázky a problémy představeny na vybraných příkladech u konkrétních autorů.

Témata:

- 1) Poznání a vědění: smyslové vnímání a rozumové poznání.
- 2) Poznání a vědění: subjekt-objektový rozvrh.
- 3) Poznání a vědění: matematické založení přírodních věd a dějinná povaha humanitních věd.
- 4) Člověk a druzí: otázka původu obce (společnosti).
- 5) Člověk a druzí: konstituce subjektu ve vztahu k druhému.
- 6) Člověk a druzí: otázka původu a povahy moci.
- 7) Pravda a řeč: pravda jako správnost, shoda a neskrytost.
- 8) Pravda a řeč: věc, pojem a ukazující řeč.
- 9) Pravda a řeč: řeč jako zvýznamňující artikulace srozumitelnosti světa.
- 10) Dějinnost: předdějinné lidství a vyvstání dějinnosti.
- 11) Dějinnost: smysl dějin a svoboda.
- 12) Dějinnost: relativnost poznání a interpretace.
- 13) Závěr: Co znamená myslet?

Studijní literatura

Povinně volitelná:

V rámci přípravy na závěrečnou zkoušku si student musí vybrat a přečíst literaturu jednoho z osmi nabízených tematických setů textů:

1. Co nebo kdo je člověk?

ARENDDT, H. *Vita activa, neboli O činném životě*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2009. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 978-80-7298-413-8. S. 7–102.

ARISTOTELÉS. *O duši*. 3. rozš. vydání. Praha: P. Rezek, 1996. ISBN 80-901796-9-X.

DESCARTES, R. *Meditace o první filosofii: Námitky a autorovy odpovědi*. Praha: OIKOYMENH, 2003. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-084-X. S. 9–80.

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. 2., opr. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2002. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-048-3. S. 58–78.

PLATÓN. *Faidón*. in: PLATÓN. *Euthyfrón: Obrana Sókrata ; Kritón ; Faidón ; Kratylos ; Theaitétos ; Sofisté ; Politikos*. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-062-9. S. 83–160.

2. Svět, pohyb, čas

ARISTOTELÉS. *Fyzika*. Praha: Rezek, 1996. ISBN 80-86027-03-1. S. 118–135.

AUGUSTIN. *Vyznání*. 5. vydání. Praha: Kalich, 2006. ISBN 80-7017-027-1. S. 374–417

DESCARTES, R. *Principy filosofie*. Praha: Filosofia, 1998. ISBN 80-7007-112-5. S. 53–71 a 82–95.

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2002. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-048-3. S. 59–63, 71–78 a 111–125.

PLATÓN. *Timaios*. In: PLATÓN. *Kleitofón: Ústava ; Timaios ; Kritias*. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-067-X. S. 379–454.

3. Svoboda a jednání

ARENDDT, H. *Mezi minulostí a budoucností: osm cvičení v politickém myšlení*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2002. Politika a společnost. ISBN 80-85959-92-5. S. 129–152.

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. 4. vydání. Praha: Petr Rezek, 2013. ISBN 978-80-86207-35-3. S. 23–95.

KANT, I. *Základy metafyziky mravů*. 2. vydání. Praha: Svoboda, 1990. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0152-5. S. 51–107.

NIETZSCHE, F. *Genealogie morálky: polemika*. Praha: Aurora, 2002. ISBN 80-7299-048-9.

PLATÓN. *Obrana Sókrata. Kritón*. In: PLATÓN. *Euthyfrón: Obrana Sókrata ; Kritón ; Faidón ; Kratylos ; Theaitétos ; Sofisté ; Politikos*. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-062-9. S. 33–61 a 65–80.

PLATÓN. *Ústava I., II.* In: PLATÓN. *Kleitofón: Ústava ; Timaios ; Kritias*. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-067-X. S. 17–88.

4. Co je metafyzika?

ARISTOTELÉS. *Metafyzika*. 2. vydání. Praha: Petr Rezek, 2003. ISBN 80-86027-19-8. S. 33–43 a 101–107.

DESCARTES, R. *Meditace o první filosofii: Námitky a autorovy odpovědi*. Praha: OIKOYMENH, 2003. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-084-X. S. 9–80

HEIDEGGER, M. *Co je metafyzika?*. Praha: ISE, 1993. OIKOYMENH. ISBN 80-85241-39-0. S. 36–67

NIETZSCHE, F. *Soumrak model, čili, Jak se filosofuje kladivem*. Olomouc: Votobia, 1995. Malá díla. ISBN 80-85885-33-6. S. 3–188.

PLATÓN. *Ústava*. In: PLATÓN. *Kleitofón: Ústava ; Timaios ; Kritias*. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-067-X. S. 234–253.

5. Poznání a vědění

BACON, F. *Nové organon*. 2. vydání. Praha: Svoboda, 1990. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0107-X. S. 73–109.

DESCARTES, R. *Regulæ ad directionem ingenii*. Praha: OIKOYMENH, 2000. Knihovna novověké tradice a

současnosti. ISBN 80-7298-000-9. S. 8–93.

HUME, D. *Zkoumání o lidském rozumu*. Praha: Svoboda, 1996. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0521-0. S. 5–146.

KANT, I. *Kritika čistého rozumu*. Praha: OIKOYMENH, 2001. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-035-1. S. 15–50.

LEIBNIZ, G. W. *Monadologie a jiné práce*. Praha: Svoboda, 1982. S. 38–45 a 134–144.

PLATÓN. Menón. In: PLATÓN. *Theagés: Charmidés; Lachés; Lysis; Euthydémos; Prótagoras; Gorgias; Menón; Hippias Větší; Hippias Menší; Ión; Menexenos*. 1. vydání [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-066-1. S. 339–379.

6. Člověk a druzí

ARENDT, H. *O násilí*. Praha: OIKOYMENH, 1995. Oikúmené. ISBN 80-238-0467-7.

ARISTOTELÉS. *Politika: řecko-česky. I*. Praha: OIKOYMENH, 1999. Knihovna antické tradice. ISBN 80-86005-92-5. S. 46–87.

HEGEL, G. W. F. a J. PATOČKA. *Fenomenologie ducha*. Praha: Československá akademie věd, 1960. Filosofická knihovna. S. 154–161.

HOBBS, T., J. CHOTAŠ, Z. MASOPUST a M. BARABAS. *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. Praha: OIKOYMENH, 2009. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 978-80-7298-106-9. S. 87–254.

LOCKE, J. *Druhé pojednání o vládě*. 2. vydání. Praha: Svoboda, 1992. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0222-X. S. 30–115 a 147–175.

ROUSSEAU, Jean-Jacques. *Rozpravy*. 2. rozš. vydání. Praha: Svoboda, 1989. Filozofické dědictví. ISBN 80-205-0064-2. S. 215–293.

7. Pravda a řeč

GADAMER, H.-G. *Člověk a řeč: (výbor textů)*. Praha: OIKOYMENH, 1999. Oikúmené. ISBN 80-86005-76-3. S. 22–44.

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2002. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-048-3. S. 157–194 a 242–260.

NIETZSCHE, F. *O pravdě a lži ve smyslu nikoli morálním*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2010. Oikúmené. Malá řada. ISBN 978-80-7298-428-2. S. 7–27.

PLATÓN. Kratylos. In: PLATÓN. *Euthyfrón: Obrana Sókrata; Kritón; Faidón; Kratylos; Theaitétos; Sofisté; Politikos*. 1. vydání [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-062-9. S. 163–174.

PLATÓN. Gorgias. In: PLATÓN. *Theagés: Charmidés; Lachés; Lysis; Euthydémos; Prótagoras; Gorgias; Menón; Hippias Větší; Hippias Menší; Ión; Menexenos*. 1. vydání [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-066-1. S. 233–335.

8. Dějinnost

ARENDT, H. *Mezi minulostí a budoucností: osm cvičení v politickém myšlení*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2002. Politika a společnost. ISBN 80-85959-92-5. S. 7–86.

GADAMER, H.-G. *Problém dějinného vědomí*. Praha: Filosofie, 1994. Parva philosophica. ISBN 80-7007-062-5.

HEGEL, G. W. F. a M. SOBOTKA. *Dějiny filosofie I*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1961. Filosofická knihovna. S. 48–77.

NIETZSCHE, F. *Nečasové úvahy*. Praha: OIKOYMENH, 2005. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 80-7298-134-X. S. 77–147.

PATOČKA, J., CHVATÍK, I., KOUBA, P. *Péče o duši: soubor statí a přednášek o postavení člověka ve světě a v dějinách. III, Kacířské eseje o filosofii dějin*. Praha: OIKOYMENH, 2002. Sebrané spisy Jana Patočky. ISBN 80-7298-054-8. S. 41–83 a 98–131.

Doporučená:

ARENDT, H. *Život ducha*. 1. díl, Myšlení. Praha: Aurora, 2001. ISBN 80-7299-041-1.

BENYOVSZKY, L. *Úvod do filosofického myšlení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-040-6.

PETŘÍČEK, M. *Úvod do (současné) filosofie: [11 improvizovaných přednášek]*. 4. upr. vydání. Praha: Herrmann, 1997. ISBN 80-238-1741-8.

SOKOL, J. *Člověk jako osoba: filosofická antropologie*. Praha: Vyšehrad, 2016. Moderní myšlení. ISBN 978-

80-7429-682-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1063>

Audionahrávky přednášek: <http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/data/view.php?id=18260>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do historie II.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	6

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	25 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, Ph.D. prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc. doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D. PhDr. Roman Zaoral PhDr. Martina Ondo Grečenková, PhD. doc. Pavel Himl, PhD.				
Stručná anotace předmětu	<p>Druhá část dvousemestrálního přednáškového cyklu, která pojedná zejména téma proměny mocensko-politických systémů od antiky po 20. století a téma vývoje křesťanské církve v Evropě.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mocenské systémy v antickém Řecku. 2) Mocenské systémy v antickém Římě. 3) Lenní systém. 4) Stavovský systém. 5) Absolutismus. 6) Vznik občanské společnosti a liberalismus v habsburské monarchii. 7) Nacionalismus a formování moderních národů. 8) Věřoučné formování křesťanství, církev v pozdní antice. 9) Křesťanství a církev ve středověku. 10) Evropská reformace: Luther a německá reformace. 11) Evropská reformace: Zwingli, Calvin a švýcarská reformace. 12) Proces konfesionalizace. 13) Proces sekularizace. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: MILLER, D., COLEMAN, J., CONNOLLY, W., RYAN, A. <i>Blackwellova encyklopedie politického myšlení</i>. Praha: Barrister & Principal, 2000. ISBN 80-85947-56-0. Hesla: Liberalismus, Sovětský komunismus, Fašismus, Národní socialismus.</p>				

- BRAUDEL, F., *Dynamika kapitalismu*, Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-193-7. S. 26-46.
- VAN DÜLMEN, R., *Kultura a každodenní život v raném novověku III*. Praha: Argo, 2007. ISBN 80-7203-813-3. S. 13-43.
- ELIADE, M., *Dějiny náboženského myšlení II*. Praha: OIKOYMENH, 1996. ISBN 978-80-7298-289-9. S. 294-319.
- FIALOVÁ, L. a kolektiv. *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Praha: Mladá fronta, 1996. ISBN 80-204-0720-0. S. 43-49 a 93-100.
- FLOSS, P. *Proměny vědění*. Praha: Prameny, 1978. ISBN 23-015-87. S. 161-188.
- LE GOFF, J., SCHMIDT J.-C. eds. *Encyklopedie středověku*. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 978-80-7429-130-2. Hesla: Církev a papežství, Král, Mnišské řády, Shromáždění.
- HARNAK, A. *Dějiny dogmatu*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1974. ISBN nepřiděleno. S. 339-346.
- HLAVAČKA, M., Habsburská monarchie na cestě od absolutismu ke konstitucionalismu. In URBAN, O. *Kroměřížský sněm 1848-1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě*. Praha: Argo, 1998. ISBN 80-7203-190-2. S. 159-164.
- HOFFMANN, F. *Středověké město v Čechách a na Moravě*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-543-2. S. 393-416.
- HORÁK, P. Počátky novodobého evropského myšlení a "nové vědy". In CETL, J., HORÁK, P., HOŠEK, R., KUDRNA, J. *Průvodce dějinami evropského myšlení*, Praha: Panorama, 1985. ISBN 11-036-85.02/1. S. 173-200.
- HORSKÁ, P., MAUR, E., MUSIL, J., *Zrod velkoměsta. Urbanizace českých zemí a Evropa*. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-409-3. S. 7-43.
- HORSKÝ, J. *Poddanství - vrchnostenský systém - středověký a raněnovověký venkov*, 2005. Dostupné na: <https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?id=e95cb215a275892fd1f4678fade053cd&tid=&do=predmet&kod=YBZB50000>
- HORSKÝ, J. *Proměny evropské společnosti v období raného novověku (16.-18. století)*, 2005. Dostupné na: <https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?id=e95cb215a275892fd1f4678fade053cd&tid=&do=predmet&kod=YBZB50000>
- HORSKÝ, J. *Státně mocenské struktury v evropské středověké a raněnovověké společnosti*, 2005. Dostupné na: <https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?id=e95cb215a275892fd1f4678fade053cd&tid=&do=predmet&kod=YBZB50000>
- HORSKÝ, J. *Středověká města*, 2005. Dostupné na: <https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?id=e95cb215a275892fd1f4678fade053cd&tid=&do=predmet&kod=YBZB50000>
- HORSKÝ, J., SELIGOVÁ, M. *Rodina našich předků*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 1997. ISBN 80-7106-195-6. S. 12-25.
- HROCH, M. *V národním zájmu*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 1996. ISBN 80-85899-16-7. S. 7-52.
- IN HOF, U. *Evropa a osvícenství*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-394-0. S. 7-14, 37-46 a 153-160.
- KUTNAR, F. *Sociálně myšlenková tvářnost obrozenského lidu*. Praha: Historický klub, 1948. ISBN nepřiděleno. S. 21-27.
- LIVI BACCI, M., *Populace v evropské historii*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-495-5. S. 154-170.
- MÜLLER, H., KRIEGER, K. F., VOLLRATH, H. *Dějiny Německa*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 1995. ISBN 80-7106-188-3. S. 258-285.
- NÁLEVKA, V. *Světová politika ve 20. století I*. Praha: Aleš Skřivan, 2000. ISBN 80-86493-16-4. S. 64-70.
- NOLTE, E. *Fašismus ve své epoše*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-107-4. S. 292-301.
- PEČÍRKA, J. *Dějiny pravěku a starověku I a II*. ediční řada Světové dějiny, sv. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979. ISBN nepřiděleno. S. 460-464, 469-473, 480-498, 504-515, 547-559, 660-661, 669-678, 740-744, 747-749, 754-763, 794-802 a 901-908.
- PROCACCI, G. *Dějiny Itálie*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 978-80-7106-721-4. S. 329-349.
- REIMAN, M. *O komunistickém totalitarismu a o tom, co s ním souvisí*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0028-5. S. 29-47.
- RÉMOND, R. *Náboženství a společnost v Evropě*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-496-3. S. 47-56, 77-81, 147-165.
- ŘÍČAN, R. *Od úsvitu reformace k dnešku*. Praha: Vydavatelské oddělení YMCA, 1948. ISBN nepřiděleno. S. 79-111, 149-161.

SCHULZE, H. *Stát a národ v evropských dějinách*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-393-2. S. 11-37, 52-74, 95-113 a 250-264.

STLOUKAL, K. Západní Evropa v době merovejské a karolovské. In ŠUSTA, J. ed. *Dějiny lidstva od pravěku k dnešku III*. Praha: Melantrich, 1937, s. 275-281. ISBN nepřiděleno.

ŠTAIF, J. Revoluce 1848-1849 a počátky občanské společnosti v českých zemích. In ŠŘIVÁNEK, M. *Národní obrození a rok 1848 v evropském kontextu*. Litomyšl: Město Litomyšl – Státní okresní archiv Svitavy, 1998, s. 71-83. ISBN nepřiděleno.

ŠUSTA, J. Rozmach renesance v Itálii a souvěká Evropa. In ŠUSTA, J. ed. *Dějiny lidstva od pravěku k dnešku V*. Praha: Melantrich, 1938, s. 72-76. ISBN nepřiděleno.

TEICHOVÁ, A. a kolektiv. *Dějiny středověku II*. ediční řada Světové dějiny, sv. 3. Praha: SPN - Státní pedagogické nakladatelství, 1968. ISBN 16-913-68. S. 59-69 a 307-326.

TROELTSCH, E. *Z dějin evropského ducha*. Praha Historický klub, 1934. ISBN nepřiděleno. S. 7-63.

URBAN, O. Český liberalismus v 19. století. In HAVRÁNEK, J., ZNOJ, M. *Český liberalismus: texty a osobnosti*. Praha: Torst, 1995, s. 15-27. ISBN 80-85639-49-1.

ŽILKA, F. Ježíš Kristus a začátky církve křesťanské. In ŠUSTA, J. ed. *Dějiny lidstva od pravěku k dnešku II*. Praha: Melantrich, 1936, s. 389-445. ISBN nepřiděleno.

Doporučená:

HROCH, M., a kolektiv. *Encyklopedie dějin novověku 1492-1815*. Praha: Libri, 2005. ISBN 80-7277-246-5.

MAREK, V., OLIVA, P., CHARVÁT, P. *Encyklopedie dějin starověku*. Praha: Libri, 2006. ISBN 978-80-7277-201-8.

PEČENKA, M., LUŇÁK, P. a kolektiv. *Encyklopedie moderní historie*. Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-95-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
---------------------------------	---------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=464>

Audionahrávky přednášek: <http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/data/view.php?id=18260>

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Proseminář k akademickým dovednostem				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1LS		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	5 %				
Vyučující	cca 20 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu					

Výuka probíhá v cca 20 paralelních seminárních skupinách.

Proseminář je zaměřený na osvojení si základních dovedností práce s odbornou literaturou včetně tvorby vlastního odborného textu a jeho prezentace. Důraz je kladen na hledání zdrojů a posouzení jejich relevance k vybranému tématu, práci s odbornou literaturou (strategie čtení odborného textu, tvorba a užívání citací a parafrází atp.) a strategii tvorby vlastního výstupu s parametry akademického textu (publikační etika, akademické psaní a prezentace).

Kurs má seminární charakter, tj. vyžaduje průběžnou přípravu a aktivní práci v hodinách. Cílem kursu je kultivace schopnosti vytvořit a prezentovat vlastní odborný text a dovednosti odborný text kriticky nahlédnout. Závěrečné hodnocení sestává z hodnocení průběžné práce v semestru a závěrečné seminární práce (písemné a ústní s powepointovou prezentací – rozsah 5-8 normostran/5-10 slidů).

Témata:

- 1) Zdroje informací a posuzování jejich věrohodnosti, charakter a náležitosti odborného textu (abstrakt, poznámkový aparát atp.), typy odborných textů.
- 2) Vyhledávání odborných zdrojů/literatury. Databáze zdrojů (knihovny, digitální databáze, jiné platformy pro vyhledávání - Research gate, Google scholar...).
- 3) Rešerše (záměr vyhledávání textu, formulace rešeršního dotazu atp.). Posouzení (formální i obsahové) relevance výsledků vyhledávání, zvážení jeho využití.
- 4) Organizace a archivace zdrojů s využitím technologií.
- 5) Publikační etika: principy citační práce, citační normy, plagiace a falzifikace.
- 6) Práce s citačními manažery.
- 7) Čtení odborných textů: struktura akademického textu (IMRD apod.), role kapitoly, odstavce apod.
- 8) Efektivní a aktivní čtení: tvorba poznámkového aparátu, pomůcky pro poznámkování (mentální mapování, využití technologií), kritické čtení a porozumění textu.
- 9) Citace vs. parafráze, tvorba parafrází.
- 10) Proces tvorby odborného textu: základní typy práce s odbornou literaturou (kompilace, komparace,

přehledová stať, recenze atp.).

- 11) Struktura akademického textu (IMRD apod.), role kapitoly, odstavce apod.
- 12) Plánování textu, psaní první verze textu (draftu/makety), editování a recenzování, revidování, jazyk akademického textu, myšlenková stavba, názvy.
- 13) Práce s textovými editory, tvorba powerpointové prezentace.

Studijní literatura

Povinná:

ŠANDEROVÁ, J. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách. Několik zásad pro začátečníky*. Praha: SLON, 2005. ISBN 80-86429-40-7.

ČMEJRKOVÁ, S., DANĚŠ, F., SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda, 1999. ISBN 80-85927-69-1.

ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Praha: Votobia, 1997. ISBN: 80-7198-173-7.

Doporučená:

BAILEY, S. *Academic writing: a handbook for international students*. London, New York: Routledge, 2015. 978-1-138-77849-8.

ZBÍRAL, R. *Příručka psaní seminárních a jiných vysokoškolských odborných prací*. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-779-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

10 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1049¬ifieditingon=1>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Rozprava s rodilým mluvčím				
Typ předmětu	povinný			doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	0/0	hod.	0	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	samostatná práce		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Irma Hvorecká, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	bez kontaktní výuky				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Rozprava s rodilým mluvčím je dvoustupňový atest, v němž si student vyzkouší svou dovednost na akademické úrovni zpracovat téma podle svého zájmu a adekvátně o něm diskutovat v bázovém jazyce (v angličtině, němčině nebo francouzštině).</p> <p>1) Na téma, které si sám vybere, zpracuje synopsi, v níž by měly zaznít různé názory, náležitě podložené prameny, a odůvodnění vlastního stanoviska. Synopse by měla být dobře strukturovaná a držet se tématu. V této fázi by měl student znát i základní terminologii.</p> <p>2) Na základě náležité synopse je pozván ke kolokviu, kde své téma přednese a krátce o něm podiskutuje se zkoušejícím. Cílem atestu je naučit se téma k diskusi jasně presentovat a držet se jej, rozlišit různé možné náhledy a konečně doložit a odůvodnit názor vlastní.</p>				
Studijní literatura	<p>Povinná: ŠTĚPÁNEK, L., HAAFF, J. de. <i>Academic English, Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce.</i> Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3577-1.</p> <p>Doporučená: MEŠKO, D. a kol. <i>Akademická příručka.</i> České upr. vydání. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-219-7.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)	bez kontaktní výuky				hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím					

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=431

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do společenskovedních metod				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %				
Vyučující	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D. Mgr. Hedvika Novotná Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D. Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>Přednáškový cyklus seznamuje studující se základními metodologickými koncepty, terminologií a postupy v sociálních vědách, resp. v rámci společenskovedních oborů: sociální antropologie, psychologie, sociologie i ekonomie. V kurzu se studující seznámí především s metodologií sociálně-vědného výzkumu potřebnou k vypracování výzkumného projektu.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Povaha společenskovedního výzkumu. 2) Kvantitativní výzkumná strategie. 3) Kvalitativní výzkumná strategie. 4) Výzkumný vzorek a jeho volba. 5) Metody sběru dat – dotazník. 6) Metody sběru dat – interview. 7) Metody sběru dat – pozorování. 8) Metody sběru dat – experiment. 9) Metody sběru dat – nevtíravé techniky. 10) Redukce a analýza dat – postupy v kvalitativním výzkumu. 11) Redukce a analýza dat – postupy v kvantitativním výzkumu. 12) Etické otázky a kvalita výzkumu ve společenských vědách. 13) Projekt výzkumu. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele</i>. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 9788024619668.</p>				

PUNCH, K. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál, 2015. ISBN 9788026209805.

ŠVARŤÍČEK, R., ŠEĎOVÁ, K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. ISBN 9788073673130.

Doporučená:

BRYMAN, A. *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 9780199588053.

FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha: Portál, 2010. ISBN 9788073678159.

HENDL, J. *Metody výzkumu a evaluace*. Praha: Portál, 2017. ISBN 9788026211921.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=614>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Ověření jazykové kompetence				
Typ předmětu	povinný			doporučený ročník / semestr	2LS
Rozsah studijního předmětu	0/0	hod.	0	kreditů	10

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	samostatná práce		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská				
Zapojení garanta do výuky předmětu	bez kontaktní výuky				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Zkouška ověřující kompetenci ke studiu v bázovém jazyce (v angličtině, němčině nebo francouzštině). Zkouška se skládá z překladu rozsáhlejšího odborného textu, jež student obhájí na kolokviu, a z praktické části ve formě testu a písemné i ústní interpretace textu, jehož náročnost odpovídá běžně užívaným studijním materiálům. Podle výsledků této zkoušky lze určit míru jazykové kompetence podle evropského referenčního rámce.

Studijní literatura

Povinná:

Vzhledem k charakteru zkoušky není žádná povinná literatura stanovena.

Doporučená:

HORNBY, A. S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: Oxford University Press, 2015 (nebo kterékoli jiné vydání).

KNITTLOVÁ, D. *K teorii i praxi překladu*. Olomouc: FF UP, 2003. ISBN 80-244-0143-6.

KUFNEROVÁ, Z., et al. *Překládání a čeština*. Praha, 2003. ISBN 80-85787-14-8.

SWAN, M. *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press, 2008 (nebo kterékoli jiné vydání).

ŠTĚPÁNEK, L., HAAFF, J. de. *Academic English. Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3577-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	bez kontaktní výuky	hodin
---------------------------------	---------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=419

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář I. – společenské vědy				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3ZS		
Rozsah studijního předmětu	0/2 (liché týdny)	hod.	14	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	7 %				
Vyučující	cca 15 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu					

Diplomní seminář I. je určen k přípravě projektu bakalářské práce a ukončen odevzdáním písemného projektu bakalářské práce. V průběhu seminářů budou studující připravovat své projekty bakalářských prací a průběžně konzultovat a diskutovat průběh přípravy pod odborným konzultantským dohledem vyučujícího. Od studujících se očekává aktivní účast na hodinách a průběžná domácí práce spojená s přípravou projektu. Semináře budou oborově specifické a budou probíhat v cca 6 paralelních seminářních skupinách (antropologie, ekonomie, etnologie, etnomuzikologie, psychologie, sociologie).

Témata:

- 1) Podoba bakalářské práce, podoba projektu výzkumu, fáze a proces psaní bakalářské práce.
- 2) Formulace témat bakalářské práce.
- 3) Osnova projektu bakalářské práce.
- 4) Práce s teoretickým zázemím bakalářské práce.
- 5) Metodologické zázemí empirické bakalářské práce.
- 6) Proces psaní odborného textu/projektu bakalářské práce.
- 7) Prezentace a diskuse projektu výzkumu.

Studijní literatura

Povinná:

V souladu s projektem bakalářské práce.

Doporučená:

V souladu s projektem bakalářské práce.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin výuky společné s denní formou studia, v případě, že ji student nemůže navštěvovat, tak výuka formou pravidelných konzultací	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář I. – filosofie				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3ZS		
Rozsah studijního předmětu	0/2 (liché týdny)	hod.	14	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	aktivita v hodinách vypracování bibliografie k vybranému tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	cca 10 dalších vyučujících pro druhou polovinu semestru				
Stručná anotace předmětu					

Cílem semináře je uvést studenty do problematiky povahy a statutu metody ve filosofii a příbuzných oborech a zároveň jim předat jak teoretické znalosti, tak především praktické dovednosti a kompetence (sestavování bibliografií, používání bibliografických pomůcek, práce s oborovými slovníky a encyklopediemi, elektronické zdroje), které jim usnadní přípravu a zpracování bakalářské práce. V druhé polovině semestru bude práce probíhat v pracovních skupinách odlišného odborného zaměření, kde by si měl student ujasnit téma a strukturu své bakalářské práce.

Témata:

- 1) Metoda ve filosofii, hermeneutika, hermeneutický kruh, vede metoda k pravdě?
- 2) Žánr(y) bakalářské práce. Formální náležitosti vědeckých textů.
- 3) Jak sestavit bibliografii k danému tématu? Jak a kde si opatřit knihy a články k danému tématu?
- 4) Jak si usnadnit práci využitím bezplatného software (Mendeley, Zotero).
- 5) Jak si stanovit téma a cíl práce?
- 6) Struktura bakalářské práce.
- 7) Prezentace a diskuse tématu bakalářské práce.

Studijní literatura

Povinná:

ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-173-7.
 GADAMER, H.-G. *Problém dějinného vědomí*. Praha: Filosofia, 1994. ISBN 80-7007-062-5.
 RICŔEUR, P. *Úkol hermeneutiky: eseje o hermeneutice*. Praha: Filosofia, 2004. Parva philosophica. ISBN 80-7007-185-0.

Doporučená:

GADAMER, H.-G. *Pravda a metoda*. Praha: Triáda, 2011. ISBN 978-80-87256-44-2.
 BRISSON, L. *Platon, 1958-1995 : bibliographie*. Paris: Libr. philosophique J. Vrin, 1995.

WISSOWA, G., ed. *Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*. Stuttgart: Metzler, 1893 n.

BLAŽÍČEK, P. Opravdu proti interpretaci, Text interpreta zavazuje. In: BLAŽÍČEK, P., ŠPIRIT, M. *Kritika a interpretace*. Praha: Triáda, 2002, s. 323–328, 334–341. Paprsek. ISBN 80-86138-46-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin výuky společné s denní formou studia, v případě, že ji student nemůže navštěvovat, tak výuka formou pravidelných konzultací	hodin
--	--	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Diplomní seminář I. – historie				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3ZS		
Rozsah studijního předmětu	0/2 (liché týdny)	hod.	14	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	15 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, PhD. prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc. doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D. Mgr. Jan Tuček PhDr. Roman Zaoral PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Diplomní seminář je určen studentům, kteří zamýšlejí psát bakalářskou práci v oboru historie (na historické téma a dějzpytnými metodami). V rámci semináře budou studenti rozděleni do několika pracovních skupin (podle plánovaných témat) a v rámci nich 1) se seznámí s pramennou základnou, okruhem základní literatury a badatelských metod, 2) bude na základě dohody s učitelem upřesněno téma práce a zadány konkrétní úkoly, 3) studenti se pokusí aplikovat osvojené metody na konkrétní pramenný materiál a interpretovat získaná data. Na závěr semináře budou jednotliví studenti prezentovat své dílčí výsledky a diskutovat je s učitelem a ostatními studenty.

Témata:

- 1) Specifika psaní bakalářské práce v historických vědách.
- 2) Vymezení základního směřování bakalářské práce.
- 3) Stanovení konkrétních badatelských otázek.
- 4) Heuristika.
- 5) Aplikace zvolené metody na pramenný materiál.
- 6) Kontrola postupu přípravy.
- 7) Prezentace výsledků, diskuse, vyhodnocení.

Studijní literatura

Povinná:

HIML, P., TUČEK, J. a kolektiv. *Texty k historickému prosemináři FHS UK* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, 2015, 145 s. ISBN 978-80-87398-89-0. Dostupné z <https://fhs.cuni.cz/FHS-1362.html>

Doporučená:

HORSKÝ, J. *Dějepisectví mezi vědou a vyprávěním: úvahy o povaze, postupech a mezích historické vědy*. Praha: Argo, 2009. Historické myšlení; sv. 46. ISBN 978-80-257-0124-9.

HROCH, M. a kolektiv. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1985. ISBN: 14-383-85.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin výuky společné s denní formou studia, v případě, že ji student nemůže navštěvovat, tak výuka formou pravidelných konzultací	hodin
--	--	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář II. – společenské vědy				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3LS		
Rozsah studijního předmětu	14 [HS]	hod.	14	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	konzultace		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	5 %				
Vyučující	cca 20 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu	<p>Diplomní seminář II. navazuje na Diplomový seminář I., konkrétně pak na projekt bakalářské práce obhájený v rámci Diplomního semináře I. Student získává atestaci za pravidelné konzultace s vedoucím své bakalářské práce a za postupné plnění dílčích kroků při přípravě této bakalářské práce.</p>				
Studijní literatura	<p>Výběr povinné a doporučené literatury se u každého studenta liší v závislosti na tématu jeho bakalářské práce.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin konzultací			hodin	
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím					
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek					

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář II. – filosofie				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3LS		
Rozsah studijního předmětu	14 [HS]	hod.	14	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	konzultace		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	5 %				
Vyučující	cca 20 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu	<p>Diplomní seminář II. navazuje na Diplomový seminář I., konkrétně pak na projekt bakalářské práce obhájený v rámci Diplomního semináře I. Student získává atestaci za pravidelné konzultace s vedoucím své bakalářské práce a za postupné plnění dílčích kroků při přípravě této bakalářské práce.</p>				
Studijní literatura	<p>Výběr povinné a doporučené literatury se u každého studenta liší v závislosti na tématu jeho bakalářské práce.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin konzultací			hodin	
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím					
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek					

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář II. – historie				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	3LS		
Rozsah studijního předmětu	14 [HS]	hod.	14	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	konzultace		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	5 %				
Vyučující	cca 20 dalších vyučujících				
Stručná anotace předmětu	<p>Diplomní seminář II. navazuje na Diplomový seminář I., konkrétně pak na projekt bakalářské práce obhájený v rámci Diplomního semináře I. Student získává atestaci za pravidelné konzultace s vedoucím své bakalářské práce a za postupné plnění dílčích kroků při přípravě této bakalářské práce.</p>				
Studijní literatura	<p>Výběr povinné a doporučené literatury se u každého studenta liší v závislosti na tématu jeho bakalářské práce.</p>				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)	14 hodin konzultací			hodin	
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím					
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek					

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do sociologie				
Typ předmětu	povinně volitelný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Miloš Havelka, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20%				
Vyučující	doc. Ing. Karel Müller, CSc. Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D. Mgr. Magdaléna Šťovičková Jantulová Mgr. Karel Černý, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz uvádí do sociologického studia současné společnosti. Představuje způsoby, jakými sociologové uchopují a vysvětlují sociální mechanismy, které utvářejí realitu lidského světa. Jednotlivé přednášky se zaměřují na strukturální faktory a procesy, které ovlivňují formy lidského života, ale také na význam interakce sociálních aktérů či roli sociální změny.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sociologie jako vědecká disciplína. 2) Myslet sociologicky: metody poznávání. 3) Společnost jako kultura. 4) Proces socializace a agenti socializace. 5) Organizace: problém koordinace a koordinace v komplexním sociální systému moderní společnosti. 6) Sociální sítě, sociální kapitál a důvěra. 7) Sociální nerovnosti: příčiny a konsekvence. 8) Sociální stratifikace: rasa, třída gender, věk. 9) Sociální instituce: role, funkce a legitimita v moderní společnosti. 10) Sociální instituce: média. 11) Sociální instituce: moc, politika, vládnutí. 12) Sociální změna: modernita a globalizace. 13) Sociální změna: urbanizace. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: BAUMAN, Z., MAY, T. <i>Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7419-026-1. Vybrané kapitoly. BERGER, P. L. <i>Pozvání do sociologie: humanistická perspektiva</i>. Brno: Barrister a Principal, 2017. ISBN 978-</p>				

80-7364-062-0. Vybrané kapitoly.

MILLS, C. W. *Sociologická imaginace*. Praha: SLON, 2008. ISBN 978-80-257-0807-1. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

BERGER, P. L., LUCKMANN, T. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: CDK, 1999. ISBN 80-85959-46-1.

BOURDIEU, P. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 80-7184-518-3. Vybrané kapitoly.

GIDDENS, A., SUTTON, P. W. *Sociologie*. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.

GIDDENS, A. *Důsledky modernity*. Praha: SLON, 2010. ISBN 978-80-7419-035-3. Vybrané kapitoly.

GOFFMAN, E. *Všichni hrajeme divadlo: sebezpřetvářka v každodenním životě*. Praha: Nakladatelství Studia Ypsilon, 1999. ISBN 80-902482-4-1. Vybrané kapitoly.

JANDOUREK, J. *Čítanka sociologických klasiků*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2934-3. Vybrané kapitoly.

KELLER, J. *Dějiny klasické sociologie*. Praha: SLON, 2004. ISBN 80-86429-34-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1061#section-0>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do sociokulturní antropologie				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20%				
Vyučující	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D. Mgr. Hedvika Novotná Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D. Mgr. Ondřej Skripník, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz seznamuje studenty se základy sociokulturní antropologie jako specifické sociálněvědní disciplíny a na základě rozboru tradičních antropologických témat (příbuzenství, náboženství, subsistenční strategie, politická organizace, ad.) i těch, která vyvstávají v současném světě 21. století (identita, nacionalismus, globalizace, ad.), představí kulturní diverzitu lidstva. Za cíl si klade zprostředkovat studentům antropologický pohled na realitu skrze jednotlivé aspekty lidské kultury.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sociokulturní antropologie jako disciplína. 2) Etnografie a terénní výzkum. 3) Výroba, technologie a systémy směny. 4) Sociální struktura a organizace. 5) Příbuzenství a původ. 6) Manželství a aliance. 7) Gender a pohlaví. 8) Náboženství a rituál. 9) Způsoby myšlení. 10) Hierarchie, politika a moc. 11) Identity. 12) Etnicita a nacionalismus. 13) Globální výzvy. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: ERIKSEN, T. H. <i>Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál</i>. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-465-6.</p>				

MURPHY, R. F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 978-80-86429-25-0.

Doporučená:

BARNARD, A. *History and theory in anthropology*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2000. ISBN 0-521-77333-4.

FERRARO, G. P., ANDREATTA, S. *Cultural anthropology: an applied perspective*. 8. vydání. Belmont: Wadsworth, 2010. ISBN 978-0-495-60192-0.

LAYTON, R. *An introduction to theory in anthropology*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1997. ISBN 0-521-62018-X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=10#section-0>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Úvod do psychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2ZS		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	25 %				
Vyučující	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D. Mgr. Eva Richterová Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Cílem přednáškového cyklu je prezentovat a vysvětlit základní teoretické otázky psychologie jako vědní disciplíny a to s důrazem na vývoj psychologického myšlení, terminologii a problémy obecné psychologické povahy. Přednáškový cyklus usiluje prezentovat a postupně propojovat poznatky vycházející z rozdílných tradic výzkumu v psychologii a tím ukazovat bohatost paradigmatických přístupů inspirujících současnou psychologii a psychologický výzkum.

Témata:

- 1) Povaha psychologie jako vědní disciplíny.
- 2) Vývoj psychologického myšlení na cestě k současnému psychologickému výzkumu (1).
- 3) Vývoj psychologického myšlení na cestě k současnému psychologickému výzkumu (2).
- 4) Vědomí.
- 5) Senzorické procesy.
- 6) Vnímání.
- 7) Učení.
- 8) Motivace a vůle.
- 9) Paměť.
- 10) Myšlení.
- 11) Inteligence.
- 12) Jazyk.
- 13) Emoce.

Studijní literatura

Povinná:

NOLEN-HOEKSEMA, S. a kolektiv. *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0083-3. Vybrané kapitoly.
EYSENCK, M. W., KEANE, M. T. *Kognitivní psychologie*. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1559-4.

Vybrané kapitoly.

HUNT, M. *Dějiny psychologie*. 4. vydání. Praha: Portál. 2015. ISBN 9788026208983. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

HORÁKOVÁ-HOSKOVCOVÁ S., HOSKOVEC, J., HELLER, D. *Dějiny české a slovenské psychologie*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN: 9788024624020.

HOSKOVEC, J., NAKONEČNÝ, M., SEDLÁKOVÁ, M. *Psychologie XX. století. I*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-246-0300-4.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2007. ISBN 8020014993. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=540

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Významní představitelé sociologického myšlení				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

V rámci kurzu jsou posluchači seznámeni s koncepcemi a přístupy významných představitelů sociologického myšlení 19. a počátku 20. století (A. Comte, H. Spencer, K. Marx, M. Weber, G. Simmel, F. Tönnies, G. Tarde, E. Durkheim, V. Pareto, L. F. Ward, Ch. H. Cooley, T. Veblen, W. Thomas, G. H. Mead). Důraz je položen na charakteristiku základních sociologických paradigmat této doby a klíčových otázek, o jejichž řešení se uvedení teoretikové pokoušeli. Zároveň je pozornost věnována i tomu, jaký význam má toto myšlenkové dědictví pro soudobou sociologii.

Témata:

- 1) Úvod do studia.
- 2) Auguste Comte: hierarchie věd, pozitivismus, sociologie jako věda o sociální statice a dynamice.
- 3) Sociologie Herberta Spencera; evolucionismus a naturalismus v sociologii.
- 4) Materialistické pojetí dějin Karla Marxe.
- 5) Rozumějící sociologie Maxe Webera.
- 6) Formální sociologie; G. Simmel, F. Tönnies.
- 7) Psychologismus v sociologii (psychologie národů /M. Lazarus + H. Steinthal/, teorie nápodoby /G. LeBon, G. Tarde/, psychoanalýza /S. Freud/).
- 8) Sociologismus Emila Durkheima.
- 9) Teorie jednání Vilfreda Pareta; italská sociologie; teorie elit.
- 10) Počátky americké sociologie (L. F. Ward, W. H. Sumner, Ch. H. Cooley, W. A. Small, T. Veblen).
- 11) Chicagská škola: výzkum města (R. E. Park, E. Burgess), humanistická sociologie a symbolický interakcionismus (W. Thomas, F. Znaniecki, G. H. Mead, H. Blumer).
- 12) Rozdílná pojetí sociologie dříve a dnes.
- 13) Závěrečná rekapitulace probrané látky.

Studijní literatura

Povinná:

KELLER, J. *Dějiny klasické sociologie*. Praha: Slon, 2005. ISBN 80-86429-52-0.
 CUIIN, CH-H., GRESLE, F. *Dějiny sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-33-4.
 PETRTUSEK, M. a kolektiv. *Dějiny sociologie*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3234-3.

Doporučená:

RITZER, G. ed. *The Blackwell Companion to Major Classical Social Theorists*. Oxford: Blackwell, 2003. ISBN 1-4051-0594-1.
 COSER, L. A. *Masters of Sociological Thought*. New York: Harcourt Brace Jovanovich Inc., 1971. ISBN 0-15-555128-0.
 MARTINDALE, D. *The Nature and Types of Sociological Theory*. Boston: Houghton Mifflin Company, 1960. ISBN nepřiděleno.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Moderní společnosti a sociologické teorie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Výklad je koncipován tak, aby pokryl základní tematické okruhy soudobé teoretické sociologie. Důraz je položen na klíčové postavy teoretického myšlení a důležité oblasti jejich tvorby. V jednosemestrálním kurzu je obsah přednášek rozčleněn tak, aby posluchače seznámil s následujícími tématy: strukturní funkcionalismus a neofunkcionalismus (T. Parsons, R. K. Merton, J. Alexander), teorie konfliktu (L. Coser, R. Dahrendorf), sociální konstruktivismus (P. L. Berger - T. Luckmann), dramaturgická sociologie (A. Goffman), teorie komunikativního jednání (J. Habermas), teorie strukturace (A. Giddens), konstruktivistický strukturalismus (P. Bourdieu), systémová teorie (N. Luhmann, R. Münch), teorie postindustriální a postmoderní společnosti (D. Bell, A. Toffler, J.-F. Lyotard, Z. Baumann), teorie druhé moderny, rizikové společnosti a globalizace (U. Beck, E. Wallerstein, M. Albrow, R. Senett).</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Strukturní funkcionalismus I. (T. Parsons). 2) Strukturní funkcionalismus II., neofunkcionalismus (R. K. Merton, J. Alexander). 3) Teorie konfliktu I. (L. Coser). 4) Teorie konfliktu II. (R. Dahrendorf). 5) Sociální konstruktivismus (P. L. Berger, T. Luckmann). 6) Dramaturgická sociologie (A. Goffman). 7) Teorie komunikativního jednání (J. Habermas). 8) Teorie strukturace (A. Giddens). 9) Konstruktivistický strukturalismus (P. Bourdieu). 10) Systémová teorie (N. Luhmann, R. R. Münch). 11) Teorie postindustriální a postmoderní společnosti (D. Bell, A. Toffler, J.-F. Lyotard, Z. Baumann). 12) Teorie druhé moderny, rizikové společnosti a globalizace (U. Beck, E. Wallerstein, M. Albrow, R. Senett). 13) Závěrečná rekapitulace probrané látky. 				
Studijní literatura					

Povinná:

HARRINGTON, A. a kolektiv. *Moderní sociální teorie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-093-3.
 ŠUBRT, J. *Postavy a problémy soudobé teoretické sociologie*. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-77-3.
 ŠUBRT, J. a kolektiv. *Soudobá sociologie I (Teoretické koncepce a jejich autoři)*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1275-1.

Doporučená:

RITZER, G., GOODMAN, D. J. *Modern Sociological Theory*. New York: McGraw-Hill 2004. ISBN 978-0073404103.
 CALHOUN, C., GERTEIS, J., MOODY, J., PFAFF, S., VIRK, I. eds. *Contemporary Sociological Theory*. Oxford: Blackwell, 2002. ISBN 0-631-21350-3.
 ŠUBRT, J. a kolektiv. *Soudobá sociologie II – VI*. Praha: Karolinum, 2008-2014.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)**

5 hodin soustředění

hodin**Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociologie institucí				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Ing. Karel Müller, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	90 %.				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je napomoci studentům a studentkám orientovat se v současném institucionálním uspořádání moderních společností, jeho předpokladech i proměnách a dále rozvíjet dovednosti sociologické analýzy. Výklad využívá sociologické poznatky o formách transformace vybraných institucí (trhu, politiky, univerzit, médií, rodiny) a jejich proměn v kontextu postmoderních podmínek. Teoretický výklad uplatňuje také historický a antropologický přístup.

Témata:

- 1) Pojetí instituce v pohledu sociálních věd - funkcionální a kulturologické pojetí.
- 2) Tradiční a moderní instituce: pojetí klasické sociologie (Marx, Durkheim, Weber).
- 3) Instituce v postmoderní situaci: koncepce reflexivní modernizace.
- 4) Historický exkurz: instituce antické obce.
- 5) Historický exkurz: patrimoniální a byrokratická správa.
- 6) Post-weberovské sociologické koncepce organizace I.
- 7) Post-weberovské sociologické koncepce organizace II.
- 8) Koncepce institucionální reflexivity a transformace moderních institucí (A. Giddens, U. Beck).
- 9) Rámec transformačních změn institucí kapitalistické tržní ekonomiky.
- 10) Rámec transformačních změn politických institucí a liberálně demokratického vládnutí.
- 11) Rámec transformace univerzitních institucí.
- 12) Exkurz: transformace instituce intimity.
- 13) Instituce a sociální sítě v kontextu medializace a globalizace společnosti.

Studijní literatura

Povinná:

MÜLLER, K. *Inovace – vědění – instituce: k výzvám současné doby*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3669. Vybrané kapitoly.
GIDDENS, A. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998, kapitoly 1 a 2. ISBN 80-85850-

62-1.

BERGER, P. I., LUCKMANN, T. *Sociální konstrukce reality, pojednání o sociologii vědění*. Brno: CDK, 1999. ISBN 80-85959-46-1.

Doporučená:

KELLER, J. *Sociologie organizace a byrokracie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-74-8. Vybrané kapitoly.

GIDDENS, A. *Proměna intimity: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0175-5. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=572>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociologie vědění				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Ing. Karel Müller, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je seznámit studentky a studenty s povahou a formami vědění, které umožňují jednání, komunikaci a soužití v současných společnostech. Těžiště kurzu leží v diskuzi o epistemologických otázkách věd o společnosti. Výklad využívá historický přístup a objasňuje, jak jednotlivé formy vědění reagují na logické, sociální i etické nároky. Vychází ze situace a výsledků vědecké revoluce (17. stol.) a jejího významu v modernizačních procesech. Následuje diskuze o založení (moderních) sociálních věd (19. stol) a o jejich pozitivní inklinaci (Comte, Durkheim, vídeňský kruh). Reflexe mezi pozitivního vědění o společnosti posiluje rozmach fenomenologické orientace, které je diskutována pomocí vybraných autorů (M. Scheler, K. Mannheim, A. Schutz). Na závěr jsou diskutovány aktuální problémy vysvětlujícího a rozumějícího diskurzů a jejich uplatnění v deliberativní politice.

Témata:

- 1) Předmět sociologie vědění, doba a důvody vzniku, návaznost na filosofii a historii.
- 2) Formování moderní vědy (Bacon, Descartes), aktuální poznávací problémy vědeckého vědění.
- 3) A. Comte – zakladatel sociologie a pozitivní tradice moderního vědění o společnosti.
- 4) E. Durkheim a jeho příspěvek k poznávacím problémům věd o společnosti.
- 5) Úsilí o vytvoření jednotného jazyka vědy: vídeňský kruh, K. Popper.
- 6) Poznávací zdroje kritiky pozitivní tradice věd o společnosti (pragmatismus, novokantovství).
- 7) Kritika pozitivní poznávací tradice věd o společnosti v pohledu M. Schelera.
- 8) A. Schutz a jeho přínos pro pojetí každodenního vědění.
- 9) Kritika ideologie a její přínos pro porozumění politickému vědění (K. Mannheim).
- 10) Novokantovské přístupy k hodnocení vztahu mezi fakty a hodnotami (M. Weber).
- 11) Problém dvou kultur univerzitního vědění a vztahy mezi vědami o přírodě a humanitními obory.
- 12) Vědění a komunikace v medializované společnosti.
- 13) Možnosti a zdroje deliberace v kontextu politické a občanské veřejnosti.

Studijní literatura					
----------------------------	--	--	--	--	--

Povinná:

MÜLLER, K. *Inovace – vědění – instituce: k výzvám současné doby*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3669. Vybrané kapitoly.

HUBÍK, S. *Sociologie vědění*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-58-3.

WALLERSTEIN, I. a kolektiv. *Kam směřují sociální vědy. Zpráva Gulbenkianovy komise o restrukturalaci sociálních věd*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-65-6.

Doporučená:

BERGER, P. I., LUCKMANN, T. *Sociální konstrukce reality, pojednání o sociologii vědění*. Brno: CDK, 1999. ISBN 80-85959-46-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociální nerovnosti				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	průběžná příprava na semináře aktivita v hodinách seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Přednáška seznámí studenty se základy teoretických přístupů ke studiu sociálních nerovností. Pozornost bude věnována klasickým východiskům zkoumání, stejně jako současným syntézám a perspektivám, s důrazem na příspěvek P. Bourdieu.

Témata:

- 1) Představení kurzu. Co je to sociální nerovnost?
- 2) Klasické přístupy ke studiu sociálních nerovností I.
- 3) Klasické přístupy ke studiu sociálních nerovností II.
- 4) Seminář: práce a chudoba.
- 5) Třídní analýza a její kritika.
- 6) Pierre Bourdieu, třída a kultura.
- 7) Seminář: kulturní kapitál a nerovnost.
- 8) Vzdělávání a vzdělanostní reprodukce.
- 9) Exkurz do politické filosofie: spravedlnost a rovnost.
- 10) Seminář: rodina, škola a selekce.
- 11) Česká společnost, transformace a výzkum sociálních nerovností.
- 12) Sdružování, uzavírání a symbolické hranice.
- 13) Seminář: obraz sociální struktury v mediálním a politickém diskurzu.

Studijní literatura

Povinná:

BOURDIEU, P. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-518-3. Vybrané kapitoly.
 GREGER, D. Vzdělanostní nerovnost v teoretické reflexi. In: MATĚJŮ, P., STRAKOVÁ, J. eds. *(Ne)rovné šance na vzdělání: vzdělanostní nerovnosti v České republice*. Praha: Academia, 2006, s. 21-40. ISBN 80-200-1400-4.

SAVAGE, M. End class wars. *Nature*. 2016, **537**, s. 475-479. ISSN 1476-4687.

ŠANDEROVÁ, J. Hlavní proudy teorie a výzkumu sociální stratifikace. In: ŠUBRT, J. ed. *Soudobá sociologie II*, Praha: Karolinum, 2008, s. 277-308. ISBN 978-80-246-1413-7.

Doporučená:

BOTTERO, W. *Stratification: social division and inequality*. London: Routledge, 2005. ISBN 0415281792.

CROMPTON, R. *Class and stratification*. Cambridge: Polity Press, 2008. ISBN 978-0-7456-3869-0.

KATRŇÁK, T. *Třídní analýza a sociální mobilita*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. ISBN 80-7325-067-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Sociologie spotřeby				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	zadaná průběžná četba aktivní účast na dvou diskuzních seminářích seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz se zaměřuje na představení témat a přístupů sociologie spotřeby. Pozornost bude věnována především způsobům analýzy spotřebního chování (od suverénního spotřebitele přes manipulované potřeby až po studium spotřebních praktik), souvislostem mezi spotřebou, identitou a vkusem, a významem studia životního stylu a spotřeby v širších sociologických souvislostech (např. sociální nerovnosti).

Témata:

- 1) Spotřeba v sociologii a sociálních vědách.
- 2) Teorie spotřebního chování: racionální volba, společenská soutěž.
- 3) Teorie spotřebního chování: potřeby a manipulace.
- 4) Teorie spotřebního chování: význam, kultura, přisvojení.
- 5) Sociologická analýza spotřeby a obrat k teorii praktik.
- 6) Výzkumy spotřebních praktik: diskuzní seminář.
- 7) Kulturní utváření ekonomické hodnoty.
- 8) Reklama, reklamní průmysl a kulturní zprostředkovatelé.
- 9) Spotřební společnost, spotřebitel a diskurzy spotřeby.
- 10) Témata sociologie spotřeby: vkus, kulturní kapitál a legitimizace.
- 11) Témata sociologie spotřeby: autenticita.
- 12) Témata sociologie spotřeby: spotřební chování a environmentální dopady.
- 13) Obrazy spotřeby: analýza textu a diskuzní seminář.

Studijní literatura

Povinná:

MILLER, D. Teorie nakupování. In: Zahrádka, P. ed. *Spotřební kultura: Historie, teorie a výzkum*. Praha: Academia, 2014, s. 144-171. ISBN 978-80-200-2372-8.

SASSATELLI, R. Sociologie spotřeby: jednání, distinkce a identita. In: Zahrádka, P. ed. *Spotřební*

kultura: Historie, teorie a výzkum. Praha: Academia, 2014, s. 87-113. ISBN 978-80-200-2372-8.
 SHOVE, E., SOUTHERTON, D. Mrazák dobře rozmrazený - od novosti ke snadnosti: vyprávění o normalizaci. *Biograf*. 2006, **39**. ISSN 1211-5770.
 WARDE, A. Consumption and theories of practice. *Journal of consumer culture*. 2005, **5**(2), 131–153. ISSN 14695405

Doporučená:

MILLER, D. *Consumption and its Consequences*. Cambridge: Polity Press, 2012. ISBN 978-0-7456-6108-7.
 SASSATELLI, R. *Consumer Culture: History, Theory and Politics*. London: Sage, 2007. ISBN 978-1-4129-1181-8.
 WARDE, A. *Consumption: A Sociological Analysis*. New York: Palgrave Macmillan, 2017. ISBN 978-1-137-55681-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Skupiny, organizace a sociální změna: vybraná témata ze sociologie organizace				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

V dnešní době si nedovedeme představit, jak by mohla fungovat moderní, složitá společnost bez formálních organizací a sekundárních skupiny. V rámci kurzu se budou moci studující seznámit s vybranými organizačními rysy skupin a organizací, které jim ne/umožňují efektivní naplňování stanovených cílů. Skupiny a organizace jsou považovány také za jednoho z důležitých hybatelů, jež v moderní společnosti uvádí do pohybu sociální změny. V druhé části kurzu bude proto věnována pozornost tématu sociální změny a představení skupin a organizací jako hybatelů, jež přispívají k dynamice a inovaci společnosti.

Témata:

- 1) Sociální skupiny v moderní společnosti.
- 2) Organizace v moderní společnosti.
- 3) Organizace z pohledu hlavních paradigmat společnosti.
- 4) Formální organizace a byrokracie.
- 5) Analýza ne/funkčnosti byrokracie.
- 6) Byrokratizace každodenního života.
- 7) Oligarchické tendence organizací.
- 8) Totální organizace.
- 9) Od organizací k sítím.
- 10) Sociální sítě a sociální vazby.
- 11) Skupiny, organizace a sociální změna.
- 12) Sociální hnutí a sociální změna.
- 13) Sociální a servisní organizace a sociální změna.

Studijní literatura

Povinná:

KELLER, J. *Sociologie organizace a byrokracie*. Praha: SLON, 2007. ISBN 9788086429748.
 ŠUBRT, J. *Soudobá sociologie V. (Teorie sociální změny)*. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 9788024622194.

Vybrané kapitoly.

ZNEBEJÁNEK, F. *Sociální hnutí: teorie, koncepce*. Praha: SLON, 1997. ISBN 8085850311. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

GRAEBER, D. *Utopie pravidel: o technologii, stupiditě a skryté přitažlivosti byrokracie*. Praha: Prostor, 2017. ISBN 9788072603527. Vybrané kapitoly.

NOVÁK, A. „Nic nechceme, nic nežádáme, bereme si, co nám patří!“ Sociologie nejnovějších sociálních hnutí. *Acta Politologica* [online]. 2017, **9**(2), s. 57-74 [cit. 2018-01-22]. ISSN 18041302.

PETRUSEK, M. Mosca a Michels – „outsideři“ politické sociologie? Politická formule a železný zákon oligarchie. *Sociologický časopis*. 2013, **49**(1), s. 149-162. ISSN 00380288.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociologie konfliktu				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Karel Černý, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz uvádí do problematiky proto-sociologie (C. Clausewitz, T. Malthus, V. Lenin, J. Hobson, I. Kant) a sociologie války (např. P. Sorokin, Ch. Tilly), s přesahy do sociologie konfliktu (např. L. Coser, R. Dahrendorf), sociologických výkladů revolucí a současných sociologicky relevantních přístupů k terorismu (R. Pape, M. Krueger, M. Juergensmeyer, W. Laqueur). V kurzu se studenti dále seznámí s hlavními ohnisky napětí současného světa, se sociologickými případovými studii vybraných válečných konfliktů 19. a 20. století, s historickými proměnami válečných konfliktů v období novověku, se vzájemně konkurenčními přístupy k analýze příčin válek a také s nejnovějšími teoretickými koncepcemi (např. M. Klare, M. Kaldor, H. Dixon, S. Huntington).

Témata:

- 1) Sociologie konfliktu a L. Coser.
- 2) R. Dahrendorf, J. Rex a K. Marx.
- 3) Problematika revolucí: úvod.
- 4) C. Brinton, P. Sorokin.
- 5) Ch. Tilly, T. Skocpol.
- 6) Koncepty relativní deprivace a revoluce: T. Gurr a J. Davies.
- 7) Pojetí revolucí a obrat ke kultuře a novým médiím.
- 8) Válka a společnost: příčiny.
- 9) Vybraná témata sociologie války: role propagandy.
- 10) Vybraná témata sociologie války: válka a gender.
- 11) Analýza náboženského terorismu v pojetí M. Juergensmeyera.
- 12) Rozbor a kritika sebevražedného terorismu: R. Papes.
- 13) S. P. Huntington.

Studijní literatura

Povinná:

JUERGENSMEYER, M. *Teror v mysli boží*. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-109-3.
KELLER, J. *Sociologie konfliktu*. Brno: Masarykova univerzita, 1990. ISBN 8021001933.
ZNEBEJÁNEK, F. *Sociologie konfliktu*. Praha: Slon, 2015. ISBN 978-80-7419-177-0.

Doporučená:

HUNTINGTON, S. P. *Střet civilizací*. Praha: Rybka, 2001. ISBN 80-86182-49-5.
PAPE, R. *Dying to Win*. Chicago: Chicago University Press, 2006. ISBN 0812973380.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=900>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociologie životního prostředí				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžný test				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz představuje uvedení do oboru environmentální sociologie, do jeho dějin, základní terminologie, směrů a problémů až po současný stav, včetně nejvýznamnějších představitelů. Seznamuje studenty a studentky s vybranými sociologickými přístupy ke vztahu mezi přírodou, životním prostředím a společností, se základními sociologickými pojmy environmentální sociologie, s osobnostmi a teoriemi. Cílem kurzu je rozvíjet schopnost kritického náhledu na současnou environmentální debatu, schopnost analýzy aktuálních témat environmentální debaty v kontextu sociologických teorií. Podmínkou plnění zkoušky na konci semestru je test, který studenti budou psát v polovině semestru.

Témata:

- 1) Úvod. Seznámení s kurzem, základní pojmy.
- 2) Historické souvislosti vzniku sociologie, její průnik s environmentální problematikou. Vznik environmentální sociologie, základní směry, paradigmaty a témata, kterými se zabývá.
- 3) Vyjasnění pojmu příroda. Sociální podmíněnost pohledu a vnímání přírody. Od přírody v jednotném čísle k socio-přírodám v Antropocénu.
- 4) Charakteristika současné společnosti – jedinec a společnost. Individualizace a její environmentální aspekty.
- 5) Charakteristika současné společnosti – systém a společnost. Teorie běžícího pásu výroby (Schnaiberg).
- 6) Charakteristika současné společnosti – systém a společnost. Ekologická modernizace.
- 7) Test.
- 8) Spotřeba a její role v moderní společnosti.
- 9) Sociální konstrukce environmentálních problémů. Odkud se berou a jak se utvářejí environmentální problémy.
- 10) Věda a její ambivalentní role při (roz)poznávání environmentálních problémů v moderní společnosti.
- 11) Riziko. Kultura rizika, riziková společnost (Beck).
- 12) Environmentální hnutí. Role sociálních hnutí při ochraně životního prostředí.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura					
----------------------------	--	--	--	--	--

Povinná:

BAUMAN, Z., MAY, T. *Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie*. Praha: SLON, 2010. ISBN 978-80-7419-026-1.

BELL, M. *An Invitation to Environmental Sociology*. Thousand Oaks: Sage Publications, 2012. ISBN 978-1-4129-9053-0.

KELLER, J. *Sociologie a ekologie*. Praha: SLON, 1997. ISBN 80-85850-42-7.

Doporučená:

GIBAS, P. a kolektiv. *Pražské zahrádkové osady: stíny minulosti, nebo záblesky budoucnosti?* Praha: FHS UK, 2013. ISBN: 978-80-87398-30-2.

NOVÁK, A. *Tmavozelený svět: radikálně ekologické aktivity v České republice po roce 1989*. Praha: SLON, 2017. ISBN 978-80-7419-254-8

ERIKSEN, T. H. *Odpady: odpad ve světě netušených vedlejších účinků*. Brno: Doplněk, 2015. 978-80-7239-325-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Gender a společnost				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Ing. Petr Pavlík, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Genderová studia jsou progresivním, interdisciplinárním oborem, který přináší nové teoretické a metodologické nástroje a pohledy do humanitních a sociálně-vědních disciplín. Cílem tohoto přípravného kurzu je seznámit studentky a studenty s konceptem gender a genderovou perspektivou a zprostředkovat nezbytné poznatkové a teoretické zázemí pro uplatňování genderové analýzy v navazujících kurzech zaměřených na genderovou problematiku, v dalších akademických oborech, i v každodenním životě. Důraz je kladen na kritické myšlení, reflexi a vlastní interpretaci dané problematiky. Kurz probíhá formou interaktivních přednášek.

Témata:

- 1) Úvod do studia: Koncept gender a představení genderových studií. Sociologické pohledy na gender. Feminismus a feministické teorie v historické perspektivě.
- 2) Všemocná biologie? Tělo, pohlaví a gender. Biologický determinismus (Renzetti, kap. 1 a 2).
- 3) Proměnlivost genderových konstrukcí: genderová socializace (Renzetti, kap. 3).
- 4) Genderovaná rodina (Renzetti, kap. 6).
- 5) Genderovaná škola (Renzetti, kap. 4).
- 6) Test.
- 7) Gender, jazyk a média (Renzetti, kap. 5).
- 8) Genderovaný svět práce (Renzetti, kap. 7).
- 9) Genderovaná sexualita (Renzetti, kap. 8).
- 10) Gender násilí. (Renzetti, kap. 8).
- 11) Genderové aspekty politiky (Renzetti, kap. 9).
- 12) Gender a věda.
- 13) Vybraná témata (Renzetti, kap. 10).

Studijní literatura

Povinná:

RENZETTI, C., CURRAN, D. *Ženy, muži a společnost*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0525-2.
 BOURDIEU, P. *Nadvláda mužů*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-775-5.
 OATES-INDRUCHOVÁ, L. *Dívčí válka s ideologií: klasické texty angloamerického feministického myšlení*.
 Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-67-2.

Doporučená:

KIMMEL, M. *The Gendered Society*. New York: Oxford University Press, 2007. ISBN 978-0195332339.
 HAVELKOVÁ, H., OATES-INDRUCHOVÁ, L. *Vyvlastněný hlas. Proměny genderové kultury české společnosti 1948-1989*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2015. ISBN 978-80-7419-096-4.
 GIDDENS, A. *Sociologie*. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1. Kapitola Sexualita a gender.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociologie občanské společnosti				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Tereza Pospíšilová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	35 %				
Vyučující	Doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc. Mgr. Selma Muhič Disdarevič, PhD. Mgr. Dana Moree, Dr. Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová				
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět se zabývá sociologickými koncepty, které nachází využití při studiu občanské společnosti a s ní spojených sociálních fenoménů, zejména dobrovolnictví, dárcovství, občanské angažovanosti a solidarity. Předmět se zaměřuje na koncepty, které umožňují porozumět organizaci sociálního života, sociálním institucím a společenským změnám. Koncepty jsou představovány s využitím základní sociologické literatury. Jejich diskuse ve vztahu ke konkrétním teoriím a výzkumům z oblasti občanské společnosti pomáhá studentům nejen lépe porozumět sociologickým konceptům, ale také je seznamuje s tématem občanské společnosti.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Občanská společnost jako kulturně situovaný fenomén: jazyk, normy a hodnoty. 2) Identita a socializace ve výzkumech altruismu a dobrovolnictví. 3) Identita a občanské vzdělávání. 4) Dobrovolnictví perspektivou životní dráhy. 5) Sociální kontrola, konformita a deviace: Dobrovolnictví jako norma nebo odchylka? 6) Důvěra a občanská participace. 7) Skupiny, síť a organizovaná občanská společnost. 8) Organizační změny v občanské společnosti: profesionalizace, managerizace a komercionalizace. 9) Ekonomický systém jako sociální instituce a vymezení sociální ekonomiky. 10) Sociální vyloučení a sociální ekonomika jako řešení. 11) Politický systém jako sociální instituce a role organizované občanské společnosti. 12) Veřejná politika a občanská společnost. 13) Občanství a sociální změna. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: FRIČ, P., KATUŠČÁK, T., MIČKA, P., SKÁLA, V. <i>Občanský sektor v ohrožení?</i>. Praha: Sociologické</p>				

nakladatelství SLON, 2016. ISBN 978-80-7419-243-2. S. 11-134.
 FRIČ, P., POSPÍŠILOVÁ, T. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v České republice na začátku 21. století*. Praha: AGNES, 2010. ISBN 978-80-903696-8-9.
 GIDDENS, A. *Sociologie*. Praha: ARGO, 2013. ISBN 978-80--257-0807-1. Vybrané kapitoly.
 KELLER, J. *Sociologie organizace a byrokracie*. 2. upr. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2007. ISBN 978-80-86429-74-8. Kapitoly 1, 10.
 POTUČEK, M. ed. *Veřejná politika*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2005, s. 153-185. ISBN 8086429504.
 SKOVAJSA, M. a kolektiv. *Občanský sektor: Organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0. Kapitoly 1, 3, 10.

Doporučená:

BOAL, A. *The Theatre of the Oppressed*. New York, London: Routledge Press, 1982. ISBN 0-916354-60-1.
 KELLER, J. *Úvod do sociologie*. 6. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2012. ISBN 978-80-7419-102-2. Kapitola 4.4.
 MANSFELDOVÁ, Z., KROUPA, A. eds. *Participace a zájmové organizace v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2005. ISBN 80-86429-53-9. Vybrané kapitoly.
 MERTON, R. K. *Studie ze sociologické teorie*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2000. ISBN 978-80-86429-70-0. S. 132-177.
 POSPÍŠILOVÁ, T. Dobrovolnictví v kontextu životní dráhy dobrovolníků. *Lidé města* 2010, **12**(5), s. 109-133. ISSN 1212-8112.
 RUTZEN, D. Civil Society Under Assault, *Journal of Democracy*. 2015, **26**(4), s. 28-39. Online: http://www.icnl.org/news/2015/05_26.4_Rutzen.pdf [cit. 7. 1. 2018]. ISSN: 1045-5736.
 SEDLÁČKOVÁ, M. *Důvěra a demokracie: přehled sociologických teorií důvěry od Tocquevillova po transformaci v postkomunistických zemích*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2012. ISBN 978-80-7419-058-2. S. 18-35, 138-152.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Ekonomická teorie v kontextech				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Ing. Inna Čábelková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je seznámit studenty se základními pojmy makro a mikroekonomie, poukázat na souvislosti ekonomie s dalšími obory jako jsou antropologie, dějiny, právo, morálka, občanský sektor. Zvláštní pozornost bude věnována aktuálním socio-politickým tématům.

Témata:

- 1) Chování spotřebitele: užitečnost a poptávka. Chování výrobce: náklady a nabídka. Tržní rovnováha a efektivnost.
- 2) Směna, specializace a mezinárodní obchod. Nedokonalé trhy, informace a podnikatelé.
- 3) Konkurence a regulace. Zásahy státu do cen.
- 4) Poptávka po výrobních faktorech. Nabídka výrobního faktoru a renta.
- 5) Nabídka práce a trh práce. Nezaměstnanost.
- 6) Kapitál a úrok. Investiční rozhodování a podnikání.
- 7) Vlastnictví. Externality.
- 8) Veřejné zdroje, volné statky a veřejné statky. Veřejná volba.
- 9) Domácí produkt. Spotřeba, investice a rovnovážný HDP. Agregátní poptávka, agregátní nabídka a potenciální produkt.
- 10) Peníze a poptávka po peněžních zůstatcích. Bankovní soustava, tvorba peněz a trh peněz.
- 11) Hospodářský cyklus. Hospodářský růst. Inlace.
- 12) Veřejné rozpočty a daně. Rozpočtové schodky a státní dluh.
- 13) Měnový kurz. Platební bilance a zahraniční dluh. Měnová politika.

Studijní literatura

Povinná:

HOLMAN, R. *Ekonomie*. 6. vydání. Praha: CH Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-278-6.

SAMUELSON, A. P., NORDHAUS, W. D. *Ekonomie*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.

Doporučená:

MCCONNELL C. R., BRUE S. L., FLYNN, S. M. *Economics: Principles, Problems, and Policies*. New York: McGraw-Hill, 2014. ISBN 978-0-07-802175-6.

HOLMAN, R. *Dějiny ekonomického myšlení*. 3. vyd. Praha: CH Beck, 2005. ISBN 80-717-9380-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Migrace a postmigrační procesy				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz se zaměří na problematiku migračních a postmigračních procesů. Představí stěžejní paradigmatu v přístupu k studiu migrace (asimilace, integrace, transnacionální přístup). Dále se zaměří na klíčové otázky, které diskurz o migracích utvářejí. Zabývat se bude migrací jako odpovědí na socioekonomický kontext života jedince/skupin. V souvislosti s postmigračními procesy se zaměří na otázky adaptace a zapojení migrantů do společnosti cílové země, stejně jako vytváření transnacionálních vazeb, a to na úrovni legislativy státu, ekonomických struktur, sociálních sítí, sociálního přijetí majoritou atd.

Témata:

- 1) Úvod – vývoj migrace v posledních 200 letech – migrace jako zkušenost moderní společnosti.
- 2) Vývoj vědeckého diskurzu o migraci.
- 3) Migrace jako vzorec chování, typy migrací.
- 4) Migrace jako cesta, hranice státu a jejich překračování.
- 5) Přístupy národního státu k migraci – imigrační a integrační politiky.
- 6) Postmigrační proces – asimilace.
- 7) Postmigrační proces – integrace.
- 8) Postmigrační proces – transnacionalismus.
- 9) Migrační síť jako aktér migračních a postmigračních procesů.
- 10) Migrace, ekonomika a sociální stratifikace.
- 11) Vztah migrantů a majority.
- 12) Migrace a země původu.
- 13) Konstrukce identity migrantů, viditelné a neviditelné menšiny, dobrovolné a nedobrovolné menšiny.

Studijní literatura	
Povinná:	BARŠOVÁ, A., BARŠA, P. <i>Přistěhovalectví a liberální stát. Imigrační a integrační politiky v USA, západní</i>

Evropě a Česku. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. ISBN: 80-210-3875-6. Vybrané kapitoly.
 BRETTELL, C. B. Theorizing Migration in Anthropology, The Social Construction of Networks, Identities, Communities, and Globalscapes, In BRETTELL, C. B., HOLLIFIELD, J. F. eds. *Migration Theory: Talking Across Disciplines*. New York: Rotledge, 2014, s. 113-160. ISBN-10: 0415954274; ISBN-13: 978-0415954273.
 SZALÓ, C. *Transnacionální migrace: proměny identit, hranic a vědění o nich*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. ISBN 978-80-7325-136-9. Vybrané kapitoly.
 WIMMER, A., GLICK SCHILLER, N. (2009): Metodologický nacionalismus a pohled za jeho hranice: budování národního státu, migrace a společenské vědy. *Sociální studia* 6(1), s. 11-47. ISSN 1214-813X (print), ISSN 1803-6104 (online).

Doporučená:

ERIKSEN, T. H. *Antropologie multikulturních společností: rozumět identitě*. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-925-2. Vybrané kapitoly.
 RÁKOCZYOVÁ, M., TRBOLA, R. eds. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha: SLON. 2009. ISBN 978-80-7419-023-0. Vybrané kapitoly.
 O'REILLY, K. *International migration and social theory*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 2012. ISBN 978-0-230-22131.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Romové a diskurz marginalizace				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %.				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz je zaměřen na otázky sociální marginalizace ve společnosti. Procesy sociální exkluze generují marginalizované skupiny, kterým je v rámci strukturou odepírán přístup ke zdrojům a službám, kterými disponuje majorita. Marginalizované skupiny přijímají label, který je nejen zařazuje na nejnižší pozici ve společnosti, ale zároveň je v tomto postavení udržuje. Vymanění se z této pozice je tedy nesnadné pro jedince, a tím spíše pro celou skupinu. Cílem kurzu je promyšlet strategie exkluze a inkluze, která se týká jak marginalizovaných, tak majority. Romové představují case, na němž lze tyto procesy představit.

Témata:

- 1) Marginalizace jako sociální jev.
- 2) Přístupy ve studiu marginalizovaných skupin – kdo jsou Romové?
- 3) Politiky exkluze/inkluze Romů.
- 4) Stereotyp jako nástroj exkluze.
- 5) Přístup ke zdrojům.
- 6) Přístup k bydlení.
- 7) Sociální síť marginalizovaných.
- 8) Socializace do marginality.
- 9) Nástroje cílené integrace – škola.
- 10) Nástroje cílené integrace – NGO.
- 11) Migrace Romů.
- 12) Etnoemancipační proces a romské elity.
- 13) Koncept romské kultury.

Studijní literatura	
Povinná:	
	<i>Romové v České republice 1945–89.</i> Praha: Socioklub, 1999. ISBN 80-902260-7-8.

HIRT, T., JAKOUBEK M. eds. *Romové: kulturologické etudy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. ISBN: 80-86473-83-X. Vybrané kapitoly.
 MAPPEŠ-NIEDIEK, N. *Chudáci Romové, zlí Cikáni*. Praha: HOST, 2013. ISBN 978-80-7294-869-7.
 SIROVÁTKA, Tomáš. *Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3455-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

DAVIDOVÁ, E. *Romano drom = Cesty Romů 1945-1990*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0524-5.
 DOUBEK, D., LEVÍNSKÁ, M., BITTNEROVÁ, D. *Pomoc a pořádek: kulturní modely v pomáhajících profesích*. Praha: FHS UK, 2015. ISBN 978-80-87398-48-7. Vybrané kapitoly.
 PODOLINSKÁ, T., HRUSTIČ, T. eds. *Čierno-biele svety*. Bratislava: Veda, 2016. ISBN: 978-80-224-1413-5. Vybrané kapitoly.
 ŠOTOLA, J., RODRÍGUEZ POLO, M. eds. *Etnografie sociální mobility: etnicita, bariéry, dominance*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-87895-54-2. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Subkultury mládeže				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Současná komplexní společnost je charakteristická značnou heterogenitou, s níž je spojen vznik a existence mnoha různorodých sociálních uskupení. Subkultury mládeže představují jeden z význačných konceptů, který umožňuje tuto heterogenitu a z ní vzešlé kolektivity zkoumat. Kurz si klade za cíl seznámit studenty se základními teoretickými koncepty studia subkultur a poskytnout jim analytický rámec, který umožňuje porozumění těmto sociálním uskupením.

Témata:

- 1) Mládež, mládí a subkultury.
- 2) Historický vývoj konceptu subkultury.
- 3) Post-subkulturní kritika a návrat k subkultuře.
- 4) Subkulturní styl.
- 5) Subkulturní ideologie a praxe.
- 6) Subkulturní identita.
- 7) Autenticita a hierarchie.
- 8) Gender v subkulturách.
- 9) Subkultury a reakce dominantní společnosti.
- 10) Stigma a jeho management v rámci subkultur.
- 11) Stárnutí v subkulturách.
- 12) Subkultury v globalizovaném světě.
- 13) Subkultury v post-socialismu.

Studijní literatura

Povinná:

GELDER, K. ed. *The subcultures reader*. 2nd ed. London and New York: Routledge, 2005. ISBN 978-0-415-34415-9.

HEŘMANSKÝ, M., NOVOTNÁ, H. Hudební subkultury. In JANEČEK, P. ed. *Folklor atomového věku*.

Kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti. Praha: Fakulta humanitních studií UK a Národní Muzeum, 2011, s. 89-110. ISBN 978-80-87398-11-1.

HAENFLER, Ross. *Subcultures: the basics.* Abingdon, Oxon: Routledge, 2013. ISBN 978-0-415-53031-6.

Doporučená:

KOLÁŘOVÁ, M. ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice.* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) & Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-060-5.

HEBDIGE, D. *Subkultura a styl.* Praha: Dauphin a Volvox Globator, 2012. ISBN 978-80-7272-197-9.

WILLIAMS, J. P. *Subcultural theory: traditions and concepts.* Cambridge and Malden: Polity Press, 2011. ISBN 0-7456-7284-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vybraná témata současné antropologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	15 %				
Vyučující	PhDr. Dana Bittnerová, CSc. Mgr. Hedvika Novotná Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D. Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz si klade za cíl představit studentům sociokulturní antropologii jako perspektivní společenskovední disciplínu, která řeší důležité otázky týkající se současného světa. V rámci kurzu se studenti seznámí s tématy akcentovanými v současném antropologickém diskurzu a výzkumné praxi vyučujících.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Současná sociokulturní antropologie: metodologická, epistemologická a ontologická východiska. 2) Antropologie hudby. 3) Urbánní antropologie. 4) Politiky identit. 5) Antropologie a paměť. 6) Subkulturní studia. 7) Kognitivní antropologie. 8) Antropologie těla. 9) Antropologie migrace. 10) Medicínská antropologie. 11) Marginalizace. 12) Antropologie turismu. 13) Antropologie náboženství. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: ABU-LUGHOD, L. The Romance of Resistance: Tracing Transformations of Power Through Bedouin Women. <i>American Ethnologist</i>. 1990, 17(1), s. 41-55. ISSN 0094-0496. BOURGOIS, P. <i>In search of respect: Selling crack in El Barrio</i>. Cambridge University Press, 2003. ISBN 0-521-01711-4. S. 19-37.</p>				

BRETTELL, C. B. Theorizing migration in anthropology: The social construction of networks, identities, communities, and globalscapes. In BRETTELL, C. B., HOLLIFIELD, J. F. eds. *Migration theory: Talking across disciplines*. New York: Routledge, 2000, s. 97-135. ISBN 0-415-92611-4.

DOUBEK, D. Teoretický úvod do problematiky kulturních modelů v kontextu vyloučených lokalit a romské kultury. In BITTNEROVÁ, D., DOUBEK, D., LEVÍNSKÁ, M. *Funkce kulturních modelů ve vzdělávání*. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 2011, s. 22-54. ISBN 978-80-87398-18-0.

EUROPEAN ASSOCIATION OF SOCIAL ANTHROPOLOGY. Proč je dobré mít antropologii. *Český lid*. 2016, **103**(1), s. 15-21. ISSN: 0009-0794.

HREŠANOVÁ, E. Medicínská antropologie a její aplikace. In HIRT, T. ed. *Vybrané kapitoly z aplikované sociální antropologie*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2012, s. 211-236. ISBN 978-80-261-0122-2.

HORÁČEK, M. *Habitus hazardního hráče*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-187-3. S. 105-118.

JURKOVÁ, Z. Badatelské spektrum současné etnomuzikologie: cesta etnomuzikologů do města. *Národopisná revue*. 2016, **2**, s. 91-99. ISSN 0862-8351.

LUŽNÝ, D. Hledání „nové“ sociologie náboženství: Na okraj diskuze o redukci a „redukcionismu“ v dosavadní sociologii náboženství. *Biograf*. 2001, **54**. ISSN 1211-5770. Dostupné na adrese <http://www.biograf.org/clanek.php?clanek=5408>.

MACLEOD, D. V. L. Tourism and the Globalization of a Canary Island. *The Journal of the Royal Anthropological Institute*. 1999, **5**(3), s. 443-456. ISSN 1467-9655.

MÁCHA, P. „Los Comanches de Nuevo México.“ Hybridita, autenticita a politika identity v Novém Mexiku, *Český lid*. 2007, **94**(2), s. 141-156. ISSN: 0009-0794.

NEDBÁLKOVÁ, K. Řád veřejných toalet. Píšu pro sociologii, ne pro svoji zábavu. *Biograf*. 2009, **49**, s. 3-24. ISSN 1211-5770.

NOVOTNÁ, H. Diskurzivní rámce vztahu k židům (antisemitismu) v období tzv. normalizace. In VRZGULOVÁ, M., KUBÁTOVÁ, H. eds. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku v 20. a 21. století*. Praha: Karolinum, 2017, s. 157-176. ISBN 978-80-2463-461-6.

SLAČÁLEK, O. České freetekno - pohyblivé prostory autonomie? In KOLÁŘOVÁ, M. ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství & Sociologický ústav AV ČR, 2011, s. 83-122. ISBN 978-80-7419-060-5.

Doporučená:

BARRETT, S. R. *Anthropology: A Student's Guide to Theory and Method*. Toronto: University of Toronto Press, 2009. ISBN 978-0-8020-9916-7.

DURRENBERGER, P. E. EREM, S. *Anthropology unbound: a field guide to the 21st century*. Boulder: Paradigm Publishers, 2007. ISBN 978-1-59451-772-3.

HANNERZ, U. *Anthropology's world: life in a twenty-first century*. London a New York: Pluto Press a Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-74533-048-8.

Studijní opora:

Naskenované texty k jednotlivým tématům vložené v Moodle.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Mimoevropské hudební kultury I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz poskytuje základní orientaci v nejvýznamnějších světových hudebních kulturách bez vlastního písemnictví – hudební kultuře australských aboriginců, subsaharské Afriky, indiánů Severní a Jižní Ameriky atd. Jejich koncepty, zvukové jevy i sociální kontext provozování hudby se zásadně liší od sebe navzájem i od naší kultury. Jejich poznání tak jednak doplňuje obrazy kultur, poskytované v jiných kurzech, a také umožňuje nově pochopit fenomén hudby.

Témata:

- 1) Co studuje etnomuzikologie? Stručné dějiny oboru.
- 2) Jak poslouchat hudbu? Kategorie hudební analýzy.
- 3) Hudební kultury australských Aboriginců.
- 4) Základní rysy hudby subsaharské Afriky 1.
- 5) Základní rysy hudby subsaharské Afriky 2.
- 6) Hudba subsaharské Afriky: regionální specifika.
- 7) Hudba severoamerických indiánů.
- 8) Spirituál a gospel.
- 9) Úvod do hudby Latinské Ameriky 1: indiáni jihoamerických velehor.
- 10) Úvod do hudby Latinské Ameriky 2: amazonští indiáni.
- 11) Hudba Karibiku.
- 12) Pygmejský pop? Komodifikace etnické hudby.
- 13) Opakování.

Studijní literatura

Povinná:

NETTL, B., CAPWELL, CH., BOHLMAN, P., TURINO, T. *Excursions in World Music*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 2001. ISBN 0-13-031648-2.
MERRIAM, A. P. *The Anthropology of Music*. Evanston: Northwestern University Press, 1980. ISBN 0-8101-

0607-8

SHELEMAY, K. K. *Soundscapes. Exploring Music in a Changing World*. New York, London: W. W. Norton, 2015. ISBN 978-0-393-91828-1.

Doporučená:

FELD, S. *Sound and Sentiment. Birds, Weeping, Poetics, and Song in Kaluli Expression*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1990. ISBN 0-8122-1299-1.

TURINO, T. *Moving Away from Silence. Music of the Peruvian Altiplano and the Experience of Urban Migration*. Chicago: University of Chicago Press, 1993. ISBN 0-336-81700-8.

SEEGER, A. *Why Suyá Sing. A Musical Anthropology of an Amazonian People*. Urbana, Chicago: University of Illinois Press, 2004. ISBN 978-0-252-07202-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Mimoevropské hudební kultury II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz poskytuje základní orientaci v hudbě tzv. vysokých kultur Asie – hudebních kulturách Dálného Východu (Čína, Japonsko, Korea), jihovýchodní Asie, indického subkontinentu a Předního Východu a severní Afriky. Jejich koncepty, zvukové jevy i sociální kontext provozování hudby se zásadně liší od sebe navzájem i od naší kultury. Jejich poznání tak jednak doplňuje obrazy kultur, poskytované v jiných kurzech, a také umožňuje nově pochopit fenomén hudby.

Témata:

- 1) Co studuje etnomuzikologie? Stručné dějiny oboru.
- 2) Jak poslouchat hudbu? Kategorie hudební analýzy.
- 3) Hudba Říše středu.
- 4) Japonsko; Korea.
- 5) Jihovýchodní Asie: historie; hudba ostrovní části.
- 6) Jihovýchodní Asie: hudba kontinentální části.
- 7) Hudba Indie: od Véd k rágám.
- 8) Klasická hudební tradice severní Indie.
- 9) Hudební klasika jižní Indie; indický tanec.
- 10) Arabsko-islámská hudební tradice: od zrodu.
- 11) Arabsko-islámská hudební tradice: Pyrenejský poloostrov a severní Afrika.
- 12) Hudba saharských nomádů: Tuaregové a další.
- 13) Opakování.

Studijní literatura

Povinná:

NETTL, B., CAPWELL, CH., BOHLMAN, P., TURINO, T. *Excursions in World Music*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 2001. ISBN 0-13-031648-2.

MERRIAM, A. P. *The Anthropology of Music*. Evanston: Northwestern University Press, 1980. ISBN 0-8101-

0607-8

SHELEMAY, K. K. *Soundscapes. Exploring Music in a Changing World*. New York, London: W. W. Norton, 2015. ISBN 978-0-393-91828-1.

Doporučená:

TURINO, T. *Music as Social Life. The Politics of Participation*. Chicago: The University of Chicago Press, 2008. ISBN 978-0-226-81698-2.

MILLER, T. *World Music: A Global Journey*. New York: Routledge 2009. ISBN 978-0-415-98878-0.

MAY, E. ed. *Musics of Many Cultures. An Introduction*. Berkley, Los Angeles: University of California Press, 1983. ISBN 0-520-04778-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Cesty k postmoderní antropologii				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Hedvika Novotná				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Záměrem semináře je představit sociokulturní antropologii jako obor determinovaný a situovaný historickými, politickými a kulturními podmínkami. Zaměříme se proto na klíčové okamžiky proměn antropologického myšlení, tedy od počátků antropologie přes metodologický obrat a konstitutivní tradice anglosaské a francouzské antropologie k antropologii postkoloniální, postmoderní, reflexivní a kritické. Cílem semináře je ukotvit povahu současné antropologie a proniknout tak do současné epistemologie oboru. Kurz bude mít seminární povahu: kombinace výkladu, diskuze odborných textů a cvičení.

Témata:

- 1) Úvod a záměr kursu. Ontologie - epistemologie – metoda.
- 2) Od pojmu kultura k etnografickému výzkumu (evolucionismus, metodologický obrat).
- 3) Kulturní relativismus (americká antropologie 1. pol. 20. st.).
- 4) Antropologie jako sociální věda (britská a francouzská tradice).
- 5) Interpretativní obrat.
- 6) Postkoloniální obrat.
- 7) Sociální konstruktivismus.
- 8) Kritická teorie.
- 9) Reflexivní obrat.
- 10) Spory o kulturu.
- 11) Postmoderní antropologie.
- 12) Symetrická antropologie.
- 13) Ontologický obrat.

Studijní literatura

Povinná:

ERIKSEN, T. H. *Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-465-6. Vybrané kapitoly.

ORTNER, S. B. Teorie v antropologii od šedesátých let. *Biograf*. 2004, **34**, s. 123-162. ISSN 1211-5770.
PFLEGEROVÁ, M. Antropologické konceptualizace subjektivity a alternativní ženská antropologická tradice. *Český lid: Etnologický časopis = Ethnological Journal*. 2005, **92**(4), s. 367-390. ISSN 0009-0794.

Doporučená:

ERICKSON, P. A., MURPHY, L. D. *A History of Anthropological Theory*. 4th edition. University of Toronto Press, 2013. ISBN 978-1442606593.

KOTTAK, C. P.: *Cultural Anthropology. Appreciating Cultural Diversity*. 15th edition. University of Michigan, 2013. ISBN 978-0-07-131854-9.

RAPPORT, N., OVERING, J. *Social and Cultural Anthropology. The Key Concepts*. London and New York: Routledge, 2004. ISBN 978-0415181563.

Další studijní materiály:

Průběžně aktualizovaná dílčí povinná literatura k dispozici v IS.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Politiky paměti				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Hedvika Novotná				
Zapojení garanta do výuky předmětu	80 %				
Vyučující	hosté k některým tématům				
Stručná anotace předmětu					

Cílem kursu je seznámit studenty se základními přístupy sociálních věd (sociokulturní antropologie, sociologie) k analýze a interpretaci minulosti resp. toho, jak je minulost v současnosti přítomná. Prostřednictvím přednášek a četby klíčových textů budeme sledovat, jak je minulost ve společnosti a společnost utvářena a jak je s ní zacházeno. Součástí kursu bude i několik exkursí (veřejný prostor, muzeum, divadelní či filmové představení).

Témata:

- 1) Úvod.
- 2) Sociální rámce paměti (M. Halbwachs).
- 3) Komunikativní a kulturní paměť (J. a A. Assmannovi).
- 4) Paměť a historie (J. Le Goff, P. Nora aj.).
- 5) Habituální paměť (P. Connerton).
- 6) Diskuze exkurse + dokumentární film.
- 7) Paměť a archiv.
- 8) Paměť a muzeum.
- 9) Paměť a město.
- 10) Paměť a krajina.
- 11) Rodinná paměť.
- 12) Paměť a trauma.
- 13) Politiky paměti.

Studijní literatura

Povinná:

BENSA, A. ed. *Politika paměti: antologie francouzských společenských věd*. Praha: Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách, 1998. ISBN 80-902196-3-2. Vybrané kapitoly.
 HALBWACHS, M. *Kolektivní paměť / Maurice Halbwachs: kritické vydání připravené Gérardem Namerem za spolupráce Marie Jaissonové*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-016-2. Vybrané

kapitoly.

KRATOCHVIL, A. ed. *Paměť a trauma pohledem humanitních věd: komentovaná antologie teoretických textů*. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR / Akropolis, 2015. ISBN 978-80-7470-109-2. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ANDERSON, L. R., ROSSINGTON, M., WHITEHEAD, A. eds. *Theories of memory: a reader*. Baltimore: Johns Hopkins University, 2007. ISBN 978-0-8018-8729-1.

MASLOWSKI, N., ŠUBRT, J. *Kolektivní paměť: k teoretickým otázkám* [online]. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2689-5. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/Doc?id=11052071>

MISZTAL, B. A. *Theories of social remembering*. Philadelphia: Open University Press, 2003. ISBN 0-335-20831-2.

RADSTONE, S. *Memory and methodology*. Oxford: Berg, 2000. ISBN 1-85973-202-X.

Další studijní materiály:

Průběžně aktualizovaná dílčí povinná literatura k dispozici v IS.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Hudba židovských komunit				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách průběžné plnění dílčích úkolů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz představí různé etnomuzikologické výzkumy na dané téma, a tak nejen pootevře dveře do světa současných pražských židovských komunit, ale zároveň poskytne orientaci v heterogenních židovských hudebních světech jako součásti globálních a diasporických kulturních toků. Kromě vztahu hudby, globalizace a kulturní apropriace se budeme zabývat i rolí hudby v procesu vyjednávání podob (rituálních) performancí ve vztahu k politikám identity a paměti i dalším sociálně-vědním konceptům.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod. Studium komunit prostřednictvím jejich kulturních reprezentací. Menšiny a etnomuzikologický výzkum. 2) Úvod II. Heterogenní židovské hudební světy jako součásti současných globálních a diasporických kulturních toků. 3) Aškenázské posvátné hudební světy I. Role chazana v synagoze a ‚nusach‘ jako klíčový emický koncept. (Příklady z Prahy). 4) Aškenázské posvátné hudební světy II. Rituál a sociální změna. Vyjednávání identity hudbou. (Příklady z Bostonu a Prahy). 5) Aškenázské posvátné hudební světy III. Hudba a sociální paměť (příklady z Prahy). 6) Lubavičtí chasidé, hudba a gender. 7) Sefardské hudební vzpomínání (příklad syrských Židů v New Yorku). 8) Sefardské pizmonim, moc a gender. 9) Falašské hudební světy (etiopští Židé před a po násilné migraci). 10) Hudba a genocida, hudební vzpomínání na holocaust (Terezín). 11) Klezmer Soundscapes I. O reprezentaci and apropriaci (příklady z USA). 12) Klezmer Soundscapes II. O reprezentaci and apropriaci (příklady z Čech). 13) Zemiroť a rezistence – příklad z Prahy. 				
Studijní literatura					

Povinná:

- BOHLMAN, PH. V. Composing the Cantorate: Westernizing Europe's Other Within. In BORN, G., HESMONDHALGH, D. eds. *Western Music and Its Others: Difference, Representation, and Appropriation in Music*. Berkeley: University of California Press, 2000, s. 187-212. ISBN 978-0-520-22084-3.
- KOSKOFF, E., CUSICK, S. A The Language of the Heart: Music and Lubavitcher Life. In *Feminist Ethnomusicology: Writings on Music and Gender*. Urbana: University of Illinois Press, 2014. ISBN 978-0-252-08007-4. Kap. 7.
- SHELEMAY, K. K. Echoes from Beyond Europe: Music and the Beta Israel Transformation. In BOHLMAN, PH. V. *Jewish Musical Modernism, Old and New*. Chicago: University of Chicago Press, 2009, s. 103-124. ISBN 978-0-226-06326-3.
- SHELEMAY, K. K., The Power of Silent Voices: Women in the Syrian Musical Tradition. In NOOSHIN, L. E. *Music and the Play of Power in the Middle East, North Africa and Central Asia*. London New York: Routledge, 2016, s. 269-288. ISBN 978-1-138-24999-8.
- SLOBIN, M. *Fiddler on the Move: Exploring the Klezmer World*. Oxford: Oxford University Press, 2003. ISBN 978-0-19-516180-9. Vybrané kapitoly.
- SUMMIT, J. A. *The Lord's Song in a Strange Land: Music and Identity in Contemporary Jewish Worship*. New York: Oxford University Press, 2003. ISBN 978-0-19-516181-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

- SEIDLOVÁ, V. ed. *The Forgotten Voice of the Jeruzalémská Synagogue in Prague: Cantor Ladislav Moshe Blum, Personal Recordings 1978 – 1983*. Prague: Jewish Museum in Prague, 2008.
- SEIDLOVÁ, V., HLÁVKOVÁ, P. Mishpaha – Myth of Continuity? A Concert of Jewish Music in Prague. In SOUKUPOVÁ B., JURKOVÁ, Z. eds. *The Central European City as a Space for Dialogue*. Bratislava: Zing Print, 2006. ISBN 80-88997-26-7.
- SEIDLOVÁ, V. K působení Františka Škroupa v synagoze v Dušní ulici aneb Vyjednávání pražských Židů s modernitou a jinakostí. In HAVELKA, M. *Víra, kultura a společnost: náboženské kultury v českých zemích 19. a 20. století*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2012, s. 439-470. ISBN 978-80-7465-053-6.
- JURKOVÁ, Z. a kolektiv. *Pražské hudební světy*. Praha: Charles University in Prague, Karolinum Press, 2014. ISBN 978-80-246-2484-6. Vybrané kapitoly.
- JURKOVÁ, Z. *Tóny z okrajů: Hudba a marginalita: Sounds from the margins*. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, KHER, 2013. ISBN 978-80-87398-39-5. Vybrané kapitoly.
- BOWIE, F. *Antropologie náboženství*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-378-9. Vybrané kapitoly.
- BARŠA, P. *Orientálcova vzpoura: a další texty z let 2003-2011*. Praha: Dokořán, Ústav mezinárodních vztahů, 2011. ISBN 978-80-7363-374-5. Vybrané kapitoly.
- NOVOTNÁ, H. Diskurzivní rámce vztahu k židům (antisemitismu) v období tzv. normalizace. In VRZGULOVÁ, M., KUBÁTOVÁ, H. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku ve 20. a 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 157-176. ISBN 978-80-246-3461-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Člověk a náboženství I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Historický a antropologický výklad povahy náboženství, náboženských kořenů evropské tradice, role náboženství v životě společnosti a jednotlivce, vztahu náboženských forem ke způsobu života v různých epochách.

Témata:

- 1) Pobyt a zkušenost. Vědecké a předvědecké poznání.
- 2) Antropologické "konstanty": lidský způsob života.
- 3) Všední a sváteční v prostoru a čase (Eliade).
- 4) Náboženství a společnost (Durkheim, Weber, Kepel).
- 5) Kmenové náboženství (sváteční rituál jako výraz společenství).
- 6) Domácí náboženství (kult předků, soukromý rituál).
- 7) Město a stát (sluneční náboženství).
- 8) Gilgameš: město a jednotlivec, objev smrtelnosti.
- 9) Pyramidy a věčnost.
- 10) Kolonizace a pohyb lidí, synkretismus, diaspora.
- 11) Zjevení a Izrael: bible (text, historie vzniku).
- 12) Dvě vyprávění o stvoření.
- 13) Abrahám a Mojžíš: důvěra, slib a smlouva.

Studijní literatura

Povinná:

SOKOL, J. *Člověk a náboženství*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-886-4.

DE COULANGES, F. *Antická obec*. Praha: Sofis, 1998. ISBN: 80-902439-7-5.

TRESMONTANT, C. *Bible a antická tradice*. Praha: Vyšehrad, 1997. ISBN: 80-7021-270-5.

Doporučená:

AUERBACH, E. *Mimesis*, Praha: Mladá fronta, 1998. ISBN 80-204-0738-3.
ELIADE, M. *Mýtus o věčném návratu*, Praha: OIKOYMENH, 1994. ISBN 80-7298-037-8.
HELLER, J., MRÁZEK M. *Nástin religionistiky*. Praha: Kalich 1988. ISBN 80-7017-721-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1020>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dar, dluh, směna				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	anotace četby				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	20 %				
Vyučující	Mgr. et Mgr. Michael Rádl				
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je uvést studenty do problematiky ekonomické antropologie a ukázat, jaká témata a významy se mohou objevovat v souvislosti se směnou zboží a jaké klíčové problémy se vynořují při zkoumání těchto jevů. Zaměříme se na to, v čem je antropologický přístup specifický, jak se liší od ekonomického a kde je případně možné hledat styčné body. Oblast zájmu ekonomické antropologie a její vývoj bude představen především prostřednictvím vybraných textů těch antropologů, kteří se danými tématy zabývali.

Témata:

- 1) Proč se ekonomická antropologie vydělila z ekonomie; vývoj forem ekonomické integrace: reciprocita, redistribuce, tržní směna; souvislost ekonomické antropologie a politického uspořádání.
- 2) "Spor o metodu" - vídeňská škola vs. německá historická škola, substantivismus a formalismus.
- 3) "Co jsou peníze?" – výměnný obchod vs. "vynález" peněz, peníze jako zúčtovací jednotka, vývoj materiality peněz – od mušliček k elektronickým penězům. Peníze: komodita nebo médium?
- 4) Trh a směna: trh jako záměrný lidský výtvar; paradox ceny – nedá se z ničeho odvodit a vzniká na trhu jako průsečík nabídky a poptávky
- 5) Význam peněz v různém kontextu – různé nahlížení hodnoty peněz podle jejich původu a určení, sociální důsledky rozvoje peněžního hospodářství – odosobnění vztahů, anonymizace, individualismus.
- 6) Spor mezi ekonomickým a antropologickým pojetím: Závazek, dluh a peníze – co vzniklo dřív? Peníze jako zúčtovací jednotky – dluh jako exaktně vyčíslený závazek.
- 7) Obchod a peníze – směnný a peněžní obchod; úvěrová teorie peněz: peníze nejsou komodita ("věc"), ale jen účetní nástroj, kterým se měří dluhy; půjčky na úrok: úroku jako podíl na budoucím zisku.
- 8) Dar a směna: dar jako skrytá ekonomická směna (Mauss), dar jako sociální jednání (Bourdieu), dar jako gratuitní čin (Bauman).
- 9) Prestiž, ekonomie a moc: "dar" v současné ekonomice – využití a konsekvence (např. dar jako "totální závazek" – vyvolání pocitu nutnosti dar oplatit (Mauss).
- 10) Jak nakupujeme: Etnografie chování spotřebitele (Miller: A Theory of Shopping), možné významy nakupování: nakupování jako náboženský rituál; jako sociální akt; jako náhrada chybějících sociálních vztahů.

- 11) Treat and Thrift: odměna za nakupování a šetrnost při nakupování (cena vs. jakost); slevy a akce: posun vnímání útraty ("kolik jsem utratil" se mění na "kolik jsem ušetřil").
- 12) Ekonomika sdílení: sdílení jako alternativní ekonomické jednání a jeho postupné prorůstání do mainstreamové ekonomiky.
- 13) Fringe economy: co je "fringe economy" a jaké je její místo v rámci mainstreamové ekonomiky (specifika, odlišnosti, souvislosti): bazary, zastavárny, bleší trhy, trhy – aktérství zákazníka, vyjednávání podmínek, hraní rolí. Okrajová ekonomika vs. neformální ekonomika.

Studijní literatura

Povinná:

GRAEBER, D. *Dluh: prvních 5000 let*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0044.

MAUSS, M. *Esej o daru, podobě a důvodech směny v archaických společnostech*. Praha: SLON, 1999. ISBN 80-85850-77-X.

SOKOL, J. *Moc, peníze a právo: esej o společnosti a jejích institucích*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-066-6.

Doporučená:

HORÁČEK, M. *Habitus hazardního hráče*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-187-3.

SIMMEL, G. *Peníze v moderní kultuře a jiné eseje*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2006. ISBN 80-86429-59-8.

POLANYI, K. *Velká transformace*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2006. ISBN 80-7325-096-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Klasikové sociokulturní antropologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

V několika zastávkách u významných představitelů jednotlivých antropologických směrů se pokusíme ukázat teoretické přístupy a významné objevy, které formovaly obsah oboru. Sledování historického vývoje oboru neznámá ani jeho encyklopedické pokrytí, ani dějiny překonávání jednotlivých teorií teoriemi lepšími. Antropologie je vědou, v níž různá teoretická východiska mohou existovat vedle sebe a přinášet badatelský zisk. Porozumění jednotlivým přístupům vede přes porozumění kontextu práce jednotlivých badatelů a jejich slavné texty, které patří k trvalému dědictví antropologie.

Témata:

- 1) Antropologie jako věda o těch druhých.
- 2) Osvícenský a romantický vliv na utváření antropologie.
- 3) Teorie matriarchátu Johanna Jakoba Bachofena.
- 4) Morganova Pravěká společnost, evolucionismus.
- 5) Frazerova Zlatá ratolest.
- 6) Difúzionismus, heliolitická škola.
- 7) Franz Boas.
- 8) Sapir-Whorfova teorie.
- 9) Ruth Benedictová, konfigurationismus.
- 10) Škola Culture and Personality Margaret Meadová její výzkumy a kritika D. Freemana.
- 11) Funkcionalismus; B. Malinowski: Vědecká teorie kultury.
- 12) Claude Lévi-Strausse strukturalismus.
- 13) Symbolická antropologie (Clifford Geertz).

Studijní literatura

Povinná:

BUDIL, I. T. *Mýtus, jazyk a kulturní antropologie*. Praha: Triton 1998. ISBN 80-7254-001-7.
 SOUKUP, V. *Přehled antropologických teorií kultury*. Praha: Portál 2000. ISBN 80-7178-328-5.

BENEDICTOVA, R. *Kulturní vzorce*. Praha: Argo 1999. ISBN 80-7203-212-7.

Doporučená:

FRAZER, J. *Zlatá ratolest*. Praha: Mladá fronta 1994. ISBN 80-204-0488-0.

GEERTZ, C. *Interpretace kultur*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) 2000. ISBN 80-85850-89-3.

LÉVI-STRAUSSE, C. *Cesta masek*. Praha: Dauphin 1996. ISBN 80-86019-22-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základy etnologie I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je představit studentům obor etnologie (dříve etnografie, národopisu) od jeho počátků v období národních hnutí, přes jeho etablování jako vědy až po současnost. Kurz sleduje souběžně národopisné (etnografické, etnologické) dění v českých zemích (a širěji v Evropě) a v tzv. sociální a kulturní antropologii a analyzuje jejich vzájemný vztah z pozice etnologie i z pozice antropologie. Pozornost je věnována také základním etnologickým (antropologickým) pojmům. V rámci kurzu jsou představeny i některé z osobností světového a českého etnologického (antropologického) myšlení. Závěr kurzu je věnován etnologickému (antropologickému) studiu národnostních menšin v české etnologii (etnografii, národopisu).

Témata:

- 1) Národopis v českých zemích od svých počátků až k etablování jako vědního oboru.
- 2) Evropské kontexty českého národopisu, jeho vztah k antropologii a naopak.
- 3) Národopis v meziválečném období, specifika české (československé) tradice.
- 4) Protektorátní národopis, jeho vazby na nacistický národopis.
- 5) Národopisná Morava, současné vyrovnání se s protektorátním národopisem.
- 6) Česká etnografie po druhé světové válce v kontextu východního politického bloku, závislost na sovětské etnografii.
- 7) Česká „normalizační“ etnografie v kontextu východního politického bloku.
- 8) Česká etnologie po tzv. sametové revoluci.
- 9) Česká etnologie versus americko-britská antropologická tradice.
- 10) Osobnosti světového antropologického (etnologického) výzkumu: Malinowski, Mead, Lévi-Strauss.
- 11) Osobnosti světového antropologického (etnologického) výzkumu - pokračování.
- 12) Osobnosti českého národopisného (etnografického) výzkumu: Stránská, Chotek.
- 13) Úvod do studia národnostních menšin.

Studijní literatura

Povinná:

WOITSCH, J., JÚNOVÁ MACKOVÁ, A. a kolektiv. *Etnologie v zúženém prostoru*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2016. ISBN 978-80-88081-10-4. Vybrané kapitoly.
 MURPHY, R. F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-53-2. Vybrané kapitoly.
 SMRČKA, V. *Dějiny psané národopisem*. Praha: Česká národopisná společnost, 2011. ISBN 978-80-904282-7-0.

Doporučená:

VAN DUELMEN, R. *Historická antropologie. Vývoj, problémy, úkoly*. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 80-86569-15-2. Vybrané kapitoly.
 COPANS, J. *Základy antropologie a etnologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-385-4. Vybrané kapitoly.
 SOUKUPOVÁ, B. Česká antropologie – pokračovatelka české etnografie a etnologie – po sametové revoluci (1989). *Národopisný věstník*. 2013, 2, s. 5-20. ISSN 1211-8117.
 HEIDEMANN, F. *Ethnologie*. Goettingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2011. ISBN 978-3-8282-3467-6. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.
--

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Vybrané problémy urbánní antropologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Francouzská antropologie pokládá město za jeden ze tří současných nejdůležitějších problémů (světů) současné antropologie. Kurz je věnován městu jako specifickému světu vytvářenému lidmi a zpětně formujícímu jedince i skupiny lidí. Analyzuje vznik a vývoj významné subdisciplíny antropologie a přináší vstupy do nejdůležitějších témat urbánní antropologie, a to se zvláštním zřetelem k českému a středoevropskému velkoměstu.

Témata:

- 1) Město – příklady definic města, město jako specifický prostor k životu.
- 2) Hlavní fáze vývoje moderního středoevropského města.
- 3) Společenská východiska a hlavní vývojové tendence urbánní antropologie před rokem 1989.
- 4) Současné trendy ve výzkumu města. Od studia multietnicity ve městě k celostnímu studiu města.
- 5) Středoevropské město, jeho multietnicita a multikulturalita. Město jako prostor pro dialog i konflikt.
- 6) Hlavní znaky modernizace města.
- 7) Socialistické město. Fenomén panelového domu.
- 8) Postsocialistické město.
- 9) Místa paměti ve městě.
- 10) Místa a nemísta ve městě. Prostor setkávání.
- 11) Sacrum a profanum ve městě.
- 12) Městská krajina.
- 13) Proměny města v jednotlivých ročních obdobích.

Studijní literatura

Povinná:

AUGÉ, M. *Antropologie současných světů*. Brno: Atlantis, 1999. ISBN 80-7108-154-X. Kapitola V.
KLUSÁKOVÁ, L. *Evropská města na prahu kapitalismu*. Praha: Univerzita Karlova, 1986. Vybrané části.
HORSKÁ, P., MAUR, E., MUSIL, J. *Zrod velkoměsta. Urbanizace českých zemí a Evropa*. Praha, Litomyšl:

Paseka, 2002. ISBN 80-7185-409-3. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

KLADIWA, P., ZÁŘICKÝ, A. eds. *Město a městská společnost v procesu modernizace 1740-1918*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2009. ISBN 978-80-7368-688-8. Vybrané kapitoly.

VACKOVÁ, B., FERENČUHOVÁ, S., GALČANOVÁ, L. eds. *Československé město včera a dnes*.

Každodennost, reprezentace, výzkum. Červený Kostelec, Brno: Pavel Mervart, Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5308-3. Vybrané kapitoly.

SOUKUPOVÁ, B., MYSLIVCOVÁ, M. a kol. *Mýty a „realita“ střeoevropských metropolí při utváření národních a nadnárodních identit (1918-2016)*. Urbánní studie, sv. 11. Praha: FHS UK, 2017. ISBN 978-80-7571-000-0. Vybrané kapitoly.

ROBEK, A., MORAVCOVÁ, M., ŠTASTNÁ, J. eds. *Stará dělnická Praha*. Praha: Academia 1981. Vybrané kapitoly

ČERVENÁ, R., DVOŘÁK, T., VYSKOČIL, P. *Jak psát dějiny velkých měst?* Brno: Statutární město Brno, Archiv města Brna et al., 2016. ISBN 978-80-86736-53-2. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Politiky identit				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná		
Další požadavky na studenta	docházka průběžná četba		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	70 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Kurz vychází z předpokladu, že nejrůznější (kolektivní) identity a loajality nejsou lidem vrozeny, nýbrž sociálně konstruovány. Toto konstruování se může dít různými způsoby – v kurzu se zaměříme na záměrné, cílené snahy a strategie, jejichž prostřednictvím aktéři sociálně zvýznamňují a prosazují uznání určitých dosud utlačovaných či marginalizovaných identit jako rovnoprávných. Budeme se věnovat jak klasickým emancipačním hnutím v užším smyslu (hnutí za práva domorodého obyvatelstva, feminismus, environmentální hnutí), tak i méně jednoznačným příkladům redefinování identitních rámců. Některá témata přednesou hosté, kteří se na danou oblast specializují.

Témata:

- 1) Představení kurzu – co jsou „identitní politiky“?
- 2) Identita a diference.
- 3) Kolonialismus, orientalismus a reprezentace „Druhého“.
- 4) Národ jako určující identitní kategorie moderní Evropy?
- 5) Mobilizace etnických identit a etnorevitalizace.
- 6) Hnutí za práva domorodého obyvatelstva.
- 7) (Ne)náboženské identifikace – (Ž)židé a židovství.
- 8) Feministické hnutí – gender a politiky „rodu“.
- 9) Environmentální hnutí.
- 10) Právo na město. Prostor a jeho strukturace, gentrifikace, marginalizace.
- 11) Lidé-a-věci – materialita a identity.
- 12) Kritika konceptu „politik identit“.
- 13) Závěrečná diskuse a uzavření kurzu.

Studijní literatura

Povinná:

BARŠA, P. Konstruktivismus a politika identity. *AntropoWebzin*. 2006, 2(1-2), s. 21-35. ISSN 1801-8807.

ERIKSEN, T. H. *Antropologie multikulturních společností. Rozumět identitě*. Praha, Kroměříž: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-925-2.
 HARVEY, D. *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. London, New York: Verso, 2012. ISBN 9781844679041.
 SAID, E. *Orientalismus*. Praha: Paseka, 2006. ISBN 978-80-7185-921-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ALCOFF, L., HAMES-GARCIA, M., MOHANTY, S., MOYA, P. M. L. eds. *Identity politics reconsidered*. 2006. New York: Palgrave Macmillan. ISBN 978-1-349-52810-3.
 BARŠA, P., CÍSAŘ, O. *Levice v postrevoluční době: občanská společnost a nová sociální hnutí v radikální politické teorii 20. století*. Brno: CDK, 2004. ISBN 80-7325-033-0.
 BÚRIKOVÁ, Z., MILLER, D. *Au pair*. Praha: SLON, 2014. ISBN 978-80-7419-151-0. Vybrané kapitoly.
 BRUBAKER, R. Přehodnocení národní identity. Národ jako institucionalizovaná forma, praktická kategorie, nahodilá událost. In HROCH, M. ed. *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: SLON, 2003, s. 375-386. ISBN 80-86429-20-2
 MOORE, H. J. Co se stalo se ženami a muži? *Cargo*, 2001, 3(3-4), s. 174-193. ISSN 1212-4923.
 WACQUANT, L. Pierre Bourdieu. *Biograf*, 2002, 27, s. 67-83. ISSN 1211-5770.
 ZANDLOVÁ, M. *Etnická mobilizace a politiky identit. Aromuni v Bulharsku*. Praha: Fakulta humanitních studií, 2015. ISBN 978-80-87398-83-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Antropologie a prostor				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka průběžná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Markéta Zandlová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz se věnuje antropologickým konceptům „prostoru“ a „místa“ jejich promýšlení. Jako východisko nám poslouží klasická práce Marca Augého *Non-places. Introduction to an anthropology of supermodernity* (1995), avšak dále budeme prozkoumávat prostřednictvím řady dalších konceptů prostoru různé roviny dnešní globalizované a proměnlivé reality. Budeme se zabývat etnografiemi konkrétních „(ne)míst“ a prostorů (dálnice, hranice, letiště, nákupní centrum, klášter, tržiště, muzeum atd.), ovšem nezůstaneme na úrovni pouhého popisu. Ukážeme si, jak je prostor propojen se sociálními procesy a jak lze skrze analýzy prostoru uchopovat témata/koncepty jako paměť, intimita, anonymita, identita, pohyb, habitus, transnacionalismus, moc, disciplinace atd.

Témata:

- 1) Představní kurzu. Konceptualizace míst, ne-míst a prostoru (M. Augé, H. Lefebvre, S. Low).
- 2) (Post)modernita – globalizace - transnacionalismus I. (A. Appadurai, A. Gupta a J. Ferguson, S. Low).
- 3) (Post)modernita – globalizace - transnacionalismus II. (E. Soja, M. Rodman, L. Malkki aj.).
- 4) Dům a domov. Domov jako prostor intimity, domov jako odraz třídní stratifikace.
- 5) Muzeum, památník. Místa paměti; heterotopie, utopie, heterochronie.
- 6) Náměstí a trh. Material culture studies.
- 7) Film.
- 8) Nákupní centra. Prostor soukromý, prostor veřejný.
- 9) Letiště. Migrace a transnacionalismus.
- 10) Hranice. Dohled, disciplinace, biopolitika.
- 11) Romské osady. Marginalizace, socioprostorová exkluze.
- 12) Klášter. Habitus, vtělené jednání, performativita.
- 13) Shrnutí konceptů.

Studijní literatura

Povinná:

APPADURAI, A., GROSGOUEL, R., HALL, S a kolektiv. *Postkoloniální myšlení IV*. Praha: Tranzit, 2013. ISBN 978-80-87259-24-5. Vybrané kapitoly.
 AUGÉ, M. *Non-Places. Introduction to an Anthropology of Supermodernity*. London, New York: Verso, 1995. ISBN 1-85984-956-3.
 BOURDIEU, P. *Teorie jednání*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-518-3. Vybrané kapitoly.
 FOUCAULT, M. *Dohlížet a trestat. Kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9. Vybrané kapitoly.
 LOW, S. M., LAWRENCE-ZÚNIGA, D. eds. *The Anthropology of Space and Place: Locating Culture*. Wiley-Blackwell, 2003. ISBN 978-0631228783. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

APPADURAI, A. 1996. *Modernity At Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996. ISBN 978-0-8166-2793-6.
 GUPTA, A., FERGUSON, J. Beyond "Culture": Space, Identity, and the Politics of Difference. *Cultural Anthropology*, 1996, 7(1), s. 6-23. ISSN 08867356.
 LOW, S M. *Theorizing the City: The New Urban Anthropology Reader*. New Brunswick: Rutgers University Press, 1999. ISBN 9780813527208.
 POSPĚCH, P. *Od veřejného prostoru k a nákupním centrům*. Praha: SLON, 2015. ISBN 9788074191862.
 RŮŽIČKA, M. Časoprostorové a infrastrukturní aspekty procesu sociální exkluze. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*. 2011, 47(2), s. 273-296. ISSN 0038-0288.
 SZALÓ, C. *Transnacionální migrace: proměny identit, hranic a vědění o nich*. Brno: CDK, 2007. ISBN 978-80-7325-136-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vývojová psychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Eva Richterová PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D. Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Tento přednáškový cyklus nabízí studentům základní orientaci v poznacích současné vývojové psychologie. Témata kursu reprezentují klíčové teoretické modely a fenomény pro porozumění zákonitostem psychického vývoje člověka v období raného až předškolního věku.

Témata:

- 1) Základní otázky vývojové psychologie. Vztah učení a vývoje.
- 2) Periodizace vývoje, významné teoretické školy a autoři (Freud, Erikson, Piaget, Vygotský).
- 3) Interakce genů a prostředí.
- 4) Přilnutí (attachement) a význam rané vazby pro psychický vývoj.
- 5) Prenatální vývoj, porod a novorozenecké období.
- 6) Hra – význam hry pro psychický vývoj, vztah učení a hry.
- 7) Kojenecké a batolecí období s důrazem na procesy maturace a učení.
- 8) Sociální vývoj, rodina a vrstevnické vztahy.
- 9) Vývoj jazyka a řeči.
- 10) Kognitivní vývoj: periodizace a základní principy (Piaget, Vygotský, Feuerstein).
- 11) Kognitivní vývoj: vývoj poznávacích procesů a teorie mysli.
- 12) Emoce- jejich vývoj a regulace v předškolním věku.
- 13) Metody výzkumu ve vývojové psychologii.

Studijní literatura

Povinná:

THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014. ISBN: 978-80-262-0714-6. Vybrané kapitoly.
SMOLÍK, F., SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G. *Vývoj jazykových schopností dítěte předškolního věku*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4240-3.
POLÁČKOVÁ ŠOLCOVÁ, I. *Emoce. Regulace a vývoj v průběhu života*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-5128-3. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

VAVRDA, V. *Otázky soudobé psychoanalýzy. Tradice a současnost*. Praha: Lidové noviny, 2005. ISBN: 80-7106-672-9. S. 44-87.

ERIKSON, E. H. *Životní cyklus rozšířený a dokončený. Devět věků člověka*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 9788026207863. Vybrané kapitoly.

BLATNÝ, M. ed. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum. 2016. ISBN 9788024634623. Vybrané kapitoly.

LANGMEIER, J. KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN: 978-80-247-1284-0. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)**

5 hodin soustředění

hodin**Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=703>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Psychologie celoživotního vývoje				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Eva Richterová PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D. Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Tento přednáškový cyklus volně navazuje na přednáškový cyklus Vývojová psychologie. Nabízí studentům přehled stěžejních poznatků současné vývojové psychologie, včetně metod výzkumu užívaných v současné vývojové psychologii. Témata kursu se zaměřují na popis zákonitostí psychického vývoje v období školního věku, dospívání, dospělosti a stáří. Cyklus přednášek provází studenta systematickou četbou základní literatury, nabízí také cesty propojení a interpretace poznatků ze základní literatury.

Témata:

- 1) Základní témata vývojové psychologie v celoživotní perspektivě, metody výzkumu.
- 2) Eriksonova periodizace vývoje (devět věků člověka s důrazem na školní věk, dospělost a stáří).
- 3) Periodizace vývoje s důrazem na konceptualizaci problémů dospělosti a stáří.
- 4) Školák – nástup do školy, školní připravenost a zvládání školních nároků.
- 5) Sociální vývoj v průběhu školního věku a adolescence – zájmy, herní aktivity, skupiny.
- 6) Kognitivní vývoj školního dítěte.
- 7) Vývoj čtení a psaní ve školním věku.
- 8) Morální vývoj – školní věk a dospělost.
- 9) Vývoj emocí a jejich regulace (školní věk a dospělost).
- 10) Vývoj osobnosti a identity školního dítěte.
- 11) Dospívání – jeho biologické a sociální charakteristiky.
- 12) Dospělost – psychosociální vývoj a hlavní témata.
- 13) Stárnutí – konceptualizace a témata.

Studijní literatura

Povinná:

THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014. ISBN: 978-80-262-0714-6. Vybrané kapitoly.
LANGMEIER, J. KREJČÍROVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Grada, 2006. ISBN: 978-80-247-1284-0. Vybrané kapitoly.

BLATNÝ, M. ed. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum. 2016. ISBN 9788024634623. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. 3. vydání. Praha: Portál. 2014. ISBN 9788026207726. Vybrané kapitoly.

ERIKSON, E. H. *Životní cyklus rozšířený a dokončený. Devět věků člověka*. Praha: Portál, 2015. ISBN 9788026207863.

HUNT, M. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN: 978-80-262-0898-3. S. 335-376.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Psychologie osobnosti				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Eva Richterová				
Stručná anotace předmětu					

Tento přednáškový cyklus nabízí studentům základní orientaci v poznacích psychologie osobnosti. Podává informace o vymezení osobnosti v psychologii, o rozličných přístupech k pojmání osobnosti. Zaměří se rovněž na strukturu osobnosti, její dynamiku, utváření a vývoj; a dále pak na metody poznávání osobnosti a přehled klíčových teorií osobnosti.

Témata:

- 1) Základní otázky psychologie osobnosti, vymezení pojmu osobnost.
- 2) Biologické základy osobnosti, temperament.
- 3) Dynamismy adaptace.
- 4) Motivace.
- 5) Inteligence, schopnosti, nadání, tvořivost.
- 6) Jáství a charakter.
- 7) Vývoj osobnosti (vztah přírody a prostředí coby formujících činitelů).
- 8) Metody poznávání osobnosti (pozorování, rozhovor).
- 9) Metody poznávání osobnosti (dotazníky, výkonové a projektivní testy).
- 10) Analytické teorie osobnosti.
- 11) Behavioristické teorie osobnosti.
- 12) Humanistické teorie osobnosti.
- 13) Rysové teorie osobnosti.

Studijní literatura

Povinná:

DRAPELA, V. J. *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-766-3. Vybrané kapitoly.
 BLATNÝ, M. a kolektiv. *Psychologie osobnosti. Hlavní témata, současné přístupy*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3434-7.
 SMĚKAL, V. *Pozvání do psychologie osobnosti*. Brno: Barrister a Principal, 2002. 80-85947-81-1.

Doporučená:

KASSIN, S. *Psychologie*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1716-3. Vybrané kapitoly.
KRATOCHVÍL, S. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 2002. ISBN: 80-7178-657-8. Vybrané kapitoly.
HUNT, M. *Dějiny psychologie*. 4. vydání. Praha: Portál. 2015. ISBN:9788026208983. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Evoluční psychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	25 %				
Vyučující	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Evoluční psychologie je mladá a v současné době velmi populární disciplína na pomezí psychologie a evoluční biologie, která usiluje o nalezení bazálních mechanismů lidského chování. Studenti budou seznámeni se základními směry v tomto oboru, přičemž důraz bude kladen na témata, jejichž výzkum probíhá také na naší fakultě. Skupinu přednášejících budou tvořit specialisté na lidské partnerské a sexuální chování, vzhled a atraktivitu, socialitu, ontogenezi, vyjadřování emocí, komunikaci, teorie konfliktů a spolupráce, problematiku životního prostředí člověka, organizaci lidské mysli a další oblasti.

Témata:

- 1) Základní teorie evoluční psychologie.
- 2) Gen a historie oboru.
- 3) Sourozenectví, rodičovství.
- 4) Dětství, dospívání.
- 5) Evoluce tělesné atraktivity.
- 6) Evoluce dlouhodobých párovacích svazků.
- 7) Evoluce kognice.
- 8) Evoluce sociality.
- 9) Kulturní evoluce.
- 10) Teorie her (konflikty a kompetice).
- 11) Evoluce neverbálních projevů.
- 12) Evoluční psychopatologie.
- 13) Metody výzkumu v evoluční psychologii.

Studijní literatura

Povinná:

BARRETT, L., DUNBAR, R., LYCETT, J. *Evoluční psychologie člověka*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7178-969-7.

DUNBAR, R. I. M., *Příběh rodu Homo. Nové dějiny evoluce člověka*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-200-1715-4.

Doporučená:

BUSS, D. M. *Evolutionary psychology: the new science of the mind*. 4th ed. Boston: Pearson Allyn & Bacon, 2012. ISBN 978-0-205-00278-8.

LINDOVÁ, J., STELLA, M. Společnost a společenskost z evolučního pohledu. In ŠUBRT, J. a kolektiv. *Soudobá sociologie IV. Aktuální a každodenní*. Praha: Karolinum, 2010, s. 9-42. ISBN 978-80-246-1789-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=409>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Sociální psychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D. Mgr. Eva Richterová Mgr. Klára Bártová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Cílem tohoto kursu je seznámit studenty se základními tématy současné sociální psychologie, s metodami práce a s poznatkovou základnou této disciplíny. Kurs staví na studiu předepsané literatury a materiálů k osobním tématům a na seminární práci studentů v průběhu semestru.

- 1) Uvedení do kurzu.
- 2) Historie a metody sociální psychologie.
- 3) Postoje, měření a změna postojů.
- 4) Předsudky a stereotypy.
- 5) Sociální skupiny a skupinové jevy.
- 6) Sociální kognice, kognitivní disonance a teorie atribuce.
- 7) Prosociální chování.
- 8) Efekt přihlížejícího.
- 9) Agrese v sociálních interakcích.
- 10) Teorie konformity.
- 11) Varovné experimenty s lidskou agresivitou – experimenty S. Milgrama a P. Zimbarda.
- 12) Emoce v sociální psychologii.
- 13) Afiliace, atraktivita, láska.

Studijní literatura	
Povinná: HEWSTONE, M., STROEBE, W. <i>Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie</i> . Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5. ZIMBARDO, P. G. <i>Luciferův efekt: jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí</i> . Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2346-9. HUNT, M. <i>Dějiny psychologie</i> . Praha: Portál, 2000. ISBN 978-80-262-0898-3. S. 377-409. CUMMINSOVÁ, D. <i>Záhady experimentální psychologie</i> . Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7367-173-5.	

Doporučená:

CIALDINI, R. B. *Zbraně vlivu: Manipulativní techniky a jak se jim bránit*. Brno: John Melvil Publishing, 2014. ISBN 9788087270325.

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 1998. ISBN 978-80-262-0534-0.

KOUŘILOVÁ S. Jedinec v meziskupinových vztazích: od sociální kategorizace

k předsudkům. *Československá psychologie*. 2011, 55 (1), s. 12-24. ISSN 0009-062X

MILGRAM, S. *Poslušnost vůči autoritě*. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1238-6.

ZIMBARDO, P. G. *Moc a zlo: sociálně psychologický pohled na svět*. Břeclav: Moraviapress, 2005. ISBN 978-80-86181-80-4. S. 37-78.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)**

5 hodin soustředění

hodin**Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1026>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vědeckovýzkumná propedeutika v psychologii				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka seminární práce účast na výzkumu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D. Mgr. Klára Bártová, Ph.D. Mgr. Jitka Lindová, Ph. D. Mgr. Eva Richterová				
Stručná anotace předmětu	<p>Náplní kurzu je přehled jednotlivých technik a metod vědecké psychologie. Cílem kurzu je naučit studenty vytvořit výzkumnou otázku případně testovatelnou hypotézu, zvážit techniky, kterými budou sbírána data, analytické postupy relevantní pro psychologii.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uvedení do kurzu, měření v psychologii. 2) Kvalitativní a kvantitativní perspektiva výzkumu v psychologii. 3) Kvalitativní a kvantitativní perspektiva výzkumu v psychologii. 4) Výzkumné strategie z hlediska času (ex post factum, prospektivní, longitudinální, průřezové, opakované). 5) Pozorování. 6) Rozhovory. 7) Dotazníky, inventáře. 8) Testování a diagnostické postupy. 9) Kvaziexperimenty a experimenty. 10) Analýza stop a výsledků činností, případová studie. 11) Fyziologické a přístrojové techniky měření. 12) Výzkumné otázky, hypotézy, cíle šetření, vzorkování v psychologii. 13) Analytické postupy, formulace výsledků a limitů v psychologii. 				
Studijní literatura	<p>Povinná:</p> <p>FERJENČÍK, J. <i>Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši</i>. Praha: Portál, 2000. ISBN 978-80-7367-815-9.</p> <p>NAJBRTOVÁ, K., ŠÍPEK, J. <i>Projektivní metody v psychologické diagnostice</i>. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-</p>				

80-262-1260-7.

URBÁNEK, T., DENGLEROVÁ, D., ŠIRŮČEK, J. *Psychometrika: měření v psychologii*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-836-4.

Doporučená:

POLÁČKOVÁ ŠOLCOVÁ, I. *Emoce. Vývoj a regulace v průběhu života*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-5128-3. Kapitola Měření emocí.

SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G., SMOLÍK, F. *Diagnostika jazykového vývoje. Diagnostická baterie pro posouzení vývoje jazykových znalostí a dovedností dětí předškolního věku*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4239-7.

SMOLÍK, F. SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G. *Vývoji jazykových schopností. Kapitola Diagnostika vývoje fonologických schopností a Diagnostika vývoje slovní zásoby a gramatických schopností*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4240-3.

ŘIHÁČEK, T., ČERMÁK, I., HYTYCH, R. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6382-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
---------------------------------	---------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Nový předmět, studijní opory budou připraveny do doby, než začne jeho výuka.

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Psychofyziologie a neuropsychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lenka Martinec Nováková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Kateřina Klapilová, Ph.D				
Stručná anotace předmětu					

Předmět je koncipován jako koncentrovaný přehled biologických struktur a mechanismů spojených s lidskou psychikou a chováním. Obsahuje základní recentní údaje z oblasti anatomie, fyziologie, endokrinologie a neurověd, které jsou nutné k pochopení mechanického fungování psychických jevů. Klíčové tematické okruhy se týkají například poznání anatomie a funkce lidského mozku, komplexní pohled na fungování našich smyslů, biologie a fyziologie chování, biologie a neurobiologie sexu a reprodukce či vztahu mozku a myšlení.

Témata:

- 1) Od neuronu k mozku: co jsou to neurony, nervový signál, neurotransmitery a neuromodulátory, neurony a nervy.
- 2) Jak funguje mozek: Základní struktura mozku, její fylogeneze a ontogeneze, mozková centra a lokalizace, lateralizace, konektivita, síť a jejich vlastnosti, metody výzkumu mozku.
- 3) Nervy – kolik jich máme a kde, reflex, autonomní nervový systém: sympatikus versus parasympatikus, stres a stresová reakce a její tělesné projevy, metody měření stresové reakce: GSR, EKG (jak funguje srdce), dechová frekvence.
- 4) Neurobiologie a neuropsychologie paměti a učení. Hippocampus. Typy učení a typy vytváření paměťových stop. Centra odměny. Bazální motivační okruhy.
- 5) Neurobiologie a neuropsychologie spánku, bdění a cirkadiálního rytmu.
- 6) Biologické základy smyslového vnímání I: zrak, vizuální percepce, mozková zraková centra, zrakové dráhy, sluch, tvorba zvuku včetně mluvené řeči, smích.
- 7) Biologické základy smyslového vnímání II: čich, chuť, hmat a další receptory. Multisenzorická (multimodální) integrace.
- 8) Základy fyziologie a endokrinologie individuálního a sociálního chování. Testosteron, oxytocin, adrenalin, cortisol a ti další.
- 9) Anatomie a fyziologie sexu, pohlaví a reprodukce: pohlavní dimorfismus, vývoj pohlaví, sekundární pohlavní znaky, endokrinologické aspekty mužské a ženské sexuality, vývojové a cyklické změny. Těhotenství a porod.
- 10) Neuropsychologie sexuality: neuropsychologie a fyziologie sexuální reakce, neuropsychologie lásky a dyadické vazby. Fylogeneze dyadických vazeb. Oxytocin, prolaktin, melatonin a dopamin v sexuální

kontextu.

- 11) Emoce: emoční dráhy, centra, amygdala. Měření emocí. Řeč a hlas: produkce řeči, řečová centra v mozku, afázie.
- 12) Kostra a svaly: tělesná konstituce, vzpřímený postoj, chůze, pohlavní dimorfismus na kostře, tvář, pohlavní dimorfismus tváře, mimika, motorické centrum v mozku, mozeček, rovnováha, elektromyografie.
- 13) Lidská tělesná variabilita: variabilita tělesné konstituce, fyziologie a neurofyziologie a napříč geografickými a kulturními prostředími.

Studijní literatura

Povinná:

HORÁČEK, J., HÖSCHL, C., KESNER, L., ŠPANIEL, F. *Mozek a jeho člověk, mysl a její nemoc*. Praha: Galén, 2016. ISBN 978-80-7492-283-1. Vybrané kapitoly.

MERKUNOVÁ, A. a OREL, M. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1521-6. Vybrané kapitoly.

KOUKOLK, F. *Lidský mozek*. 3. vydání. Praha: Galén, 2012. ISBN 978-80-7262-771-4. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

NICHOLS, J. G., MARTIN, A. R., WALLACE, B. G., FUCHS, P. A. *Od neuronu k mozku*. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2155-7. Vybrané kapitoly.

DOIDGE, N. *Váš mozek se dokáže změnit*. Brno: CPRESS, 2017. ISBN 978-80-264-1432-2.

BLAZEK, V. *Základy neurofyziologie a neuroanatomie člověka*. Plzeň: Aleš Cenek, 2006. ISBN 80-86898-63-6

SPITZER, M. *The mind within the net: Models of learning, thinking, and acting*. Cambridge (Mas): Mit Press, 2000. ISBN 0262692368.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základní pojmy filosofie				
Typ předmětu	povinně volitelný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Úkolem přednášek je představit a problematizovat základní pojmy filosofie, které prostupují její tradici a tvoří obecný základ vzdělanosti. Představení pojmů má zároveň ukázat na jejich vzájemné souvislosti, jež vyvěrají z původní jednoty a provázanosti základních otázek metafysiky, epistemologie a etiky.

Témata:

- 1) Vědění a věda.
- 2) Idea.
- 3) Pojem.
- 4) Pravda.
- 5) Bytí a jsoucno.
- 6) Čas a věčnost.
- 7) Člověk: jednotu duše a těla nebo smrtelník.
- 8) Řeč a svět.
- 9) Člověk jako činná bytost (práce, tvorba, jednání).
- 10) Svoboda.
- 11) Výchova a vzdělání.
- 12) Dějinnost.
- 13) Dvě cesty: sofistika a filosofie.

Studijní literatura

Povinná:

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. 4. vydání. Praha: Petr Rezek, 2013. ISBN 978-80-86207-35-3. Vybrané kapitoly.

PLATÓN. Faidón. In PLATÓN. *Euthyfrón: Obrana Sókrata ; Kritón ; Faidón ; Kratylos ; Theaitétos ; Sofisté ; Politikos*. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-062-9. S. 83–160.

DESCARTES, R. *Meditace o první filosofii: Námitky a autorovy odpovědi*. Praha: Oikoymenh, 2003. ISBN 80-7298-084-X.

Doporučená:

ARENDT, H. *Vita activa, neboli O činném životě*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-413-8. Vybrané kapitoly.

BENYOVSZKY, L. *Úvod do filosofického myšlení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-040-6. Vybrané kapitoly.

HEIDEGGER, Martin. *Bytí a čas*. 2. opr. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2002. ISBN 80-7298-048-3. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základní otázky logiky I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Úvod do otázek logiky. Cílem kurzu je seznámit studenty s výchozími myšlenkami logiky a jejich promyšlením: co je výrok, pravda, lež, nutnost atd.? Logika je předvedena jako jednotná myšlenková tradice pomocného filosofického oboru od antiky až po moderní matematickou logiku. Studenti jsou vedeni jednak k procvičení návyků kalkulu, jednak k seznámení se s filosofickými otázkami logiky.

Témata:

- 1) Seznámení s tématem logiky.
- 2) Pravda a lež.
- 3) Výrok.
- 4) Jmenná a slovesná část výroku.
- 5) Nutnost.
- 6) Vyplývání.
- 7) Apodiktičnost.
- 8) Sylogismus.
- 9) Dokonalý a nedokonalý sylogismus.
- 10) Vztahy mezi výroky, vztahy mezi různými formami sylogismů.
- 11) Moderní výroková logika.
- 12) Axiomy.
- 13) Pravidla a jejich skládání.

Studijní literatura

Povinná:

ARISTOTLE. *Categories. On Interpretation. Prior Analytics*. Harvard: Harvard University Press, 1938. ISBN 0-674-99359-4.
 RUSSELL, B. *Mystika a logika a jiné eseje*. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2356-8.

Doporučená:

ARISTOTLE. *Prior Analytics*. Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN 978-0-19-925040-0.

RUSSELL, B. *Introduction to Mathematical Philosophy*. 9th edition. London: Routledge, 1956. ISBN 0-415-09604-9.

RUSSELL, B., WHITEHEAD, A. N. *Principia Mathematica I*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press. 1927. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

SMITH, R. Aristotle's Logic. In *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2016 [online]. Dostupné z: <http://plato.stanford.edu/archives/spr2016/entries/aristotle-logic/>

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základní otázky logiky II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Úvod do otázek logiky navazující na předmět Základní otázky logiky I., lze však zapisovat samostatně. Cílem kurzu je seznámit studenty s výchozími myšlenkami logiky a jejich promyšlením: co je řeč, analýza, kalkul, význam atd.? Logika je předvedena jako jednotná myšlenková tradice pomocného filosofického oboru od antiky až po moderní matematickou logiku. Studenti jsou vedeni jednak k procvičení návyků kalkulu, jednak k seznámení se s filosofickými otázkami logiky.

Témata:

- 1) Téma logiky.
- 2) Řeč.
- 3) Analýza v geometrii.
- 4) Analýza v logice.
- 5) Výrokové funkce.
- 6) Důkazy.
- 7) Kalkul.
- 8) Paradoxy a jejich řešení.
- 9) Metoda.
- 10) Kritika analýzy a algebry.
- 11) Výraz a význam.
- 12) Rodinná podobnost.
- 13) Řečová hra.

Studijní literatura

Povinná:

DESCARTES, R. *Regulae ad directionem ingenii*. Praha: OIKOYMENH, 2000. ISBN 80-7298-000-9. Vybrané kapitoly.

RUSSELL, B. *Logika, věda, filozofie, společnost*. Praha: Svoboda, 1993. ISBN 80-205-0219-X.

WITTGENSTEIN, L. *Philosophische Untersuchungen*. 4th rev. edition. Chichester: Wiley-Blackwell, 2009. ISBN 978-1-4051-5928-9. Vybrané kapitoly.

WITTGENSTEIN, L. *Filosofická zkoumání*. 2. upr. vydání. Praha: Filosofía, 1998. ISBN 80-7007-103-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

DESCARTES, R. *Rozprava o metodě: jak vést správně rozum a hledat pravdu ve vědách*. Praha:

OIKOYMENH, 2016. ISBN 978-80-7298-212-7.

DESCARTES, R. *Geometrie*. Praha: OIKOYMENH, 2010. ISBN 978-80-7043-961-6.

RUSSELL, B. *Introduction to Mathematical Philosophy*. 9th edition. London: Routledge, 1956. ISBN 0-415-09604-9.

RUSSELL, B., WHITEHEAD, A. N. *Principia Mathematica I*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press. 1927. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

GLOCK, H. J. *A Wittgenstein Dictionary*. Hoboken: Wiley-Blackwell. 1996. ISBN 0631185372.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základní otázky logiky I. – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz seminární formou doplňuje a rozvíjí Základní otázky logiky I., lze ho však absolvovat samostatně. Cílem je v diskusi nad vybranými částmi textů z povinné literatury (v několika jazykových verzích z různých dob, včetně klasické řečtiny) seznámit studenty s tradičními i moderními logickými myšlenkami a jejich souvislostmi. Četba je doplněna ukázkami z různých slovníků a učebnic, ilustrujícími otevřenost probíraných otázek.

Témata:

- 1) Seznámení s tématem logiky (četba spisu *O vyjadřování*).
- 2) Pravda a lež (četba spisu *O vyjadřování*).
- 3) Výrok (četba spisu *O vyjadřování*).
- 4) Jmenná a slovesná část výroku (četba spisu *O vyjadřování*).
- 5) Nutnost (četba spisu *První analytiky*).
- 6) Vyplývání (četba spisu *První analytiky*).
- 7) Apodiktičnost (četba spisu *První analytiky*).
- 8) Sylogismus (četba spisu *První analytiky*).
- 9) Dokonalý a nedokonalý sylogismus (četba spisu *První analytiky*).
- 10) Vztahy mezi výroky, vztahy mezi různými formami sylogismů (četba spisu *První analytiky*).
- 11) Moderní výroková logika (četba spisu *Mystika a logika a jiné eseje*).
- 12) Axiomy (četba spisu *Mystika a logika a jiné eseje*).
- 13) Pravidla a jejich skládání (četba spisu *Mystika a logika a jiné eseje*).

Studijní literatura

Povinná:

ARISTOTLE. *Categories. On Interpretation. Prior Analytics*. Harvard: Harvard University Press, 1938. ISBN 0-674-99359-4.

RUSSELL, B. *Mystika a logika a jiné eseje*. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2356-8.

Doporučená:

ARISTOTLE. *Prior Analytics*. Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN 978-0-19-925040-0.

RUSSELL, B. *Introduction to Mathematical Philosophy*. 9th edition. London: Routledge, 1956. ISBN 0-415-09604-9.

RUSSELL, B., WHITEHEAD, A. N. *Principia Mathematica I*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press. 1927. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

SMITH, R. Aristotle's Logic. In *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2016 [online]. Dostupné z: <http://plato.stanford.edu/archives/spr2016/entries/aristotle-logic/>

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základní otázky logiky II. – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz seminární formou doplňuje a rozvíjí Základní otázky logiky II., lze ho však absolvovat samostatně. Cílem je v diskusi nad vybranými částmi textů z povinné literatury (v několika jazykových) seznámit studenty s tradičními i moderními logickými myšlenkami a jejich souvislostmi. Četba je doplněna ukázkami z různých slovníků a učebnic, ilustrujícími otevřenost probíraných otázek.

Témata:

- 1) Téma logiky (četba spisu *Filosofická zkoumání*).
- 2) Řeč (četba spisu *Filosofická zkoumání*).
- 3) Analýza v geometrii (četba spisu *Regulae ad directionem ingenii*).
- 4) Analýza v logice (četba spisu *Logika, věda, filozofie, společnost*).
- 5) Výroková funkce (četba spisu *Logika, věda, filozofie, společnost*).
- 6) Důkazy (četba spisu *Logika, věda, filozofie, společnost*).
- 7) Kalkul (četba spisu *Logika, věda, filozofie, společnost*).
- 8) Paradoxy a jejich řešení (četba spisu *Logika, věda, filozofie, společnost*).
- 9) Metoda (četba spisu *Regulae ad directionem ingenii*).
- 10) Kritika analýzy a algebry (četba spisu *Regulae ad directionem ingenii*).
- 11) Výraz a význam (četba spisu *Filosofická zkoumání*).
- 12) Rodinná podobnost (četba spisu *Filosofická zkoumání*).
- 13) Řečová hra (četba spisu *Filosofická zkoumání*).

Studijní literatura

Povinná:

DESCARTES, R. *Regulae ad directionem ingenii*. Praha: OIKOYMENH, 2000. ISBN 80-7298-000-9. Vybrané kapitoly.
 RUSSELL, B. *Logika, věda, filozofie, společnost*. Praha: Svoboda, 1993. ISBN 80-205-0219-X.
 WITTGENSTEIN, L. *Philosophische Untersuchungen*. 4th rev. edition. Chichester: Wiley-Blackwell, 2009.

ISBN 978-1-4051-5928-9. Vybrané kapitoly.

WITTGENSTEIN, L. *Filosofická zkoumání*. 2. upr. vydání. Praha: Filosofía, 1998. ISBN 80-7007-103-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

DESCARTES, R. *Rozprava o metodě: jak vést správně rozum a hledat pravdu ve vědách*. Praha: OIKOYMENH, 2016. ISBN 978-80-7298-212-7.

DESCARTES, R. *Geometrie*. Praha: OIKOYMENH, 2010. ISBN 978-80-7043-961-6.

RUSSELL, B. *Introduction to Mathematical Philosophy*. 9th edition. London: Routledge, 1956. ISBN 0-415-09604-9.

RUSSELL, B., WHITEHEAD, A. N. *Principia Mathematica I*. 2dn edition. Cambridge: Cambridge University Press. 1927. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

GLOCK, H. J. *A Wittgenstein Dictionary*. Hoboken: Wiley-Blackwell. 1996. ISBN 0631185372.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Řecké náboženství: rituál				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Tomáš Vítek, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Jednosemestrální kurs seznamuje se základy, povahou a historickým pozadím starořeckého kultu bohů a jiných nadlidských bytostí se zvláštním důrazem na rituál, jehož typy a struktura jsou v různých podobách a aspektech demonstrovány.

Témata:

- 1) Úvod (základní specifika řeckého náboženství, sakrální terminologie, literatura).
- 2) Posvátný prostor (typy sakrálních míst, temenos, oltář).
- 3) Chrám (jeho typy, umístění, podoby).
- 4-5) Příslušenství chrámu (kultická socha, votivní dary, kněz).
- 6) Nekrvavá oběť (prvotiny, úlitby, modlitby).
- 7-8) Krvavá oběť (její fáze, typy a význam).
- 9) Náboženské slavnosti (kalendář, struktura, Panathénaje, Búfonie, Thargélie).
- 10) Rituální čistota a poskvrna (terminologie, základní typy poskvrny a očisty).
- 11) Přečistovací rituály (narození, dospělost, svatba, pohřeb).
- 12) Věštění (věštcí, věštebné techniky, věštitry, Delfy).
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

BURKERT, W. *Greek Religion*. Cambridge (Mass.): Harvard University Press – Basil Blackwell Publisher, 1985. ISBN 0-674-36281-0. Vybrané kapitoly.

HOMÉR. *Ílias*. Praha: Leichter, 1934. ISBN nepřiděleno. Vybrané zpěvy.

Doporučená:

FARNELL, L. R. *Cults of the Greek States I-V*. Oxford: University Press, 1896-1907.

NILSSON, M. P. *Geschichte der griechischen Religion I-II*. München: Beck, 1955 a 1959.

BREMMER, J. *Greek Religion*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994. ISBN 0-19-922073-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Mladší předsókratici				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	průběžná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Tomáš Vítek, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs představuje a analyzuje myšlenkové systémy klíčových filosofů antického Řecka, kteří působili v 6. a 5. stol. př. n. l. Jednotlivé portréty jsou uspořádány tak, aby umožňovaly vzájemné srovnání určitých témat a problémů a způsobů jejich řešení.

Témata:

- 1) Úvod (obraz Řecka archaické doby, básnické představy o původu světa, předfilosofické myšlení).
- 2) Ferekýdés.
- 3) Thalés a Anaximandros.
- 4) Pýthagorejci.
- 5) Xenofanés.
- 6) Hérakleitos – 1. část.
- 7) Hérakleitos – 2. část.
- 8) Parmenidés – 1. část.
- 9) Parmenidés – 2. část.
- 10) Empedoklés.
- 11) Anaxagorás.
- 12) Zénón.
- 13) Démokritos.

Studijní literatura

Povinná:

KIRK, G. S., RAVEN, J. E., SCHOFIELD, M. *Předsókratovští filosofové*, Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-110-2. Vybrané kapitoly.
 SVOBODA, K. *Zlomky předsokratovských myslitelů*. Praha: Česká akademie věd, 1944. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

GUTHRIE, W. K. C. *A History of Greek Philosophy I*. Cambridge: Cambridge University Press, 1963. ISBN 0 521 05159 2.

PATOČKA, J. *Nejstarší řecká filosofie*. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-195-4.

LONG, A. A. ed. *The Cambridge Companion to Early Greek Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 1999. ISBN 0 521 44122 6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Pýthagorejci				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	průběžná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Tomáš Vítek, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs sleduje nejstarší období antického pýthagorejství a jeho hlavních představitelů. Hlavní pozornost je věnována pýthagorejské filosofii a vědě, ale stranou analýzy nezůstávají ani typické prvky pýthagorejského náboženství a způsobu života.

Témata:

- 1) Úvod (povaha tématu; spolehlivost pramenů; různé přístupy k pýthagorejství).
- 2) Pýthagorás I: život a životní pravidla.
- 3) Pýthagorás II: nauka a její specifické rysy.
- 4) Historické počátky pýthagorejství – pýthagorejci a politika.
- 5) Historické počátky pýthagorejství – rozdělení školy.
- 6) Akúsmata (nejstarší nepsané pokyny a jejich povaha).
- 7) Mathémata (nejstarší pýthagorejská filosofie a věda).
- 8) Petrón; Brontínos; Híppasos.
- 9) Filoláos.
- 10) Alkmaión.
- 11) Archýtás.
- 12) Očima Platóna a Aristotela.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

KAHN, CH. H. *Pythagoras and the Pythagoreans: A Brief History*. Indianapolis, Cambridge: Hackett, 2001. ISBN 0872205754. Vybrané kapitoly.

SVOBODA, K. *Zlomky předsokratických myslitelů*. Praha: Česká akademie věd, 1944. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

DIOGENÉS LAËRTIOS. *Životy, názory a výroky proslulých filosofů*. Pelhřimov: Nová tiskárna, 1995. ISBN

80-901916-3-0. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

BURKERT, W. *Lore and Science in Ancient Pythagoreanism*. Princeton, Harvard University Press, 1972. ISBN 978-0674539181.

GUTHRIE, W. K. C. *A History of Greek Philosophy*. Cambridge: University Press, 1962. ISBN 0 521 05159 2. Vybrané kapitoly.

ZHMUD, L. *Wissenschaft, Philosophie und Religion im frühen Pythagoreismus*. Berlin: Akademie Verlag, 1997. ISBN 09646-4514.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Kosmologie a kosmogonie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	pravidelná četba				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Tomáš Vítek, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs mapuje základní formy a invarianty starořeckých kosmogonií a kosmologií od nejstarší doby až do klasické epochy. V centru pozornosti stojí jak vzájemné shody a rozdíly, tak motivy, které za vytvářením kosmologických a kosmogonických modelů světa stály, a otázky, které měly zodpovídat.

Témata:

- 1) Řecký *kosmos* a jeho konstanty (Homér, mytické pojetí světa, srovnání s Orientem).
- 2) Hésiodos a jeho *Theogoniá* (první řecká kosmogonie: její předpoklady a důsledky).
- 3) Protofilosofové a alegoreti archaické doby (Akúsiláos, Músaios, Epimenidés, Alkmán).
- 4) Ferekýdés (Země, Nebe a Čas, svatba Nebe se Zemí, boj s hadem).
- 5) Pýthagorás a Filoláos (kosmický krb, harmonie sfér, čísla jako základy věcí).
- 6) Hérakleitos (božský oheň, proměny ohně, osud duše, ekpyrósisis).
- 7) Empedoklés z Akragantu (šestice božských principů).
- 8) Empedoklés z Akragantu (kosmický cyklus a jeho fáze).
- 9) Démokritos (prázdno a atomy, vznik světů, osud a svoboda).
- 10) Orfické kosmogonie (6 generací bohů, dionýsovský mýtos).
- 11) Orfické kosmogonie (Derveni papyrus, zlaté pohřební destičky).
- 12) Platón (kosmologie ze spisu *Timaios*, prekosmické principy, role a typy bohů).
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

KIRK, G. S., RAVEN, J. S., SCHOFIELD, M. *Předsókratovští filosofové*. Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-110-2. Vybrané kapitoly.

SVOBODA, K. *Zlomky předsókratovských filosofů*. Praha: Česká akademie věd, 1944. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ONIANS, R. B. *The Origins of European Thought*. Cambridge: University Press, 1951. ISBN nepřiděleno.

FRANKFORT, H. A., WILSON, J. A., JACOBSEN, Th. *Before Philosophy. The Intellectual Adventure of Ancient Man*. Chicago: The University of Chicago Press, 1946. ISBN nepřiděleno.

KAHN, CH. H. *Anaximander and the Origins of Greek Cosmology*. New York: Columbia University Press, 1960. ISBN nepřiděleno.

WEST, M. L. *Early Greek Philosophy and the Orient*. Oxford: University Press, 2001. ISBN 0198142897.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Platónova filosofie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je nedogmatické zpřístupnění a výklad základních otázek a problémů Platónovy filosofie, přičemž důraz bude položen na původní souvislost mezi otázkami po bytí, poznávání a jednání. Uzavření kurzu probíhá formou pohovoru nad zadanou povinnou literaturou. Předpokladem pro připuštění k pohovoru je napsání písemné práce na zadané téma na základě doporučené literatury.

Témata:

- 1) Co čteme, když čteme „Platóna“? O dochování textů a problému mluvit o Platónově filosofii.
- 2) Proč dialog? Dialog jako modus řeči a dialog jako literární žánr. Výchozí rozlišení Platónových dialogů: elenchický, aporetický, hypotetický.
- 3) Lidská moudrost jako vědění nevědní nejvyšších věcí: odkrytí základní lidské situace ve vztahu k sobě, obci a božství.
- 4) Jaký způsob tázání vede k vědění nevědění? Otázka po ideji jako cesta do aporetické situace myšlení.
- 5) Jak jednat v aporetické situaci myšlení? Otázka principů rozhodování a jejich dostatečnosti: péče o vlastní totožnost ve vazbě k celku obce a ve vazbě k božství.
- 6) Aporetická situace myšlení jako radikalizace nové, dějinné situace člověka: reflexe dějinnosti, podmíněnosti a relativnosti lidských záležitostí a poznání jako základní zkušenost filosofie a sofistiky. Krajní důsledky sofistiky a jejich nebezpečí.
- 7) Filosofické cesty z aporetické situace myšlení: umění myslet z hypotézy, rozpomínání a dialektika.
- 8) Otázka po ideji jako výraz předem rozhodnuté pravé povahy skutečnosti (bytí) a její důsledky: rozlišování stálého a pomíjivého, duše a těla, rozumem poznatelného a smysly vnímatelného, vědění a mínění ad.
- 9) Člověk jako jednota těla a duše; vrstevnatost duše a její varianty; otázka umístění žádostí a role touhy.
- 10) Předpoklad analogie struktur duše – obce – kosmu. Hypotetická konstrukce spravedlivé obce a její podmíněnost. Cesta výchovy a vzdělání.
- 11) „Pravděpodobná“ řeč o skladbě kosmu: mnohvrstevnatá jednota stále téhož a proměnlivého.
- 12) Dialektika jako hledání onto-logické gramatiky a meze sdělitelnosti.
- 13) Platón, začátek metafysiky a tradice západního myšlení.

Studijní literatura	
<p>Povinná: Minimálně dva z následujících Platónových dialogů: <i>Obrana Sókrata, Ión, Euthyfrón, Lachés, Kritón, Gorgias, Prótagoras, Menón, Faidón, Faidros, Symposion, Ústava</i> (vybrané části), <i>Timaios, Theaitétos, Parmenidés, Politikos, Sofistés</i>.</p> <p>Dialogy vybírat z následných vydání: PLATÓN. <i>Euthyfrón: Obrana Sókrata ; Kritón ; Faidón ; Kratylos ; Theaitétos ; Sofistés ; Politikos</i>. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-062-9. PLATÓN. <i>Theagés: Charmidés ; Lachés ; Lysis ; Euthydémos ; Prótagoras ; Gorgias ; Menón ; Hippias Větší ; Hippias Menší ; Ión ; Menexenos</i>. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-066-1. PLATÓN. <i>Parmenidés: Filébos ; Symposion ; Faidros ; Alkibiadés I, II ; Hipparchos ; Milovníci</i>. Vyd. 1. [v tomto souboru]. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-063-7. PLATÓN. <i>Kleitofón: Ústava ; Timaios ; Kritias</i>. Praha: OIKOYMENH, 2003. Platónovy spisy. ISBN 80-7298-067-X.</p> <p>Doporučená: KARFÍK, F. <i>Duše a svět: devět studií z antické filosofie</i>. Praha: OIKOYMENH, 2007. ISBN 978-80-7298-174-8. S. 7-128. REZEK, P. <i>Dialog, vědění, orientace: k raným Platónovým dialogům</i>. Praha: OIKOYMENH, 1992. ISBN 80-85241-15-3. REZEK, P. <i>Idea, hypotéza a otázka: k Platónově teorii idejí</i>. Praha: Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 1991. ISBN 80-85241-08-0. REZEK, Petr. <i>Idea a třetí muž</i>. Praha: Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 1993. ISBN 80-85241-38-2. VERNANT, Jean-Pierre. <i>Řecký člověk a jeho svět</i>. Praha: Vyšehrad, 2005. ISBN 80-7021-731-6. S. 9-24, 77-103, 105-132 a 223-247.</p>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Aristotelova filosofie přírody				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem předmětu je seznámit studenty s antickým myšlením o přírodě, které v jistém smyslu vrcholí Aristotelovou přírodní filosofií. Zvláštní zřetel bude brán na Aristotelovy zoologické spisy, které jsou moderními badateli považovány za zakladatelské dílo biologie jako vědy.

Témata:

- 1) Co je příroda a jak ji můžeme zkoumat – antické počátky biologie (od Aristotela k Darwinovi).
- 2) *Historia peri fyseós*, předsókratovská filosofie.
- 3) Hippokratovské spisy.
- 4) Sókratés a Akademie.
- 5) Aristotelova metoda.
- 6) Fyzika, meteorologie, astronomie.
- 7) Biologie a zoologie.
- 8) *O částech živočichů I* – úvod do zoologie.
- 9) *Historia animalium*.
- 10) Parva naturalia.
- 11) *O částech živočichů II-IV*.
- 12) *De generatione animalium*.
- 13) Aristotelovo dědictví – shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

THEIN, K. *Aristotelés o lidské přirozenosti. Od myšlení k anatomii*. Praha: Filosofia, 2017. ISBN 978-80-7007-494-7.

ARISTOTELÉS. *Člověk a příroda*. Př. A. Kříž a M. Mráz. Praha: Svoboda, 1984. ISBN 25-149-84.

ARISTOTELÉS. *O částech živočichů I*. Př. H. Bartoš, Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2018. V tisku.

Doporučená:

BODNAR, I. Aristotle's Natural Philosophy [online]. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Spring 2018 Edition), E. N. Zalta (ed.). Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/archives/spr2018/entries/aristotle-natphil>.
LENNOX, J. Aristotle's Biology [online]. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Spring 2017 Edition), E. N. Zalta (ed.). Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/archives/spr2017/entries/aristotle-biology>.
LENNOX, J. *Aristotle's Philosophy of Biology: Studies in the Origins of Life Science*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 978-0-521-65976-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)**

5 hodin soustředění

hodin**Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie raného novověku – kontinentální tradice				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je představit hlavní myslitele raně novověké kontinentální filosofické tradice: Descarta, Malebranche, Spinozu a Leibnize. Tématem bude jejich metafyzika, pojetí člověka (poznání, vášně), pojetí hmotné přírody a především role, již hráli při vzniku raně novověké vědy.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Descartes – metoda a založení moderní vědy. 2) Descartes – metafyzika alias první filosofie. 3) Descartes – Bůh. 4) Descartes – teorie poznání. 5) Descartes – povaha hmotného světa. 6) Descartes – vášně. 7) Malebranche – koncepce zření idejí v Bohu. 8) Spinoza – metafyzika. 9) Spinoza – teorie poznání. 10) Spinoza – afekty a vášně. 11) Leibniz – metafyzika. 12) Leibniz – teorie poznání. 13) Leibniz – povaha hmotného světa. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: DESCARTES, R. <i>Meditace o první filosofii</i>. Praha: OIKOYMENH, 2001. ISBN 80-7298-036-X. SPINOZA, B. <i>Etika</i>. Praha: Dybbuk, 2004. ISBN 978-80-7438-696-1. Vybrané pasáže. LEIBNIZ, G. W. <i>Monadologie</i>. In: <i>Monadologie a jiné práce</i>. Praha: Svoboda, 1982. ISBN nepřiděleno. S. 156-173.</p>				

Doporučená:

RÖD, W. *Novověká filosofie I.* Praha: OIKOYMENH, 2001. ISBN 80-7298-039-4.
RÖD, W. *Novověká filosofie II.* Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-109-9.
DESCARTES, R. *Vášeň duše.* Praha: Mladá fronta, 2002. ISBN 80-204-0963-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Filosofie raného novověku – kontinentální tradice – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	domácí příprava na hodiny				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Seminář bude mít podobu společné četby a výkladu Spinozova základního díla *Etika*. Zaměříme se na I., II. a začátek III. knihy, v nichž Spinoza představuje jak svoji vlivnou koncepci metafyziky, tak svoji teorii poznání a afektů.

Témata:

- 1) O Bohu – definice a axiomy.
- 2) O Bohu – Bůh jako substance s nekonečně mnoha atributy.
- 3) O Bohu – charakteristiky boží substance.
- 4) O Bohu – Bůh jako příčina.
- 5) O Bohu – identita boží esence a boží moci.
- 6) O přirozenosti a původu mysli – definice a axiomy.
- 7) O přirozenosti a původu mysli – paralelismus mysli a těla.
- 8) O přirozenosti a původu mysli – povaha hmotného světa.
- 9) O přirozenosti a původu mysli – rozmanité typy poznání, poznání pomocí obraznosti.
- 10) O přirozenosti a původu mysli – rozum a intuitivní vědění.
- 11) O původu a přirozenosti afektů – definice a postuláty, conatus.
- 12) O původu a přirozenosti afektů – základní afekty.
- 13) Recepce a další působení Spinozovy filosofie v evropské tradici.

Studijní literatura

Povinná:

SPINOZA, B. *Etika*. Praha: Dybbuk, 2004. ISBN 978-80-7438-696-1.

Doporučená:

DELEUZE, G. *Spinoza. Praktická filosofie*. Praha: OIKOYMENH, 2016. ISBN 978-80-7298-521-0.

BENNETT, J. *Learning from Six Philosophers I*. Oxford: Clarendon Press, 2001. ISBN 978-01-9825-091-3.

BENNETT, J. *Learning from Six Philosophers II*. Oxford: Clarendon Press, 2001. ISBN 978-01-9926-629-6.
DELLA ROCCA, M. *Spinoza*. London, New York: Routledge, 2008. ISBN 04-1528-330-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Filosofie raného novověku – britský empirismus				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Přednáška uvádí posluchače do filosofické tradice britského empirismu, který je však pojat širěji než jako sledování realizačních podob této svěbytné epistemologické pozice, ale pokouší se ukázat její antropologické založení a pestré způsoby kultivace jak v „přírodní filosofii“ (natural philosophy), tak „společenských vědách“ (moral philosophy), a to na pozadí dialogu s dobovými interpretacemi člověka, jeho kognitivních dispozic, morality a sociability.

Témata:

- 1) Úvodní přednáška: O přístupech k dějinám britské filosofie 17. a 18. století.
- 2) Peter Harrison: Pád člověka a založení zkušenostních věd (experimental philosophy).
- 3) Francis Bacon: Idea obnovení věd a poznávací meze člověka.
- 4) Francis Bacon: Utopie Nové Atlantidy jako předobraz vědeckého společenství a provozu.
- 5) Založení a program Královské společnosti (Royal Society), Boylův ideál „Christian Virtuoso“.
- 6) John Locke: Základní principy zkušenostní filosofie.
- 7) John Locke: Teologie jako první věda.
- 8) John Locke: Pojednání o vládě.
- 9) George Berkeley: Principy poznání.
- 10) George Berkeley: Zkušenostní filosofie, teologie a ekonomická teorie.
- 11) David Hume: Věda o lidské přirozenosti a skepticismus.
- 12) David Hume: Rozum otrokem vášně.
- 13) David Hume: Morálka, občanská společnost, ekonomie a náboženství.

Studijní literatura

Povinná:

RÖD, W. *Novověká filosofie I*, Praha: OIKOYMENH, 2001. ISBN 80-7298-039-4. Vybrané kapitoly.
 RÖD, W. *Novověká filosofie II*, Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-109-9. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ANSTEY, P. ed. *The Oxford Handbook of British Philosophy in the Seventeenth Century*. Oxford: OUP, 2013. ISBN 978-0-19-954999-3. Vybrané kapitoly.
 BACON, F. *Nové Organon*, Praha: Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0107-X. Vybrané kapitoly.
 BACON, F. *Nová Atlantida a Eseje*. Praha: Mladá Fronta, 1980. ISBN 23-126-80-02/3 Vybrané kapitoly.
 BERKELEY, G. *Pojednání o základech lidského poznání*. Praha: Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0479-6. Vybrané kapitoly.
 HARRIS, J. ed. *The Oxford Handbook of British Philosophy in the Eighteenth Century*. Oxford: OUP, 2013. ISBN 978-0-19-954902-3. Vybrané kapitoly.
 HARRISON, P. *The Fall of Man and the Foundations of Science*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. ISBN 978-0-521-1172. Vybrané kapitoly.
 HUME, D. *Dialogy o přirozeném náboženství*. Praha: Dybbuk, 2013. ISBN 978-80-7476-094-5. Vybrané kapitoly.
 HUME, D. *Pojednání o lidské přirozenosti*. Praha: Togga, 2015. ISBN 978-80-7476-094-5 Vybrané kapitoly.
 HUME, D. *Zkoumání o lidském rozumu*. Praha: Svoboda, 1996. ISBN 80-205-0521-0. Vybrané kapitoly.
 LOCKE, J. *Druhé pojednání o vládě*. Praha: Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0222-X. Vybrané kapitoly.
 LOCKE, J. *Esej o lidském chápání*. Praha: OIKOYMENH, 2012. ISBN 978-80-7298-304-9. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie raného novověku – britský empirismus – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Tomáš Kunca, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Seminář uvádí posluchače do filosofické tradice britského empirismu, pokouší se ukázat její antropologické založení a způsoby kultivace jak v „přírodní filosofii“, tak „společenských vědách“, a to na pozadí dialogu s dobovými interpretacemi člověka, jeho kognitivních dispozic, morality a sociability. Seminář se uskutečňuje formou filosofické četby.

Témata:

- 1) Francis Bacon, Nové organon 1.
- 2) Francis Bacon, Nové organon 2.
- 3) Francis Bacon, Nová Atlantida.
- 4) Robert Boyle, Christian Virtuoso.
- 5) John Locke, Esej o lidském chápání 1.
- 6) John Locke, Esej o lidském chápání 2.
- 7) John Locke, Druhé pojednání o vládě.
- 8) George Berkeley, Pojednání o základech lidského poznání 1.
- 9) George Berkeley, Pojednání o základech lidského poznání 2.
- 10) David Hume, Pojednání o lidské přirozenosti 1.
- 11) David Hume, Pojednání o lidské přirozenosti 2.
- 12) David Hume, Zkoumání o lidském rozumu.
- 13) David Hume, Dialogy o přirozeném náboženství.

Studijní literatura

Povinná:

BACON, F. *Nové Organon*. Praha: Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0107-X. Vybrané kapitoly.
 BACON, F. *Nová Atlantida a Eseje*. Praha: Mladá Fronta, 1980. ISBN 23-126-80-02/3. Vybrané kapitoly.
 BERKELEY, G. *Pojednání o základech lidského poznání*. Praha: Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0479-6.
 HUME, D. *Dialogy o přirozeném náboženství*. Praha: Dybbuk, 2013. ISBN 978-80-7476-094-5. Vybrané

kapitoly.

HUME, D. *Pojednání o lidské přirozenosti*. Kniha 1. Rozum, Praha: Togga, 2015. ISBN 978-80-7476-094-5. Vybrané kapitoly.

HUME, D. *Zkoumání o lidském rozumu*. Praha: Svoboda, 1996. ISBN 80-205-0521-0. Vybrané kapitoly.

LOCKE, J. *Druhé pojednání o vládě*. Praha: Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0222-X. Vybrané kapitoly.

LOCKE, J. *Esej o lidském chápání*. Praha: OIKOYMENH, 2012. ISBN 978-80-7298-304-9. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ANSTEY, P. ed. *The Oxford Handbook of British Philosophy in the Seventeenth Century*. Oxford: OUP, 2013. ISBN 978-0-19-954999-3. Vybrané kapitoly.

HARRIS, J. ed. *The Oxford Handbook of British Philosophy in the Eighteenth Century*. Oxford: OUP, 2013. ISBN 978-0-19-954902-3. Vybrané kapitoly.

HARRISON, P. *The Fall of Man and the Foundations of Science*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. ISBN 978-0-521-11729-6. Vybrané kapitoly.

RÖD, W. *Novověká filosofie I*. Praha: OIKOYMENH, 2001. ISBN 80-7298-039-4. Vybrané kapitoly.

RÖD, W. *Novověká filosofie II*. Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-109-9. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie pozdního novověku – Kant				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je představit východiska, cíle a argumentační postupy Kantovy kritické filosofie. Tématem bude jak jeho teorie poznání a jednání, tak pokus sjednotit obě tyto oblasti v *Kritice soudnosti*.

Témata:

- 1) Cíle Kantovy transcendentální filosofie a kritiky poznávacích schopností.
- 2) Transcendentální estetika.
- 3) Transcendentální logika.
- 4) Dedukce kategorií.
- 5) Systém zásad rozvažování.
- 6) Rozumové ideje. Kritika tradiční metafyziky.
- 7) Cíle Kantovy praktické filosofie.
- 8) Praktická svoboda I.
- 9) Kategorický imperativ.
- 10) Praktická svoboda II.
- 11) Postuláty praktického rozumu.
- 12) Kritika estetické soudnosti.
- 13) Kritika teleologické soudnosti. Závěr.

Studijní literatura

Povinná:

KANT, I. *Kritika čistého rozumu*. Praha: OIKOYMENH, 2001. ISBN 80-7298-035-1. Vybrané kapitoly.
 KANT, I. *Kritika praktického rozumu*. Praha: Svoboda, 1996. ISBN 80-205-0505-5. Vybrané kapitoly.
 KANT, I. *Kritika soudnosti*. Praha: OIKOYMENH, 2015. ISBN 978-80-7298-500-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

KANT, I. *Prolegomena ke každé příští metafyzice, jež se bude moci stát vědou*. Praha: Svoboda, 1992. ISBN

80-205-0310-2.

KANT, I. *Základy metafyziky mravů*. Praha: OIKOYMENH, 2014. ISBN 978-80-7298-501-2.

RÖD, W. *Německá klasická filosofie I*. Praha: OIKOYMENH, 2015. ISBN 978-80-7298-200-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie pozdního novověku – Kant – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	domácí příprava na hodiny				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Seminář bude mít podobu společné četby a výkladu Kantovy *Kritiky soudnosti*, konkrétně „Úvodu“, v němž se ozřejmuje souvislost této třetí kritiky s celkem Kantova filosofického systému, a tzv. „Kritiky estetické soudnosti“, v níž se Kant věnuje soudům o krásnu a vznešenu.

Témata:

- 1) Úkol *Kritiky soudnosti*.
- 2) Účelnost jako apriorní princip soudnosti.
- 3) Reflektující soudnost v logickém a teleologickém užití.
- 4) Estetické užití soudnosti.
- 5) Analytika krásna – bezzájmovost soudů vkusu.
- 6) Analytika krásna – svobodná harmonie obrazotvornosti a rozvažování I.
- 7) Analytika krásna – svobodná harmonie obrazotvornosti a rozvažování II.
- 8) Analytika vznešena.
- 9) Dedukce soudů vkusu.
- 10) Dialektika estetické soudnosti.
- 11) Tvorba uměleckých děl I.
- 12) Tvorba uměleckých děl II. – Kantova koncepce génia.
- 13) Recepte další působení Kantovy estetické teorie.

Studijní literatura

Povinná:

KANT, I. *Kritika soudnosti*. Praha: OIKOYMENH, 2015. ISBN 978-80-7298-500-5. S. 11-187.
KANT, I. *Úvod ke Kritice soudnosti*, Praha: OIKOYMENH, 2011. ISBN 978-80-7298-317-9.

Doporučená:

ALLISON, H. E. *Kant's Theory of Taste*. Cambridge: CUP 2001. ISBN 978-0521795340.

GUYER, P. *Kant and the Claims of Taste*. Cambridge Mass., London: HUP, 1979. ISBN 0-674-50020-2.
KARÁSEK, J. *Kantova analogie estetické zkušenosti*. Praha: Filosofia, 2004. ISBN 978-80-7007-205-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie pozdního novověku – Hegel, Marx				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs bude zaměřen na vrcholné postavy německého dialektického myšlení, tedy Hegela a Marxe, a na jejich specifickou recepci v 19. i 20. století. Důraz bude kladen na změnu obrazu člověka, která mezi těmito autory probíhá. Jako přechod umožňující konfrontaci poslouží Ludwig Feuerbach.

Témata:

- 1) Uvedení do Hegelovy dialektiky I.
- 2) Uvedení do Hegelovy dialektiky II.
- 3) Fenomenologie a její obecný záměr.
- 4) Panství a rabství.
- 5) Filosofie práva.
- 6) Mravnost a pojetí člověka u Hegela.
- 7) Feuerbachova kritika náboženství a přechod k antropologii.
- 8) Marxovo vymezení se vůči Feuerbachovi.
- 9) Marxovo přepracování dialektiky.
- 10) Odcizená práce.
- 11) Antropologická určení dělníka a kapitalisty.
- 12) Komunistický manifest.
- 13) Leninův výklad Marxe.

Studijní literatura

Povinná:

HEGEL, G. W. F. *Fenomenologie ducha*. Praha: ČSAV, 1960. Vybrané kapitoly. ISBN nepřiděleno.
 HEGEL, G. W. F. *Základy filosofie práva*. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0296-0. Vybrané kapitoly.
 MARX, K. *Ekonomicko-filosofické rukopisy z roku 1844*. Praha: Svoboda, 1978. ISBN nepřiděleno
 MARX, K. *Manifest Komunistické strany*. Praha: Svoboda, 1949. ISBN nepřiděleno.

Doporučená:

KUNEŠ, J., VRABEC M. eds. *Místo fenomenologie ducha v současném myšlení*. Praha: Argo, 2007. ISBN 978-80-257-0003-7.

DERRIDA, J. *Strašidlá Marxa*. Bratislava: Európa, 2011. ISBN 978-80-89111-44-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofie pozdního novověku – Hegel, Marx – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Kurs obsahově navazuje na stejnojmennou přednášku. Jeho náplní bude především četba a detailnější výklad konkrétních pasáží textů, kterým se budeme věnovat na přednášce. Záměrem je prohloubit a prakticky upevnit teoretické znalosti z přednášky.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pojem je živlem pravdy. 2) Vypracování vědecké soustavy pravdy. 3) Historická a matematická pravda. 4) Dialektika uznání. 5) Panství a rabství. 6) Stoicismus, skepticismus a nešťastné vědomí. 7) Zásady filosofie budoucnosti. 8) Odcizená práce. 9) Význam potřeb člověka. 10) Vláda peněz v občanské společnosti. 11) Manifest Komunistické strany I. 12) Manifest Komunistické strany II. 13) Podíl práce na polidštění opice. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: HEGEL, G. W. F. <i>Fenomenologie ducha</i>. Praha: ČSAV, 1960. Vybrané kapitoly. ISBN nepřiděleno. MARX, K. <i>Ekonomicko-filosofické rukopisy z roku 1844</i>. Praha: Svoboda, 1978. ISBN nepřiděleno. MARX, K. <i>Manifest Komunistické strany</i>. Praha: Svoboda, 1949. ISBN nepřiděleno. FEUEURBACH, L. <i>Zásady filosofie budoucnosti</i>. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1959. ISBN nepřiděleno.</p>				

Doporučená:

KOBLÍŽEK, T., ROREITNER, R. *Hegel ve Francii. Francouzská recepce Hegelovy filosofie času*. Praha: OIKOYMENH, 2017. V tisku.

ELSTER, J. *An Introduction to Karl Marx*. Cambridge: Cambridge University Press, 1986. ISBN 052133831X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Fenomenologie I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka prezentace				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Karel Novotný, MA, Ph.D., DSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem kurzu je vysvětlit základní pojmy fenomenologické filosofie, v návaznosti na znalosti, které studenti mají z přednášek v rámci Úvodu do filosofie. Postupně bude pro výklad základních témat uvedených v sylabu používána primární literatura z oblasti fenomenologie, tj. především texty Edmunda Husserla, Maurice Merleau-Pontyho a Jana Patočky.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Co je fenomenologie? 2) Prožitek, vědomí. 3) Předměty. 4) Horizonty. 5) Čas. 6) Prostor. 7) Tělo. 8) Druzí. 9) Svět. 10) Přirozenost světa, jevení. 11) Život. 12) Metafyzika. 13) Fenomenologie dnes. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: HUSSERL, E. <i>Logická zkoumání II/1. Zkoumání k fenomenologii a teorii poznání</i>. Praha: Oikoymenh, 2010. ISBN 987-80-7298-397-1. Vybrané pasáže. HUSSERL, E. <i>Ideje k čisté fenomenologii a fenomenologické filosofii II: Fenomenologická zkoumání o konstituci</i>. Praha: Oikoymenh, 2006. ISBN 987-80-7298-129-3. Vybrané paragrafy.</p>				

MERLEAU-PONTY, M. *Fenomenologie vnímání*. Praha: Oikoymenh, 2013. ISBN 978-80-7298-485-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

BERNET, R., KERN, I., MARBACH, E. *Úvod do myšlení Edmunda Husserla*. Praha: Oikoymenh, 2005. ISBN 978-80-7298-122-6. Vybrané kapitoly.

PATOČKA, J. *Fenomenologické spisy II*. Praha: Oikoymenh, 2010. ISBN: 978-80-7298-420-6. Vybrané kapitoly.

ČAPEK, J. *Maurice Merleau-Ponty: Myslet podle vnímání*. Praha: Filosofia, 2013. ISBN: 978-80-7007-379-7. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Fenomenologie II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Mgr. Richard Zika, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Předmět volně navazuje na předmět Fenomenologie I. V úvodním semináři jsou studenti seznámeni s ideou fenomenologické filosofie a fenomenologickým teoretickým přístupem. Další semináře se věnují francouzské fenomenologii, jmenovitě teorii intersubjektivit v Bytí a nicotě Jean-Paula Sartra a problematice tělesnosti ve Fenomenologii vnímání Maurice Merleau-Pontyho.

Témata:

- 1) Idea fenomenologie.
- 2) Sartre, uvedení do problematiky.
- 3) Bytí pro sebe a bytí v sobě.
- 4) Existence druhého.
- 5) Pohled.
- 6) Strach, stud a pýcha.
- 7) Konkrétní vztahy k druhému.
- 8) Merleau-Ponty, uvedení do problematiky.
- 9) Tělo jako předmět.
- 10) Zkušenost těla.
- 11) Prostorovost vlastního těla a motorika.
- 12) Intencionalita těla.
- 13) Pociťování.

Studijní literatura

Povinná:

SARTRE, J.-P. *Bytí a nicota*. Praha: OIKOYMENH, 2006. ISBN 80-7298-097-1. Vybrané kapitoly.
MERLEAU-PONTY, M., *Svět vnímání*. Praha: OIKOYMENH, 2008. ISBN 978-60-7298-287-5.
MERLEAU-PONTY, M., *Fenomenologie vnímání*. Praha: OIKOYMENH, 2013. ISBN 978-80-7298-485-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

PETŘÍČKOVÁ, T. Časovost a konečnost v Bytí a nicotě J.-P. Sartra. In: *Časovost a smrtelnost I. Studie k časové konstituci lidské existence*. Praha: Togga, 2009, s. 293-312. ISBN 978-80-87258-26-2.

ČAPEK, J. *Maurice Merleau-Ponty: Myslet podle vnímání*. Praha: FILOSOFIA, 2012. ISBN 978-80-7007-379-7.

ZIKA, R. *Jednota transcendence. Studie k chápání transcendence ve Fenomenologii vnímání Maurice Merleau-Pontyho*. Praha: Togga, 2013. ISBN 978-80-7476-024-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Fenomenologie raného Heideggera				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Jana Kružiková, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Představení Heideggerovy myšlenkové cesty do začátku 30. let 20. století s důrazem na jeho stěžejní dílo *Bytí a čas*, které představuje jednak výraznou proměnu fenomenologického myšlení a jednak – i přes Heideggerovy pozdější kritické reflexe tohoto díla – se stává jedním ze směrodatných textů nejen pro následné modifikace fenomenologie, ale i pro filosofickou antropologii a jiné humanitní obory.

Témata:

- 1) Východiska a inspirace Heideggerova myšlení.
- 2) Vnitřní nutnost fundamentálně-ontologické cesty a její struktura.
- 3) Dějinnost a destrukce tradičních ontologických pojmů.
- 4) Fenomenologie jako ontologie a hermeneutika.
- 5) Základní charakteristika existence a odkrytí struktury bytí-ve-světě.
- 6) Významovost bytí-ve-světě a prostorovost existence.
- 7) Základní ustavující momenty existence: naladění, rozumění, výklad, řeč.
- 8) Výkaz celosti existenciální struktury (úzkost) a fundamentálně-ontologická koncepce pravdy.
- 9) Výkaz celkové jednoty struktury existence: konečnost a autenticita.
- 10) Ekstaticko-horizontální časovost existence.
- 11) Temporalita a bytí.
- 12) Transcendence a ontologická diference.
- 13) Cesta k dějinám neskrytosti bytí.

Studijní literatura

Povinná:

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2002. ISBN 80-7298-048-3. Vybrané kapitoly.

HEIDEGGER, Martin. *Co je metafyzika?: německo-česky*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2006. ISBN 80-7298-167-6. S. 36–67.

HEIDEGGER, Martin. *O pravdě a bytí*. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0416-3.

Doporučená:

HERRMANN, F.-W. von. *Subjekt und Dasein: Grundbegriffe von "Sein und Zeit"*. 3. erw. Aufl. Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 2004. ISBN 3-465-03283-7.

NOVOTNÝ, J. *Krajina, řeč a otevřenost bytí: studie k Heideggerovu existenciálnímu pojetí prostorovosti*. Praha: UK-FHS, 2006. ISBN 80-239-8972-3.

PATOČKA, J, POLÍVKA J., CHVATÍK, I. *Úvod do fenomenologické filosofie*. 2. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2003. ISBN 80-7298-064-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Fenomenologie raného Heideggera – seminář				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka aktivní práce v hodinách plnění zadané domácí přípravy				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Jana Kružiková, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Jde o doprovodný seminář k přednášce „Fenomenologie raného Heideggera“. Práce v semináři bude spočívat v četbě, interpretaci a diskusi vybraných paragrafů Heideggerova stěžejního díla *Bytí a čas*.

Témata:

- 1) Nezbytnost výslovného opakování otázky po bytí.
- 2) Formální struktura tázání po bytí.
- 3) Ontologická přednost otázky po bytí.
- 4) Ontická přednost otázky po bytí.
- 5) Základní členění a cíle ontologické analytiky pobytu.
- 6) Úkol destrukce dějin ontologie.
- 7) Pojem fenoménu.
- 8) Pojem *logos*.
- 9) Úkol fenomenologie.
- 10) Základní vymezení tématu analytiky pobytu.
- 11) Předběžná interpretace bytí-ve-světě a idea světskosti.
- 12) Analýza světskosti od nitrosvětského jsoucího.
- 13) Struktura zvýznamňující artikulace světa.

Studijní literatura

Povinná:

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. 2. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2002. ISBN 80-7298-048-3. Vybrané kapitoly.

HEIDEGGER, M. *Sein und Zeit*. Tübingen: M. Niemeyer, 2006. ISBN 3-484-70153-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

HEIDEGGER, M. a F.-W. von HERRMANN. *Die Grundprobleme der Phänomenologie*. 3. Aufl. Frankfurt am Main: Klostermann, 1997. Gesamtausgabe. 2. Abteilung, Vorlesungen 1923-1944. ISBN 3-465-02966-6.
HERRMANN, F.-W. von. *Hermeneutische Phänomenologie des Daseins: eine Erläuterung von "Sein und Zeit"*. Frankfurt am Main: V. Klostermann, 2008. ISBN 3-465-01739-0.
NOVOTNÝ, J. *Krajina, řeč a otevřenost bytí: studie k Heideggerovu existenciálnímu pojetí prostorovosti*. Praha: UK-FHS, 2006. ISBN 80-239-8972-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofická antropologie I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	dílčí seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Jakub Marek, Ph.D. Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Přehledový kurz seznamující se základními podobami filosofických tematizací člověka v kontextu západní filosofické tradice. Kurz postupuje kombinovaně jak historicky, tak systematicky. Budou se sledovat především čtyři modely toho, jak byl člověk tematizován: 1) člověk jako vtělená duše, duch či mysl; 2) člověk jakožto stvořená bytost zasažená vinou; 3) člověk jakožto živočich; 4) člověk jakožto stroj. Každý z modelů bude demonstrován jak v historickém kontextu na základě exemplárního autorského vypracování, tak v systematickém ohledu přesahující dílčí jednotlivé autorské vypracování. Jednotlivé modely se budou k sobě vztahovat a navzájem konfrontovat.

Témata:

- 1) Filosofická antropologie jakožto tázání po přirozenosti člověka.
- 2) Filosofické tematizace člověka jakožto antropologické mýty ve filosofii.
- 3) Člověk jakožto vtělená duše.
- 4) Pojetí filosofie jakožto péče o duši a jakožto očišťování duše.
- 5) Člověk jakožto stvoření.
- 6) Člověk jakožto bytost hříšná, provinilá a defektní.
- 7) Pojetí filosofie jakožto „emendatio“ (náprava) a „consolatio“ (útěcha) lidské přirozenosti.
- 8) Člověk jakožto živočich (*zoon*, animal).
- 9) Člověk jakožto *zoon logon echon* – animal rationale.
- 10) Člověk jakožto animal computans.
- 11) Člověk jakožto animal puniens: Lidskost mezi přátelstvím a nepřítelstvím.
- 12) Člověk jakožto homo faber.
- 13) Pojetí filosofie jakožto vysvětlování přirozených příčin.

Studijní literatura	
Povinná:	TAYLOR, CH. <i>Sources of the Self</i> . Cambridge (Mass.): Harvard University Press 1989. ISBN 0-674-82425-3.

MARTIN, R., BARRESI, J. *The Rise and Fall of Soul and Self*. New York: Columbia University Press, 2006. ISBN 0-231-13744-3.

HARRISON, P. *The Fall of Man and the Foundations of Science*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2007. ISBN 978-0-521-87559-2.

MULHALL, S. *Philosophical Myths of the Fall*. Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2005. ISBN 0-691-12220-2.

Doporučená:

BECKER, R. *Der menschliche Standpunkt*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2011. ISBN 978-3-465-03715-6.

WUNSCH, M. *Fragen nach dem Menschen*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2014. ISBN 978-3-465-03873-3.

SCHMIDT, A. *Göttliche Gedanken*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2009. ISBN 978-3-465-03636-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Filosofická antropologie II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	dílní seminární práce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Jakub Marek, Ph.D. Mgr. Jakub Chavalka, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Přehledový kurz seznamující se základními podobami filosofických tematizací člověka v kontextu západní filosofické tradice s důrazem na moderní tradici od 2. poloviny 19. století do současnosti. Kurz postupuje kombinovaně jak historicky, tak systematicky. Budou se sledovat především čtyři modely toho, jak byl člověk tematizován: 1) člověk jako vtělená duše, duch či mysl; 2) člověk jakožto stvořená bytost zasažená vinou; 3) člověk jakožto živočich; 4) člověk jakožto stroj. Každý z modelů bude demonstrován jak v historickém kontextu na základě exemplárního autorského vypracování, tak v systematickém ohledu přesahující dílní jednotlivé autorské vypracování. Jednotlivé modely se budou k sobě vztahovat a navzájem konfrontovat.

Témata:

- 1) Člověk jakožto definovaný prací.
- 2) Člověk jakožto rodová bytost.
- 3) Člověk jakožto bytost bojující o uznání.
- 4) Člověk jakožto revoltující individuum.
- 5) Člověk jakožto bytost negativity.
- 6) Člověk jakožto bytost schopná transcendence.
- 7) Člověk a nihilismus.
- 8) Člověk a válka.
- 9) Člověk jakožto existence.
- 10) Člověk mezi druhými lidmi a před druhým člověkem.
- 11) Člověk jakožto bytí ke světu.
- 12) Člověk jakožto limenální (hraniční bytost).
- 13) Filosofie a veřejnost.

Studijní literatura	
Povinná:	
	TAYLOR, CH. <i>Sources of the Self</i> . Cambridge (Mass.): Harvard University Press 1989. ISBN 0-674-82425-3.

MARTIN, R., BARRESI, J. *The Rise and Fall of Soul and Self*. New York: Columbia University Press, 2006. ISBN 0-231-13744-3.

HARRISON, P. *The Fall of Man and the Foundations of Science*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2007. ISBN 978-0-521-87559-2.

MULHALL, S. *Philosophical Myths of the Fall*. Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2005. ISBN 0-691-12220-2.

Doporučená:

BECKER, R. *Der menschliche Standpunkt*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2011. ISBN 978-3-465-03715-6.

WUNSCH, M. *Fragen nach dem Menschen*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2014. ISBN 978-3-465-03873-3.

SCHMIDT, A. *Göttliche Gedanken*. Frankfurt a. M.: Klostermann, 2009. ISBN 978-3-465-03636-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Etika I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je představit hlavní směry antické filosofie z hlediska jejich „praktického“ zaměření, tedy ukázat, jakým způsobem tematizovala antická filosofie otázku vedení lidského života, úsilí o dobro a dobré jednání. Těžištěm výkladu budou různá „etická“ témata, jak jsou představena u Platóna a Aristotela. V návaznosti na ně se pak zaměříme na další představitele antické myšlenkové tradice.

Témata:

- 1) Péče o duši u presokratiků (Démokritos).
- 2) Sókratés a otázka po dobrém životě (*Obrana Sókrata, Kritón, Gorgias*).
- 3) *Éros* jako touha po krásnu (*Symposion, Faidros*).
- 4) Rozum a slast (*Filébos*).
- 5) Co je ctnost? (*Menón, Prótagoras*).
- 6) Péče o duši (*Faidón, Ústava*).
- 7) Štěstí jako nejvyšší dobro (*Etika Nikomachova I, X*).
- 8) Ctnost u Aristotela (*Etika Nikomachova II, VI*).
- 9) Aristotelovo pojetí slasti (*Etika Nikomachova VII, X*).
- 10) Epikúros.
- 11) Stoikové.
- 12) Problém vůle (Epiktétos, Augustinus).
- 13) Blaženost jako *deum habere* (Augustinus).

Studijní literatura

Povinná:

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. 4. vydání. Praha: Petr Rezek, 2013. ISBN 978-80-86207-35-3.
AUGUSTIN. *Vyznání*. 6. vydání. Praha: Kalich, 2012. ISBN 978-80-7017-165-3.
EPIKTÉTOS. *Rukojeť*. In: EPIKTÉTOS. *Rukojeť: Rozpravy*. Praha: Svoboda, 1972. ISBN nepřiděleno.
LAERTIOS, D., MACHOVEC, D. *Životy, názory a výroky proslulých filosofů*. 2. vydání. Pelhřimov: Nová

tiskárna, 1995. ISBN 80-901916-3-0. Vybrané kapitoly.

PLATÓN. *Euthyfrón: Obrana Sókrata ; Kritón*. 5. opr. vydání Praha: OIKOYMENH, 2005. ISBN 80-7298-140-4.

Doporučená:

ARENDT, H. *The life of the mind*. [Volume] 2, Willing. London: Secker & Warburg, 1978. ISBN 0-436-01751-2.

SYNEK, S. *Lidská přirozenost jako úkol člověka: filosofická interpretace Etiky Nikomachovy*. Praha: Togga, 2011. ISBN 978-80-87258-53-8.

ŠPINKA, Š, L. KARFÍKOVÁ, O. KRÁSA, V. MIKEŠ, V. NĚMEC a K. THEIN. *Přístupy k etice I*. Praha: Filosofía, 2014. ISBN 978-80-7007-430-5.

ŠPINKA, Š. *Duše a krása v dialogu Faidros: duše a řeč II*. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-390-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Etika II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu bude představit vybrané otázky praktické filosofie u klíčových novověkých myslitelů.

Témata:

- 1) Vášně, morálka a štěstí u T. Hobbese.
- 2) Problém osobní identity (Locke, Hume).
- 3) Vztah rozumu a vášni ve skotském osvícenství.
- 4) Mravní cit a obecné hledisko (D. Hume, A. Smith).
- 5) Ustanovování spravedlnosti (Hobbes, Hume).
- 6) Nutnost a svoboda (D. Hume).
- 7) Utilitarismus (J. S. Mill).
- 8) Dobrá vůle a její předchůdci.
- 9) Svoboda a autonomie u I. Kanta.
- 10) Genealogie morálky I. (F. Nietzsche).
- 11) Genealogie morálky II.
- 12) Dvojí pramen morálky a náboženství u H. Bergsona.
- 13) Dobré jednání z perspektivy filosofie H.-G. Gadamera a H. Arendtové.

Studijní literatura

Povinná:

HUME, D. Zkoumání o zásadách mravnosti. In: HUME, D. *Zkoumání o zásadách mravnosti a zkoumání o rozumu lidském*. Praha: nákladem Jana Laichtera, 1899. ISBN nepřiděleno.

KANT, I., BARABAS M., KOUBA, P. *Základy metafyziky mravů*. 3. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2014. ISBN 978-80-7298-501-2.

MILL, J. S. *Utilitarismus*. Praha: Vyšehrad, 2011. ISBN 978-80-7429-140-1.

NIETZSCHE, F. *Genealogie morálky: polemika*. Praha: Aurora, 2002. ISBN 80-7299-048-9.

Doporučená:

KANT, I. *Kritika praktického rozumu*. Praha: Svoboda, 1996. ISBN 80-205-0507-5.

BERGSON, H. *Dva zdroje morálky a náboženství*. Praha: Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-792-4.

HOBBS, T, CHOTAŠ, J. MASOPUST, Z., BARABAS, M. *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-106-9. Vybrané kapitoly.

ČAPEK, J., HILL, J., JANOUŠEK, H. a kolektiv. *Přístupy k etice II*. Praha: Filosofia, 2015. ISBN 978-80-7007-442-8.

SOKOL, J. *Etika, život, instituce: pokus o praktickou filosofii*. Praha: Vyšehrad, 2014. ISBN 978-80-7429-223-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.
--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Politická filosofie I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Předmět má charakter historicky vedeného úvodu do politické filosofie. Studenti budou formou přednášek seznámeni s vývojem antického politického myšlení a nejvýznamnějšími texty a koncepty od řeckých sofistů, přes klasické texty Platóna a Aristotela po Cicerona.

Témata:

- 1) Co je politická filosofie (antická a moderní politická filosofie, rozdíl politologie a politické filosofie).
- 2) Hérodotos, sofistika a řecká tragédie.
- 3) Sókratés (Obrana Sókrata, Kritón).
- 4) Platón: Ústava, kniha I.
- 5) Platón: Ústava, kniha II.
- 6) Platón: Ústava, kniha IV.
- 7) Platón: Ústava, kniha V, VII, VIII.
- 8) Platón: Zákony.
- 9) Aristotelés: Politika I.
- 10) Aristotelés: Politika III.
- 11) Aristotelés: Etika Nikomachova V.
- 12) Cicero: O povinnostech.
- 13) Cicero: O věcech veřejných.

Studijní literatura

Povinná:

PLATÓN. *Euthyfrón, Obrana Sókrata, Kritón*. Praha: OIKOYMENH, 2000. ISBN 80-85241-37-4.
 PLATÓN. *Ústava*. Praha: OIKOYMENH, 2005. ISBN 80-7298-142-0. Vybrané kapitoly.
 ARISTOTELÉS. *Politika I*. Praha: OIKOYMENH, 1999. ISBN 80-86995-92-5.
 CICERO, M. T. *O věcech veřejných*. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-133-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

OTTMANN, H. *Geschichte des politischen Denkens. Band 1: Die Griechen*. Stuttgart – Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2001. ISBN 3-476-01629-3.

OTTMANN, H. *Geschichte des politischen Denkens. Band 2: Die Römer*. Stuttgart – Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2002. ISBN 3-476-01629-3.

ROWE, C., SCHOFIELD, M. eds. *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*. London – New York: Cambridge University Press, 2000. ISBN 978-0-521-48136-6.

STRAUSS, L. *Obec a člověk*. Praha: OIKOYMENH, 2007. ISBN 978-80-7298-116-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)**

5 hodin soustředění

hodin**Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Politická filosofie II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Předmět má charakter historického úvodu do novověké politické filosofie. Studenti budou formou přednášek seznámeni s hlavními etapami, idejemi a texty novověkého politického myšlení od 16. do 19. století a jeho specifikami vzhledem ke starší době. Výklad navazuje na kurz Politická filosofie I., lze jej však absolvovat i samostatně.

Témata:

- 1) Hobbesova (politická) antropologie.
- 2) Hobbesova idea smlouvy a přirozeného stavu.
- 3) Hobbesovo pojetí spravedlnosti, přirozeného práva a svobody.
- 4) Locke o přirozeném stavu a přirozených právech.
- 5) Locke o majetku a právu na neposlušnost.
- 6) Montesquieu: O duchu zákonů.
- 7) Rousseau: Rozprava o původu nerovnosti mezi lidmi.
- 8) Rousseuova společenská smlouva.
- 9) Rousseauovo občanské náboženství a politická výchova.
- 10) E. Burke a konzervativní reakce.
- 11) B. Constant a A. de Tocqueville.
- 12) J. S. Mill O svobodě.
- 13) J. S. Mill: O poddanství žen.

Studijní literatura

Povinná:

HOBBS, T. *Výbor z díla*. Praha: Svoboda, 1988. ISBN neuvedeno. Vybrané kapitoly.
HOBBS, T. *Leviathan*. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-106-9. Vybrané kapitoly.
LOCKE, J. *Druhé pojednání o vládě*. Praha: Svoboda, 1992. ISBN 80-205-0222-X.
MILL, J. S. *On Liberty, Utilitarianism and Other Essays*. Oxford: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-

19-967080-2. Vybrané kapitoly.

ROUSSEAU, J.-J. *Rozpravy*. Praha: Svoboda, 1978. ISBN neuvedeno. Vybrané kapitoly.

TOCQUEVILLE, A. *Demokracie v Americe*. Praha: Lidové noviny, 1992. ISBN 80-7106-050-X. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

CHOTAŠ, J., KUČERA, R., ZNOJ, M. *Dějiny politického myšlení III*. Praha: OIKOYMENH, 2018. ISBN 978-80-7298-170-0.

OTTMANN, H. *Geschichte des Politischen Denkens: Die Neuzeit*. Stuttgart – Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2008. ISBN 978-3-4-476-02050-5.

SOBOTKA, M. *Jean Jacques Rousseau: Od „Rozpravy o původu nerovnosti“ ke „Společenské smlouvě“*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2743-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován. Studijní opory budou včas doplněny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Hermeneutika				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu bude nastínit základní témata hermeneutického přístupu H.-G. Gadamera. Klíčovým textem bude Gadamerovo hlavní dílo *Pravda a metoda. Nárys filosofické hermeneutiky*. Během kurzu však nahlédneme i do menších Gadamerových textů.

Témata:

- 1) Základní uvedení do kurzu. Ideál objektivní vědy a hermeneutický kruh.
- 2) Heidegger. Struktura "bytí-ve-světě", existenciály naladění, rozumění, řeč; výklad a výpověď.
- 3) Četba: Gadamer, H.-G., *Pravda a metoda I: (a) Heideggerovo odhalení před-struktury rozumění*, s. 236-240 a (b) *Diskreditace předsudku osvícenstvím*, s. 241 – 245.
- 4) Základy teorie hermeneutické zkušenosti: předsudečnost, autorita, časový odstup, princip působících dějin.
- 5) Četba: Gadamer, H.-G., *Problém dějinného vědomí* (5. kap., *Náčrt základů jisté hermeneutiky*).
- 6) Přírodní a duchovní vědy. Kritika metodologie humanitních věd.
- 7) Četba: Gadamer, H.-G., *Pravda a metoda I: (a) Pojem časového odstupu*, s. 256-264; (b) *Princip působících dějin*, s. 264-269.
- 8) Řeč jako médium hermeneutické zkušenosti. Dialogická povaha řeči.
- 9) Četba: Gadamer, H.-G., *Text a interpretace*.
- 10) Umění. Kritika Kantovy estetiky a estetiky prožitku.
- 11) Ontologické pojetí umění. Umění jako hra, symbol a slavnost.
- 12) Obraz, odraz, zrcadlový obraz. Mímésis. Ke Gadamerově pojetí obrazu.
- 13) Recepce Gadamerovy hermeneutiky.

Studijní literatura

Povinná:

GADAMER, H.-G. *Aktualita krásného. Umění jako hra, symbol a slavnost*. Praha: Triáda, 2003. ISBN 978-80-86138-48-8.

GADAMER, H.-G. *Pravda a metoda I. Nárys filosofické hermeneutiky*. Praha: Triáda, 2010. ISBN 978-80-

87256-62-6.

GADAMER, H.-G. *Problém dějinného vědomí*. Praha: Filosofia, 1994. ISBN 80-7007-062-5.

GADAMER, H.-G. Text a interpretace. In: GADAMER, H.-G. *Pravda a metoda II*. Praha: Triáda, 2011, s. 275-300. ISBN 978-80-87256-44-2.

Doporučená:

GADAMER, H.-G. *Pravda a metoda II*. Praha: Triáda, 2011. ISBN 978-80-87256-44-2. Vybrané kapitoly.

GRONDIN, J. *Úvod do hermeneutiky*. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-43-7.

HEIDEGGER, M. *Bytí a čas*. Praha: OIKOYMENH, 1996. ISBN 978-80-7298-048-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základy funkcionálního strukturalismu				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je studenty uvést do základních témat funkcionálního strukturalismu. Po obecném seznámení se základní strukturalistickou terminologií se zaměříme na specifika českého strukturalismu u R. Jakobsona a J. Mukařovského. Kurz zároveň slouží jako uvedení do základních témat estetiky a obecné teorie umění.

Témata:

- 1) Pojem struktura; promluva, jazyk, řeč.
- 2) Autonomní vs. heteronomní znak.
- 3) Šest funkcí řeči. Jakobsonův komunikační model.
- 4) Umění jako sémiologický fakt.
- 5) Estetická funkce.
- 6) Estetická norma.
- 7) Estetická hodnota.
- 8) Problém mimouměleckého estetického.
- 9) Individuum v umění aneb problém autora.
- 10) Antropologická konstanta a dějiny.
- 11) Záměrnost a nezáměrnost.
- 12) Sémantické gesto a idea díla. Interpretace Milana Jankoviče.
- 13) Interpretace konkrétních děl (Čapek, Nezval, Hašek, Hrabal).

Studijní literatura

Povinná:

JAKOBSON, R. Lingvistika a poetika. In: *Poetická funkce*. Praha: H&H, 1995, s. 74 - 105. ISBN 978-80-85787-83-2.

MUKAŘOVSKÝ, J. *Studie I*. Brno: Host, 2007. ISBN 978-80-7294-239-8. Vybrané kapitoly.

SAUSSURE, F. *Kurs obecné lingvistiky*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1568-6.

Doporučená:

CHVATÍK, K. *Strukturální estetika*. Brno: Host, 2001. ISBN 80-7294-027-9.

JANKOVIČ, M. *Cesty za smyslem literárního díla*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1013-2.

ZUSKA, V. *Estetika. Úvod do tradiční disciplíny*. Praha: Triton, 2001. ISBN 80-7254-194-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Strukturální poetika vyprávění				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Minimálně 80 % účast, průběžné studium naratologické literatury a literárních děl, závěrečný test z naratologického pojmosloví.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Přednášky budou věnovány uvedení do základních pojmů strukturální poetiky vyprávění a jejich kritické reflexi.

Témata:

- 1) Naratologie – uvedení do problematiky, její tři zdroje – ruský formalismus, český strukturalismus a francouzská naratologie.
- 2) Tomaševského Tématika – komplexní pojetí narativu, které prefiguruje literárně teoretické pole francouzské naratologie (Barthes, Todorov, Bremond).
- 3) Proppova morfologie pohádky jako fundament klasické naratologie. Východiska, hypotézy, kritika.
- 4) Bremond – Logika narativních možností – snaha o zobecnění Proppovy morfologie, důraz na logiku dějových sledů, centrálními jsou tři ekonomické metafory – beneficent, dlužník, věřitel.
- 5) Další rozvíjení Proppa: Greimas – aktančí typologie.
- 6) Roland Barthes – Úvod do strukturální analýzy vyprávění – východiska, inspirace a sporné momenty hypotézy.
- 7) Tzvetan Todorov – definice poetiky, analýza *Nebezpečných známostí*, kritika přečeňování roviny příběhu.
- 8) Todorov – typologie detektivního vyprávění, formalistická východiska, problematičnost typologie, vlastní interpretační návrh.
- 9) Kritická reflexe Todorovovy typologie detektivního vyprávění četbou a interpretací zvolených detektivek.
- 10) Genette – Hranice vyprávění, diegesis a mimésis, problematizace klasického rozlišení.
- 11) Návrat k východiskům českého strukturalismu – důraz na fundamentální rovinu stylu (tu klasická naratologie ignoruje). Mukařovského analýzy Čapka, Vančury a Máchovy tematiky.
- 12) Teorie fikčních světů jako víceznačné propojení prvků klasické naratologie s východisky českého strukturalismu.
- 13) Revize odmítání mimetismu v teorii fikčních světů, vypracování modelu napodobování literatury, nikoli napodobování života v literatuře. Poukaz k fundamentální roli čtenáře, který uvádí literární modely do života.

Studijní literatura		
<p>Povinná: BÍLEK, P. A. <i>Hledání jazyka interpretace, k modernímu prozaickému textu</i>. Brno: Host, 2003. ISBN 80-7294-080-5. CULLER, J. <i>Studie k teorii fikce</i>. Brno, Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2005. ISBN 80-85778-46-7. HAWKES, T. <i>Strukturalismus a sémiotika</i>. Brno: Host, 1999. ISBN 80-86055-62-0.</p> <p>Doporučená: SCHMID, W. <i>Narativní transformace: dění – příběh – prezentace vyprávění</i>. Brno, Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2004. ISBN 80-85778-41-6. STEINER, P. <i>Ruský formalismus, Metapoetika</i>. Brno: Host, 2011. ISBN 978-80-7294-405-7.</p>		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Interpretace literárního díla				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Minimálně 80% účast na semináři, četba zadaných literárních děl a literárně teoretických textů. Vypracování závěrečné interpretace zvoleného literárního díla, z níž bude patrná obeznámenost se základními literárně teoretickými koncepty.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz bude věnován uvedení do základních literárně teoretických pojmů, které budou posléze aplikovány při analýze literárních děl. Detailní interpretační vhledy do kanonických děl moderní české literatury budou vyvažovány pohledem na celek děl autorů, jakými jsou Milan Kundera a Bohumil Hrabal. Přitom bude přihlíženo k jejich dějinnému, společenskému a politickému kontextu.

Témata:

- 1) Román v antiromantické perspektivě. Girardova *Lež romantismu a pravda románu*: základní východiska, centrální figura zprostředkované touhy, kritická reflexe a modifikace Girardovy teze, její další možné perspektivy.
- 2) Reflexe univerzálnosti Girardovy trojúhelníkové touhy interpretací svěbytných rukopisů (Hrabal, Kundera, Linhartová). Pro využití Girardova interpretačního klíče je zapotřebí splnění jistých narativních podmínek, nutná je zejména vnitřní fokalizace.
- 3) Představení Doleželova narativního modelu – textového a funkčního. Důraz na autonomii literárního gesta, výklad autentifikace (autorizace), asymetrie mezi vypravěčem a postavou (klasický narativ).
- 4) K pojmu statických a dynamických motivů a k indexovým znakům, ornamentálnost metafory a metafora jako podnět situačního zvratu.
- 5) *Žert* Milana Kundery v konfliktu interpretací – Richterová, Chvatík, Doležel. Tematika nespolehlivého vypravěče.
- 6) Tematologická analýza románu *Žert*.
- 7) Bohumil Hrabal, uvedení, doba, kontext díla, specifické rysy jeho rukopisu.
- 8) Porovnání dvou kontrastních rukopisů pokud jde o užití vypravěčských postupů (Bohumil Hrabal, Milan Kundera).
- 9) Raná tvorba Bohumila Hrabala s důrazem na cílenou nerealističnost, ironii a variantnost. Detailní interpretace Hrabalovy novely *Jarmilka*.
- 10) Specifické využívání vnitřní fokalizace v díle Milana Kundery a Bohumila Hrabala.
- 11) Variantnost *Hlučné samoty*, odlišnost tří variant, ironizace legitimizačního vyprávění.

- 12) Konstanty a přeryvy v poetice Milana Kundery I. (interference rané poezie v konceptuální osnově románových děl).
- 13) Konstanty a přeryvy v poetice Milana Kundery II. (dynamika a vývoj Kunderovy románové poetiky).

Studijní literatura

Povinná:

DOLEŽEL, L. *Narativní způsoby v české literatuře*. Příbram: Pistorius & Olšanská, 2014. ISBN 978-80-87855-13-3.

GIRARD, R. *Lež romantismu a pravda románu*. Praha: Dauphin, 1998. ISBN 80-86019-85-3.

MUKAŘOVSKÝ, J. *Studie z poetiky*. Praha: Odeon, 1982. ISBN nepřiděleno.

ŠKLOVSKIJ, V. *Teorie prózy*. Praha: Akropolis, 2003. ISBN 80-7304-026-3.

Doporučená:

RICHTEROVÁ, S. *Slova a ticho: eseje o české literatuře*. Praha: Československý spisovatel, Arkýř, 1991. ISBN 80-202-0333-8.

ROTH, S. *Hlučná samota a hořké štěstí Bohumila Hrabala*. Praha: Pražská imaginace, 1993. ISBN 80-7110-094-3.

ČEŠKA, J. *Království motivů. Motivická analýza románů Milana Kundery*. Praha: Togga, 2005. ISBN 80-902912-4-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Četba a interpretace významných textů západní tradice				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem cyklu seminářů je představit a následně přivést studenty bakalářského studia k poučené četbě základních textů západní duchovní tradice (jako jsou Starý a Nový zákon, Epos o Gilgamešovi, Homérové eposy, Hésiodova Theogonie, ale též i Dantova Božská komedie či dílo Miltonovo, Goetheho a dalších), jejichž adekvátní znalost je začasť podmínkou *sine qua non* pro porozumění primárně filosofických textům ale též i pro celkovou kulturní orientaci humanitního vzdělance. Metoda kursu je primárně hermeneutická, kdy umění interpretace odemyká duchovní a mentální svět, který je nám v jistém ohledu blízký, jelikož z něho náš svět vychází, ovšem který je zároveň dějinně, nábožensky i kulturně cizí, vzdálený, a v mnoha ohledech principiálně odlišný; současné podřzení obého pak umožňuje zahlédnout nesamozřejmost a nedefinitivnost světa našeho, a lépe porozumět údělu člověka Západu, to jest svému vlastnímu údělu.

Témata (příklad, první část četby Apokalypsy):

- 1) Autor, doba, místo, okolnosti vzniku a účel knihy; místo spisu v rámci novozákonního kánonu; různé tradiční metodické přístupy k její interpretaci; hermeneutická metoda výkladu.
- 2) Žánr apokalypsy, paralely a inspirační zdroje v židovském písemnictví (7.-12. kapitola knihy Danielovy, 1. kniha Henochova, 4. kniha Ezdrášova a další).
- 3) Dějinný kontext, otázka pronásledování křesťanů v prvním století našeho letopočtu, mučednictví: křesťanská a pohanská perspektiva; Nero a Domician, císařská ideologie a propaganda.
- 4) Prolog a 1. kapitola
- 5) Dopisy sedmi církevním obcím I. (kapitola 2).
- 6) Dopisy sedmi církevním obcím II. (kapitola 3).
- 7) Vidění svitku; nebeská liturgie (kapitola 4).
- 8) Beránek a svitek (kapitola 5).
- 9) Sedm pečeti I. první až šestá pečeť (kapitola 6).
- 10) Sedm pečeti II. označení spravedlivých, píseň vítězství a sedmá pečeť (7.1- 8.5).
- 11) Sedm polnic I. první až pátá polnice (8.6-9.12).
- 12) Sedm polnic II. šestá polnice; vize mocného anděla na břehu moře (9.13-10.11).
- 13) Sedm polnic III. měření chrámu, dva svědkové, sedmá polnice (11. kapitola).

Studijní literatura	
<p>Povinná: <i>Nový zákon s výkladovými poznámkami: Český ekumenický překlad.</i> Praha: Česká biblická společnost, 1991. ISBN nepřiděleno. MRÁZEK, J. <i>Zjevení Janovo.</i> Praha: Centrum biblických studií, Česká biblická společnost, 2009. ISBN 978-80-85810-99-8. HARRINGTON, D. J., HARRINGTON, W. J. <i>Kniha Zjevení.</i> Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-7195-534-4. POKORNÝ, P., HECKEL, U. <i>Úvod do Nového zákona : přehled literatury a teologie.</i> Praha: Vyšehrad, 2013. ISBN 978-80-7429-186-9. SOKOL, J. <i>Malá filosofie člověka a slovník filosofických pojmů.</i> Praha: Vyšehrad, 2004. ISBN 80-7021-713-8.</p> <p>Doporučená: AUNE, D. E. <i>Revelation 1-5.</i> Waco (Texas): Word Books, 1997. ISBN 0-8499-0251-7. AUNE, D. E. <i>Revelation 6-16.</i> Waco (Texas): Word Books, 1998. ISBN 9780849902512. KOESTER, C. R. <i>Revelation: A New Translation with Introduction and Commentary.</i> New Haven: Yale University Press, 2014. ISBN 9780300211030. FRIESEN, S. J. <i>Imperial Cults and the Apocalypse of John: Reading Revelation in the Ruins.</i> Oxford: Oxford University Press, 2001. ISBN 9780198030126. THOMPSON, L. <i>The Book of Revelation: Apocalypse and Empire.</i> Oxford: Oxford University Press, 1997. ISBN 9780195353914.</p>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Teorie obrazu				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Podíl obrazů na komunikaci zaznamenal v moderní době výrazný kvantitativní nárůst. Obraz zasahuje do všech úrovní sociální interakce a proměňuje ji. Veřejný prostor i komunikace se díky obrazu stává iluzivním, virtuálním, mocensky manipulovaným, ale též hravým, kreativním apod. Obraz v širokém slova smyslu je třeba podrobovat interpretaci a kritice a nespokojovat se s jeho prvoplánovým sdělením (za ním se většinou skrývá podprahová, manipulující informace). Studium obrazu je součástí mediální gramotnosti, což je v současnosti nezbytná složka porozumění kulturnímu dění.

Témata:

- 1) Obraz a čas.
- 2) Obraz a znak.
- 3) Obraz a prostor.
- 4) Obraz a médium.
- 5) Vnitřní a vnější obraz.
- 6) Přirozený a umělý obraz.
- 7) Obraz a kult.
- 8) Obraz a ikonologie.
- 9) Obraz, forma, tvar.
- 10) Obraz a funkce.
- 11) Obraz a tělo.
- 12) Obraz a umění.
- 13) Obraz a odraz.

Studijní literatura

Povinná:

KESNER, L. *Vizuální teorie: současné angloamerické myšlení o výtvarných dilech*. Jinočany: H & H, 2005. ISBN 80-7319-054-0.

PANOFSKY, E. *Význam ve výtvarném umění*. Praha: Malvern, 2013. ISBN 978-80-87580-37-0.
 GOMBRICH, E. H. *Umění a iluze: studie o psychologii obrazového znázorňování*. Praha: Odeon, 1985. ISBN 80-207-0416-7.
 BELTING, H. *An anthropology of images: picture, medium, body*. Princeton: Princeton University Press, 2011. ISBN 978-0-69114500-6.

Doporučená:

DIDI-HUBERMAN, G. *Před časem*. Brno: Barrister & Principal, 2008. ISBN 978-80-87029-41-1.
 BOEHM, G. ed. *Was ist ein Bild?*. München: Fink, 2006. ISBN 3-7705-2920-0. Vybrané kapitoly.
 BREDEKAMP, H. *Der Bildakt*. Berlin: Wagenbach, 2015. ISBN: 978-3-8031-2744-0.
 FRANCASTEL, P. *Malířství a společnost: výtvarný prostor od renesance ke kubismu*. Brno: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-49-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Umění a vizuální kultura				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Současnost je označována za období hypertrofie či nadvlády obrazů. Lze v rámci obrazových médií vymezit segment umění? A pokud ano, jaký vztah je mezi "uměleckými obrazy" a ostatní obrazovou produkcí? Tyto otázky si kladou relativně nové výzkumné obory, jako jsou vizuální studia, věda o obraze, vizuální sémiotika. Co zajišťuje status umění: instituce, arbitr, společenské přijetí či nějaké esenciální kvality uměleckých obrazů? Je koncept umění mýtem? Při reflektování těchto otázek se budeme věnovat historickým proměnám konceptu obrazu a umění i současným teoretickým debatám.

Témata:

- 1) „Vnitřní kresba“, idea, ideologie, invence, neviditelné umění.
- 2) Funkce kontra instituce, arbitr, kontrasignování.
- 3) Interakce, divák, interface, aktivní kontra pasivní vnímání.
- 4) Konec (dějin) umění?
- 5) Obraz, metafora, paměť.
- 6) Kultura, médium, komunikace.
- 7) Struktura, tvar, figura.
- 8) Hra, ostenze, performativní apelace, jazyková hra.
- 9) Aura kontra reprodukce, esence.
- 10) Fetiš, idol, totem, relikvie.
- 11) Mýtus, topos, trop.
- 12) Vidění, subjekt, fenomén.
- 13) Obraz, umění, tělo.

Studijní literatura

Povinná:

BELTING, H. *Konec dějin umění*. Praha: Mladá fronta, 2000. ISBN 80-204-0856-8.
 ECO, U. *Skeptické a těšitelé*. Praha: Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0472-9. Vybrané kapitoly.

MITCHELL, W. J. T. *Teorie obrazu: eseje o verbální a vizuální reprezentaci*. Praha: Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3202-5.

ADORNO, T. *Schéma masové kultury*. Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 978-80-7298-406-0.

Doporučená:

KULKA, T., CIPORANOV, D. eds. *Co je umění?: texty angloamerické estetiky 20. století*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010. ISBN 978-80-87378-46-5. Vybrané kapitoly.

GOODMAN, N. *Jazyky umění: nástin teorie symbolů*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1519-8.

FOUCAULT, M. *Toto nie je fajka*. Bratislava: Kalligram, 2010. ISBN 978-80-8101-204-4.

NOCHLIN, L., REILLY, M. eds. *Women artists: the Linda Nochlin reader*. London: Thames & Hudson, 2015. ISBN 978-0-500-23929-2. Vybrané kapitoly.

KRAUSS, R. E. *The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths*. Cambridge: The MIT Press, 1985. ISBN 0262110938 0-262-11093-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Gnoseologické aspekty vizuálních médií				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Analýza sémiotických kvalit vizuálních médií v jejich gnoseologické a komunikační funkci s příklady výtvarného umění, filmu, TV, internetu, reklamy. Smyslová, individuálně personální a sociální stránka analýzy.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Metastrukturální přístup jako metodický rámec přednášky. 2) Senzuální kvality obrazového vyjádření 3) Psychologické kvality obrazového vyjádření 4) Sociální kvality obrazového vyjádření 5) Historický vývoj vizuálních médií. 6) Obraz jako vyjádření tvaru. 7) Obraz jako obrazová plocha. 8) Obraz jako vztahová struktura. 9) Dynamika obrazových forem. 10) Obrazové formy interaktivních médií 11) Obrazové formy ve vztahu k jazyku. 12) Komplexita sémiotické analýzy obrazu a postmoderna. 13) Gnoseologické aspekty vizuálních médií v souvislostech. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: VANČÁT, J. <i>Vývoj obrazivosti od objektu k interaktivitě. Předpoklady gnoseologické analýzy obrazové stránky nových médií.</i> Praha: Univerzita Karlova v Praze – Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1625-4. KULKA, T., CIPORANOV, D. <i>Co je umění?</i> Praha, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2010. ISBN 978-80-87378-46-5. Vybrané kapitoly. MUKAŘOVSKÝ, J. <i>Studie z estetiky.</i> Praha: Odeon, 1968. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.</p>				

Doporučená:

LAKOFF, G., JOHNSON, M. *Metafory, kterými žijeme*. Brno: Host, 2002. ISBN 80-7294-071-6.

FRANK, M. *Co je neostrukturalismus?* Praha: Sofis, 2000. ISBN 80-902785-1-5. Vybrané kapitoly.

RAMACHATRAN, W. S. *Mozek a jeho tajemství*. Praha: Dybbuk, 2013 ISBN 978-80-7438-080-8. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Teorie a kritika současné výtvarné tvorby				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	aktivní účast na seminářích zpracování nejméně 3 kritických reflexí na průběžně navštěvované výstavy				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Aleš Svoboda				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz aktivního hledání podoby kritických textů k aktuálním výtvarným projevům. Součástí výuky jsou návštěvy a reflexe probíhajících výstav současné výtvarné tvorby. Zároveň se posluchač průběžně seznamuje s aktuálními estetickými a vizuálními teoriemi, jejichž znalost je nutným předpokladem hodnotného kritického přístupu.

Témata:

- 1) Úvod, Kritika jako žánr, Kritický text.
- 2) Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia* nebo dalších zdrojů.
- 3) 1. exkurze na výstavě současného výtvarného umění.
- 4) Komentář a diskuse k výstavě, referáty z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia*.
- 5) Referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia* a dalších zdrojů.
- 6) 2. exkurze na výstavě současného výtvarného umění.
- 7) Komentář a diskuse k výstavě, referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia*.
- 8) Referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia* a dalších zdrojů.
- 9) 3. exkurze na výstavě současného výtvarného umění.
- 10) Komentář a diskuse k výstavě, referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia*.
- 11) Referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia* a dalších zdrojů.
- 12) 4. exkurze na výstavě současného výtvarného umění.
- 13) Komentář a diskuse k výstavě, referát z knihy Referáty z knihy ZAHŘÁDKA P.: *Estetika na přelomu milénia* a dalších zdrojů.

Studijní literatura

Povinná:

ZAHRÁDKA, P. *Estetika na přelomu milénia, Vybrané problémy současné estetiky*. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87474-11-2.
 PERNIOLA, M. *Estetika 20. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0213-X.
 KESNER, L. *Vizuální teorie, Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech*. Jinočany: Nakladatelství H + H, 1997. ISBN 978-80-73190-54-5.

Doporučená:

HLAVÁČEK, J. *Cvičení z estetiky*, Praha: Gallery, 2007. ISBN 978-80-86990-10-1.
 BOURRIAUD, N. *Postprodukce*, Praha: Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4.
 O'DOHERTY, B. *Uvnitř bílé krychle. Ideologie galerijního prostoru*. Praha: Tranzit, 2014. ISBN: 978-80-87259-30-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vizuální sémiotika				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Aleš Svoboda				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz chce především prověřit obsah, metody a možnosti *vizuální sémiotiky*, pro sledování tohoto tématu ovšem musí podat určitý přehled sémiotiky obecně. Vizuální sémiotika nalézá svůj předmět ve zkoumání významu každého vizuálního znaku, nicméně nejvypracovanější znakové systémy lze nalézt ve vizuálním umění. Revize metod zkoumání znakovosti výtvarného díla má za cíl posléze umožnit důkladnější *interpretaci* vizuálních znaků, případně naznačit účinné postupy jejich *tvorby*.

Témata:

- 1) Předmět vizuální sémiotiky. Ustavení sémiotiky jako vědy, sémiotika *avant la lettre* a vizuální sémiotika.
- 2) Znak a vyjádření. Sémiotika a pragmatická filozofie a logika.
- 3) Řeč umění. „Vizuální řeč“. Sémiotika (resp. sémiologie) a lingvistika.
- 4) Ostenze a semióze – výtvarný (resp. vizuální) jazyk (I).
- 5) Semióze a miméze – výtvarný (resp. vizuální) jazyk (II).
- 6) Vizuální kvality jako nositelé významu.
- 7) Vizualita a myšlení. Vyjádření a komunikace; vizuální znaky jako paměť a myšlení.
- 8) Znakovost výtvarných děl. Výtvarné umění a vizuální sémiotika; ikonografie a ikonologie.
- 9) „Svět čistých forem“ (Panofsky). Syntaktika (paradigmatika a syntagmatika ve vizuálních jazycích).
- 10) Námět, motiv, empatie. Sémantika.
- 11) Obsah, ideologie, světonázor. Pragmatika
- 12) Vizuální systémy užitého umění.
- 13) Komplexnost a komplexita vizuálního znaku.

Studijní literatura

Povinná:

ECO, U. *Teorie sémiotiky*. Brno: Argo, 2009. ISBN 978-80-257-0157-7.
HAWKES, T. *Strukturalismus a sémiotika*. Brno: Host, 1999, ISBN 80-8605-562-0.
BARTHES, R. *Kritika a pravda*. Praha a Liberec: Dauphin, 1997. ISBN 80-8601-953-5.

Doporučená:

BENOIST, L. *Znaky, symboly a mýty*. Praha: Victoria publishing, 1995. ISBN 80-85865-49-1.

GOODMAN, N. *Jazyky umění: nástin teorie symbolů*. Praha: Academia, 2007. ISBN: 978-80-200-1519-8.

MICHALOVIČ, P., ZUSKA, V. *Znaky, obrazy a stíny slov, Úvod do (jedné) filozofie a sémiologie obrazů*. Praha: Nakladatelství akademie múzických umění v Praze, 2009. ISBN 978-80-7331-129-2.

SCHAPIRO, M. *Dílo a styl*. Praha: Argo, 2006. ISBN 80-7203-821-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Aristotelova praktická filosofie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Stanislav Synek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je detailní představení Aristotelovy praktické filosofie, tj. zejména *Etiky Nikomachovy* a *Politiky*. Většina témat bude představena v návaznosti na příslušné Platónovy dialogy.

Témata:

- 1) Etika jako úsilí o štěstí.
- 2) Ctnosti mravní.
- 3) Ctnosti rozumové.
- 4) Rozhodování, volba, jednání.
- 5) Sebevláda a její nedostatek.
- 6) Aristotelovo pojetí slasti.
- 7) Cíle života: život praktický vs. život teoretický.
- 8) Spravedlnost.
- 9) Přátelství.
- 10) *Polis* jako přirozené společenství?
- 11) Otázka jednoty obce.
- 12) Formy vlády a občanské ctnosti.
- 13) Výchova v *polis*.

Studijní literatura

Povinná:

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. 4. vydání. Praha: Petr Rezek, 2013. ISBN 978-80-86207-35-3.
 ARISTOTELÉS. *Politika*. 3. vydání. Praha: Rezek, 2009. ISBN 978-80-86027-30-2.
 PLATÓN. *Ústava*. 5. opr. vydání. Praha: OIKOYMENH, 2014. Platónovy dialogy. ISBN 978-80-7298-504-3.

Doporučená:

PLATÓN. *Zákony*. 2. vydání. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-31-3.

ŠPINKA, Š., KARFÍKOVÁ, L., KRÁSA O., MIKEŠ, V., NĚMEC, V., THEIN, K. *Přístupy k etice I.* Praha: Filosofia, 2014. ISBN 978-80-7007-430-5.
 SYNEK, S. *Lidská přirozenost jako úkol člověka: filosofická interpretace Etiky Nikomachovy.* Praha: Togga, 2011. ISBN 978-80-87258-53-8.
 JIRSA, J, K. THEIN a J. JINEK. *Obec a duše: k Platónově praktické filosofii.* Praha: Filosofia, 2014. ISBN 978-80-7007-426-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Evropská reformace				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	pravidelná příprava na semináře (četba textů) aktivní účast na hodinách				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs představuje evropskou reformaci v kontextu (západního) křesťanství. Soustředuje se především na rozbor věroučného myšlení reformace a jeho socio-kulturního dopadu v 16. až 18. století. Podává také základní náčrt dějin reformačních (evangelických) církví a proudů do současnosti, věnuje se otázce středověkých herezí jako předstupňů reformace, otázce poměru mezi českou reformací 15. století a evropskou reformací a otázce postupného pronikání evropské reformace do českého utrakvismu. Konečně představuje i některé historicko-sociologické a kulturně-dějinné interpretace významu reformace.

Témata:

- 1) Dějiny náboženství a historická sociologie náboženství.
- 2) Západní křesťanství před reformací.
- 3) Luther a Zwingli.
- 4) Calvin a Bucer.
- 5) Církev a sekty vzniklé v reformaci.
- 6) Porovnání Husa, Biskupce a Chelčického s myšlením evropské reformace.
- 7) Staroutrakvisté a novoutrakvisté, Čeští bratři 16. století.
- 8) Generace Andreaeho, Arndta a Komenského.
- 9) Místo reformace v procesu "odkouzlení světa", reformace a moderní věda, moderní racionalita.
- 10) "Zcírkevnění" života a proces tzv. (první) konfesionalizace (1525-1648).
- 11) Reformace a osvícenství, tolerance, liberální teologie.
- 12) Druhá konfesionalizace (od 60. let 19. století), Barthova novoortodoxie (příklad sporů Hromádka versus Masaryk).
- 13) Reformace a moderní (parlamentní, liberální) demokracie.

Studijní literatura	
Povinná:	DÜLMEN, R. van. <i>Kultura a každodenní život v raném novověku (16.-18. století)</i> . III, <i>Náboženství, magie,</i>

osvícenství. Praha: Argo, 2006. ISBN 80-7203-813-3.
MOLNÁR, A. *Na rozhraní věků: cesty reformace*. Praha: Kalich, 2007. ISBN 978-80-7017-076-2.
WEBER, M. *Sociologie náboženství*. Praha: Vyšehrad, 1998. ISBN 80-7021-240-3.

Doporučená:

JUST, J. a kolektiv. *Luteráni v českých zemích v proměnách staletí*. Praha: Lutherova společnost, 2009. ISBN 978-80-903632-8-1.
MOLNÁR, A. *Valdenští: evropský rozměr jejich vzdoru*. 2., roz. vydání. Praha: Kalich, 1991. ISBN 80-7017-384-X.
TINKOVÁ, D. *Hřích, zločin, šílenství v čase odkouzlování světa*. Praha: Argo, 2004. ISBN 80-7203-565-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Čas a vyprávění u Paula Ricoeura				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	pravidelná příprava na semináře (četba textů) aktivní účast na hodinách				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz ukazuje na příkladu koncepce Paula Ricoeura: a) možnosti prostředkování mezi filosofickým, (kulturně a kognitivně) antropologickým a historicko-vědním způsobem pojednání "dějin", resp. "historicity" určitého okruhu jevů; b) představuje různá (Aristotelovo, Augustinovo, Kantovo, Husserlovo a Ricoeurovo) pojetí času a pojednání naší možnosti zakoušet jeho průběh (pomocí Cassirerovy teorie symbolického formování); c) ukazuje, jak se mohou navzájem prostupovat (teoretické) vědní a (narativní) literární tvary jak tam, kde se jedná o pojednání individuální zkušenosti, tak tam, kde chceme pojednávat velké dějinné útvary a vývojové procesy.

Témata:

- 1) Vymezení "filosofie dějin" a "historické vědy".
- 2) Kulturní a kognitivní antropologie ve vztahu ke zkušenosti času a jednání.
- 3) Teorie symbolického formování.
- 4) Kulturní *a priori* versus aposteriorní zkušenost (času, prostoru, jednání atd.).
- 5) Pojetí času u Aristotela, Augustina, Kanta, Husserla a Ricoeura.
- 6) Narativní teorie dějepiscectví (Veyne, Danto, White, Ankersmit).
- 7) Narativní prostředkování zkušenosti času; *mimésis I, II a III*; čas kosmický, čas lidského života a čas dějinný.
- 8) "Historická" věda versus "dějepiscectví".
- 9) Weberovy "ideální typy" a Ricoeurovy "zápletky".
- 10) Lze ověřovat dějepiscecké vyprávění? "Pravda" a "fikce" v Ricoeurově pojetí.
- 11) Pramenné "stopy" a "pramenná svědectví".
- 12) Různá pojetí dějinného času (Koselleckova "nesoučasná současnost").
- 13) Dějepiscectví mezi vědou a vyprávěním.

Studijní literatura

Povinná:

RICŒUR, P. *Čas a vyprávění. I, Zápletka a historické vyprávění*. Praha: OIKOYMENH, 2000. ISBN 80-7298-017-3.
 RICŒUR, P. *Čas a vyprávění. II, Konfigurace ve fiktivním vyprávění*. Praha: OIKOYMENH, 2002. ISBN 80-7298-051-3.
 RICŒUR, P. *Čas a vyprávění. III, Vyprávěný čas*. Praha: OIKOYMENH, 2007. ISBN 978-80-7298-105-2.

Doporučená:

HORSKÝ, J. *Teorie a narace: k noetice historické vědy a teorii kulturního vývoje*. Praha: Argo, 2015. ISBN 978-80-257-1320-4.
 KOŽIAK, R., ŠUCH, J., ZELENÁK, E. eds. *Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín*. Bratislava: Chronos, 2009. ISBN 978-80-89027-28-6.
 ZELENÁK, E. Two Versions of a Constructivist View of Historical Work. *History and Theory*. 2015, **54**, s. 209-225. ISSN 0018-2656.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vybrané problémy filozofie a teorie dějin				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2
	základní teoretický předmět profilujícího základu				
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	písemná reflexe jednoho z odpřednášených témat				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	33 %				
Vyučující	prof. Miloš Havelka, CSc. Mgr. Jan Tuček				
Stručná anotace předmětu					

Kurz je základním výkladem filosofické a teoretické reflexe dějin a dějepisectví. Představuje jednak způsoby filozofického dotazování se na povahu dějin a možnosti jejich poznání (porozumění jim), jednak různé teoretické přístupy ke studiu minulosti a k její povaze.

Témata:

- 1) Úvod
- 2) Co je filosofie dějin? "Obsahová" a "transcendentální filosofie dějin".
- 3) Co je to "objektivita"? "hodnotový horizont" a "teoretický rozměr" historické vědy/dějepisectví.
- 4) Co je historická metoda? Historická metoda a metody v historických vědách/dějepisectví.
- 5) Tři způsoby "výkladu v dějepisectví": Explikace, hermeneutika a komparace.
- 6) Narativní vysvětlení versus teorie procesů a struktur", teoretické modely (vývoje a struktur) versus literární zápletky (dějinných událostí).
- 7) Smysl ději a "symbolická centra".
- 8) "Teorie o" a "teorie v" historických vědách.
- 9) Archeologizace historie.
- 10) Antropologizace historie (makro a mikroperspektiva).
- 11) Identita a historiografie.
- 12) Paměť, dějiny a „režimy historicity“.
- 13) Husité – protoliberálové či protokomunisté?

Studijní literatura

Povinná:

HAVELKA, M. *Dějiny a smysl: obsahy, akcenty a posuny "české otázky" 1895-1989*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-424-6.

HOLZBACHOVÁ, I. a kolektiv. *Filozofie dějin: problémy a perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. ISBN 80-210-3593-5.

IGGERS, G. G. *Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-504-8.

Doporučená:

LORENZ, CH., RÜSEN, J., eds. *Konstruktion der Vergangenheit: eine Einführung in die Geschichtstheorie*. Köln: Böhlau, 1997. ISBN 3-412-14796-6.

RÜSEN, J., MEIER, CH., eds. *Historische Methode*. Originalausg. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1988. ISBN 3-423-04390-3.

STORCHOVÁ, L. a kolektiv. *Koncepty a dějiny: proměny pojmů v současné historické vědě*. Praha: Scriptorium, 2014. ISBN 978-80-87271-87-2.

TUCKER, A., ed. *A companion to the philosophy of history and historiography*. Chichester: Wiley-Blackwell, 2009. ISBN 978-1-4051-4908-2.

VÁŠÍČEK, Z. *Archeologie, historie, minulost*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1161-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Předmět dosud nebyl pro kombinovanou/distanční formu studia vyučován, studijní opory budou včas připraveny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Česká protireformace I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Výklad náboženských dějin českých zemí v evropském kontextu v období od druhé poloviny 16. století do 17. století, zaměřený na proces rekatolizace (protireformace) a jeho konkrétní uplatňování v multikonfesní společnosti 16. a počátku 17. století a po prosazení římského katolicismu jako jediného povoleného křesťanského vyznání v následujícím období.

Témata:

- 1) Úvod do problematiky rekatolizace
- 2) Proces konfesionalizace.
- 3) Evropský kontext české protireformace.
- 4) Periodizace české rekatolizace.
- 5) Česká religiozita na přelomu 16. a 17. století.
- 6) Předbělohorské počátky rekatolizace.
- 7) Pobělohorská rekatolizace šlechty a měst.
- 8) Náboženská emigrace 17. století.
- 9) Náboženský život emigrantů 17. století.
- 10) Zpětný vliv emigrantů v Čechách.
- 11) Rekatolizace venkova po třicetileté válce.
- 12) Česká religiozita na konci 17. století.
- 13) Barokní zbožnost.

Studijní literatura

Povinná:

FRANCEK, J. ed. *Rekatolizace v českých zemích*. Pardubice: Historický klub, 1995. ISBN neexistuje.

KALISTA, Z. *České baroko*. Praha: ELK, 1941. ISBN neexistuje.

NEŠPOR, Z. R. *Náboženství na prahu nové doby*. Ústí nad Labem: Albis international, 2006. ISBN 80-86971-06-6.

Doporučená:

LANDOVÁ, T. *Liturgie Jednoty bratrské (1457-1620)*. Červený Kostelec: P. Mervart, 2014. ISBN 978-80-7465-079-6.

LOUTHAN, H. *Obracení Čech na víru aneb rekatolizace po dobrém a po zlém*. Praha: Rybka, 2011. ISBN 978-80-87067-07-9.

MIKULEC, J. *Rekatolizace šlechty v Čechách*. Praha: Havran, 2005. ISBN 80-86515-54-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Česká protireformace II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Výklad náboženských dějin českých zemí v evropském kontextu v období od konce 17. do konce 18. století. Sledován je jednak pokračující proces rekatolizace (tzv. druhá vlna protireformace za vlády Karla VI.), jednak nastupující osvícenství a osvícensky motivované náboženské reformy za vlády Marie Terezie a Josefa II.

Témata:

- 1) Náboženská emigrace 18. století.
- 2) Luterský pietismus.
- 3) Karolinská protireformace.
- 4) Nekatolictví v předtoleranční době.
- 5) Barokní a osvícenský katolicismus.
- 6) Nástup osvícenské zbožnosti.
- 7) Státní reglementace religiozity za vlády Marie Terezie.
- 8) Josefínské náboženské reformy I. – reformy římskokatolické církve.
- 9) Josefínské náboženské reformy II. – náboženská tolerance.
- 10) Lidová zbožnost toleranční doby.
- 11) Toleranční sektářství.
- 12) Židovská religiozita.
- 13) Důsledky josefínských reforem.

Studijní literatura

Povinná:

IM HOF, U. *Evropa a osvícenství*. Praha: NLN, 2001. ISBN 80-7106-394-0.

MIKULEC, J. *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3698-3.

NEŠPOR, Z. R. *Náboženství na prahu nové doby*. Ústí nad Labem: Albis international, 2006. ISBN 80-86971-06-6.

Doporučená:

BEALES, D. *Joseph II. I-II*. Cambridge: Cambridge UP, 1987, 2009. ISBN 978-0-521-52588-6; 978-0-521-32488-5.

LOCHMAN, J. M. *Náboženské myšlení českého obrození I*. Praha: KEBF, 1952. ISBN neexistuje.

MACEK, O. ed. *Po vzoru Berojských*. Praha: Kalich, 2008. ISBN 978-80-7017-088-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Česká a evropská religiozita 19. a 20. století I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Výklad českých náboženských dějin v evropském kontextu v období tzv. dlouhého 19. století, od josefinských náboženských reforem po první světovou válku. Sledovány jsou státně-církevní vztahy, vývoj jednotlivých náboženských společenství a různé formy (doznívající) lidové zbožnosti i nově se objevujících náboženských alternativ.

Témata:

- 1) Uvedení do problematiky moderní evropské religiozity, sekularizační teze a její kritika.
- 2) Institucionální vývoj evropských náboženství v 19. a 20. století – přehled.
- 3) Osvícenství – typologie náboženských proměn na prahu moderní doby.
- 4) Josefinismus, náboženství v habsburské monarchii na konci 18. století.
- 5) Český katolicismus mezi osvícenstvím, národním obrozením a reakcí.
- 6) Reformovaní, luteráni a další menší náboženské skupiny v českých zemích.
- 7) Židé v „dlouhém“ 19. století.
- 8) Náboženská otázka v revoluci 1848.
- 9) Druhá konfesionalizace.
- 10) Antiklerikalismus v 19. a na počátku 20. století.
- 11) Nové náboženské formy a implicitní religiozita 19. a počátku 20. století.
- 12) Pokusy o revitalizaci etablovaných církví – katolický modernismus, protestantská unie.
- 13) Česká ne/religiozita před první světovou válkou – evropská anomálie?

Studijní literatura

Povinná:

KUTNAR, F. *Obrozené vlastenectví a nacionalismus. Příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češství doby obrozené*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN neexistuje.
NEŠPOR, Z. R. a kolektiv. *Náboženství v 19. století. Nejcírkevnější století, nebo období zrodu českého ateismu?*. Praha: Scriptorium, 2010. ISBN 978-80-87271-22-3.

SMITH, H. W. *Protestants, Catholics and Jews in Germany, 1800-1914*. Oxford, New York: Berg, 2001. ISBN 9781845209339.

Doporučená:

ASTON, N. *Christianity and Revolutionary Europe, 1750-1830*. Cambridge: Cambridge UP, 2002. ISBN 978-0521465922.

LOCHMAN, J. M. *Duchovní odkaz obrození. Dobrovský - Bolzano - Kollár - Palacký. Náboženské profily*. Praha: ÚCN (Kalich), 1964. ISBN neexistuje.

RÉMOND, R. *Náboženství a společnost v Evropě*. Praha: NLN, 2003. ISBN 80-7106-496-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Česká a evropská religiozita 19. a 20. století II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Výklad náboženských dějin českých zemí v evropském kontextu ve 20. století, od první světové války až po odstranění státních zásahů do církevního života v 90. letech 20. století. Sledovány jsou sekularizační procesy a reakce na ně v rovině státně-církevních vztahů, vývoje církevních společenství a necírkevní religiozity.

Témata:

- 1) Sekularizační teorie – obsah a kritika.
- 2) Vznik Československa z hlediska náboženství.
- 3) České protestantské církve a CČS v období první republiky.
- 4) Římskokatolická církev v meziválečném období.
- 5) Proticírkevní boj a nové náboženské formy v první polovině 20. století.
- 6) Religiozita v období druhé světové války.
- 7) Sekularizace a náboženství po druhé světové válce – evropský kontext.
- 8) Ateistická protináboženská politika v Československu po roce 1948.
- 9) „Oteplení“ v 60. letech.
- 10) Organizované a neorganizované náboženství za tzv. normalizace.
- 11) Oživení náboženských zájmů po roce 1989 - ideály a skutečnost.
- 12) Institucionální církevní obnova po roce 1989.
- 13) Současná privatizovaná religiozita/spiritualita.

Studijní literatura

Povinná:

DAVIE, G. *Religion in Modern Europe. A Memory Mutates*. Oxford: Oxford UP, 2000. ISBN 978-0199241248.

MC LEOD, H. *Náboženství a lidé západní Evropy*. Brno: CDK, 2007. ISBN 978-80-7325-124-6.

NEŠPOR, Z. R. *Příliš slábi ve víře*. Praha: Kalich, 2011. ISBN 978-80-7017-147-9.

Doporučená:

BALÍK, S. a kolektiv. *Český antiklerikalismus*. Brno: CDK, 2015. ISBN 978-80-257-1373-0.

BALÍK, S., HANUŠ, J. *Katolická církev v Československu 1945-1989*. Brno: CDK, 2007. ISBN 978-80-7325-130-7.

RAMET, S. P. *Nihil Obstat. Religion, Politics, and Social Change in East-Central Europe and Russia*. Durham, London: Duke UP, 1998. ISBN 978-0-8223-2056-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Náboženství a dějiny muslimských zemí I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Předmět seznamuje se základními prvky muslimské kultury a náboženství na historickém základě. Výklad je věnován hlavně formování islámských náboženských a sociopolitických institucí v období prvních dvou století hidžry. Kurs není totožný s magisterským kursem Islám I.

Témata:

- 1) Uvedení do studia náboženství, dějin a kultury muslimské civilizace.
- 2) Před-Muhammadovská arabská civilizace.
- 3) Muhammad a jeho proroctví.
- 4) Období čtyř pravověrných chalífů.
- 5) Korán a sunna.
- 6) Základy islámské věrouky.
- 7) Pět pilířů víry.
- 8) Základy šarí'y.
- 9) Muslimská společnost.
- 10) Ší'a, chárídža a další odštěpené skupiny.
- 11) Dějiny 'ummy v umajjovském období.
- 12) Muslimská kultura za Umajjovců.
- 13) Kontakty muslimů s křesťany a jejich civilizací.

Studijní literatura

Povinná:

Korán, úvod Ivana Hrbka, Praha: Odeon, 1972. ISBN neexistuje.
 KROPÁČEK, L. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 1993. ISBN 80-7021-125-3.
 TAUER, F. *Svět islámu*. Praha: Vyšehrad, 1984. ISBN neexistuje.

Doporučená:

DENNY, F. M. *Islám a muslimská obec*. Praha: Prostor, 1999. ISBN 80-7260-088-5.
 KŘIKAVOVÁ, A., MENDEL, M., MÜLLER, Z. *Islám – ideál a skutečnost*. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-012-8.
 OSTRÁNSKÝ, B. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. Praha: Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-404-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Náboženství a dějiny muslimských zemí II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Předmět seznamuje se vývojem muslimské civilizace od prvních století hidžry do současnosti, zaměřuje se přitom na významné kulturní a náboženské instituce (v historicko-sociologickém smyslu) a jejich určující podíl na formování společenských norem a praxe. Kurs není totožný s magisterským kursem Islám II.

Témata:

- 1) Dějiny 'ummy za vlády Abbásovců.
- 2) Zlatý věk islámské filosofie a vědy.
- 3) Islámská mystika.
- 4) Osudy 'ummy v období turecké převahy.
- 5) Tzv. temná staletí.
- 6) Islám na Balkáně.
- 7) Islámské výboje a misie do Asie a Afriky.
- 8) Období stagnace a setkání se západní kulturou.
- 9) Evropský kolonialismus a muslimská společnost.
- 10) Moderní islám.
- 11) Muslimská imigrace v západní Evropě.
- 12) Tzv. Islámský fundamentalismus.
- 13) Muslimové v ČR.

Studijní literatura

Povinná:

GOMBÁR, E. *Moderní dějiny islámských zemí*. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-599-X.
KROPÁČEK, L. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7.
TAEUR, F. *Svět islámu*. Praha: Vyšehrad, 1984. ISBN neexistuje.

Doporučená:

BERÁNEK, O., OSTŘANSKÝ, B. eds. *Islámský stát. Blízký východ na konci časů*. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2654-5.
 KROPÁČEK, L. *Súfismus. Dějiny islámské mystiky*. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-817-4.
 MENDEL, M. *Islámská výzva*. Brno: Atlantis, 1994. ISBN 80-7108-088-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	My a oni: Evropa a „evropanství“ v raném novověku				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Přednáška je určena všem zájemcům o evropské kulturní dějiny 17. a 18. století. Věnuje se rozdílům a shodám ve vývoji jednotlivých států a společností Evropy, zaměřuje se na otázku komunikace mezi lidmi a státy, studuje pohled na druhého a proces modernizace společnosti v raném novověku. Pozornost je věnována zvláště vzdělanosti a vzdělávání lidí této doby v jednotlivých zemích, vztahům mezi církví a společností, stejně jako mezi státem a společností. Představuje dobové snahy o určité "intelektuální sjednocení" Evropy formou nadstátní instituce "Republiky učených" i "Republiky vědců" a pojetí kosmopolitismu a individualismu v osvětské době. Kurz se snaží posluchačům přinést nový pohled na tyto aspekty evropských dějin i formou analyzování nové zahraniční literatury k dané problematice a společným rozborem vybraného pramenného materiálu.

Témata:

- 1) Představení problematiky a bibliografie. Škola Annales a dějiny mentalit. Hra s prameny - dešifrování rané novověké rukopisu.
- 2) Evropa a "Evropané", vnímání pojmu a pohled na druhého ve "světě" raného novověku. Cizinec, hranice, přítel, nepřítel.
- 3) Cestování a pohled na krajinu a na cizinu a jeho změny v průběhu raného novověku.
- 4) Pocity "Evropana" 18. století, štěstí, optimismus, melancholie, jistota a nejistota.
- 5) Vzdělání, gramotnost, představy a realita.
- 6) Republika učených, akademie, salony, korespondenční síť.
- 7) Muž a žena, role pohlaví, raný "feminismus".
- 8) Stará a nová církev, Bůh trestající a Bůh chápající, víra a zbožnost.
- 9) Panovník, úředník a "občan".
- 10) Statistika a politická aritmetika.
- 11) Zrod veřejného mínění, periodika a propaganda.
- 12) Stát: ideál a realita.
- 13) Pojem reforma a revoluce.

Studijní literatura		
<p>Povinná: IM HOF, U. <i>Evropa a osvícenství</i>. Praha: NLN, 2001. ISBN 80-7106-394-0. BLACK, J. <i>Evropa 18. století</i>. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 9788070213766. ŠEDIVÁ KOLDÍNSKÁ, M., CERMAN, I. <i>Základní problémy studia raného novověku</i>. Praha: NLN, 2013. ISBN 978-80-7422-251-1.</p> <p>Doporučená: CONDORCET, A. <i>Náčrt historického obrazu pokroků lidského ducha</i>. Praha: Academia, 1968. ISBN nepřiděleno. HAZARD, P. <i>La pensée européenne au XVIIIe siècle</i>. Paris: Pluriel, 2006. ISBN 2012793401. GOODMAN, D. <i>The Republic of Letters: A Cultural History of the French Enlightenment</i>. Cornell University Press, 1996. ISBN 0801481740.</p>		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Kurz dosud nebyl vyučován pro kombinovanou/distanční formu studia. Studijní opory budou včas připraveny.		

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Král a jeho dvůr, společnost a intelektuálové v předrevoluční Francii				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz se zaměřuje na Francii jako kolébkou osvícenství a nejvýznamnější osvícenské kulturní centrum pozdního raně novověkého "světa". Představuje podrobněji názory, ideály a snahy francouzských osvícenců, vznik, význam a každodennost francouzského královského dvora. Ukazuje, jak se postupně vlivem veřejného mínění mění názor lidí na jeho funkci i na samotnou, dosud nedotknutelnou postavu panovníka, a jaké okolnosti vedly k francouzské revoluci. Součástí je i představení debat francouzských a světových historiků o absolutismu a o příčinách, které vedly k francouzské revoluci.

Témata:

- 1) Úvod do problematiky: pojem "Ancien régime", historiografie k tématu.
- 2) Francie a Francouzi 17. a 18. století.
- 3) Vznik, rozkvět a funkce francouzského královského dvora.
- 4) Králův a dvořanův den: etiketa a protokol jako nástroj moci.
- 5) Každodennost ve Versailles: ekonomika, „logistika“, hygiena.
- 6) Slavnosti ve Versailles - reprezentace a symbolika moci panovníka a Francie.
- 7) Portrét krále, ideál a realita, osvícenské utopie a kritika.
- 8) Od Ludvíka milovaného po Ludvíka nenáviděného: lidové "špatné řeči" o králi a vládě.
- 9) Logika davu. Dobová kritika krále v odborné historické literatuře.
- 10) Filozofové a francouzská společnost.
- 11) Encyklopedisté a jejich dílo, dopad na společnost, dopad na ekonomiku.
- 12) Role anekdoty. Jak vypadal dobový bestseller a k čemu mohl sloužit. Interpretace textu a obrázků.
- 13) Občan, lidská práva, revolta a revoluce: konec "Starého režimu"?

Studijní literatura

Povinná:

DUBY, G. *Dějiny Francie: Od počátků po současnost*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-7184-514-0.
DARTON, R. *Velký masakr koček*. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0862-0.

BAKER, K. M. *Inventing the French revolution*. Cambridge, New York, 1990. ISBN 0521385784.

Doporučená:

ROCHE, D. *La France des Lumières*. Paris: Fayard, 1993. ISBN 2213031444.

REVEL, J. Dějiny těsně při zemi. *Cahiers du CEFRES*. 2000, **19**, s. 181-214. ISBN 1805-0336.

CHARTIER, R. *Les Origines culturelles de la Révolution française*. Paris: Seuil, 1990. ISBN 9782020398176.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Zrození byrokrata: Vzdělání, moc a sociabilita osvícenských úředníků				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Martina Ondo Grečenková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz je zaměřen na problematiku zrodu moderního úřednictva v osvětenství, zejména v době Josefa II. Věnuje se především střednímu úřednictvu habsburské monarchie, přičemž sleduje i evropský kontext, srovnává normy s praxí. Představuje koncepty byrokratizace a centralizace společnosti, pokouší se zodpovědět otázku formování nové osvícensko-úřednické elity, její identity, vzdělanostních, kulturních a rodinných strategií a vzorců chování. Studenti jsou seznamováni s pramenným materiálem a sami se pokoušejí zkoumat mikrohistorické případy úřednických kariér a každodenního života nižšího a středního úřednictva. Kurz se věnuje rovněž komunikaci mezi úřady a „občany“, pracovním podmínkám úředníků, šikaně i korupci a jejímu řešení.

Témata:

- 1) Pojem byrokrat. Modernizace, byrokratizace, centralizace, unifikace.
- 2) Osvícenský úředník jako Filozof a Nový člověk. Představy, ideály.
- 3) „Ctností a příkladem“. Josef II. jako první úředník státu.
- 4) Řeč norem: nové požadavky na vzdělání a na praxi úředníků.
- 5) „Chci sloužit státu až do roztrhání těla“. Motivační dopisy uchazečů o úřední místa.
- 6) Cesta k rovnosti: konkurzní řízení na úřední místa.
- 7) Zrození experta a technokrata: krajští fyzikové, krajští školní komisaři, krajští inženýři.
- 8) Práce a kariéra: píle, služební léta, zásluhy, úřední postup a nobilitace.
- 9) První ekonomické a sociální jistoty: plat, penze, vdovský důchod.
- 10) Kontrola práce, udání a šikana, tlak na výkon a „vyhoření“ v úřadě.
- 11) Zpronevěra, korupce.
- 12) Rodinné strategie, úřednické dynastie, formování identity novodobého úředníka.
- 13) Společenské a kulturní strategie úředníků: salony, zednářské lóže, učené společnosti.

Studijní literatura

Povinná:

SVITÁK, Z. *Z počátků moderní byrokracie. Nejvyšší zeměpanský úřad na Moravě v letech 1748-1782*. Brno: Matices moravská, 2011. ISBN 978-80-86488-91-2.

VYSKOČIL, A. *C.k. úředník ve zlatém věku jistoty*. Praha: Historický ústav AV ČR, 2009. ISBN 978-80-7286-149-1.

BOURDIEU, P., Duch státu. Zrod a struktura byrokratického pole, In BOURDIEU, P. *Teorie jednání*, Praha: Karolinum, 1998, s. 69-94. ISBN 80-7184-518-3.

Doporučená:

HEINDL, W. *Gehorsame Rebellen. Bürokratie und Beamte in Österreich 1780 bis 1848*. Wien, Köln, Gratz: Böhlau, 1991. ISBN 3205053702.

CASSAN, M. *Les officiers „moyens“ à l'époque moderne : France, Angleterre, Espagne*. Limoges: PUL, 1998. ISBN 2842872924.

PETRÁŇ, J. *Počátky českého národního obrození. Společnost a kultura v 70. až 90. letech 18. Století*. Praha: Academia, 1990. ISBN 80-200-0061-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Československo 1918–38 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Přednáška se zaměří na události, které měly zásadní nebo dokonce zlomový charakter pro vznik, ustavení charakteru, významné krize a nakonec nacistické rozbití Československa. Tematizován je stát i jeho multinacionální společnost. Cílem kursu je ukázat nadregionální dimenzi, podmíněnost a kontext těchto momentů a zároveň objasnit, proč jsou tyto události a jejich průběh v českém i zahraničním dějepisectví líčeny nejednou diametrálně odlišně.

Témata:

- 1) Jak vzniká výklad historické události, jevu, epochy a proč jsou možnosti výkladu různé až protichůdné.
- 2) Početí Československa v lůně I. světové války aneb jak historiograficky rozhodnout mezi zvlůi a historickou nutností.
- 3) 28. říjen 1918 – symbol: darovaná svoboda, legionáři vybojovaná republika nebo uchopení zodpovědnosti ve chvíli zhroutilí státu? Pro koho je to bod zlomu a pro koho banalita?
- 4) Versailleská smlouva resp. obecněji mírové smlouvy z pařížských předměstí: diktát nebo obdivuhodné řešení gigantického problému? Diskuse historiků, politiků a žurnalistů.
- 5) Slovensko, slovenská společnost a idea, resp. realita ČSR: šance pro „mladou společnost“ nebo vnitřní kolonie republiky?
- 6) Od 20. března 1919 k vstupu Němců do čsl. vlády roku 1926: šance a osud československých Němců ve středoevropském srovnání a jeho dobová i dnešní reflexe.
- 7) Československá ústava z roku 1920: základ demokracie nebo brutální diktát nepatrné většiny velkým menšinám? Otázka židovské národnosti a migračních menšin.
- 8) Velká hospodářská krize a její bezprostřední důsledky ve světě, Evropě a Československu.
- 9) Od Rapalla k Lokarnu, aneb systém evropské (ne)bezpečnosti / problém menšin a pokusy o jeho řešení.
- 10) Bylo vítězství nacistů v Německu roku 1933 nevyhnutelné? Proč k němu došlo a jaké mělo důsledky pro ČSR? Proč v Čechách není čtena aktuální literatura na toto dodnes významné téma?
- 11) Volby roku 1935 jako přelomový úspěch německých nacistů v ČSR a tvrdý start k Mnichovu aneb jak reflektujeme vnitřní boj o charakter republiky?

- 12) Rok 1938 anebo co znamenal „Mnichov“ pro Československo, Čechy a pro Evropu? Historiografická reflexe.
13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

KÁRNÍK Z, *České země v éře První republiky (1918-1938). Díl první. Vznik, budování a zlatá léta republiky (1918-1929)*. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-7277-027-6.

KÁRNÍK, Z. *České země v éře První republiky (1918-1938). Díl druhý. Československo a české země v krizi a v ohrožení (1930-1935)*. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-027-6.

KLIMEK, A. *Velké dějiny zemí Koruny české XIII. 1918-1929*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2000. ISBN 80-7185-328-3.

KLIMEK, A., *Velké dějiny zemí Koruny české XIV. 1929-1938*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-425-5.

Doporučená:

KLIMEK, A. *Boj o Hrad: vnitropolitický vývoj Československa 1926-1935 na půdorysu zápasu o prezidentské nástupnictví. 2. Kdo po Masarykovi?.* Praha: Panevropa 1998. ISBN 80-86130-02-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl vyučován pro kombinovanou/distanční formu studia. Studijní opory budou včas připraveny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Československo 1939–47 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Přednáška se zaměří na události, procesy a situace, které měly zásadní nebo dokonce zlomový charakter pro nacistické rozbití Československa, trauma II. republiky, roky nacistické okupace a poválečné rekonstrukce republiky, proměny české společnosti od počátku války až po komunistický puč. Tematizován je stát i jeho multinacionální společnost. Cílem kursu je ukázat mezinárodní dimenzi, podmíněnost a kontext těchto momentů a zároveň objasnit, proč jsou tyto události a jejich průběh v českém i zahraničním dějepiscetví líčeny nejednou diametrálně odlišně.

Témata:

- 1) Jak vzniká výklad historické události, jevu, epochy a proč jsou možnosti výkladu různé až protichůdné.
- 2) Rozbití Československa v předvečer II. světové války. Měli jsme se bránit? Mnichov a jeho evropské kontexty i důsledky.
- 3) II. republika jako pohrbívání demokracie. Bod zlomu vývoje pro další půlstoletí? Diskuse historiků, politiků a žurnalistů.
- 4) Okupace Československa a její nadnárodní dimense.
- 5) Problém kolaborace v evropském kontextu. Ekonomické vysátí českých zemí nacisty. Problém specifiky českého odboje – doma i v exilu.
- 6) Role kultury a vzdělanosti v okupované zemi.
- 7) Význam existence protektorátní vlády jako posledního „štitu“ okupované společnosti. Srovnání do východní a jihovýchodní Evropy.
- 8) Povstání a osvobození vlastními silami: odbojníci kontra velmoci.
- 9) Vyhnání a transfer Němců.
- 10) Utváření poválečné Evropy do mocenských bloků: dobrovolnost rozhodování české společnosti o vlastním osudu.
- 11) Kulturní a nekulturní dědictví protektorátních let v turbulencích předúnorové epochy.
- 12) Únor 1948 a jeho evropská dimense.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura		
<p>Povinná: GEBHART, J., KUKLÍK, J. <i>Druhá republika 1938–1939: svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě</i>. Praha, Litomyšl: Paseka, 2004. ISBN 80-7185-626-6. GEBHART, J., KUKLÍK, J. <i>Dramatické i všední dny protektorátu</i>. Praha: Themis, 1996. ISBN 80-85821-35-4. KŘEN, J. <i>Dvě století střední Evropy</i>. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-612-2.</p> <p>Doporučená: KAPLAN, K. <i>Pravda o Československu 1945-1948</i>. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-193-0.</p>		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Československo 1948–68 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Přednáška se zaměří na události, procesy a situace, které měly zásadní nebo dokonce zlomový charakter pro komunistické ovládnutí Československa, představy společnosti o socialismu a její srážku se stalinistickou realitou. Podíváme se na dopad změn SSSR v ČSR po Stalinově a Gottwaldově smrti 1953, na různé fáze chruščovovského „tání“ a opětovného „přimrzání“. Položíme si otázku po charakteru „zázračných 60. let“. Téma završíme problematikou „pražského jara“ jako iluze i jako celoevropsky významného experimentu, přičemž jeho traumatický konec nebyl o nic méně významný jako pokus sám. Tematizován je stát i jeho společnost. Cílem kursu je ukázat též mezinárodní dimenzi, podmíněnost a kontext těchto momentů a zároveň objasnit, proč jsou tyto události a jejich průběh v českém i zahraničním dějepiscetví líčeny nejednou diametrálně odlišně.

Témata:

- 1) Koncepce přednášky, literatura tématu, diskuse historiků o období 1948-1968.
- 2) Proč – evropsky viděno – došlo k Vítěznému únoru? A byla šance na jeho odvrácení?
- 3) Drsná fáze diktatury proletariátu 1948-1953: znárodnění, kolektivizace, stalinizace.
- 4) Čistky jako forma potvrzování moci: Rudý holocaust, Slánského proces jako exempla.
- 5) Stalinova smrt a boj následníků o moc: Ohlasy v Československu. Chruščovovské „tání“ aneb boj o moc v centru i provinciích: Antonín Novotný.
- 6) Od Berlína 1953 k Poznani, Varšavě a Budapešti 1956.
- 7) Moc a kultura v 50. letech.
- 8) Chruščovovská destalinizace, liberalismus a drsná realita let 1958-1964.
- 9) Československé „tání“ a zamrzání 1956-1962.
- 10) „Zlatá“ léta šedesátá v Československu.
- 11) Proměny světa 60. let.
- 12) „Pražské jaro“ 1968.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

KŘEN, J. *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-612-2.

RYCHLÍK, J. *Češi a Slováci ve 20. století: spolupráce a konflikty 1914–1992*. Praha: Vyšehrad, 2012. ISBN 978-80-7429-133-3.

KOVAČ, D. *Dějiny Slovenska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2011. ISBN 978-80-7422-053-1.

Doporučená:

RYANTOVÁ, M. a kolektiv. *Českoslovenští prezidenti*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2016. ISBN 978-80-7432-500-7.

KAPLAN, K. *Sovětské poradce v Československu 1949–1956*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1993. ISBN 80-85270-26-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Československo 1969–89 v mezinárodním kontextu a jeho historiografická reflexe			
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Přednáška se zaměří na události, procesy a situace, které měly zásadní význam pro zastavení dynamického procesu „Pražského jara“, tedy znovunastolení absolutní moci a vlády komunistické strany v Československu. Tématem je období masových čistek a návazně tzv. „normalizace“, a to opět v komparaci s ostatními středoevropskými zeměmi sovětského impéria. Návazně bude sledována linie procesů, které vedly ke zpochybnění moci Moskvy a postupnému uvolnění režimu na konci 80. let, resp. k zhroucení komunistického režimu v sovětských satelitech do konce roku 1989, resp. návazně k zhroucení SSSR jako takového. Cílem kursu je ukázat mezinárodní dimenzi, podmíněnost a kontext těchto procesů a zároveň objasnit, proč jsou tyto události a jejich průběh v českém i zahraničním dějepisectví líčeny nejednou diametrálně odlišně.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Okupace a bezprostřední reakce české společnosti. 2) Období nejistoty 1968/69. 3) Normalizační čistky. 4) Gustáv Husák jako prototyp normalizačního politika. 5) Otázka posrpnové emigrace: motivy, počty, osudy. 6) Mezinárodní situace 70. let. 7) „Biafra ducha“ jako kulturní fenomén a způsoby ustavování „druhé kultury“. 8) Konsumní diktatura: realita nebo účelový interpretační a ideologický konstrukt? 9) Role Charty 77 v české společnosti. 10) Václav Havel jako evropský a světový fenomén. 11) Pohyb v Táboře socialismu na počátku 80. let. 12) Perestrojka, Gorbačov a cesta ke zhroucení sovětského impéria. 13) Listopad 1989 a co mu předcházelo. 			
Studijní literatura				

Povinná:

SUK, J. *Politika jako absurdní drama. Václav Havel v letech 1975–1989*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2013. ISBN 978-80-7432-302-7.

SUK, J. *Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křížovatky jedné politické krize (1989/1990)*. Praha: Prostor, 2009. ISBN 80-7260-099-0.

KŘEN, J. *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-612-2.

Doporučená:

SUK, J. *Chronologie zániku komunistického režimu v Československu 1985-1990*. Praha: USD AC ČR, 1990. ISBN 80-85270-88-9.

BREN, P. *Zelinář a jeho televize: kultura komunismu po pražském jaru 1968*, Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2322-3.

TUMA, O., VILÍMEK, T. *Česká společnost v 70. a 80. letech: sociální a ekonomické aspekty*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2012. ISBN 978-80-7285-162-1.

DOSKOČIL, Z. *Duben 1969: anatomie jednoho mocenského zvratu*. Brno: Doplněk; Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2006. ISBN 80-7239-204-2.

VANĚK, M. *Mocní a bezmocní?: politické elity a disent v období tzv. normalizace: interpretační studie životopisných interview*. Praha: Prostor, 2006. ISBN 80-7260-161-X.

KOLÁŘ, P., PULLMANN, M. *Co byla normalizace? Studie o pozdním socialismu*. Praha: NLN, 2017. ISBN 978-80-7422-560-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny rodiny v evropské společnosti I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs se zaměřuje na seznámení posluchačů se základními rysy tzv. tradiční rodiny, rodiny v předprůmyslové, stavovské společnosti, a demografickým režimem s ní spjatým. Nastiňuje obrysy demografického vývoje u nás a v Evropě a ukazuje rozdílnosti mezi typem rodinného utváření v různých částech Evropy. Představuje všeobecně rozšířenou a uznávanou typologii rodinných struktur. Mapuje jevy ovlivňující charakter rodiny a rodinných vazeb, a pokouší se postihnout postoje a pocity spojené s rodinným životem.

Témata:

- 1) Základní vymezení pojmů a časoprostorových souvislostí, naše možnosti poznat historickou rodinu.
- 2) Charakter starého demografického režimu.
- 3) Ráz a složení tradiční rodiny, teorie o úloze rodiny v preindustriální společnosti (Laslett).
- 4) Dva typy historického rodinného utváření v Evropě (Hajnal).
- 5) Typologické pomůcky pro popis variability evropského rodinného života.
- 6) Česká rodina ve světle Hajnalovy typologie.
- 7) Podmínky sňatečnosti, sňatkový věk.
- 8) Hospodářské, právní a kulturní faktory, které sňatkový věk ovlivňovaly.
- 9) Dobové postoje ke sňatku a manželství.
- 10) Jednotlivá rodinná postavení, vztahy v domácnosti.
- 11) Demografické jevy a systém dědického práva, obyvatelstvo usedlé a neusedlé, dostupnost sňatku a držba nemovitosti.
- 12) Role individuálního jednání v tradiční rodině a společnosti.
- 13) Pokyny k vypracování seminární práce.

Studijní literatura

Povinná:

HORSKÁ, P., KUČERA, M., MAUR, E., STLOUKAL, M. *Dětství, rodina a stáří v dějinách Evropy*. Praha: Panorama, 1990. ISBN 80-7038-011-X

HORSKÝ, J., SELIGOVÁ, M. *Rodina našich předků*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 1997. ISBN 80-7106-195-6.

FIALOVÁ, L., HORSKÁ, P., KUČERA, M., MAUR, E., MUSIL, J., STLOUKAL, M. *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Praha: Mladá fronta, 1996. ISBN 80-204-0283-7.

Doporučená:

MITTERAUER, M. *Historisch-anthropologische Familienforschung*. Wien, Köln: Bohlau-Verlag, 1990. ISBN 3-205-05318-4.

PROCHÁZKA, V. *Česká poddanská nemovitost v pozemkových knihách 16. a 17. století*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1963. ISBN nepřiděleno.

VELKOVÁ, A. *Krutá vrchnost, ubozí poddaní? Proměny venkovské rodiny a společnosti v 18. a první polovině 19. století na příkladu západočeského panství Štáhlavy*. Praha: Historický ústav AV ČR, 2009. ISBN 978-80-7286-151-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny rodiny v evropské společnosti II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs rozvíjí a prohlubuje poznatky, získané v rámci kursu Dějiny rodiny I. Zaměřuje se zejména na otázku dostupnosti sňatku jako zásadního předpokladu populačního růstu v tradiční společnosti a snaží se postihnout všechny faktory, které dostupnost sňatku podstatně ovlivňovaly (protoindustrializace, míra ilegality, šance ovdovělých osob na další sňatek, administrativní překážky sňatku). Ze zorného pole historicko-antropologického představuje téma rodinných a životních cyklů v tradiční venkovské společnosti a charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu. Na závěr kurs pojednává o procesu přechodu od tradiční rodiny k moderní rodině současné a o proměně reprodukčního procesu v průběhu 19. století.

Témata:

- 1) Téma dějin rodiny v různých perspektivách (historická demografie, historická antropologie, sociální, právní a hospodářské dějiny).
- 2) Historické prameny ke studiu rodiny z protostatistického období.
- 3) Dostupnost sňatku ve světle demografických ukazatelů, její vliv na tempo populačního růstu.
- 4) Role hospodářských poměrů pro dostupnost sňatku, protoindustrializační teorie (Medick).
- 5) Protoindustrializace v raném novověku a české země.
- 6) Studium životních a rodinných cyklů jako historicko-antropologické téma
- 7) Dětství jako fáze životního cyklu: otázka přirozené plodnosti, vztahu k nejmenším dětem (model vážící si života a model mrhající životem).
- 8) Mimomanželská sexualita, nemanželské prorody, infanticida.
- 9) Mládí jako fáze životního cyklu: služba (Life Cycle Servant) a její alternativy
- 10) Sňatek jako okamžik vstupu do dospělosti a sociální etablizace, souvislost sňatku a založení samostatné domácnosti.
- 11) Dospělost, možnosti sociální a prostorové mobility lidí v předprůmyslové společnosti
- 12) Stáří, odchod z čela hospodářství.
- 13) Transformace starého demografického režimu v nový a tradiční rodiny v moderní.

Studijní literatura					
----------------------------	--	--	--	--	--

Povinná:

GOODY, J. *Proměny rodiny v evropské historii*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2006. ISBN: 80-7106-396-7.

LIVI BACCI, M. *Populace v evropské historii*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN: 80-7106-495-5.

PRAŽÁKOVÁ SELIGOVÁ, M. *Život poddaných v 18. století: osud, nebo volba? K demografickým, hospodářským, sociálním a rodinným aspektům života venkovských poddaných na panství Horní Police*. Praha: Togga, 2015. ISBN: 978-80-7476-060-0.

Doporučená:

DUHAMELLE, CH., SCHLUMBOHM, J. ed. *Eheschliessungen im Europa des 18. und 19. Jahrhunderts. Muster, Strategien*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2003. ISBN 3-525-35195-X.

GRULICH, J. *Populační vývoj a životní cyklus venkovského obyvatelstva na jihu Čech v 16. až 18. století*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2008. ISBN 978-80-7394-091-1.

SCHLUMBOHM, J. *Lebensläufe, Familien und Höfe. Die Bauern und Heuerleute des Osnabrückischen Kirchspiels in proto-industrieller Zeit, 1650-1860*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1994. ISBN 3-525-35647-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny kosmologie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz přibližuje vývoj názorů na podobu a uspořádání vesmíru od nejstarších dob až do radikální proměny kosmologického myšlení v 16. a 17. století s důrazem právě na dobu zrodu moderní vědy, tzv. kopernikánskou revoluci. Vedle výkladu vychází především z individuální četby renesančních kosmologických a astronomických textů (Koperník, Bruno, Galilei).

Témata:

- 1) Představy o vzniku a uspořádání vesmíru jako výpověď o dobovém myšlení.
- 2) Pojednání proměn kosmologického myšlení v odborné literatuře.
- 3) Nejstarší představy o vesmíru v evropském kulturním okruhu: predsokratičtí myslitelé (Milétané, eleaté, atomisté, Hérakleitos, pythagorejci).
- 4) Platón a jeho kosmologické názory v dialogu *Tímaios*.
- 5) Aristotelско-ptolemaiovský systém.
- 6) Středověké kritiky aristotelismu: Jan Filoponos, David z Dinantu, Mikuláš z Oresme, Jan Buridan.
- 7) Mikuláš Koperník - O oběžích nebeských sfér.
- 8) Renesanční přírodověda a její pojetí vesmíru: Mikuláš Kusánský, Patricius, T. Campanella.
- 9) Giordano Bruno - Večere na Popeleční středě.
- 10) Tycho de Brahe, Johannes Keller.
- 11) Galileo Galilei - Dialog o dvou systémech světa.
- 12) Kopernikánská revoluce - změna paradigmatu v myšlení o přírodě.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

KOPERNÍK, M. *O oběžích nebeských sfér. První kniha*. Praha, Červený Kostelec: Pavel Mervart 2016. ISBN 978-80-7465-217-2. S. 81-174.

BRUNO, G. Večere na Popeleční středě. In *Dialogy*. Praha: SNPL, 1956, s. 39-131. ISBN nepřiděleno.

GALILEI, G. *Dialóg o dvoch systémoch sveta*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1962. ISBN nepřiděleno. S. 15-108.

Doporučená:

FLOSS, P. *Proměny vědění*. Praha: Mladá fronta, 1987. ISBN 23-015-87.

KOYRÉ, A. *Od uzavřeného světa k nekonečnému vesmíru*. Praha: Vyšehrad, 2004. ISBN 80-7021-586-0.

KUHN, T. S. *Struktura vědeckých revolucí*. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-54-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nebyl vyučován pro kombinovanou/distanční formu studia. Studijní opory budou včas připraveny.

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Prostor a čas v malbě 19. a 20. století				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Obsahem přednášek je sledování změn vnímání a zobrazování prostoru v malbě daného období tj. konstrukce i destabilizace iluzivního prostoru, perspektiva a její varianty, neiluzivní prostor vytvářený v rámci dvojrozměrné plochy, časová složka podílející se na vytváření myšlenkového prostoru díla; aktivní úloha tvůrce na jedné straně a pozorovatele na straně druhé; přiřazení konkrétních výtvarných umělců k výtvarným směrům či hnutím; vazby a souvislosti malířské tvorby daného období s ostatními výtvarnými obory; vazby a souvislosti výtvarné tvorby daného období s dalšími uměleckými obory (architektura, literatura, hudba, film).

Témata:

- 1) Varianty konstrukcí obrazového prostoru.
- 2) Základní principy vizuálního vnímání předmětné skutečnosti.
- 3) Výtvarný a obrazový prostor s odkazem na znovuobjevení lineární perspektivy v období italského quattrocenta.
- 4) Oko – orgán zraku.
- 5) Stín a světlo; iluze třetího rozměru; Trompe-l'œil.
- 6) Kvadraturní malba.
- 7) Vizuální stránka barokního divadla.
- 8) Malba Francisca Goyi jako inspirace umělců druhé poloviny 19. století.
- 9) Malba neoklasicismu a romantismu. William Turner.
- 10) Paul Cézanne; impresionismus; postimpresionismus.
- 11) Symbolismus; akademická a historizující malba.
- 12) Kubismus – hledání čtvrtého rozměru.
- 13) Expresionismus; nefigurativní umění.

Studijní literatura

Povinná:

FRANCASTEL, P. *Malířství a společnost, Výtvarný prostor od renesance ke kubismu*. Brno: Barrister &

Principal, 2003. ISBN 80-86598-49-7.

CHALUPECKÝ, J. *Evropa a umění*. Praha: Torst, 2005. ISBN 80-7215-264-5.

SCRUTON, R. *Estetické porozumění*. Brno: Barrister & Principal, 2005. ISBN 80-85947-92-7.

LIVIO, M. *Zlatý řez*. Praha: Argo/Dokořán, 2006. ISBN 80-7203-808-7.

Doporučená:

DIDI-HUBERMAN, G. *Před časem*. Brno: Barrister & Principal, 2008. ISBN 978-80-87029-41-1.

V AŠÍČEK, Z. *Jak se dělají filosofie*. Praha: Triáda, 2012. ISBN 978-80-87256-60-2.

PETŘÍČEK, M. *Myšlení obrazem*. Praha: Herrmann a synové, 2009. ISBN 978-80-87054-18-5.

HORÁK, O., HORÁK, J. ed. *Místa počínů: historie výstavních prostorů u nás od 19. st. po současnost*. Praha: Komunikační prostor Školská, 2010. ISBN 978-80-254-8775-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vnímání uměleckého díla v čase				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Zapojení garanta do výuky předmětu	75 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

V kurzu se zabýváme definováním historické a estetické hodnoty výtvarných uměleckých děl minulosti, způsobem jejich popisu a interpretace pro poznání minulosti a jejich významu v současnosti. Zaměříme se na rozpoznávání časových sedimentů v uměleckém díle, problematiku restaurování, konzervování, rekonstrukce, konverze a v té souvislosti i proměny funkce uměleckého díla v čase. Kurz je vhodný pro studenty, kteří ve své bakalářské práci hodlají využívat obrazové prameny umělecké povahy (malířství, sochařství, architektura, urbanistické celky, kresby, grafiky aj.) nebo předpokládají, že by se v dalším studiu chtěli věnovat dějinám výtvarného umění, muzejnictví, historie nebo práci v muzeu, galerii, památkové péči, v průvodcovské službě apod. Náplň kurzu vychází z praktické zkušenosti restaurátora uměleckých děl a historičky umění.

Témata:

- 1) Obraz.
- 2) Co je umění?; Uznání uměleckého díla.
- 3) Umělecké dílo a čas.
- 4) Umělecké dílo minulosti a jeho historická a estetická hodnota.
- 5) Výtvarné techniky a technologie I.
- 6) Výtvarné techniky a technologie II.
- 7) Konzervování a restaurování.
- 8) Ochrana, revitalizace, rekonstrukce, konverze; koncepty konzervátorského/restaurátorského zásahu.
- 9) Restaurování nástěnné malby – konkrétní příklady.
- 10) Restaurování závěsného obrazu – konkrétní příklady.
- 11) Restaurování grafiky – konkrétní příklady.
- 12) Úloha památkové péče v oblasti záchrany kulturního dědictví.
- 13) Prezentace uměleckých děl minulosti.

Studijní literatura

Povinná:

CHALUPECKÝ, J. *Evropa a umění*. Praha: Torst, 2005. ISBN 80-7215-264-5.
 BRANDI, C. *Teorie restaurování*. Praha: Tichá Byzanc, 2000. ISBN 80-86359-03-4.
 VINAS, S. M. *Současná teorie konzervování*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2015. ISBN 978-80-7395-931-9.

Doporučená:

RIEGEL, A., HLOBIL, I. *Moderní památková péče*. Praha: NPÚ, 2003. ISBN 80-86234-34-7.
 GOODMAN, N. *Jazyky umění: nástin teorie symbolů*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1519-8.
 KESNER, L. *Muzeum umění v digitální době: vnímání obrazů a prožitky umění v soudobé společnosti*. Praha: Národní galerie, 2000. ISBN 80-7203-252-6.
 HEROUT, J. *Slabikář návštěvníků památek*. Praha: Tvorba, 2011, ISBN 978-80-86516-40-0.
 KULKA, T., CIPORANOV, D. eds. *Co je umění?: texty angloamerické estetiky 20. Století*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2011. ISBN 978-80-87378-46-5.
 KULKA, T. *Umění a falzum*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-0954-X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Město jako obraz (starověk)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Předmět zaměřený na studium architektury a urbanismu v kontextu evropského kulturního vývoje a historie.

Témata:

- 1) Charakteristika epochy z hlediska architektury a urbanismu: město jako obraz společnosti.
- 2) Protourbánní centra a nejstarší města – základní komponenty evropského urbanismu.
- 3) Egypt – města živých a mrtvých.
- 4) Izrael – biblická města (SZ).
- 5) Architektura a urbanismus egejské oblasti v době bronzové.
- 6) Hledání bájně Tróje a objevení Mykén – konec doby bronzové.
- 7) Architektura a sídelní celky archaického Řecka.
- 8) Hippodamický model města – zdroje a rozšíření.
- 9) Řecká polis a oikos v době klasické a v helénismu.
- 10) Města Etrusků.
- 11) Etruský rituál a založení Říma (doba královská).
- 12) Augustův Řím – Řím v době císařské.
- 13) Vitruvius, římské zeměměřiči – teorie a praxe.

Studijní literatura

Povinná:

ŠEVČÍK, O. *Architektura - historie – umění*. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-2032-9.
BOUZEK, J. *Vznik Evropy*. Praha: Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-670-8.
BOUZEK, J. *Objevy ve Středomoří*. Praha: Odeon, 1979. ISBN neuváděno.

Doporučená (podle zvoleného tématu atestace):

BOUZEK, J., ONDŘEJOVÁ, I., HALADA, J. *Periklovo Řecko*. Praha: MF, 1989. ISBN 80-204-0029-X.
BOUZEK, J. *Etruskové - jiní než všechny ostatní národy*. Praha: Karolinum, 2003. ISSN 0567-8307.

DUFEK, J. *Vesnice, či již město? Neolit a počátky urbanizace Evropy*. Praha: Ústav pro archeologii, Filozofická fakulta UK. Dostupné na: http://www.antropoweb.cz/media/document/antropowebzin_2_2014n.pdf

BOUZEK, J. Římské a řecké modely mýtů počátků měst. In *Historická Olomouc. Sborník příspěvků ze sympózia Historická Olomouc XII., zaměřeného k problematice zakladatelských mýtů a mýtů "počátků" ve světle kritiky pramenů Muzeum umění Olomouc - sál Beseda 6.-7. října 1998*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 65-70. ISBN 80-244-0323-4.

VITRUVIUS P., MARCUS, O. A., BOUZEK, J. *Deset knih o architektuře. Vitruvius Pollio*. Praha: Baset, 2001. ISBN 80-86223-49-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Město jako obraz (evropský středověk)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Předmět zaměřený na studium architektury a urbanismu 4. -15. století v kontextu evropského kulturního vývoje a historie.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Charakteristika epochy z hlediska architektury a urbanismu. Město jako obraz kosmu. 2) Obraz města mezi antikou a středověkem – vybrané příklady biskupských měst. 3) Historický a nebeský Jeruzalém. 4) Středověký Řím: Roma aeterna. 5) Kláštery – klášterní hutě a zakládání středověkých měst (teorie a praxe). 6) Typy a znaky středověkých měst. 7) Město a katedrála ve Francii – vybrané příklady. 8) Město a katedrála v Itálii – vybrané příklady. 9) Město a katedrála v Anglii – vybrané příklady. 10) Město a katedrála v Porýní – přehled. 11) Město a katedrála – Praha. 12) Založení Nového města Pražského. 13) Hanzovní města – vybrané příklady. 				
Studijní literatura	<p>Povinná: LORENC, V. <i>Nové Město pražské</i>. Praha: Nakladatelství technické literatury, 1973. ISBN 04-705-73. HOFFMANN, F. <i>Středověké město v Čechách a na Moravě</i>. 2. rozšířené vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-543-2. LILLEY, K. D. <i>City and Cosmos: The Medieval World in Urban Form</i>. Islington: Reaktion Books, 2009. ISBN 978-1861894410.</p>				

Doporučená (podle tématu atestační práce):

VITRUVIUS, P. M. *Deset knih o architektuře*. Praha: Baset, 2001. ISBN 80-86223-49-3.

BAŽANT, J. *Umění českého středověku a antika*. Praha: KLP - Koniasch Latin Press, 2000. ISBN 80-85917-73-4.

LE GOFF, J. *Středověký člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad, 1999. ISBN 80-7021-274-8.

LE GOFF, J., Schmitt, J.-C. *Encyklopedie středověku*. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-917-1.
Vybrané kapitoly.

KLÁPŠTĚ, J. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-175-1.

DRAGOUN, Z. Nové archeologické poznatky o Havelském Městě a otázka dokončení jeho lokace. In *Havelské Město pražské ve středověku: historie, archeologie, stavební historie*. Praha: Casablanca, 2012, s. 186-199. ISBN 978-80-87292-21-1.

HOFFMANN, F. K systémové analýze středověkých měst. In *Český časopis historický = The Czech Historical Review*. 1990, **88**(3), s. 252-275. ISSN 0862-6111.

SOMMER, P., TŘEŠTÍK, D., ŽEMLIČKA, J. eds. *Přemyslovci. Budování českého státu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-352-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Město jako obraz (evropský raný novověk)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Předmět zaměřený na studium architektury a urbanismu 15. -18. století v kontextu evropského kulturního vývoje a historie.

Témata:

- 1) Renesance a baroko – charakteristika epoch z hlediska dějin architektury a urbanismu.
- 2) Ideální město renesance – vizuální a slovesné prameny. Zachované realizace.
- 3) Renesanční urbanismus (principy) v teorii a praxi. Město jako obraz světa.
- 4) Obraz města rané italské renesance – Florencie.
- 5) Obraz města vrcholné italské renesance – Milán.
- 6) Proměny Říma v renesanci.
- 7) Proměny Říma v baroku.
- 8) Barokní urbanismus (principy) v teorii a praxi. Město jako divadlo světa.
- 9) Urbanismus evropských protestantských měst – vybrané příklady. Město a společnost.
- 10) Městské veduty a plány jako prameny historického poznání.
- 11) Města v itineráři Grand tours – vizuální informace, upomínky (nové umělecké žánry), cestopisy.
- 12) Pompeje, Herkulaneum, Paestum- archeologické objevy antických měst.
- 13) Praha v době manýrismu a baroka (architektura a urbanismus, veduty).

Studijní literatura

Povinná:

TOMAN, R. *Baroko: theatrum mundi - svět jako umělecké dílo*. Praha: Slovart, 2013. ISBN 978-80-7391-710-4. Vybrané kapitoly.

VLNAS, V., PŘIBYL, P., HLADÍK, T. *Florencie. Město umělců, velmožů, světců a tyranů*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-970-6.

BURKE, P. *Italská renesance. Kultura a společnost v Itálii*. Praha: MF, 1996. ISBN 80-204-0589-5.

HAUSENBLASOVÁ, J., ŠRONĚK, M. *Urbs aurea. Prague of Emperor Rudolf II. = Praha císaře Rudolfa*

II. Praha: Gallery, 1997. ISBN 80-86010-02-3.

Doporučená – výběr podle tématu atestační práce:

ALBERTI, L. B. *Deset knih o architektuře. Vita Leonis Baptistae Alberti*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1956. ISBN neuvedeno.

PREISS, P. *Italští umělci v Praze. Renesance. Manýrismus. Baroko*. Praha: Panorama, 1986. ISBN neuvedeno.

PREISS, P. *Panoráma manýrismu*. Praha: Odeon 1974. ISBN neuvedeno.

LORENZ, H. Praha a Vídeň - srovnání dvou barokních "rezidenčních měst". In *Barokní Praha - barokní Čechie 1620-1740. Sborník příspěvků z vědecké konference o fenoménu baroka v Čechách, Praha, Anežský klášter a Clam-Gallasův palác, 24.-27. září 2001* / Praha: Scriptorium, 2004, s. 151-162. ISBN 80-86852-06-7.

SWEET, R. *Cities and the Grand Tour: the British in Italy, c.1690–1820*. Rosemary Sweet. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. ISBN 978-1-107-02050-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1054>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Město jako obraz (Evropa 19. a 20. století)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Stručná anotace předmětu					

Předmět zaměřený na studium architektury a urbanismu 19. -20. století (zejména v Praze) v kontextu evropského kulturního vývoje a historie.

Témata:

- 1) Charakteristika epochy z hlediska vývoje architektury a urbanismu a v kontextu národních hnutí.
- 2) Katedrála nad městem: objevování středověku a přestavby evropských katedrál.
- 3) Významné dobové urbanistické koncepty (teorie a praxe) v kulturním kontextu romantismu a historismu.
- 4) Přestavba Paříže za druhého císařství.
- 5) Vídeňská Ringstrasse jako kulturní fenomén evropského historismu.
- 6) Otto Wagner a jeho žáci.
- 7) Budování evropských metropolí: Vídeň - architektura a urbanismus druhé poloviny 19. století.
- 8) Budování evropských metropolí: Praha - architektura a urbanismus druhé poloviny 19. století.
- 9) Budování evropských metropolí: Brno - architektura a urbanismus druhé poloviny 19. století.
- 10) Asanace a nová výstavba Prahy a památková péče. Koncepce velkoměsta jako hlavního dějnotvorného prostoru střední Evropy na konci dlouhého 19. století.
- 11) Velká Praha – nové urbanistické koncepty a hledání národního a státního slohu.
- 12) Pražské církevní stavby mezi válkami.
- 13) Pražský hrad a katedrála sv. Víta jako místa paměti.

Studijní literatura

Povinná:

SCHORSKE, C. E. *Vídeň na přelomu století*. Brno: Barrister & Principal, 2000. ISBN 80-85947-58-7.
 VYBÍRAL, J. *Česká architektura na prahu moderní doby. Devatenáct esejů o devatenáctém století*. Praha: Argo, 2002. ISBN 80-7203-475-8.
 BENEŠOVSKÁ, K., KRATOCHVÍL, P., MUCHKA, I., PETRASOVÁ, T., PRIX, D., ŠVÁCHA, R. *Velké dějiny země Koruny české*. Praha: Paseka, 2009. ISBN 978-80-7432-000-2.

Doporučená – podle výběru tématu atestační práce:

MACHALÍKOVÁ, P. *Objevování středověku: tři kapitoly k recepci gotického umění v Čechách v pozdním 18. a raném 19. století*. Praha: Artefactum, 2005. ISBN 80-86890-04-X.

HNÍDKOVÁ, V., VYBÍRAL, J. *Národní styl, kultura a politika: [National style, arts and politics]*. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2013. ISBN 978-80-86863-62-7.

HORSKÁ, P., MAUR, E., MUSIL, J. *Zrod velkoměsta. Urbanizace českých zemí a Evropa*. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-409-3.

PETRBOK, V., PETRASOVÁ, T., MACHALÍKOVÁ, P. *Neviditelná loajalita? Rakušané, Němci, Češi v české kultuře 19. století: Unsichtbare Loyalität? Österreicher, Deutsche und Tschechen in der Kultur der böhmischen Länder des 19. Jahrhunderts: sborník příspěvků z 35. ročníku symposia k problematice 19. století: Plzeň, 26.-28. února 2015*. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2562-3.

BEČKOVÁ, K. Autenticita památky, architekti a podnikatelé: modernizace a asanace v Praze. In PRAHL, R., WINTER, T., ŠÁMAL, P. *Proměny dějin umění. Akta druhého sjezdu historiků umění*. Dolní Břežany: Scriptorium, 2007, s. 113-118. ISBN 978-80-86197-89-0.

SARNITZ, A. *Otto Wagner: 1841-1918. Průkopník moderní architektury*. Praha: Slovart, 2006. ISBN 80-7209-761-X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Etapy (výtvarné) moderny				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Aleš Svoboda				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Přednášky sledují předpoklady zrodu moderního výtvarného umění, jeho vývoj a cestu ke konečnému ocenění. Důraz je kladen více než na uměleckohistorickou faktografii na rozpoznání a definování konstitutivních sil moderního umění a jeho přínosu pro ustavení mnohvrstevného vztahu člověka a světa 20. století.

Témata:

- 1) Předmět a metoda výkladu.
- 2) Předpoklady moderny.
- 3) Realismus vidění, malba jako symbol, metodika malby.
- 4) Malba jako prostředek expresivity a emocionality.
- 5) Barva jako nástroj budování prostoru; osvobození zrodu umělce.
- 6) Styl pro novou společnost, společenský prostor.
- 7) Možnosti barva v ploše = expresivnost a emocionalita.
- 8) Možnosti tvaru, objemu, času v ploše a prostoru.
- 9) Vizuální nezobrazivost.
- 10) Rozšíření hranic a nebezpečí rozpadu umění.
- 11) Sloh pro novou společnost, společenský prostor.
- 12) Vnitřní prostor.
- 13) Konflikt totalit, demokratické síly a světová válka.

Studijní literatura

Povinná:

DEMPSEYOVÁ, A. *Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*. Bratislava: Nakladatelství Slovart, 2002. ISBN 80-7209-402-5.

FOSTER, H. a kolektiv. *Umění po roce 1900: modernismus, antimodernismus, postmodernismus*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7391-975-7.

TUFFELLIOVÁ, N. *Umění 19. století, 1848-1905*. Praha, Litomyšl: Paseka. 2001. ISBN 80-7185-313-5.

BERNARDOVÁ, E. *Moderní umění, 1905-1945*. Praha, Litomyšl: Larousse-Paseka. 2000. ISBN 80-7185-291-0.

Doporučená:

LAMAČ, M. *Myšlenky moderních malířů*. 2. vydání. Praha: Odeon, 1989. ISBN 80-207-0087-0.

GOLDING, J. *Cesty k abstraktnímu umění, Mondrian, Malevič, Kandinskij, Pollock, Newman, Rothko a Still*. Brno: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-48-9.

GOMBRICH, E. H. *Příběh umění*. Odeon: Praha, 1992. ISBN 80-7203-143-0.

CHALUPECKÝ, J. *Úděl umělce, Duchampovské meditace*. Praha: Torst, 1998. ISBN 80-7215-050-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Tendence poválečného výtvarného umění				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Aleš Svoboda				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Přednášky volně navazují na kurz Etapy (výtvarné) moderny. Opět není kladen hlavní důraz na samotnou faktografii, více jde o zpřístupnění motivů a cílů výtvarného umění ve druhé polovině 20. století. Ve spleťtí situaci různých uměleckých projevů se hledají spojující linie i klíčové body obratu.

Témata:

- 1) Co je a co není (výtvarné) umění (úvod a metoda).
- 2) Ohlédnutí za strukturou a dynamikou umění 40. let, východiska tendencí.
- 3) Abstraktní expresionismus I – akční malba (action painting), informel, tachismus, gestické umění (l'art gestuel), l'art autre, lyrická abstrakce.
- 4) Figurativní tendence (existenciální, abstraktní expresionismus, resp. „figurativní“ abstraktní expresionismus; l'art brut).
- 5) Abstraktní expresionismus II – geometrická a „geometrizační“ abstrakce; lyrická abstrakce (colour-field painting); informel II; hard-edge; metodická abstrakce.
- 6) Tendence k „nové realitě“ (materiální kultura každodennosti), neodada, pop-art (anglický a americký); nový realismus, nová figurace, lettrismus; evropský nový realismus.
- 7) Výtvarné dílo a pohyb (dění díla): kinetismus, op art.
- 8) Happening, „activities“, events, piecey; Fluxus.
- 9) Výtvarné dílo a obecnost: minimal art (ABC art); konceptuální umění.
- 10) Výtvarné dílo a konkrétnost: land art, earthworkers; arte povera (poor art).
- 11) Výtvarné dílo a dokonalost fotografie: hyperrealismus, fotorealismus, sharp-focus.
- 12) Výtvarné dílo a tělesnost: body art, performance.
- 13) Transavantgarda, neo-expresionismus, bad painting, neo geo, neo konceptuální umění, umění a věda, graffiti.

Studijní literatura

Povinná:

DEMPSEYOVÁ, A. *Umělecké styly, školy a hnutí. Encyklopedický průvodce moderním uměním*. Bratislava: Nakladatelství Slovart, 2002. ISBN 80-7209-402-5.
 FOSTER, H. a kolektiv. *Umění po roce 1900: modernismus, antimodernismus, postmodernismus*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7391-975-7.
 HICKS, A. *Průvodce světem současného umění*. Zlín: Kniha Zlín, 2017. ISBN 978-80-7473-558-5.

Doporučená:

LUCIE-SMITH, E. *ARTODAY: Současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. ISBN b80-85871-97-1.
 FINEBERG, J. D. *Art since 1940: strategies of being*. New York: Harry N. Abrams, Inc., 1995. ISBN 0810919516.
 SRP, K. ed. *Minimal, earth, conceptual art*. Praha: Jazzová sekce, 1982. ISBN nepřiděleno
 ZHOŘ, I. *Proměny soudobého výtvarného umění*. Praha: SPN, 1992. ISBN 80-04-25555-8.
 WILSON, M. *Jak číst současné umění. Umění 21. století zblízka*. Zlín: Kniha Zlín, 2017. ISBN 978-80-7473-620-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Etapy architektonické moderny				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Jednotlivé hodiny sledují předpoklady zrodu moderní architektury, její vývoj, cestu ke konečnému ocenění, zároveň však také k jejímu opuštění či „překonání“ (otázka postmoderní architektury a architektury naší současnosti). Více než na faktografii se důraz klade na rozpoznání a definování konstitutivních sil moderní architektury a jeho přínosu pro obnovení mnohovrstevného vztahu člověka a světa 20. století. Rozsah semestrálního kurzu neumožní probrat téma zcela systematicky, proto se zaměří na nejdůležitější momenty této problematiky.

Témata:

- 1) Úvod, původ modernismu.
- 2) Bauhaus.
- 3) Le Corbusier.
- 4) Mies van der Rohe.
- 5) Italský futurismus.
- 6) Konstruktivismus.
- 7) Funkcionalismus a international style.
- 8) Alvar Aalto.
- 9) Louis Kahn.
- 10) Oscar Niemeyer.
- 11) Robert Venturi.
- 12) Peter Eisenman.
- 13) Závěrečné zhodnocení.

Studijní literatura

Povinná:

LE CORBUSIER. *Za novou architekturu*. Praha: Petr Rezek, 2005. ISBN 80-86027-23-6.

COHEN, J. -L. *The Future of architecture. Since 1889*. London, New York: Phaidon, 2012. ISBN 978 0 7856

4598 2.

FRAMPTON, K. *Moderní architektura, kritické dějiny*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1261-3.

Doporučená:

VITRUVIUS. *Deset knih o architektuře*. Praha: Baset, 2006. ISBN 80-86410-23-4.

ALBERTI. *Deset knih o stavitelství*. Praha: SNKLHU, 1956. ISBN nepřiděleno.

KOOLHAAS, R. *Třešticí New York*. Praha: Arbor Vitae, 2007. ISBN 978-80-86300-77-1.

VENTURI, R. *Složitost a protiklady v architektuře*. Praha: Arbor Vitae, 2003. ISBN 80-86300-17-X.

KOOLHAAS, R. *Texty*. Praha: Zlatý řez, 2014. ISBN 978-80-903825-8-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	5 hodin soustředění	hodin
--	---------------------	--------------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Kurz dosud nevyučován pro kombinovanou/distanční formu studia. Studijní opory budou včas doplněny.
--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Historický proseminář – Úvod do studia dějepisu				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2
	základní teoretický předmět profilujícího základu				
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Dr. phil. Mgr. Pavel Himl				
Zapojení garanta do výuky předmětu	25%				
Vyučující	Mgr. Jan Tuček doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D. Mgr. Markéta Pražáková Seligová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz studující seznámí se základy historického výzkumu v jeho teorii i praxi, představí jeho metody, techniky, práci s informačními zdroji a zásady jejich interpretace. Dané problémy budou představeny jak z hlediska základních principů historické vědy (např. místo historiografie mezi společenskými vědami, možnosti a meze historického poznání, vztah mezi tzv. „historickou realitou“, historickým pramenem a subjektem historika), tak i z perspektivy vybraných disciplín.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úvod 2) Historiografie – základní vymezení oboru, možností a mezí (re?)konstrukce historického poznání 3) Informační zdroje, historická kritika, pomocné vědy historické, historické poznání a jeho funkce ve společnosti I. 4) Informační zdroje, historická kritika, pomocné vědy historické, historické poznání a jeho funkce ve společnosti II. 5) Informační zdroje, historická kritika, pomocné vědy historické, historické poznání a jeho funkce ve společnosti III. 6) Historická antropologie. 7) Oral history. 8) Dějiny umění. 9) Historická demografie. 10) Hospodářské a sociální dějiny. 11) Dějiny každodennosti. 12) Moderní dějiny. 13) Paměťová studia. 				
Studijní literatura					
Povinná:					

HIML, P., TUČEK, J. a kolektiv. *Texty k historickému prosemináři FHS UK* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, 2015 [cit. 2017-12-14]. ISBN 978-80-87398-89-0. Dostupné z <https://fhs.cuni.cz/FHS-1362.html>

Doporučená:

HORSKÝ, J. *Dějepisectví mezi vědou a vyprávěním: úvahy o povaze, postupech a mezích historické vědy*. Praha: Argo, 2009. ISBN 978-80-257-0124-9.

HROCH, M. a kolektiv. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1985. ISBN 14-383-85.

IGGERS, G. G. *Dějepisectví ve 20. století: od vědecké objektivity k postmoderní výzvě*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-504-8.

STORCHOVÁ, L. a kolektiv. *Koncepty a dějiny: proměny pojmů v současné historické vědě*. Praha: Scriptorium, 2014. ISBN 978-80-87271-87-2.

STORCHOVÁ, L., HORSKÝ, J. *Paralely, průsečíky, mimoběžky: teorie, koncepty a pojmy v české a světové historiografii 20. století*. Ústí nad Labem: Albis international, 2009. ISBN 978-80-86971-92-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<https://fhs.cuni.cz/FHS-1362.html>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vybrané problémy českých dějin I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jan Tuček				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz je zaměřen na vybrané problémy českých středověkých a částečně raně novověkých sociálních, hospodářských i politických (se zvláštním zřetelem k mocenským systémům) dějin. Cílem kurzu je seznámit posluchače především s odborným pojmoslovím v návaznosti na probíraná témata a se specifiky studia historických jevů různého charakteru.

Témata:

- 1) "Co je psáno, to je dáno?" – teoretický a metodologický úvod (předmět historické vědy, historiografický fakt, historické poznání, jeho předpoklady a limity, metody historikovy práce) I.
- 2) "Co je psáno, to je dáno?" – teoretický a metodologický úvod (předmět historické vědy, historiografický fakt, historické poznání jeho předpoklady a limity, metody historikovy práce) II.
- 3) Základní přehled pramenů k českým dějinám
- 4) Knížecí Čechy (principy vzniku a fungování přemyslovského knížecího státu – poměr Přemyslovců k českému státu, legitimita moci a její výkon, společnost).
- 5) "Nastolení" a "korunovace" - komparace legitimizačních rituálů.
- 6) "Revoluce 13. století" (podstatné tendence proměn české společnosti z hlediska sociální stratifikace, hospodářského a politického vývoje).
- 7) "Omnes Bohemi", středověká šlechta a stavy v kontextu nástinu vývoje mocenského dualismu.
- 8) Nová koncepce zeměpanské moci – „dominium speciale“ a „dominium generale“, transpersonální "Koruna česká".
- 9) Zemská obec a obecné dobré.
- 10) Učení o trojím lidu a stavovská společnost.
- 11) Středověká města.
- 12) Poddanství – nástin vývoje od 12. století do roku 1848 I.
- 13) Poddanství – nástin vývoje od 12. století do roku 1848 II.

Studijní literatura

Povinná:

ŽEMLIČKA, J. *Čechy v době knížecí: (1034-1198)*. 2. opr. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-905-8. Vybrané kapitoly.

KLÁPŠTĚ, J. *Proměna českých zemí ve středověku*. 2. roz. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-140-8. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

IWAŃCZAK, W. *Lidé meče, modlitby a práce: tři stavy v českém středověkém myšlení*. Praha: Argo, 2011. ISBN 978-80-257-0434-9.

ŠMAHEL, F. *Husitská revoluce. 1, Doba vymknutá z kloubů*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. ISBN 80-7184-072-6.

MACEK, J. *Jagellonský věk v českých zemích: 1471-1526. 1-2*. 2. vydání. Praha: Academia, 2001. ISBN 80-200-0895-0.

MACEK, J. *Jagellonský věk v českých zemích: 1471-1526. 3-4*. 2. vydání. Praha: Academia, 2002. ISBN 80-200-0976-0.

KROFTA, K. a JANOUŠEK, E. ed. *Dějiny selského stavu: [přehled dějin selského stavu v Čechách a na Moravě]*. 2. vydání. Praha: Jan Laichter, 1949. ISBN nepřiděleno.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vybrané problémy českých dějin II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jan Tuček				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz je zaměřen na vybrané problémy českých moderních sociálních, hospodářských i politických dějin se zvláštním zřetelem k problému formování moderního českého národa. Cílem kurzu je seznámit posluchače především s odborným pojmoslovím v návaznosti na probíraná témata a se specifiky studia historických jevů různého charakteru.

Témata:

- 1) Úvod – vymezení moderních dějin.
- 2) Charakteristika habsburské monarchie na počátku 19. století.
- 3) Modernizace – možná pojetí, komponenty.
- 4) Nacionalismus – možné přístupy, specifika multietnické monarchie.
- 5) Hospodářský vývoj v českých zemích v 19. století I.
- 6) Hospodářský vývoj v českých zemích v 19. století II.
- 7) Sociální transformace české společnosti v 19. století.
- 8) Revoluce 1848, slovanský sjezd, liberalismus, František Palacký.
- 9) Formování české politické scény.
- 10) Česko – německé vztahy v 19. století.
- 11) Pokus o "vyrovnání", punktace, jazyková nařízení.
- 12) T. G. Masaryk, česká společnost a formování nového národního programu.
- 13) Vznik ČSR.

Studijní literatura

Povinná:

KOŘALKA, J. *Češi v habsburské říši a v Evropě 1815-1914: sociálněhistorické souvislosti vytváření novodobého národa a národnostní otázky v českých zemích*. Praha: Argo, 1996. ISBN 80-7203-022-1. Vybrané kapitoly.

URBAN, O., SEKERA, M., ed. *Kapitalismus a česká společnost: k otázkám formování české společnosti v 19.*

století. 2. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-500-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

FIALOVÁ, L., HORSKÁ, P., KUČERA, M., MAUR, E., MUSIL, J., STLOUKAL, M. *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. 2. dopl. vydání. Praha: Mladá fronta, 1998. ISBN 80-204-0720-0.
EFMERTOVÁ, M. C. *České země v letech 1848-1918*. Praha: Libri, 1998. ISBN 80-85983-47-8.
HORSKÁ, P., MAUR, E., MUSIL, J. *Zrod velkoměsta: urbanizace českých zemí a Evropa*. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-409-3.
KÁRNÍK, Z. *Malé dějiny československé (1867-1939)*. Praha: Dokořán, 2008. ISBN 978-80-7363-146-8.
MACURA, V. *Znamení zrodu a české sny*. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2506-7.
URBAN, O. *Kroměřížský sněm 1848-1849*. 2. roz. vydání. Praha: Argo, 1998. ISBN 80-7203-190-2.
JAKUBEC, I., JINDRA, Z. *Dějiny hospodářství českých zemí: od počátku industrializace do konce habsburské monarchie*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1035-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Čechy a Anglie				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	aktivní účast prezentace vybraného tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz věnovaný problémům pozdního středověku usiluje o pohled na české dějiny v širších evropských souvislostech. Osou výkladu jsou vztahy mezi Čechami a Anglií na prahu husitské revoluce jako prvního článku evropské reformace.

Témata:

- 1) Česká a zahraniční historiografie o česko-anglických stycích ve středověku; symptomy krize středověku.
- 2) Kroniky jako pramen česko-anglických styků (Froissart, Knighton, Walsingham).
- 3) Jednání o říšsko-anglické koalici; dvůr Anny Lucemburské.
- 4) Praha-Londýn-Řím: vztahy Čech a Anglie k papežské kurii od 13. do počátku 15. století.
- 5) První esej.
- 6) Oxford-Praha: John Wycliff a lollardi, lollardské spisy, transfer viklefismu do Čech.
- 7) Korespondence mezi lollardy a husity; četba a interpretace pramenů.
- 8) Podíl Anglie na přípravě protihusitské kruciáty 1428-1429.
- 9) Česko-anglické vlivy ve výtvarném umění; znaky ikonoklasmu.
- 10) Eneáš Silvius Piccolomini: pohled humanisty na husity a lollardy.
- 11) Čeští utrakvisté a lollardi ve druhé polovině 15. a na počátku 16. století.
- 12) Ústní prezentace.
- 13) Závěrečný esej a slepá mapa.

Studijní literatura

Povinná:

BEJBLÍK, A. *Shakespeare a dobrá královna Anna*. Praha: Vyšehrad, 1989. ISBN 80-7021-006-0.
 HEROLD, V. *Pražská univerzita a Wyclif*. Praha: Univerzita Karlova, 1985. Vybrané kapitoly.
 ŠMAHEL, F. *Husitská revoluce 1: doba vymknutá z kloubů*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. ISBN 80-7184-072-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

SUCHÝ, M. England and Bohemia in the Time of Anne of Luxembourg. Dynastic Marriage as a Precondition for Cultural Contact in the late Middle Ages. In OPAČÍČ, Z. ed. *Prague and Bohemia. Medieval Art, Architecture and Cultural Exchange in Central Europe*. Leeds: British Archaeological Association, 2009, s. 8-21. ISBN 978-1-906540-58-6.

HUDSON, A. From Oxford to Prague. *The Slavonic and East European Review*. 1997, **75**, s. 642-657. ISSN 0037-6795.

ZAORAL, R. Podíl Anglie na tažení proti husitům. In *Pocta Josefu Polišenskému. Poznámky k oxfordskému rukopisu Tanner 165*. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého, 1996, s. 183–188.

ISBN 80-902142-2-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny peněz				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	aktivní účast prezentace vybraného tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz seznamuje prostřednictvím numismatických artefaktů s peněžně hospodářským vývojem od antiky po současnost se zvláštním zřetelem k dějinám peněz v českých zemích. Analýza mincí, mincovních depotů a širších náleзовých okolností má ozřejmit význam numismatiky pro studium fiskální politiky, měnových krizí, cen a mezd, úvěru a lichvy, dluhů a půjček, obchodu a bankovníctví. Kurz je vhodný pro zájemce o hospodářské a sociální dějiny.

- 1) Dějiny peněz jako součást hospodářských a sociálních dějin: přehled bádání, odborná literatura a katalogy
- 2) Funkce, vznik a počátky peněz, předmincovní formy platidel, kreditní a nouzová platidla.
- 3) Základní platební systémy, mincovní a měnové jednotky.
- 4) Organizace mincovnictví: mincovní a horní regál, mincovny, měnové reformy a řády.
- 5) Výroba mince – postup a technika ražby.
- 6) Ústní prezentace k vybraným problémům.
- 7) Přehled vývoje peněžních prostředků: antické a keltské mincovnictví.
- 8) Denárová a grošová měna. Peněžní údaje v písemných pramenech.
- 9) Tolarová, konvenční, zlatková a korunová měna. Praktické určování mincí podle katalogů.
- 10) Nálezy mincí jako historický pramen a metody jejich zkoumání.
- 11) Studium cen a mezd, kurzovní relace, cenová revoluce.
- 12) Úvěr a lichva, dálkový obchod, počátky bank a bankovníctví.
- 13) Závěrečný esej.

Studijní literatura

Povinná:

SEJBAL, J. *Základy peněžního vývoje*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1734-1.

LE GOFF, J. *Peníze ve středověku: historicko-antropologická studie*. Praha: Mladá fronta 2010. ISBN 978-80-204-2406-8.

VOREL, P. *Od pražského groše ke koruně české 1300-2000*. Praha: Rybka, 2000. ISBN 80-86182-36-3.

Vybrané kapitoly.

Doporučená:

SPUFFORD, P. *Money and its use in medieval Europe*. Cambridge: Cambridge University Press 1988. ISBN 0-521-37590-8. Vybrané kapitoly.

NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, E. *Krátký přehled českého mincovnictví a tabulky cen a mezd*. Opava: Numismatická společnost československá, sdružení členů při Slezském muzeu, 1964.

VENCOVSKÝ, F. a kolektiv. *Dějiny bankovníctví v českých zemích*. Praha: Bankovní institut, 1999. ISBN 80-7265-030-0. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Moderní česko-německé vztahy pohledem historických věd I. (1848–1918)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné studium odborné literatury ke zkoušce				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je analyzovat česko-německé soužití v Rakousku a v Rakousku-Uhersku s jeho dvěma krajními póly: konfliktem a spoluprací, krystalizací komunikačních stylů, profilaci české a českoněmecké identity, vliv modernizace na česko-německý dialog a vznik kritického češství. Dále sleduje kurz vztah Čechů a českých Němců k Německé říši, k Rakousku-Uhersku, Francii, Rusku a k dalším klíčovými politickým mocnostem. Kurz je vybudován jako interdisciplinární (s jádrem v historii, etnologii, antropologii).

Témata:

- 1) 40. léta 19. století – počátek česko-německé rozluky v Čechách. Německé rakušanství a češství v období Bachova neoabsolutismu.
- 2) Období druhého národněpolitického jara. Atributy, symboly, identita.
- 3) František Palacký a jeho vize Rakouska.
- 4) Hnutí dělnictva, jeho profil, místo v českém národním hnutí.
- 5) Praha jako metropole českých zemí a český národní symbol.
- 6) První velký nacionální konflikt v českých zemích (1881), rozdělení pražské univerzity.
- 7) Pohraničí českých zemí s většinovým německým obyvatelstvem. Charakter tamějšího česko-německého soužití.
- 8) Zvláštnosti národnostního soužití na Moravě.
- 9) Staročeská a mladočeská strana – od společnosti tradičních honorací ke společnosti „plebejské“.
- 10) Realisté a vznik kritického češství.
- 11) Mladočeská strana: její vztah k Rakousku-Uhersku, k Německu, k českým Němcům, k antisemitismu.
- 12) Československá strana sociálnědemokratická a její vztah k národnostní otázce.
- 13) Společnost a národnostní otázka v období první světové války.

Studijní literatura	
Povinná:	
	SEIBT, F. <i>Německo a Češi. Dějiny jednoho sousedství uprostřed Evropy</i> . Praha: Academia, 1996. ISBN 80-

200-0577-3. Vybrané kapitoly.

KOŘALKA, J. *Češi v habsburské říši a v Evropě 1815-1914*. Praha: Argo, 1996. ISBN 80-7203-022-1. Vybrané kapitoly.

KŘEN, J. *Konfliktní společenství. Češi a Němci 1780-1918*. Praha: Academia, 1990. ISBN 80-200-0337-I. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

URBAN, O. *Česká společnost 1848-1918*. Praha: Svoboda, 1982. ISBN nemá. Vybrané kapitoly.

COHEN, G. B. *Němci v Praze 1861-1914*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0019-6. Vybrané kapitoly.

MUELLER, H., KRIEGER, K. F., VOLLRATH, H. *Dějiny Německa*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995. ISBN 80-7106-125-5. Vybrané kapitoly.

SOUKUPOVÁ, B. *Česká společnost před sto lety. Identita, stereotyp, mýtus*. Praha: Sofis, 2000. ISBN 80-902785-3-1. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Moderní česko-německé vztahy pohledem historických věd II. (1918–1939)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné studium odborné literatury				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je analyzovat východiska české většiny a českoněmecké menšiny v Československé republice, kde se Češi ocitli v postavení státotvorného národa a čeští Němci v pozici menšiny. Kurz podává výklad kontrastu kulturní a národněpolitické identity Čechů a českých Němců, krystalizace českoněmeckých postojů k novému státnímu útvaru. Tyto fenomény sleduje na pozadí měnícího se vztahu Československé republiky k „novému“ Rakousku a k Německé říši na bázi vysoké politiky i „zdola“ (pohledem elit i řadových příslušníků). Dále kurz analyzuje identitu češství a evropanství a jejich vzájemnou provázanost. V závěru se věnuje objektivním podmínkám i subjektivnímu myšlení a jednání (změněm identit) v tzv. druhé republice. Kurz je vybudován jako interdisciplinární (s jádrem v historii, etnologii, antropologii).

Témata:

- 1) Dopad první světové války na českou a česko-německou mentalitu.
- 2) Češi, Němci, Židé a vznik Československé republiky: nadšení, strach, rezignace i odpor.
- 3) Praha jako hlavní město nového státu.
- 4) Československá republika a její vztah k sousedním státům v poválečné Evropě.
- 5) Československá republika – pokrok oproti Rakousku-Uhersku? „Rakušanství“ Čechoslováků.
- 6) Dvacátá léta – zlatý věk republiky (normalizace etnického klimatu aneb od nepřátelství k sousedství).
- 7) Aktivismus českých Němců: předpoklady a důsledky.
- 8) Světová hospodářská krize, nástup Adolfa Hitlera k moci v sousedním Německu (1933).
- 9) Reflexe německých událostí v české a českoněmecké mentalitě.
- 10) Němečtí a rakouští uprchlíci v Československu: prubířský kámen československé demokracie.
- 11) Československo-německé vztahy v letech 1935-1937. Český (československý) optimismus a evropská realita.
- 12) Neklidný rok 1938.
- 13) Tzv. druhá republika: od demokracie k totalitarismu.

Studijní literatura					
----------------------------	--	--	--	--	--

Povinná:

SEIBT, F. *Německo a Češi. Dějiny jednoho sousedství uprostřed Evropy*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0577-3. Vybrané kapitoly.

MUELLER, H., KRIEGER, F., VOLLRATH, H. *Dějiny Německa*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995. ISBN 80-7106-125-5. Vybrané kapitoly.

GEBHART, J., KUKLÍK, J. *Druhá republika 1938-1939. Svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2004. ISBN 80-7185-626-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

JAWORSKI, R. *Na stráži německví nebo v postavení menšiny? Sudetoněmecký národnostní boj ve vztazích výmarské republiky a ČSR*. Praha: Pražská edice, 2004. ISBN 80-86239-09-8. Vybrané kapitoly.

KLIMEK, J., KUBŮ, E. *Československá zahraniční politika 1918-1938. Kapitoly z dějin mezinárodních vztahů*. Praha: Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 1995. ISBN 80-85241-88-9. Vybrané kapitoly.

OLIVOVÁ, V. *Dějiny první republiky*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-791-7. Vybrané kapitoly.

SOUKUPOVÁ, B. *Český sebevědomý sen a evropská realita*. Praha: Sofis, 2001. ISBN 80-902785-5-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Moderní česko-židovské vztahy pohledem historických věd (1780–1939)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné studium odborné literatury.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je podat kauzální výklad postavení (daného legislativou i postavení faktického) židovské menšiny v Rakousku, v Rakousku-Uhersku a v Československé republice (v první a v tzv. druhé), respektive diferencujícího se poměru většinové české i českoněmecké společnosti k židovským spoluobčanům. Dále kurz sleduje krystalizaci asimilantské i národněžidovské identity, hierarchizaci jejích komponentů v modernizující se, etnicky (národnostně) různorodé společnosti. Kurz je vybudován jako interdisciplinární (s jádrem v historii, etnologii, antropologii).

Témata:

- 1) Reformy Josefa II. ve vztahu k židovskému obyvatelstvu. Vztah většinové společnosti k Židům, stereotypy a mýty, první náběhy k česko-židovské asimilaci.
- 2) Rok 1848/1849. Židé a revoluce, evropské pogromy, Karel Havlíček Borovský a Židé.
- 3) Rok 1867 (dovršení emancipace Židů v rakouském státě). Odras legislativy v životě většinové a židovské společnosti.
- 4) Vznik moderního českého antisemitismu, jeho evropské zdroje. Český filosemitismus.
- 5) Od českožidovských snah ke vzniku českožidovského hnutí. Profil tzv. německých Židů.
- 6) Charakteristika českožidovského hnutí, základní kameny moderní českožidovské identity.
- 7) Zlatý věk „českého“ antisemitismu (1895-1897).
- 8) Vznik sionismu, jeho průnik do českých zemí, mentalita tzv. národních Židů.
- 9) Svár mezi asimilanty a sionisty.
- 10) První světová válka, vznik Československé republiky a Židé.
- 11) Židé ve zlatém věku Československé republiky. Soužití i izolace.
- 12) Českoslovenští Židé ve třicátých letech 20. století. Mezi většinovou demokracií a politickým extrémismem.
- 13) Židé v tzv. druhé republice. Rozpad jejich života, nové strategie soužití.

Studijní literatura

Povinná:

PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Vybrané kapitoly.
 SOUKUPOVÁ, B., ZAHRADNÍKOVÁ, M. *Židovská menšina v Československu ve dvacátých letech*. Praha: Židovské muzeum v Praze, 2003. ISBN 80-85608-72-3. Vybrané kapitoly.
 POJAR, M., SOUKUPOVÁ, B., ZAHRADNÍKOVÁ, M. *Židovská menšina za druhé republiky*. Praha: Židovské muzeum v Praze, 2007. ISBN 978-80-86889-52-8. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

Židé. Dějiny a kultura. Praha: Židovské muzeum v Praze. ISBN 80-85608-43-4. Vybrané kapitoly.
 POJAR, M., SOUKUPOVÁ, B., ZAHRADNÍKOVÁ, M. *Židovská menšina v Československu ve třicátých letech*. Praha: Židovské muzeum v Praze, 2004. ISBN 80-85608-94-4. Vybrané kapitoly.
 HOENSCH, J. K., BIMAN, S., LIPTÁK, L. *Emancipácia Židov – antisemitizmus – prenasledovanie v Nemecku, Rakúsku-Uhorsku, v českých zemiach a na Slovensku*. Bratislava: Veda, 1999. ISBN 80-224-0600-7. Vybrané kapitoly.
 KŘEŠŤAN, J., BLODIGOVÁ, A., BUBENÍK, J. *Židovské spolky v českých zemích v letech 1918-1948*. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-27-7. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Multietnická a multikulturní společnost Československé republiky (1918–1939)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžné četba odborné literatury				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem kurzu je podat kritickou analýzu mezietnických a mezikulturních vztahů v první a v tzv. druhé republice. Prvořadá pozornost je zaměřena na menšinu židovskou, německou, polskou, cikánskou (v dnešní terminologii romskou), maďarskou a na menšiny jihoslovenské. V závěru kurzu je analyzován rozpad soužití v období tzv. druhé republiky a na prahu protektorátu Čechy a Morava. Kurz je vybudován jako interdisciplinární (s jádrem v historii, etnologii, antropologii).

Témata:

- 1) Vznik Československé republiky: touha a skutečnost.
- 2) Charakteristika Slovenska a Podkarpatské Rusi. Národnostní a náboženská mapa.
- 3) Pogromy v letech 1918-1920. Příčiny, průběh, důsledky.
- 4) Česká krajní pravice a její vztah k menšinám.
- 5) Českoslovenští Němci a nový stát: od secese k vládní spoluúčasti.
- 6) Německá společnost a kultura v Československé republice.
- 7) Židé-asimilanti v Československé republice. Identita českožidovského hnutí.
- 8) Národní Židé v Československé republice. Identita sionistického hnutí.
- 9) Poláci v Československé republice: dějiny česko-polských vztahů a jejich pokračování v novém státu.
- 10) Cikáni: legislativně i fakticky deklasovaná menšina.
- 11) Dějiny česko-jihoslovenských kontaktů. Pracovní migrace z Balkánu v Československu.
- 12) Tzv. druhá republika: od demokracie k nacionálnímu egoismu, od multietnicity k národnostní homogenitě.
- 13) První republika z českého, českoněmeckého a sudetoněmeckého pohledu. Příčiny rozpadu československé demokracie.

Studijní literatura

Povinná:

KÁRNÍK, Z. *České země v éře První republiky (1918-1938)*. Díl první, druhý, třetí. Praha: Libri, 2000, 2002, 2003. ISBN 80-7277-027-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ZOUFALÁ, M., HOLÝ, J. eds. *Rozpad židovského života. 167 dní druhé republiky*. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2597-5. Vybrané kapitoly.

MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J. *Sociální pozice národnostních menšin v českých zemích 1918-1938*.

Opava: Slezský ústav Slezského zemského muzea, 1999. ISBN 80-86224-11-2. Vybrané kapitoly.

Kolektiv autorů. *Konfliktní společenství, katastrofa, uvolnění. Náčrt výkladu česko-německých dějin od 19. století*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1996. ISBN 80-85864-22-3. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	„Český“ antisemitismus – komparativní pohled (1848–1989)				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	průběžná četba odborné literatury				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz analyzuje zdroje, zrod, vývoj a významy moderních forem protizidovské nenávisti v českých zemích. Český a českoněmecký nacionalismus (a tedy i antisemitismus) chápe jako součást nacionalismu středoevropského a evropského. Paralelně se snaží o postižení národních, stranických apod. zvláštností tohoto mezinárodního fenoménu v českých zemích, na Slovensku, v Československu. Kurz je vybudován jako interdisciplinární (s jádrem v historii, etnologii, antropologii).</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Co je antisemitismus, jeho definice. Historické zdroje moderního antisemitismu (od starověku po moderní éru). 2) Vznik antisemitismu, fáze německého antisemitismu, jeho průnik do českých zemí. 3) První moderní česká antisemitská práce. Antisemitismus jako politicko-stranický nástroj. 4) Radikální mladočeské, národněsociální a křesťanskosociální hnutí: nejvýznamnější antisemitské instituce v českých zemích. 5) Kultovní antisemitská díla a jejich autoři. 6) Sociálnědemokratické hnutí a antisemitismus. 7) Tzv. hilsneriáda: česká dreyfusiáda. 8) Zvláštnosti středoevropského antisemitismu. 9) První světová válka, rozpad monarchií, vznik národních států a antisemitismus. 10) Antisemitismus v Československu ve dvacátých letech. Zdroje, inspirace, projevy, zvláštnosti. 11) Antisemitismus v Československu ve třicátých letech. Rasový antisemitismus třetí říše jako vzor? 12) Antisemitismus v období tzv. druhé republiky a protektorátu Čechy a Morava. Vývoj rasové legislativy. 13) Antisemitismus v poválečném Československu. Antisemitismus jako nová forma antisemitismu. 				

Studijní literatura	<p>Povinná: PĚKNÝ, T. <i>Historie Židů v Čechách a na Moravě</i>. Praha: Sefer, 2001. ISBN 80-85924-33-1. Vybrané kapitoly.</p>				
----------------------------	--	--	--	--	--

VRZGULOVÁ, M., KUBÁTOVÁ, H. a kolektiv. *Podoby antisemitismu v Čechách a na Slovensku ve 20. a 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3461-6. Vybrané kapitoly.

HOENSCH, J. K., BIMAN, S., LIPTÁK, Ľ. *Emancipácia Židov – antisemitizmus – prenasledovanie v Nemecku, v českých zemiach a na Slovensku*. Bratislava: Veda, 1999. ISBN 80-224-0600-7. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

KOVTUN, J. *Tajuplná vražda. Případ Leopolda Hilsnera*. Praha: Sefer, 1994. ISBN 80-900895-9-3. Vybrané kapitoly.

PASÁK, T. *Český fašismus 1922-1945 a kolaborace 1939-1945*. Praha: Práh, 1999. ISBN 80-7252-017-2. Vybrané kapitoly.

SOUKUPOVÁ, B. *Židé v českých zemích po šoa. Identita poraněné paměti*. Bratislava: Marenčin PT, 2016. ISBN 978-80-8114-842-2. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny každodennosti I.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	aktivní účast prezentace vybraného tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Problematika dějin každodennosti je prezentována jako interdisciplinární obor přinášející formou sond a exkurzů vhled do sociálního prostředí venkova a kláštera ve středověku. Výklad je doplněn ukázkami písemných, hmotných a ikonografických pramenů.

Témata:

- 1) Úvod do problematiky dějin každodennosti: vymezení pojmu, možnosti a meze výzkumu, metody, současný stav bádání.
- 2) Podmínky každodenního života ve středověku I.: obyvatelstvo, sídelní prostor a horizont, pojem času.
- 3) Podmínky každodenního života ve středověku II.: klima a antropologické životní podmínky, "kultura" středověku.
- 4) Rodina: dům a příbuzenstvo, manželství, láska a sexualita, děti.
- 5) Život na venkově I.: systém středověkých panství, jejich funkce a organizace jako hospodářské jednotky.
- 6) Život na venkově II.: topografie vesnice, venkovský dům, lán, ves, fara a trh.
- 7) Život na venkově III.: práce na poli, ženská práce, výkony a výnosy, den sváteční.
- 8) Život na venkově IV.: rozbor pramenů a ústní prezentace.
- 9) Klášter a mnišský život I.: instituce a funkce kláštera.
- 10) Klášter a mnišský život II.: klášterní společenství a klášterní život, askeze, denní režim.
- 11) Klášter a mnišský život III.: rozbor pramenů a ústní prezentace.
- 12) Exkurze do archeoparku.
- 13) Závěrečný esej.

Studijní literatura	
Povinná: PETRÁŇ, J. a kolektiv. <i>Dějiny hmotné kultury I/1-2</i> . Praha: SPN, 1985. ISBN 14-417-85. Vybrané kapitoly.	

GUREVIČ, A. *Kategorie středověké kultury*. Praha: Mladá fronta, 1978. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.
LE GOFF, J. *Středověký člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-274-8. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

SMETÁNKA, Z. *Legenda o Ostojovi*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-661-3.

LAWRENCE, H. C. *Dějiny středověkého mnišství*. Praha: Vyšehrad, 2001. ISBN 80-85959-88-7.

CHARVÁTOVÁ, K. *Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142-1420*. Sv. 1-3. Praha: Karolinum 1998–2009. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

5 hodin soustředění

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1055>

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny každodennosti II.				
Typ předmětu	povinně volitelný předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	aktivní účast, prezentace vybraného tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Problematika dějin každodennosti je prezentována jako interdisciplinární obor přinášející formou sond a exkurzů vhled do sociálního prostředí šlechtického dvora a města ve středověku. Pozornost je rovněž věnována problematice cestování a mentalit. Výklad je doplněn ukázkami písemných, hmotných a ikonografických pramenů.

Témata:

- 1) Rytířství a život na dvoře I.: středověký hrad, znaky dvorské kultury.
- 2) Rytířství a život na dvoře II.: rytířské slavnosti a turnaje, den všední.
- 3) Rytířství a život na dvoře III.: rozbor pramenů.
- 4) Rytířství a život na dvoře IV.: ústní prezentace.
- 5) Život ve městě I.: pojem město, počátky středověkého města.
- 6) Život ve městě II.: svobody, privilegia a jejich meze, topografie města.
- 7) Život ve městě III.: velikost měst, dům a jeho obyvatelé.
- 8) Život ve městě IV.: rozbor pramenů.
- 9) Život ve městě V.: ústní prezentace.
- 10) Cesty a cestování.
- 11) Mentality ve středověku a jejich proměna v raném novověku: vnímání času a prostoru (práce s mapou), renesanční přístup ke světu.
- 12) Cestování a mentality: ústní prezentace.
- 13) Závěrečný esej.

Studijní literatura

Povinná:

PETRÁŇ, J. a kolektiv. *Dějiny hmotné kultury I/1-2*. Praha: SPN, 1985. ISBN 14-417-85. Vybrané kapitoly.
 GUREVIČ, A. *Kategorie středověké kultury*. Praha: Mladá fronta, 1978. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.
 LE GOFF, J. *Středověký člověk a jeho svět*. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-274-8. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

MACEK, J. *Česká středověká šlechta*. Praha: Argo, 1997. ISBN 80-7203-045-0.

PIRENNE, H. *Středověká města*. Praha: Historický klub, 1928. ISBN nepřiděleno.

HOFFMANN, F. *Středověké město v Čechách a na Moravě*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-543-2. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Geertz: Interpretace kultur			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů
				3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Hedvika Novotná			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurs se zaměřuje na jeden z významných a vlivných směrů sociokulturní antropologie druhé poloviny 20. století, interpretativní resp. symbolickou antropologii. Výkladová linie bude kriticky sledovat (1) zasazení tzv. interpretativního obratu v sociokulturní antropologii do kontextu dobových oborových diskuzí, (2) představení jeho aplikací ve vybraných výzkumech symbolické antropologie, (3) interpretativní obrat jako jedno z východisek dalších oborových obrátů a inspirační teoretický rámec přesahující do dalších sociálněvědních i humanitních disciplín. Prostřednictvím studia vybraných esejů z publikace *Interpretace kultur* Clifforda Geertze a jejich komparace s dalšími texty si studující osvojí povahu interpretativních přístupů v sociálních a humanitních vědách.

Předmět je určen pouze pro distanční formu studia.

Atestace probíhá formou písemné práce, která sestává z (1) zařazení autora a díla do oborového kontextu, (2) zpracování vybraných šesti esejů z předmětného díla formou rématických abstraktů, (3) kontextualizace vlivu předmětného směru prostřednictvím abstraktu odborného textu, který vychází z interpretativní/symbolické antropologie.

Studijní literatura

Povinná:

GEERTZ, C. *Interpretace kultur: vybrané eseje*. Praha: SLON, 2000. ISBN 80-85850-89-3.

Doporučená:

SOUKUP, V. *Přehled antropologických teorií kultury*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-929-1.

DOUGLAS, M. *Čistota a nebezpečí: analýza konceptu znečištění a tabu*. Praha: Malvern, 2014. ISBN 978-80-87580-91-2.

HOLÝ, L. *Malý český člověk a skvělý český národ*. Praha: SLON, 2010. ISBN 978-80-7419-018-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1064		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Berger, Luckmann: Sociální konstrukce reality			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů
				3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kniha Sociální konstrukce reality autorů P. Bergera a T. Luckmanna se řadí mezi tituly klasické sociologické literatury 20. století. Jedná se o dílo, ve kterém se autoři pokusili o syntézu nejinspirativnějších zdrojů klasických sociologických teorií, ve kterém nabízejí řešení subjekt-objektového dualismu a přináší odpovědi na základní sociologické otázky ve výkladovém modelu sociologie vědění, čímž také završují snahu o vybudování tohoto sociologického směru.

Předmět je určen pouze pro distanční formu studia.

Atestace probíhá formou písemného referátu v rozsahu max. 10 normostran (1 NS = 1800 znaků včetně mezer), přičemž má jít o ucelený výklad hlavních tezí autorů. Nemusí být přitom nutně postupováno podle kapitol.

Studijní literatura

Povinná:

BERGER, P., LUCKMANN, T. *Sociální konstrukce reality*. Brno: CDK, 1999. ISBN 8085959461.

Doporučená:

HUBÍK, S. *Sociologie vědění: Základní koncepce a paradigmata*. Praha: SLON, 1999. ISBN 80-85850-58-3
Vybrané kapitoly.

KAISEROVÁ, I. Sociální konstruktivismus Petera Bergera a Thomase Luckmanna (v zrcadle české sociologie). In ŠUBRT, J. *Soudobá sociologie. II*. Praha: Karolinum, 2008, s. 102-119. ISBN 9788024614137.

MARADA, R. Bergerův a Luckmannův existenciální humanismus. In BERGER, P. LUCKMANN, T. *Sociální konstrukce reality*. Brno, CDK, 1999. s. 202-214. ISBN 8085959461.

NOVOTNÝ, L. Sociální a komunikativní konstrukce reality – vzpomínka na Thomase Luckmanna. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*, 2016, 52(4), s. 581-590. ISSN 0038-0288.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1065		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Kuhn: Struktura vědeckých revolucí			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kniha staví provokativním způsobem problémy filosofie a historie vědy. Přináší nové pohledy, ale také terminologii.

Předmět je určen pouze pro distanční formu studia.

Atestace probíhá formou písemného referátu, který by měl rozpoznat polemický kontext tohoto dnes již klasického textu. Měl by také předvést autorovu argumentaci a správně vyložit všechny klíčové pojmy.

Povinná:

KUHN, T. S. *Struktura vědeckých revolucí*. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-54-2.

Doporučená:

FULLER, S. *Thomas Kuhn: A Philosophical History for Our Times*. Chicago: University of Chicago Press, 2000. ISBN 0-226-26894-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění	hodin
---------------------------------	----------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--	--	--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

<http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1066>

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Descartes: Vášně duše			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů 3
Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Richard Zika, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>V první části semináře se studující seznámí s bezprostředním kontextem Descartova spisu Vášně duše: s autorovou myšlenkou metody, jeho fyzikou, první filosofii a projektem vlády nad vlastní přirozeností. Ve druhé části se věnují základním myšlenkám spisu: učení o původu afektů, jejich klasifikaci a koncepci rozumného přístupu k lidské afektivitě jako takové.</p> <p>Předmět je určen pouze pro distanční formu studia. Atestace probíhá formou písemného referátu v rozsahu 6-10 normostran.</p>			
Studijní literatura	<p>Povinná: DESCARTES, R. <i>Vášně duše</i>. Praha: Mladá fronta 2002. ISBN 80-204-0963-7.</p> <p>Doporučená: ZIKA, R. Správnost lidské společnosti v kontextu Descartovy metody. <i>Teorie vědy/Theory of Science</i>. 2008, 17/30 (3-4), s. 149-159. ISSN 1210-0250. ZIKA, R. <i>René Descartes. Metafyzika lidského dobra</i>. Praha: FF UK, 2010. ISBN 978-80-7308-307-6.</p>			
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění			hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím				

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1067

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Favier: Zlato a koření			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů 3
Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Kniha Jeana Faviera studentům názorně osvětluje problematiku dálkového obchodu v kontextu středověké Evropy. Srozumitelně a názorně přibližuje problematiku komunikace, vedení účetních knih, peněžních transakcí, úvěru; vysvětluje podstatu lichvy, rozdíl v mentalitě obchodníka a šlechtice, vztah mezi ziskem a spásou, co se ve středověku rozumělo pod pojmem dobrá vláda.</p> <p>Předmět je určen pouze pro distanční formu studia. Atestace probíhá formou písemného referátu, který shrnuje podstatné výkladové linie knihy. Referát musí mít podobu a úroveň akademického textu.</p>			
Studijní literatura	<p>Povinná: FAVIER, J. <i>Zlato a koření. Zrod obchodníka ve středověku</i>. Praha 2006. ISBN 80-86955-39-7.</p> <p>Doporučená: GUREVIČ, A. J. Středověký kupec 11.-15. století, in: LE GOFF, J. (ed.) <i>Středověký člověk a jeho svět</i>. Praha 2003. ISBN 80-7021-682-4. LE GOFF, J. <i>Peníze a život. Ekonomika a zbožnost ve středověku</i>. Praha 2005. ISBN 80-7203-657-2.</p>			
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění			hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím				

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1068

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář kontrolované četby – Iggers: Dějepisectví ve 20. století			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1	
Rozsah studijního předmětu	0/3 [HS]	hod.	3	kreditů 3
Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	účast na soustředění			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Kniha Georga Iggerse studentům přehledně nastiňuje vývoj dějepisectví od jejího ustavení jako profesionální vědecké disciplíny v 19. století až po současnou, postmoderními vlivy zasaženou historiografii. Ukazuje proměnu dějezpytného přístupu, metod a perspektiv a nesamozřejmost určitého způsobu uchopování dějin.</p> <p>Předmět je určen pouze pro distanční formu studia. Atestace probíhá formou písemného referátu, který shrnuje podstatné výkladové linie knihy. Referát musí mít podobu a úroveň akademického textu.</p>			
Studijní literatura	<p>Povinná: IGGERS, G. <i>Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivy k postmoderní výzvě</i>. Praha 2002. ISBN 80-7106-504-8.</p> <p>Doporučená: BURKE, P. <i>Francouzská revoluce v dějepisectví</i>. Praha 2004. ISBN 80-7106-719-9. HORSKÝ, J. <i>Dějepisectví mezi vědou a vyprávěním. Úvahy o povaze, postupech a mezích historické vědy</i>. Praha 2009. ISBN 978-80-257-0124-9.</p>			
Informace ke kombinované nebo distanční formě				
Rozsah konzultací (soustředění)	3 hodiny soustředění			hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím				

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek
http://moodle.fhs.cuni.cz/course/view.php?id=1069

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Nácvik anglického překladu				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1-2
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	docházka aktivní účast na hodinách samostatný překlad a redigování textů				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>Tento úvod do překládání pro studenty, kteří pracují na svém bakalářském překladu, upozorňuje na překladatelská úskalí, jež se notoricky objevují, a snaží se vytříbit základní překladatelské návyky zejména pro překlad z angličtiny do češtiny. Cílem kursu je využívat odlišností, jež se ukazují při setkávání dvou jazyků, k prohlubování jazykové vnímavosti a pěstování jazykové kultury.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Překládání (sdělování významů přes jazykové a kulturní bariéry, jazyk jako nástroj humanitní vzdělanosti). 2) Základy (práce s textem, časový rozvrh, uspořádání textu: rejstříky, poznámky pod čarou; práce se slovníkem, druhy slovníků, sekundární literatura). 3) Fáze překladu (koncepte překladu, vliv výchozího jazyka, cílový čtenář, doslovnost vs. ekvivalence, překlad vs. tlumočení). 4) Lexikální rovina překladu (kontext, implikace, ambivalence, alternativy, idiomy, figury). 5) Převádění reálií (jména, míry, dialekty, přechylování, kulturní aluze, neologismy). 6) Syntaktická rovina překladu (srovnání české věty s anglickou, vyjadřování jmenné vs. slovesné, časová souslednost ve větším celku, souvětí, syntagmata, gramatická soudržnost). 7) Modalita (co všechno je modus a jeho funkce, srovnání české modalit s anglickou). 8) Aktuální členění věty (slovosled v češtině versus anglická určenost, pasiva, vytýkáci vazby). 9) Reference (deiktické prvky v překladu, Jakobson: co jazyky nemohou neříci). 10) Interpunkce v překladu (významotvorná funkce interpunkce, srovnání české a anglické interpunkce). 11) Soudržnost textu (vnitřní odkazy, významová interference, posuny, adaptace, odkazy v kontextech cílového jazyka). 12) Stylistická rovina překladu (stylistická ekvivalence, přejímky, volba synonym, kompenzace a stylizace konečné verze, autorův rukopis a jeho adekvátní převod). 13) Základy redakční práce. 				
Studijní literatura					

Povinná:

KNITTLOVÁ, D. a kol. *Překlad a překládání*. Olomouc: FF UP, 2010. ISBN 978-80-244-2428-6.

KUFNEROVÁ, Z. a kol. *Překládání a čeština*. Praha: H + H, 2003. ISBN 80-85787-14-8.

Doporučená:

KRIJTOVÁ, O. *Pozvání k překladatelské praxi: kapitoly o překládání beletrie*. Praha: FFUK, 1996.

KNITTLOVÁ, D. *K teorii i praxi překládu*. Olomouc: FF UP, 2003. ISBN 80-244-0143-6.

PRAVDOVÁ, M., SVOBODOVÁ, I. *Akademická příručka českého jazyka*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2327-8.

ŠAUR, V. *Pravidla českého pravopisu s výkladem mluvnice*. Praha, 2004. ISBN 80-7181-133-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	AJ – Intermediate			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-2	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka test v polovině semestru včasné odevzdání domácích zadání			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Irma Hvorecká, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurs pro středně pokročilé studenty, který celkově prohlubuje jazykovou kompetenci v angličtině. Cílem kursu je upevňovat již získané gramatické návyky a tematicky rozvíjet slovní zásobu z nejrůznějších oblastí. Důraz je kladen především na přesnost vyjadřování, rozvíjení schopnosti rozumět slyšenému textu i na postupné osvojování celkové gramatické struktury angličtiny. Student má možnost se zapsat do kurzu opakovaně během studia, protože obsah kurzu se mění.

Témata:

- 1) Reading: A literary extract- skim reading; scanning. Expressions in context. Speaking: Stimulus-based discussion.
- 2) Grammar: Present tense forms. Writing: Choosing the right tense. Speaking: Telling a story – stimulus-based discussion.
- 3) Listening: Top-down listening skills. Speaking: Descriptions, uses of phrasal verbs
- 4) Writing: using factual information. Short story: sequencing of tenses. Reading: a short story, ordering paragraphs.
- 5) Grammar: Narrative tenses. Reading: words and meanings; questions, multiple choice. Speaking: Giving an account.
- 6) Grammar: Text linking elements. Speaking: compound sentences, fluency of oral performance.
- 7) Integrated practice.
- 8) Grammar: reported speech - forms and use. Listening: Dialogues. Speaking: Stimulus-based discussion, negotiating.
- 9) Writing: Formal expressions in context, prepositional phrases. Writing a report.
- 10) Grammar: Compound and complex sentences. Conjunctions.
- 11) Listening: Idioms in context; word stress. Listening to narratives. Reading: Phrasal verbs in context.
- 12) Listening: Taking notes; ordering information. Writing a CV, covering letter. Speaking: Stimulus based discussion, presenting/justifying opinions.
- 13) Integrated practice.

Studijní literatura	
<p>Povinná: GUDE, K., WILDMAN, J. <i>Matrix Intermediate: Student's Book</i>. Oxford: OUP, 2006. ISBN 0194369668. GUDE, K., WILDMAN, J. <i>Matrix Intermediate: Work book</i>. Oxford: OUP, 2006. ISBN 0194369811. GUDE, K., WILDMAN, J. <i>Matrix Intermediate: Class CD</i>. Oxford: OUP, 2006. ISBN 0194385116.</p> <p>Doporučená: MURPHY, R. <i>English Grammar in Use: A Self-Study reference and practice Book for Intermediate Students of English. 3rd edition</i>. Oxford: CUP, 2004. ISBN 978-0-521-18906-4. THOMSON, A. J. <i>A Practical English Grammar: Exercises</i>. Oxford: OUP, 2007. ISBN 0194313433. HAMER, J. <i>More than Words: Vocabulary for Upper Intermediate to Advanced Students</i>. London: Longman Group UK Limited, 1997. ISBN 0582092027.</p>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	AJ – Upper-Intermediate			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-2	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písmenná			
Další požadavky na studenta	docházka průběžná domácí příprava aktivita v hodinách vypracování dílčích kratších písemných prací			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Tento kurs pro středně pokročilé studenty celkově prohlubuje jazykovou kompetenci v angličtině. Jeho cílem je systematicky konsolidovat gramatické návyky, tematicky rozšiřovat slovní zásobu z nejrůznějších oblastí a rozvíjet jazykové vědomí. Důraz je kladen především na přesnost mluveného i písemného vyjadřování i na schopnost rozumět slyšenému projevu. Osou kurzu je učebnice (viz povinná literatura), doplňovaná dalšími studijními materiály, které postupně rozvíjejí i dovednost pracovat s náročnými odbornými texty.

Témata:

- 1) (1 Unit x) Topic Reading and Listening.
- 2) Vocabulary Work, Speaking.
- 3) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 4) Writing (Linking Devices).
- 5) (2 Unit x+1) Topic Reading and Listening.
- 6) Vocabulary Work, Speaking.
- 7) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 8) Writing (Word Order and Compound Sentences 1).
- 9) (3 Unit x+2) Reading and Listening.
- 10) Vocabulary Work, Speaking.
- 11) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 12) Writing (Compound Sentences 2).
- 13) Revision and Final Test.

Studijní literatura

Povinná:

CAPEL, A., SHARP, W. *Objective First Certificate* (Student's book). Cambridge: Cambridge University Press,

2008. ISBN 0-521-62576-9.

CAPEL, A., SHARP, W. *Objective First Certificate (Workbook)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. ISBN 0-521-62574-2.

Doporučená:

HORNBY, A. S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: Oxford University Press, 2000. ISBN 0194315649.

TRYML, S., GOTTHEINEROVÁ, T. *Moderní učebnice angličtiny*. Praha: NS Svoboda 2006. ISBN 80-205-1037-0.

TURTON, N. D., HEATON, J., B. *Longman Dictionary of Common Errors (New Edition)*. Longman, 2011. ISBN 978-0582237520.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	AJ – Advanced			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka průběžná příprava na jednotlivé semináře průběžné plnění dílčích úkolů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurs pro pokročilé studenty zaměřený na všestranné rozvíjení jazykové kompetence, zejména na rozšiřování slovní zásoby a upevnění správných komunikačních a gramatických návyků. Kurs vyžaduje soustavnou práci v průběhu semestru, samostatnou a pravidelnou přípravu i aktivní zapojení při hodinách na základě domácí přípravy. Osou kurzu je učebnice (viz povinná literatura), která je průběžně rozšiřována o další studijní materiály podle nastalé potřeby studentů. Zvláštní pozornost je věnována akademické angličtině. Kurs je koncipován cyklicky, aby se mohli na začátku semestru připojit i noví studenti.

Témata:

- 1) (1) Reading and Listening.
- 2) Vocabulary Work, Speaking.
- 3) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 4) Writing, Topic Review.
- 5) (2) Reading and Listening.
- 6) Vocabulary Work, Speaking.
- 7) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 8) Writing (1), Topic Review.
- 9) (3) Reading and Listening.
- 10) Vocabulary Work, Speaking.
- 11) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 12) Writing, Topic Review.
- 13) Revision and Final Test.

Studijní literatura

Povinná:

JONES, L. *New Cambridge Advanced English*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 0-

521.62939-X.

SWAN, M. *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press, 2005. ISBN 0194420981.

Doporučená:

HORNBY, A. S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: Oxford University Press, 2000. ISBN 0194315649.

ŠTĚPÁNEK, L., HAAFF, J. de. *Academic English. Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3577-1.

TRYML, S., GOTTHEINEROVÁ, T. *Moderní učebnice angličtiny*. Praha, 2006. ISBN 80-205-1037-0.

TURTON, N. D., HEATON, J. B. *Longman Dictionary of Common Errors (New Edition)*. Longman, 2011. ISBN 0-582-23752-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	AJ – Pre-Proficiency			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka průběžná práce během semestru			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Lily Císařovská			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Tento kurs pro pokročilé studenty, zaměřený zejména na problémové oblasti a rozšiřování slovní zásoby, rozvíjí všechny základní jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení i psaní). Dosavadní orientaci v angličtině poskytuje systematickou jazykovou reflexi, a tím prohlubuje schopnost vyjadřovat se i rozumět s větší přesností. Zvláštní pozornost je věnována akademické angličtině s cílem co nejvíce angličtinu "vyčistit" od notoricky se opakujících chybných návyků. Dynamická interaktivní výuka při hodinách je doplňována systematickou domácí přípravou a prací s náročnějšími akademickými texty. Osou kurzu je učebnice (viz Povinná literatura), nicméně syllabus se průběžně zaměřuje na problémové oblasti, které se při práci odkrývají.

Témata:

- 1) (1 Unit x) Reading and Listening.
- 2) Vocabulary Work, Speaking.
- 3) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 4) Writing (Register, Essay Structure, Paragraphing).
- 5) (2 Unit x+1) Reading and Listening.
- 6) Vocabulary Work, Speaking.
- 7) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 8) Writing (Compound Sentences, Linking).
- 9) (3 Unit x+2) Reading and Listening.
- 10) Vocabulary Work, Speaking.
- 11) Language Focus (Grammar, Problem Areas).
- 12) Writing (Summary).
- 13) Revision and Final Test.

Studijní literatura

Povinná:

SOARS, L., SOARS, J. *New Headway Advanced. Student's Book*. Oxford: Oxford University Press, 2008.

ISBN 0-19-436930-7.

SOARS, L., SOARS, J., FALLA, T. *New Headway Advanced. Workbook*. Oxford: Oxford University Press, 2008. ISBN 978-0-19-436930-9.

SWAN, M. *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press, 2008.

Doporučená:

HORNBY, A. S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: Oxford University Press, 2015.

ŠTĚPÁNEK, L., HAAFF, J. de. *Academic English. Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3577-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Listening Skills			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Irma Hvorecká, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

The course is intended for intermediate students who have studied English previously but who need further practice in English pronunciation, listening and understanding. The materials used will include natural-sound recordings and task-based listening activities which will help students to practice their top-down and bottom-up listening skills.

Témata:

I. Letters and Sounds

- 1) Introducing letters and sounds. Sound classification. Typical listening and pronunciation problems of Czech students studying English. Minimal sound pair [æ]-[e].
- 2) Short and long vowels. Minimal sound pairs [ɑ:]-[ʌ], [ɔ:]-[ɒ], [æ]-[ɜ:].
- 3) Schwa [ə]. Its role, influence and importance in English.
- 4) Consonants. Minimal sound pairs [v]-[w], [n]-[ŋ]. Consonants at the end of words [p]-[b], [t]-[d], [s]-[z].
- 5) Diphthongs. [eə], [ɪə], [ʊə], [oʊ].

II. Syllables, Words and Sentences

- 6) Introducing syllables. Consonants at the start of syllables.
- 7) Consonants at the end of syllables. Pronouns and contracted forms.
- 8) Verb to be, auxiliary verbs, pronouncing short words (a, of, or).
- 9) Joining words. Word boundaries. Linking sounds.

III. Conversation

- 10) Understanding conversation. Grouping words. Rhythm. Tones.
- 11) Introduction to emphatic stress. Tones in new and old information.
- 12) Asking and checking tones. Continuing and finishing tones.
- 13) Agreeing and disagreeing tones. High tones.

Studijní literatura				
----------------------------	--	--	--	--

Povinná:

HITCHINS, L., GORDON, D. *Tactics for Listening. Student's Book*. Oxford: OUP, 2004. ISBN 978-0-19-438451-3.

BAKER, A. *An Intermediate Pronunciation Course*. 3rd ed. Oxford: CUP, 2006. ISBN 978 0 521 60673 8.

HANCOCK, M. *English Pronunciation in Use Intermediate*. Oxford: CUP, 2003. ISBN 978-0-521-18514.

Doporučená:

Interesting Things for ESL Students [online]. 1997-2018 by Charles Kelly and Lawrence Kelly. Dostupné z: <http://www.manythings.org/>

ESL Cyber Listening Lab [online]. 1998-2017 by Randall Davis. Dostupné z: <http://www.esl-lab.com/>

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Němčina pro začátečníky			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Veronika Körner-Beneš			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz na úrovni A1 podle Evropského referenčního rámce.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Im Café. 2) Vorstellen. 3) Im Sprachkurs. 4) Im Sprachkurs. 5) Städte-Länder-Sprachen. 6) Städte-Länder-Sprachen. 7) Menschen und Häuser. 8) Menschen und Häuser. 9) Termine. 10) Termine. 11) Verabredungen. 12) Orientierung. 13) Orientierung. 			
Studijní literatura	<p>Povinná: JANÍKOVÁ, V., FUNK, H. <i>Studio d A1</i>. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-07238-440-6.</p> <p>Doporučená: VOLTROVÁ, M. <i>Přehledná německá gramatika</i>, Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-873-8. SIEBENSCHIN, H. <i>Velký německo-český slovník</i>, Praha: Leda. ISBN 80-7335-012-2.</p>			

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Němčina pro mírně pokročilé			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Veronika Körner-Beneš			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz na úrovni A2 podle Evropského referenčního rámce.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sprachen und Biografien. 2) Sprachen und Biografien. 3) Familienalbum. 4) Familienalbum. 5) Reisen und Mobilität. 6) Reisen und Mobilität. 7) Freizeit. 8) Freizeit. 9) Medien. 10) Medien. 11) Ausgehen. 12) Ausgehen. 13) Kultur. 			
Studijní literatura	<p>Povinná: FUNK, H., KUN, CH., DEMME S. <i>Studio d A2</i>. Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-882-0.</p> <p>Doporučená: VOLTROVÁ, M. <i>Přehledná německá gramatika</i>, Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-873-8. SIEBENSCHIN, H. <i>Velký německo-český slovník</i>. Praha: Leda, 2006. ISBN 80-7335-012-2.</p>			

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Francouzština pro začátečníky			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka příprava z hodiny na hodinu psaní průběžných testů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je osvojit si základní jazykové dovednosti ve francouzském jazyce (mluvení, čtení, psaní a poslech). Po absolvování kurzu by měl být student schopný základní komunikace a porozumění ve francouzštině.

Témata:

- 1) Základy francouzské výslovnosti.
- 2) Osobní zájmena. Časování pravidelných sloves 1. a 2. třídy.
- 3) Tvoření záporu: *ne... pas*. Konverzace: *se présenter*.
- 4) Základní číslovky. Časování sloves *être* a *avoir*.
- 5) Přivlastňovací zájmena. Přídavná jména v mužském a ženském rodě.
- 6) Slovesa *aller* a *faire*. Konverzace: *Exprimer ses goûts*.
- 7) Vyjádření blízké budoucnosti.
- 8) Určitý a neurčitý člen. Množné číslo.
- 9) Konverzace: *Prendre et fixer un rendez-vous*.
- 10) Předložky. Tvoření tázacích vět s *est-ce que*.
- 11) Minulý čas složený (*le passé composé*). Konverzace: *Parler d'actions passées*.
- 12) Určování času (hodiny, měsíce v roce). Dělivý člen.
- 13) Konverzace: *Exprimer son point de vue*.

Studijní literatura

Povinná:

MÉRIEUX, R. LOISEAU, Y. *Latitudes 1*. Paris: Didier, 2011. ISBN 978-2-278-06249-2.
 TAIŠLOVÁ, J. *Mluvnice francouzštiny*. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-7335-004-1.

Doporučená:

PRAVDA, M., PRAVDOVÁ, M. *Francouzština pro samouky*, Praha: Leda, 1995. ISBN 80-85927-07-1.

SENJUKOVÁ, V., SLABOCHOVÁ, D. *Testez votre français*, Praha: EWA Edition. ISBN 80-85764-09-1.

TRUSCOTT, S., MITCHELL, M., TAUZIN, B. *Le français à grande vitesse: cours intensif pour débutants*. Vanves: Hachette, 1994. ISBN 978-2-01-020322-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Francouzština pro mírně pokročilé			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka příprava z hodiny na hodinu psaní průběžných testů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Felix Borecký, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz je určen studentům, kteří si chtějí prohloubit znalost francouzského jazyka. V jeho průběhu budou rozvíjeny všechny jazykové kompetence (gramatika, konverzace, psaní, překlad). Kurz má za cíl studenty dovést k úrovni A2 podle evropského referenčního rámce.

Témata:

- 1) Rozkazovací způsob. Konverzace: *Demander et indiquer une direction.*
- 2) Řadové číslovky. Záporné vazby *ne... plus, ne... jamais.*
- 3) Zájmenná příslovce *en* a *y*.
- 4) Ukazovací zájmena. Konverzace: *Décrire un lieu.*
- 5) Neurčitá zájmena. Imperfektum (*l'imparfait*).
- 6) Spojovací výrazy (*liens logiques*): *d'abord, ainsi, en effet, ensuite, néanmoins* ad.
- 7) Podmiňovací způsob (*conditionnel*). Vyjádření skutečnosti a možnosti.
- 8) Popis a srovnání osob.
- 9) Jednoduchý budoucí čas (*futur simple*). Konverzace: *Parler de l'avenir.*
- 10) Předminulý čas (*plus-que-parfait*). Konverzace: *Raconter une histoire.*
- 11) Spojovací způsob (*subjonctif*). Vyjádření přání.
- 12) Překlad vybraného textu.
- 13) Prezentace vybraného odborného problému ve francouzštině.

Studijní literatura

Povinná:

MÉRIEUX, R., LOISEAU, Y. *Latitudes 1*. Paris: Didier, 2011. ISBN 978-2-278-06249-2.
TAIŠLOVÁ, J. *Mluvnice francouzštiny*. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-7335-004-1.

Doporučená:

PRAVDA, M., PRAVDOVÁ, M. *Francouzština pro samouky*. Praha: Leda, 1995. ISBN 80-85927-07-1.
 SENJUKOVÁ, V., SLABOCHOVÁ, D. *Testez votre français*. Praha: EWA Edition, 1995. ISBN 80-85764-09-1.
 TRUSCOTT, S., MITCHELL, M. TAUZIN, B., *Le français à grande vitesse: cours intensif pour débutants*. Vanves: Hachette, 1994. ISBN 978-2-01-020322-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Čínština pro začátečníky			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/4	hod.	52	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Veronika Teryngerová		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Jedná se o plně začátečnický kurs. Náplní tohoto kursu bude uvedení do výslovnosti čínštiny, její nácvi na konverzačních obrazech a základy systému písma. Po zvládnutí těchto základů se začne probírat učebnice se slovní zásobou z běžných okruhů a základní gramatikou čínštiny. Kurs probíhá 2x týdně.

Témata:

- 1) Úvod do fonetiky.
- 2) Úvod do fonetiky.
- 3) Úvod do fonetiky.
- 4) Úvod do fonetiky.
- 5) Úvod do fonetiky.
- 6) Úvod do fonetiky.
- 7) Úvod do písma.
- 8) Úvod do písma.
- 9) Lekce 1: Představení se, sloveso 是 a základní struktura čínské věty.
- 10) Lekce 2: Odkud jsi? Názvy vybraných států a cizích jazyků, seznamování.
- 11) Lekce 3: Objekty běžného použití, ukazovací zájmena, úvod do numerativů.
- 12) Lekce 4: Orientace na kampusu, sloveso 在, příslovečná určení místa a předložky I.
- 13) Lekce 5: Školní předměty, příslovečná určení místa a předložky II.

Studijní literatura

Povinná literatura:

DENG YI 邓懿 et. al. ed. *Elementary Course of Chinese*. Peking: Peking University Press, 2004. ISBN 7-30101893-2/H•189. Vybrané kapitoly.

LI XIAOQI 李晓琪 et. al. ed. *Boya Chinese*. Peking: Peking University Press, 2008. ISBN 978-7-30107529-6/H•1029.

UHER, D., LIU, X., VYKOUKAL, J. *Učebnice čínské konverzace*. Voznice: LEDA, 2007. ISBN 978-80-7335-

109-0. Vybrané kapitoly.

Doporučená literatura:

LINDQVIST, C. *Říše čínských znaků*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-054-8.
MEY, M. *Čínština nejen pro samouky*. Voznice: LEDA, 2010. ISBN 978-80-7335-213-4. Vybrané kapitoly.
UHER, D., JIN, X., SLAMĚNÍKOVÁ, T. *Učebnice čínské konverzace II*. Voznice: LEDA, 2016. ISBN 978-80-7335-409-1. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Teorie fotografie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Václav Hájek, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Fotografie je exemplem moderního technického obrazového média, které prodělalo řadu proměn nejen po stránce technologické, ale i po stránce epistemologické či diskursivní. Fotografie není pouhá technologie, ale je to především koncept vnímání, poznání a zobrazování. Diskuse kolem fotografie se vedly o otázce pravdivosti, realističnosti, demokratičnosti, autenticity apod. nebo naopak o problémech konvenčnosti, manipulativnosti, pasivity atd. Řada filosofů, teoretiků kultury, umělců či kritiků uvažovala o společenské roli fotografie, o její úloze v rámci proměny dějinné epistémé, o jejích kladech či záporech, o její moci, o jejím vztahu s divákem atd. Tyto teoretické diskuse budeme shrnovat a konfrontovat v rámci sledování charakteristických pojmů, popř. stereotypů, s nimiž se odborná i laická veřejnost k fotografii vztahuje.

Témata:

- 1) „Tužka přírody“, otázka pravdivosti, indexový znak.
- 2) „Přirozené vidění“, piktorialismus, „nevinné oko“.
- 3) Chronofotografie, pohyb, čas, momentka.
- 4) Vědecká fotografie, rentgen, radar, válečná fotografie.
- 5) Stereofotografie, 3D, iluze, virtualita.
- 6) „Nové vidění“, Bauhaus, detail, textura.
- 7) Inscenace kontra dokument, koncept umělecké fotografie.
- 8) Cenzura, editace, montáž, klonování.
- 9) Analogový kontra digitální obraz.
- 10) Aparát, kontrola, moc, manipulace.
- 11) Barva kontra „nebarva“, valér, tón, redukce.
- 12) Spiritistická fotografie, otázka „neviditelného“, poruchy technických obrazů.
- 13) „Natureselbstdruck“, fotogram, dekalk, skvrna, imaginace.

Studijní literatura

Povinná:

CÍSAŘ, K. ed. *Co je to fotografie?*. Praha: Herrmann & synové, 2004. ISBN 80-239-5169-6. Vybrané kapitoly.
BARTHES, R. *Světlá komora: poznámka k fotografii*. Praha: Fra, 2005. ISBN 80-86603-28-8.
FLUSSER, V. *Za filosofií fotografie*. Praha: Fra, 2013. ISBN 978-80-86603-79-7.

Doporučená:

SONTAG, S. *O fotografii*. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-471-9.

CRARY, J. *Techniques of the observer: on vision and modernity in the nineteenth century*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1990. ISBN 0-262-03169-8.

VIRILIO, P. *Válka a film: logistika vnímání*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2007. ISBN 978-80-86818-38-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy muzejních studií			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka aktivní účast na exkurzi			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. RNDr. Milan Kreuzzieger, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurs se zaměřuje na vymezení základních problémů a tematických okruhů muzejních studií, které jsou během jednotlivých seminářů podrobně probírány současně s interpretací vybraných odborných textů a obrazového materiálu. Seznamuje s potřebou studia vizuální kultury v široce vymezeném rámci, který odpovídá současným teoriím i kurátorské praxi. Součástí kursu je i návštěva stálé expozice Národní galerie v Praze a aktuálně probíhající výstavy.

Témata:

- 1) Vizuální kultura, kánon a muzeum – úvod, vymezení základních problémů, pojmů a témat.
- 2) Muzejní architektura, muzeum jako rituál.
- 3) Exkurze do Národní galerie.
- 4) Exkurze – návštěva výstavy.
- 5) Objekt a interpretace, umění v kontextu.
- 6) Muzeum jako veřejná instituce, sběratelství.
- 7) Muzeum a genderová studia (gender a queer studies – LBGTI).
- 8) Muzeum a současné technologie.
- 9) Muzeum a globalizace. Postkoloniální studia.
- 10) Kosmopolitní muzeum, postmuseum.
- 11) Alternativní způsoby vystavování, umění ve veřejném prostoru.
- 12) Prezentace seminárních prací.
- 13) Prezentace seminárních prací.

Studijní literatura

Povinná:

MACDONALD, S. ed. *A Companion to Museum Studies*. London: Blackwell, 2006. ISBN-13: 978-1-4051-0839-3.

ORIŠKOVÁ, M. ed. *Efekt múzea: predmety, praktiky, publikum*. Bratislava: AFAD Press, 2006. ISBN 80-

89259-08-1.

HOOPER-GREENHILL, E. *Museums and the Interpretation of Visual Culture*. London, NY: National Art Education Association, 2000. ISBN-0-415-08633-7. S. 103-123.

Doporučená:

HERBERT, J. D. *Vizuální kultura / Vizuální studia*. In NELSON, R. S., SHIFF, R. ed. *Kritické pojmy dějin umění*. Bratislava: Sloart, 2004. ISBN-80-7145-98-78-X.

DUNCAN, C. *From the princely gallery to the public art museum*. In BOSWELL, D., EVANS, J. *Representing the Nation: A Reader*. London, New York: Routledge, 1999. ISBN 978-04-15208-70-3.

KAUFFMAN, T. da. *Kunst and the Kunstkammer: Collecting as a Phenomenon of the Renaissance in Central Europe*. In KAUFFMAN, T. da. *Court, Cloister and City. The Art and Culture of Central Europe 1450-1800*. Chicago: University of Chicago Press, 1995, s. 167-183. ISBN 9780226427294.

O' DOHERTY, B. *Uvnitř bílé krychle*. Praha: Tranzit, 2014. ISBN 978-80-87259-30-6.

OBRIST, H. U. *Stručná historie kurátorství*. Kutná Hora: GASK, 2012. ISBN 978-80-7056-167-6.

KORECKÝ, D. ed. *Médium kurátor. Role kurátora v současném umění*. Praha: Agite/VŠUP, 2009. ISBN 978-80-8660-351-3.

KREUZZIEGER, M. *The Cosmopolitan Museum of Art*. In ANDERSON, J. ed. *Crossing Cultures: Conflict, Migration and Convergence*. Melbourne: The Miegunyah Press, 2009, s. 1067-1070. ISBN 9780522855005.

NEDERVEEN PIETERSE, J. *Multiculturalism and Museums: representing others in the Age of Globalization*. In NEDERVEEN PIETERSE, J. *Ethnicities and Global Multiculture*. Lanham, Boulder, New York: Rowman and Littlefield Publishers Inc., 2007. ISBN 0-7425-4064-2.

PACHMANOVÁ, M. *Neviditelná žena*. Praha: One Woman Press, 2002. ISBN 80-86356-16-7.

Informace ke kombinované nebo distanční formě - není

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy 3D grafiky			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Daniel Říha, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz má poskytnout studentům základní orientaci v oblasti 3D grafiky. Důraz je kladen především na porozumění procesu tvorby 3D obsahu, jeho možnostem a jeho využití v nejrůznějších aplikacích (interaktivní aplikace, vizualizace, VR, umělecká tvorba). Praxe probíhá v programu Cinema 4D producenta Maxon.

Témata:

- 1) Výklad funkcí 3D rozhraní softwaru Maxon Cinema 4D.
- 2) Základy Modelování.
- 3) Modelování NURBS.
- 4) Modelování – deformace.
- 5) Modelování – 2D předlohy.
- 6) Základy texturování.
- 7) Pokročilé texturování.
- 8) Tvorba avatarů – hlava.
- 9) Tvorba avatarů – postava.
- 10) Koncepce projektu.
- 11) Kompozice scény, kamera, světla.
- 12) Render.
- 13) Export.

Studijní literatura

Povinná:

KOENIGSMARCK von, A. *Cinema 4D: Praktický výukový kurz*. Praha: Computer Press, 2008. ISBN 8025120569.

ZOCH, P., BABB, P., BARRETT, R., GOLDSMITH, J., MATTHEW, A. *Cinema 4D Release 6: modelování – animace – rendrování*. Praha: Computer Press, 2004. ISBN 8025120569.

Doporučená:

TICKOO, S. *MAXON CINEMA 4D R18 Studio: A Tutorial Approach*. Schererville: Cadcim Technologies, 2017. ISBN 978-1942689737.

RIZZO, J. *Cinema 4D Beginner's Guide*. Birmingham: Packt Publishing, 2012. ISBN 978-1849692144.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy tvorby interaktivních multimediálních aplikací I.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodinách			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz má seznámit se základními principy tvorby interaktivních multimediálních aplikací. Vychází z relační analýzy obrazové složky, kterou uvádí do vztahů k složce textové, popř. zvukové. Posлуhač je po absolvování kurzu schopen vytvořit storyboard a pilotní realizaci základů jeho struktury.

Témata:

- 1) Relační obraznost jako základ multimediálního díla. Bitmapový a vektorový přístup k obrazu.
- 2) Hypertext a strukturovaný obraz.
- 3) Strukturalistická analýza textu v médiu.
- 4) Strukturalistická analýza obrazu v médiu.
- 5) Roviny smyslového vnímání a jejich synkreze.
- 6) Analýza zvukové stránky multimediálního díla.
- 7) Základy skladby animovaných sekvencí.
- 8) Strukturovaný storyboard pro multimédia.
- 9) Interaktivní model multimediální prezentace.
- 10) Návrh storyboardu.
- 11) Pilotní realizace storyboardu v multimediálním editoru /Flash
- 12) Pilotní realizace storyboardu v multimediálním editoru /Flash – II.
- 13) Pilotní realizace storyboardu v multimediálním editoru /Flash – III.

Studijní literatura

Povinná:

VANČÁT, J. Zobrazení a interaktivita. *Teorie vědy*. 2002, **XI /XXIV/(2)**, s. 77–98. ISSN 1210-0250.

VANČÁT, J. Podpora tvořivosti uplatněním obrazové stránky médií. Cesty rozvíjení Komenského odkazu v digitálním věku. In CHMELOVÁ, S., PÁNKOVÁ, M., STEINER, M. eds. *Jan Ámos Komenský. Odkaz kultuře vzdělávání*. Praha: Academia, 2008, s. 607–612. ISBN 978-80-200-1700-0.

Doporučená:

MITCHELL, W. J. T. *Iconology. Image, Text, Ideology*. Chicago: The University of Chicago Press, 1986. ISBN 978-0-226-53229-5. Vybrané kapitoly.

MITCHELL, W. J. T. ed. *The Language of Images*. Chicago: The University of Chicago Press, 1986. ISBN 978-0-226-53229-5. Vybrané kapitoly.

VANČÁT, J. Svět jako struktura, struktura jako obraz. In VANČÁT, J., SVOBODA, A. eds. *Svět jako struktura, struktura jako obraz*. Klatovy: Galerie Klatovy/Klenová, 2003, s. 11–14. ISBN 80-85628-81-3.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Prvky výtvarné tvorby			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	4 dny	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	průběžná práce po celou dobu blokového kurzu plná účast na všech 4 dnech			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Aleš Svoboda			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Několikadenní soustředění v mimopražském prostředí (Poděbrady) pro zájemce o praktické tvůrčí pokusy s elementárními výtvarnými prostředky a postupy (linie, barva, tvar; koláž, asambláž, akční malba). Jeho cílem je zprostředkovat aktivní účast na základním mechanismu tvorby a vést k jeho uvědomělé reflexi výtvarné komunikace.

Témata:

Kurs se koná ve dvou dvoudenních soustředěních (pátek a sobota) v Poděbradech. Každý den uvádí přednáška k tématu:

- 1) Akční malba a informel: Přehodnocení úlohy kompozice a nový výraz.
- 2) Abstraktní umění: výraz místo zobrazení.
- 3) Koláž pohledů, koláž představ a koláž souvislostí.
- 4) Kompozice jako výsledek výtvarné „syntaxe“.

Průběžně pracují studenti na řadě studií k následujícím tématům:

- 1) Akční malba.
- 2) Abstraktní kresba.
- 3) Texturní koláž.
- 4) Obrazová koláž.

Studijní literatura

Povinná:

KENTOVÁ, S. *Kompozice*. Bratislava: Perfekt, 1996. ISBN 80-8046-164-3.

ZHOŘ, I. *Proměny soudobého umění*. Praha: SPN, 1992. ISBN 80-0425-555-8.

HLAVÁČEK, J. ed. *Kompozice podle Rudolfa Arnheima*. Praha: PedF UK, 1997. ISBN 80-86039-32-3.

Doporučená:

MOHOLY-NAGY, L. *Od materiálu k architektuře*. Praha: Triáda, 2002. ISBN 80-86138-29-1.
KANDINSKY, W. *Bod – linie – plocha*. Praha: Triáda, 2000. ISBN 80-86138-16-X.
KLEE, P. *Pedagogický náčrtník*. Praha: Triáda, 1999. ISBN 978-80-87256-83-1.
KUPKA, F. *Tvoření v umění výtvarném*. Praha: Brody, 1999. ISBN 80-86112-16-0.
KOLÁŘ, J. *Slovník metod: okřídlený osel*. Praha: Gallery, 1999. ISBN 80-86010-17-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Relační malba I.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Blokový kurz malby v přírodě, jehož cílem je porozumět malířské výstavbě obrazu, založené na relačním chápání barevných tvarů. Metoda, vytvořená francouzskými postimpresionistickými malíři, překonávající renesanční principy založení obrazu, je branou do chápání principů vizuálního vnímání a poznávání a komunikace vizuálních obsahů v nových médiích (strukturalita, interaktivita). Od studentů je očekávána samostatná malířská tvorba a písemná reflexe metodiky relační malby.

Témata:

- 1) Moderna – Cézannova revoluce ve výstavbě obrazu.
- 2) Obsah malby – od impresionistického světla k dynamické struktuře.
- 3) Etudy na impresionistické vyjádření světla – kresba úhlem.
- 4) Obrazové vyjádření struktury.
- 5) Etudy na vyjádření relační stavby obrazu z obrazových elementů.
- 6) Barevné vztahy – odstín, valér, teplota.
- 7) Etudy na vyjádření barevných teplot.
- 8) Relační malba zátiší.
- 9) Relační malba zátiší II.
- 10) Relační malba portrétu.
- 11) Relační malba portrétu II.
- 12) Relační malba krajiny.
- 13) Relační malba krajiny II.

Studijní literatura

Povinná:

CÉZANNE, P. *Čist přírodu*. Praha: Arbor vitae, 2001. ISBN 80-86300-08-0.

VANČÁT J., VANČÁTOVÁ A. *Výtvarné možnosti vizuálního studia skutečnosti*. Praha: SKKS, 1978. ISBN nepřiděleno.

LAMAČ, M. *Myšlenky moderních malířů*. Praha: Odeon, 1968. ISBN 80-207-0087-0. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

FRANCASTEL, P. *Malířství a společnost*. Brno: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-49-7. Vybrané kapitoly.

GOMBRICH, E. H. *Umění a iluze*. Praha: Odeon, 1985. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

ŽEGIN, L. F. *Jazyk malířského díla*. Praha: Odeon, 1980. ISBN nepřiděleno. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Relační malba II.				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3		
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. Vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Prostřednictvím vlastní tvorby drobných studií získají posluchači uvědomění o jednotlivých snahách výtvarného umění moderny, o jejich souvislostech a celkovém vyznění. Pochopí, jaké existují souvislosti mezi uměním moderny a postmoderny. Od studentů je očekávána samostatná malířská tvorba a písemná reflexe metodiky relační malby.

Témata:

- 1) Směry moderny – od impresionismu k abstrakci.
- 2) Zrušení objektu a prostoru v impresionismu.
- 3) Kubismus – cesta prostorem.
- 4) Fauvismus – barva jako nosný element obrazu.
- 5) Orfismus – obraz, rytmus a harmonie.
- 6) Futurismus – obraz a pohyb.
- 7) Konstruktivismus – nosné základy obrazu.
- 8) Neoplasticismus – esence stavebních postupu kompozice.
- 9) Expresionismu – využití moderny k sociálním vyjádřením.
- 10) Surrealismus – jak působí obrazové podvědomí.
- 11) Abstract Art – senzualita na prvním místě.
- 12) Minimal Art – idea a realizace.
- 13) Směřování k postmodernismu.

Studijní literatura

Povinná:

LAMAC, M. *Myšlenky moderních malířů*. Praha: Odeon, 1968. ISBN 80-207-0087-0. Vybrané kapitoly.
GOETHE, J. W. *Smyslově morální účinek barev*. Hranice: Fabula, 2004. ISBN 978-80-86600-13-0.
MICHALOVIČ, P., ZUSKA, V. *Znaky, obrazy a stíny slov*. Praha: nakl. AMU, 2009. ISBN 978-80-7331-129-2. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

BURGER, P. *Teorie avantgardy. Stárnutí moderny*. Praha: VVP AVU, 2015. ISBN 9789-80-87108-59-8. Vybrané kapitoly.

GOODMAN, N. *Languages of Art*. Indianapolis: Hackett Publishing Company, 1976. ISBN 0-915144-34-4. Vybrané kapitoly.

BAXANDALL, M. *Stíny a světlo*. Brno: Barristel & Principal, 2003. ISBN 80-86598-58-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Literární tvorba I.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	aktivní účast na semináři (autorské čtení, kreativní diskuse) autorská participace na společném projektu			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Ing. Jan Vodňanský			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz praktického nácviku psaní literárního textu s ohledem na druhy a žánry. Seminář má formou workshopu, jehož osou je v autorském čtení ukázek vlastní tvorby. Účastníci se navzájem seznamují se svojí literární tvorbou, kterou komentují. V řízené diskusi si studenti prohlubují obecnější znalosti stylových pravidel jednotlivých literárních žánrů. Základním formátem prvního semestru je báseň a povídka, respektive úryvek z románu, text k písni. Seminář se také příležitostně věnuje informacím o aktuálních novinkách nebo objevech v oblasti literatury, divadla i výtvarného umění.
Společný projekt: tvorba povídky nebo epické básně.

Studijní literatura

Povinná:

BACHTIN, M. M. *Román jako dialog*. Praha: Odeon, 1980. ISBN nepřiděleno.

RUT, P. *Menší poetický slovník*. Praha: Mladá fronta, 1985. ISBN nepřiděleno.

BLANCHOT, M. *Literární prostor*. Praha: Herrmann & synové, 1999. ISBN 80-238-4354-0.

Doporučená:

KING, S. *O psaní*. Memoáry o řemesle. Praha: BETA Dobrovský, 2015. ISBN 978-80-7306-706-9.

STUDENÝ, J. *Dramata jazyka: Teorie literatury a praxe tvůrčího psaní*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010. ISBN 978-80-8737834-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Literární tvorba II.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	aktivní účast na semináři (autorské čtení, kreativní diskuse) autorská participace na společném projektu			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Ing. Jan Vodňanský			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Pokračování kurzu Literární tvorba I. Kurz praktického nácviku psaní literárního textu s ohledem na druhy a žánry. Oproti předcházejícímu kurzu bude dán důraz na formáty scénického umění. Seminář má formou workshopu, jehož osou je v autorském čtení ukázek vlastní tvorby. Účastníci navzájem seznamují se svojí literární tvorbou. Ve společné diskusi si pak prohlubují obecnější znalosti stylových pravidel jednotlivých žánrů. Seminář se také příležitostně věnuje informacím o aktuálních novinkách nebo objevech v oblasti literatury, divadla i výtvarného umění.

Společný projekt: Tvorba scénáře či libreta od volby námětu až ke zpracování finálního tvaru. V ideálním případě pokročí autorský záměr až k samotné scénické realizaci.

Studijní literatura

Povinná:

BACHTIN, M. M. *Román jako dialog*. Praha: Odeon, 1980. ISBN nepřiděleno.

RUT, P. *Menší poetický slovník*. Praha: Mladá fronta, 1985. ISBN nepřiděleno.

BLANCHOT, M. *Literární prostor*. Praha: Herrmann & synové, 1999. ISBN 80-238-4354-0.

Doporučená:

ARONSONOVÁ, L. *Scénář pro 21. století*. Praha: Akademie múzických umění, 2014. ISBN 978-80-7331-314-2.

FIELD, S. *Jak napsat dobrý scénář: Základy scénaristiky*. Praha: Rybka Publishers, 2007. ISBN 978-80-87067-65-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Percepce hudební tvorby			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Matěj Kratochvíl, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem předmětu je seznámit studenty s proměnami hudby ve 20. a na počátku 21. století. Nepůjde ovšem o historický přehled, vybraný materiál poslouží k demonstraci toho, jakou roli má hudba ve společnosti, jak se v ní odrážejí společenské proměny, co od hudby očekává její publikum, jak se proměňují měřítká k ní vztahovaná. Pozornost bude věnována evropské vážné hudbě, ale také souvisejícím hudebním oblastem, jako je hudba populární, improvizovaná či hudba mimoevropských kultur.

Témata:

- 1) Jak lze přemýšlet o hudbě?
- 2) Je hudba univerzální jazyk?
- 3) Tzv. vážná hudba na přelomu 19. a 20. století.
- 4) Západovýchodní inspirace. Evropská hudba jako jedna z hudebních kultur světa.
- 5) Symfonie elektrických kytar. Umělecká a populární hudba, jejich vztahy a průniky.
- 6) Hudba pro mozek. Kompozice jako racionální konstrukce.
- 7) Improvizace před i za hranicemi jazzu.
- 8) Rozkoš z opakování. Minimalismus a čas v hudbě.
- 9) Napříč historií. Existuje postmoderní hudba?
- 10) Hudba a technologie – od nototisku k notebooku.
- 11) Hluk revoluce. Hudba a politika.
- 12) Hudba ve spojení s filmem, divadlem, výtvarným uměním.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

ATTALI, J. *Noise – The Political Economy of Music*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1985. ISBN 978-0816612871. Vybrané kapitoly
 TURINO, T. *Music as Social Life – The Politics of Participation*. Chicago: University of Chicago Press, 2008.

ISBN 978-0226816982. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ROSS, A.: *Zbývá jen hluk*. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0558-2

DORUŽKA, P. ed. *Hudba na pomezí*. Praha: Panton, 1991. ISBN 80-7039-125-1

Další materiály: hudební ukázky k jednotlivým tématům

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vizuální komunikace a grafický design			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	ak. mal. Ditta Jiříčková			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je seznámit studenty s historií, kategoriemi a prvky vizuální komunikace a grafického designu a zároveň je zorientovat v dané oblasti natolik, aby byli schopni, jako eventuální zadavatelé nebo koncepční osoby, formulovat svůj tvůrčí názor.

Témata:

- 1) Úvod do tematiky.
- 2) Průmyslová revoluce, sériová výroba, reklama.
- 3) Arts and Crafts.
- 4) Secese a Sachplakát.
- 5) Raná moderna a vliv uměleckých směrů – expresionismus, dadaismus, kubismus, futurismus.
- 6) Moderna – De Stijl, Bauhaus, funkcionalismus, konstruktivismus.
- 7) Nová typografie – Jan Tschichold, Ladislav Sutnar.
- 8) Ideologie a propaganda.
- 9) Situace v Evropě a USA po roce 1945. Počátky korporátního stylu.
- 10) 60. léta v USA a Velké Británii, Milton Glaser.
- 11) Český plakát v 60. a 80. letech. Knižní grafika a typografie v ČR.
- 12) Nástup digitálních technologií ve světě, Brody, Carson, Emigre.
- 13) Grafický design v České republice po roce 1990.

Povinná:

MEGGS, P. *A History of Graphic design*. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2011. ISBN 978-1118922231.

HELLER, S. *From Victorian to Digital*. New York: Harry N. Abrams, 2001. ISBN 978-0810929845.

JANÁKOVÁ, I. *Ladislav Sutnar – Praha – New York – design in action*. Praha: Uměleckoprůmyslové museum & Argo, 2003. ISBN 80-7101-050-2.

BRODY, N. *The Language of Graphic design*. Milford, Connecticut: Universe, 2002. ISBN 978-0789306531.

BLACKWELL, L. *The End of Print, Graphic design of David Carson*. London: Laurence King Publishing, 2000. ISBN 978-1856692168.

Doporučená:

Internetové zdroje podle aktuálního výkladu.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Tvořivost jako rozvoj osobnosti			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem semináře je představit posluchačům humanistických předmětů umělecký proces jako místo experimentální tvorby a zvýznamňování znaků. Upozornit, jaké místo v tomto procesu hraje jejich vlastní, subjektivní, jedinečná, neodvozená zkušenost. Ukázat, jakým způsobem vstupují umělecky vytvořené znaky do komunikace. Ukázat tak styčné body mezi uměním a vědou.

Témata:

- 1) Modely poznání - magický, mytický, reflexivní, trianglický (moderna), pluralitní.
- 2) Subjekt v lineárním a pluralitním modelu poznání.
- 3) Subjekt jako metastruktura (buňka, osobnost, societa).
- 4) Hranice subjektu, emocionalita a racionalita.
- 5) Znak v lineárním a pluralitním modelu poznání.
- 6) Realita v lineárním a pluralitním modelu poznání.
- 7) Umění jako nástroj transcendence.
- 8) Estetická hodnota v historickém aspektu.
- 9) Ontogeneze lidské psychiky ve vztahu k sensorické interakci.
- 10) Obraznost jako nástroj strukturování interakce (poznání prostřednictvím obrazu).
- 11) Obraz jako nástroj sociability (komunikace obrazem).
- 12) Vizuelní umění a historický vývoj obrazových forem.
- 13) Jazyk jako metaforické vyvolání obrazové představy.

Studijní literatura

Povinná:

LAKOFF, G. *Ženy, oheň a jiné nebezpečné věci*. Praha: Triáda, 2006. ISBN 80-86138-78-X. Vybrané kapitoly.
 VANČÁT, J. *Výchova k tvořivosti v ŠVP*. Praha: EduArt, 2007. ISBN 978-80-86783-20-8.
 VANČÁT, J. *Tvořivost a obraznost v ŠVP*. Praha: EduArt, 2008. ISBN 978-80-86783-31-8.

Doporučená:

PIAGET, J. *Psychologie inteligence*. Praha: Academia, 1970. ISBN nepřiděleno.

VOLEK, E. *Znak – funkce – hodnota*. Litomyšl: Paseka, 2004. ISBN 80-7185-666-5.

BODEN, M. A. *Creativity & Art*. Oxford: Oxford University Press, 2010. ISBN 978-0-19-959073-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Základy výstavní praxe				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1-3
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	MgA. Karel Zavadil				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurs je ve výkladové části zaměřen na uchopení problematiky uměleckého provozu, kdy je charakterizován především praktický proces veřejné prezentace výtvarných děl, ale i širší společenský kontext. V praktické části pak je kladen důraz na modelovou realizaci fiktivního výstavního projektu.

Témata:

- 1) Úvod, role výstavy v kulturním provozu, základní aspekty výstavy, exponát a artefakt, současná kulturní politika, klíčové modely kulturní politiky, zadání autorského projektu.
- 2) Obsah a záměr výtvarné výstavy. Téma a výběr exponátů, druhy výstav podle tématu. Záměr a důvody výstavní činnosti (kulturní a ekonomické). Záměr a anotace. Záměr a nároky na jeho naplnění.
- 3) Zmapování stávajícího galerijního provozu. Stereotypy prezentace výtvarného umění v České republice před a po roce 1989.
- 4) Subjekty výtvarné výstavy. Pořadatel výstavy. Autor výstavy. Role kurátora. Architekt. Redaktor katalogu. Grafik. Výstavní projekt a projektový cyklus. Profil Galerie. Galerie a sociální kontext. Atypické negalerijní prezentace: site specific, performance, street art.
- 5) Prvky realizace výstavy. Průnik hledisek – věcné, časové, prostorové, informační, právní a ekonomické. Fundraising uměleckých projektů a veřejná prospěšnost.
- 6) Věcné hledisko – exponáty a katalog výstavy v užším smyslu, katalogové údaje; výstavní katalog v širším smyslu, jeho obsah (oficiální projevy, poděkování, odborné texty, literatura a soupis výstav, katalog děl, obrazová část, rejstříky, sponzoři.
- 7) Časový horizont – harmonogram, hlavní termíny, síťový graf.
- 8) Prostorový horizont – místo konání, architektonické řešení, osvětlení, instalace, údržba.
- 9) Informační hledisko. Public relations. Mass media. Tisková zpráva, tiskové materiály.
- 10) Právní a smluvní hlediska. Budování sbírky.
- 11) Ekonomické hledisko. Nákladové položky. Příjmové položky.
- 12) Představení struktury modelového kurátorského projektu.
- 13) Diskuse k modelovému kurátorskému projektu.

Studijní literatura	
<p>Povinná: KORECKÝ, D. ed. <i>Medium Kurátor: role kurátora v současném umění</i>. Praha: Agite/Fra, 2009. ISBN 978-80-8660-351-3. SLAVICKÁ, M., PÁNKOVÁ, M. Zakázané umění I. <i>Výtvarné umění</i>. 1995, 3-4. ISSN 0862-9927. SLAVICKÁ, M., PÁNKOVÁ, M. Zakázané umění II. <i>Výtvarné umění</i>. 1996, 1-2. ISSN 0862-9927. SLAVICKÁ, M. Umění instalace. <i>Výtvarné umění</i>. 1994, 4. ISSN 0862-9927. SMOLÍKOVÁ, M. <i>Management umění</i>. Praha: VŠUP, Otevřená společnost, o.p.s./ ProCulture, 2008. ISBN 978-80-86863-24-5. ZHOŘ, I. <i>Proměny soudobého výtvarného umění</i>. Praha: Státní pedagogické nakladatelství v Praze, 1992. ISBN 80-04-25555-8.</p> <p>Doporučená: BELLINI, A. <i>Everything you always wanted to know about gallerists but were afraid to ask</i>. Zurich: JRP/Ringier, 2009. ISBN 978-3-03764-087-6. BELTING, H. <i>Konec dějin umění</i>. Praha: Mladá Fronta, 2000. ISBN 80-204-0856-8. KESNER, L. <i>Muzeum umění v digitální podobě. Vnímání obrazů a prožitek umění v soudobé společnosti</i>. Praha: Argo a Národní galerie v Praze, 2000. ISBN 80-7203-252-6.</p>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Tvořivá dramatika			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická			
Další požadavky na studenta	docházka aktivní práce v dramatické dílně			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Radek Marušák			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je nabídnout studentům různé podoby kreativní práce, při níž jsou využívány divadelní postupy a postupy dramatické výchovy.

- 1) Půldenní blok: osobnostní a sociální rozvoj pomocí postupů divadla, tvorba skupiny a skupinové dynamiky.
- 2) Půldenní blok: individuální a párová improvizace, improvizace volná, improvizace na základě konkrétního impulsu, tvorba krátkých improvizčních etud.
- 3) Celodenní blok: inscenační práce na drobném jevištním tvaru, prezentace a reflexe.
- 4) Celodenní blok: divadelní postupy při práci s příběhem v procesu interní (na produkt nezaměřené) dramatické výchovy.

Studijní literatura

Povinná:

WAY, B. *Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací*. Praha: Sdružení pro tvořivou dramaturgii a NIPOS, 2014. ISBN 978-80-903901-4-0.

MACHALÍKOVÁ, J., MUSIL, R. *Improvizace ve škole: didaktika improvizace pro rozvoj osobnosti žáků středních škol*. Praha: Informatorium, 2015. ISBN 978-80-7333-120-7.

DISMAN, M. *Receptář dramatické výchovy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976. ISBN nepřiděleno.

MACHKOVÁ, E. *Metodika dramatické výchovy: zásobník dramatických her a improvizací*. 12. vydání. Praha: NIPOS, 2011. ISBN 978-80-7068-250-0.

SVOZILOVÁ, D. *Analýza strukturované dramatické hry v kontextu dramatické výchovy*. Brno: JAMU, 2005. ISBN 80-86928-10-1.

Doporučená:

VALENTA, J. *Kapitoly z teorie výchovné dramatiky*. Praha: ISV nakladatelství, 1995. ISBN 80-85866-06-4. Vybrané kapitoly.

MACHKOVÁ, E., Spolinová V. Hry a cvičení pro divadlo. *Tvořivá dramatika*. 1997, **8**(1), 1-8. ISSN 1211-8001.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Malba a výtvarné vyjadřování			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. ak. mal. Jiří Kornatovský			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Předmět *Malba a výtvarné vyjadřování* je koncipován jako seznámení s výrazovými prostředky malby. Pochopení principů výstavby a konstrukce obrazové plochy se při tom chápe jako prostor pro projekci individuálního myšlení a citění. Praktická cvičení budou prověřovat užití výrazových prostředků při vzniku uměleckého díla jednak s ohledem na jejich obecně exemplifikující i stylově kontextové vlastnosti.

Témata:

- 1) Zobrazení dle názoru.
- 2) Transpozice reality do nových obsahových významů.
- 3) Technologické experimenty.
- 4) Kopie uměleckého díla.

Studijní literatura

Povinná:

ZHOŘ, I. *Člověk a výtvarné umění*. Praha: Orbis, 1963 ISBN nepřiděleno.
 PLESKOTOVÁ, P. *Svět barev*. Praha: Albatros, 1987. ISBN 13-806-87.14/66.
 ZRZAVÝ, J. *Anatomie pro výtvarníky*. Praha: Avicenum, 1977. ISBN nepřiděleno.
 CHALUPECKÝ, J. *Evropa a umění*. Praha: Torst, 2005. 80-7215-264-5.

Doporučená:

MRÁZ, B. *Encyklopedie světového malířství*. Praha: Academia, 1988. ISBN nepřiděleno.
 COPPLESTONE, T. *Moderní umění*. Praha: SNKLU, 1965. ISBN nepřiděleno.
 KUPKA, F. *Tvoření v umění výtvarném*. Praha: S.V.U. Mánes, 1923 ISBN 80-86112-16-0.
 MRKVIČKA, O. *Umění a kýtč*. Praha: Mladá fronta, 1963. ISBN nepřiděleno.
 LAMAČ, M. *Myšlenky moderních malířů*. Praha: Odeon, 1989. ISBN 80-207-0087-0.
 LYNTON, N. *Umění 19. a 20. století*. Praha: Artia, 1981. ISBN nepřiděleno.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy redakční práce: od rukopisu ke knize			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1–3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka průběžné plnění zadávaných úkolů a cvičení			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. M. Kratochvílová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Jednosemestrální kurz si klade za úkol seznámit posluchače bakalářského studia se základy práce odborného nakladatelského redaktora: od rukopisu k vydané knížce či elektronické publikaci.

Témata:

- 1) Základní pojmy.
- 2) Knižní řetězec.
- 3) Co se děje s rukopisem v nakladatelství? Druhy nakladatelských domů, pracovníci nakladatelství.
- 4) Jak na to? (Práce nakladatelského redaktora)
- 5) Odborná korektura, stylistika, tvarosloví, zkratky, cizí slova, interpunkce, bibliografické údaje.
- 6) Jak bude kniha vypadat? Základy typografie.
- 7) Základy polygrafie.
- 8) Kolik co bude stát? Ekonomika nakladatelství, rozpočty, kalkulace knihy. Elektronická a tištěná kniha.
- 9) Granty. Grantové žádosti, možnosti nakladatele, autora.
- 10) Kdo má právo? A jaké? Autorskoprávní ukotvení nakladatelské praxe.
- 11) Autorský zákon, Zákon o neperiodických publikacích, evropské právní normy a smlouvy.
- 11) Distribuce, prodej, propagace, marketing.
- 12) Literatura na cestách. Knižní veletrhy, literární festivaly, literární agentury, vědecké konference.
- 13) Závěrečné shrnutí.

Studijní literatura

Povinná:

PISTORIUS, V. *Jak se dělá kniha*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-774-2.
 POKORNÝ, M., POKORNÁ, D. *Redakční práce. Jak připravit text k publikování*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3773-7.
 WOLL, T. *Rukověť nakladatele. Řemeslo, věda, umění*. Praha: Signeta, 2002. ISBN 80-902608-4-5.
 MAGINCOVÁ, D. *Příručka nakladatelského redaktora*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2003. ISBN 978-

80-86818-83-2.

Doporučená:

Internetová jazyková příručka [online]. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>

BERAN, V. *Aktualizovaný typografický manuál*. Praha: Kafka design, 2012. ISBN 978-80-260-7606-3.

PAVLÁT, L. *Tajemství knihy*. Praha: Albatros, 1982. ISBN nepřiděleno.

Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů. (Autorský zákon) [online]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s4&q4=all>

RATKOVÁ, E. *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 citace* [online]. Dostupné z: <http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Světlo a jeho úloha v umění a architektuře			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %			
Vyučující	doc. ak. mal. Jaroslav Alt			
Stručná anotace předmětu				

Kurs se nejdříve zaměří na to, jak lze chápat světlo, okrajově se dotkneme též filosofického přístupu k fenoménu světla a prozkoumáme několik různých přístupů k němu v různých dobách a kulturách a to především ve vztahu k umění a architektuře. Nepůjde o systematický průzkum s nárokem na úplnost, spíše o několik dílčích sond, které osvětlí základní možnosti/principy. V hodinách se vždy zaměříme na konkrétní příklady využití světla jako pracovního nástroje při definování objemových hodnot v malbě, soše a architektuře. Pozornost věnujeme mimo jiné šerosvitu, středověkému světlu spirituálnímu, baroknímu iluzivnímu osvětlení, práci se světlem u různých architektů, tématu okulocentrismu (Pallasmaa), neopomineme též kresbu světlem – fotografii apod.

Témata:

- 1) Úvod, představení problematiky.
- 2) Světlo jako téma.
- 3) Světlo v umění.
- 4) Světlo v architektuře.
- 5) Středověké užití světla, katedrála.
- 6) Šerosvit v umění a architektuře italské renesance.
- 7) Práce se světlem v barokním umění a architektuře. Trompe-l'œil.
- 8) Jižní světlo, téma mediteránu.
- 9) Kresba světlem, fotografie.
- 10) Světlo jako architekt, Le Corbusier.
- 11) Moderní a postmoderní přístupy k práci se světlem v umění.
- 12) Moderní a postmoderní přístupy k práci se světlem v architektuře.
- 13) Zhodnocení a závěr.

Studijní literatura

Povinná:

PLUMMER, H. *The Experience of Architecture*. London: Thames and Hudson, 2016. ISBN 978-0-50034321-0.

LE CORBUSIER. *Za novou architekturu*. Praha: Petr Rezek, 2005. ISBN 80-86027-23-6.

FRAMPTON, K. *Moderní architektura, kritické dějiny*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1261-3.

Doporučená:

COHEN, J.-L. *The Future of architecture. Since 1889*. London, New York: Phaidon, 2012. ISBN 978 0 7856 4598 2.

VITRUVIUS. *Deset knih o architektuře*. Praha: Baset, 2006. ISBN 80-86410-23-4.

ALBERTI. *Deset knih o stavitelství*. Praha: SNKLHU, 1956. ISBN 80-86410-32-4.

KOOLHAAS, R. *Třešitíci New York*. Praha: Arbor Vitae 2007. ISBN 978-80-86300-77-1.

VENTURI, R. *Složitost a protiklady v architektuře*. Praha: Arbor Vitae 2003. ISBN 80-86300-17-X.

KOOLHAAS, R. *Texty*. Praha: Zlatý řez 2014. ISBN 978-80-903825-8-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Krajina jako fenomén				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1-3
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a praktická				
Další požadavky na studenta	aktivní účast po celou dobu trvání kurzu, předložení výtvarných prací a příp. denních záznamů literárních postřehů z krajiny, diskuze				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Výtvarná práce v plenéru. Kresba a malba různými technikami na odpovídajících podložkách (kresba uhlem, perem, tužkou; malba temperou, akrylem), fotografie, performance, land art, literární záznam případně v kombinaci se záznamem výtvarnými prostředky. Krajina a příroda, člověk jako integrální součást přírody. Vztah člověk – krajina. Vnímání a zachycení krajiny jako celku, zachycení krajinného detailu, přírodního detailu. Přednášky o technikách kresby a malby a o krajinomalbě.

Studijní literatura					
Povinná:	NOVOTNÝ, J. ed. <i>Člověk mezi rozprostraněností a krajinou: studie k rozmanitosti chápání prostoru</i> . Praha: Togga, 2008. ISBN 978-80-87258-04-0.				
	CÉZANNE, P. <i>Číst přírodu</i> . Praha: Arbor vitae, 2001. ISBN 80-86300-08-0.				
	HALUPA, P. <i>Bohuslav Reynek. Mezi nebem a zemí</i> . Praha: Arbor vitae, 2011. ISBN 978-80-87164-71-6.				
	<i>Slovník světového malířství</i> . Praha: Odeon & Artia, 1991. ISBN 80-207-0023-4.				
Doporučená:	LAMAČ, M. <i>Myšlenky moderních malířů (od Cézanna po Dalího)</i> . Praha: Odeon, 1989. ISBN 80-207-0087-0.				
	NEUBAUER, Z., <i>Rozkvětání ibišku. Poznámky k eidetické biologii</i> . Praha: Malvern, 2014. ISBN 978-80-87580-95-0.				
	KLEE, P. <i>Pedagogický náčtrník</i> . Praha: Triáda, 2013. ISBN 978-80-87256-83-1.				
	MARTIN, A. <i>Nezkalená mysl</i> . Praha: Arbor vitae, 2000. ISBN 80-86300-07-2.				
	LYOTARD, J. F. <i>Návrat a jiné eseje</i> . Herrmann a synové, 2002. ISBN: 80-239-0372-1.				

Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)					hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Evropská literární kultura I. – Antický a biblický literární kánon				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	<p>První část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). První semestr je věnován evropskému starověku.</p> <p>Témata:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Úvod do studia literární kultury, základní metody literární analýzy, mezioborové vnímání literatury (sociologie literatury, literární antropologie), hlavní koncepty vnímání literatury v nadnárodních souvislostech (literatura srovnávací, obecná atd.).2) Počátky evropské literatury, vztah mluveného a psaného, místní a časové vymezení „evropskosti“, Epos o Gilgamešovi jakožto první „velký text“.3) Literárnost Starého zákona, kánon a apokryfy, druhý život starozákonní obraznosti.4) Periodizace antické literatury, řecká epika, Homér a homérská tradice.5) Řecká lyrika a problém autorství.6) Řecké divadlo mezi mýtem a politikou.7) Zrození prózy: Literárnost filosofických a historiografických textů.8) Počátky římské literatury a problém kulturního předávání a kulturní inferiority.9) Zlatý a stříbrný věk římské literatury a téma střetu „státního“ a „individuálního“ v literární kultuře.10) Zrození románu z ducha úzkosti a nové religiozity.11) Literárnost Nového zákona, kánon a apokryfy, druhý život novozákonní obraznosti.12) Křesťanská literatura jakožto „písemnictví menšiny“.13) Sřet křesťanství a pohanství v literatuře pozdní antiky.			
Studijní literatura				

Povinná:

PUTNA, M. C. *Homér 21 – Antika a Bible: literární dějiny pro studenty všech věků*. Pouze elektronicky na: <http://www.fhs.cuni.cz/homer21/main.html>

Doporučená:

CANFORA, L. *Dějiny řecké literatury*. Praha: KLP, 2001. ISBN 80-85917-69-6.

CONTE, G. B. *Dějiny římské literatury*. Praha: KLP, 2003. ISBN 80-85917-87-4.

RENDTORFF, R. *Hebrejská bible a dějiny: úvod do starozákonní literatury*. 3. vydání. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-634-4.

POKORNÝ, P., MRÁZEK, J. *Literární a teologický úvod do Nového zákona*. Praha: Vyšehrad, 1993. ISBN 80-7021-052-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Evropská literární kultura II. – Zakládání Evropy ve středověké a renesanční literatuře				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Druhá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblastí náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Druhý semestr je věnován středověku a renesanci.

- 1) Koncept „velkých epoch“ v dějinách kultury a jeho zpochybňování, periodizace středověku a renesance (středověk „renesancí“ a „barbarizací“), napojení literatury na společenské stavy středověké kultury (literatura klerická, dvorská, lidová), kulturní geografie středověké Evropy.
- 2) Latinská literatura středověku, její „klasicismus“ a její hlavní žánry (duchovní poezie; teologická, mystická a učenecká próza, parodie a satiry).
- 3) Románská literatura středověku, křížácký epos a milostná poezie.
- 4) „Literatura severu“: germánská, skandinávská a keltská poetika, střetávání křesťanských a pohanských prvků.
- 5) Byzantská literární kultura a její vliv na písemnictví slovanských národů.
- 6) „Jinakost“ uvnitř křesťanského středověku: Arabské a židovské kulturní vlivy.
- 7) Humanismus, renesance a reformace jakožto kulturní modely.
- 8) Italská renesance ve vývoji mezi Dantem a Michelangelem.
- 9) Francouzská renesance mezi Villonem a Rabelaisem.
- 10) Anglická renesance mezi Chaucerem a Shakespearem.
- 11) Španělská renesance mezi Cervantesem a Lope de Vegou.
- 12) Německo mezi „podzimem středověku“ a reformací.
- 13) Vliv reformace na zrození literatur střední a východní Evropy.

Studijní literatura

Povinná:

ČERNÝ, V., MALIŠ, O. eds. *Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti 1. Středověk.*

Jinočany: H & H, 1996. ISBN 80-85787-99-7.

ČERNÝ, V. *Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti 2. Podzim středověku a renesance.*

Jinočany: H & H, 1998. ISBN 80-86022-29-3.

Doporučená:

BACHTIN, M. M. *François Rabelais a lidová kultura středověku a renesance.* Praha: Argo, 2007. ISBN 978-80-7203-776-6.

CURTIUS, E. R. *Evropská literatura a latinský středověk.* Praha: Triáda, 1998. ISBN 80-86138-07-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Evropská literární kultura III.				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Třetí část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Třetí semestr je věnován evropskému písemnictví od baroku po klasický realismus 19. století.

- 1) Estetické a společenské koncepty novověku a moderny, periodizace a kulturní geografie novověké Evropy.
- 2) Manýrismus jakožto zrození moderního intelektuála, heretické a hermetické živly.
- 3) Barokní pokus o obnovu středověkého řádu, literatura katolické reformace a protestantského pietismu.
- 4) Evropské literární klasicismy a neoklasicismy mezi Paříží, Vímarem a Římem.
- 5) Osvícenská literatura důvěry v člověka.
- 6) Antiteze klasicistických a osvícenských konceptů u „marginálních“ autorů (Hölderlin, de Sade).
- 7) Romantismus jakožto objevení národa a lidu; práce elity s lidovou ústní slovesností.
- 8) Romantismus jakožto objevení středověku; katolická a „reakční“ romantika.
- 9) Národní obrození jakožto univerzální jev evropské kultury.
- 10) Biedermeier jakožto literární výraz mentality Střední Evropy a viktoriánství jakožto jeho britský protějšek.
- 11) Literární regionalismus jakožto nechtěný plod nacionalismu; problém hranic „národního“ a „regionálního“.
- 12) Panslavismus jakožto ideologie vzestupu literatur východní Evropy.
- 13) Kritický realismus jakožto literární výraz (nejen) levicové kritiky industriální společnosti.

Studijní literatura

Povinná:

ČERNÝ, V., MALIŠ, O. eds. *Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti 3. Baroko a klasicismus*. Jinočany: H & H, 2005. ISBN 80-7319-011-7.

ČERNÝ, V., MALIŠ, O. eds. *Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti 4.*

Pseudoklasicismus a preromantismus, romantismus, realismus: univerzitní přednášky. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1655-3.

Doporučená:

PUTNA, M. C. *Obrazy z kulturních dějin Střední Evropy.* Praha: Vyšehrad, 2018. V tisku.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Evropská literární kultura IV.				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Mgr. Martin Putna, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Čtvrtá část čtyřsemestrálního cyklu, věnovaného systematickému výkladu dějin evropské literární kultury od počátků po současnost. Součástí cyklu je jak výklad o krásné literatuře v užším smyslu, tak o slovesné a textové kultuře ve smyslu širším – o historicky významných textech, žánrech a slovesných projevech, patřících tematicky do oblasti náboženské, filosofické či politické, a rovněž o slovesných projevech z kulturních okrajů různého druhu (apokryfy, triviální literatura, ústní slovesnost, literatura menšin atd.). Čtvrtý semestr je věnován evropskému písemnictví 20. století a současnosti.

- 1) Politická a kulturní geografie Evropy 20. století, problém moderních uměleckých směrů a metod jejich recepce.
- 2) Dekadence, secese a symbolismus jakožto výraz krize industriální společnosti na přelomu 19. a 20. století.
- 3) Literární moderna počátku 20. století v korespondenci s dobovým zpochybněním „realistické“ gnoseologie a antropologie.
- 4) Literární avantgarda v korespondenci s marxismem a freudismem, „manifesty pro jednu sezónu“.
- 5) Literární „reakce“ v korespondenci s myšlenkovou pravicí, pokus o restituci společenského i uměleckého řádu, „katolický román“, „román půdy a krve“.
- 6) „Literatura pro literaturu“ a strukturalismus jakožto její výraz, experimentální poezie a „nový román“.
- 7) Literatura a komunistický systém: Dynamika písemnictví režimního, opozičního, exilového a „šedožónního“.
- 8) Extenze evropské literatury I: Americká literatura a koncept euroamerického „Západu“.
- 9) Extenze evropské literatury II: Modernizace a europeizace asijských literatur.
- 10) Globalizace evropské literatury: Mímoevropské kulturní vlivy, autoři a žánry v Evropě, postkoloniální vize literatury, magický realismus.
- 11) Literatura marginalizovaných komunit: katolíci, židé, šlechtici a další.
- 12) Postmoderna v myšlení a literatuře, rehabilitace triviální literatury, vztah literatury a filmu.
- 13) Proud současnosti: Po postmoderně?

Studijní literatura	
----------------------------	--

Povinná:

BLOOM, H. *Kánon západní literatury: knihy, které prošly zkouškou věků*. Praha: Prostor, 2000. ISBN 80-7260-013-3.

HODROVÁ, D. a kolektiv. *--na okraji chaosu--: poetika literárního díla 20. století*. Praha: Torst, 2001. ISBN 80-7215-140-1.

Doporučená:

DEMBICKÁ, S. a kolektiv. *Světové literatury 20. století v kostce*. Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-80-X.

KUPCOVÁ, H. *Literární Evropou II: 20. století*. Praha: Literární akademie, 2010. ISBN 978-80-86877-52-5.

PUTNA, M. C. *Obrazy z kulturních dějin ruské religiozity*. Praha: Vyšehrad, 2015. ISBN 978-80-7429-534-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy kvantitativní metodologie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	vypracování průběžných úkolů spojených s přípravou semestrálního návrhu výzkumného projektu vzájemná oponentura návrhů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz seznamuje studenty se základními postupy a princip kvantitativní výzkumné metodologie v sociálněvědním výzkumu. V přednáškách i prostřednictvím průběžné práce studentů na přípravě vlastního výzkumného projektu se budeme zabývat základními kroky kvantitativního výzkumu – formulaci výzkumných otázek, přípravě výzkumného nástroje (dotazníku) či výběru vzorku.

Témata:

- 1) Představení kurzu a požadavků; východiska a základní logika kvantitativního zkoumání.
- 2) Výzkumné otázky a hypotézy.
- 3) Konceptualizace a operacionalizace.
- 4) Populace a výběr.
- 5) Způsoby sběru dat.
- 6) Škálování.
- 7) Sběr dat: konstrukce otázek.
- 8) Sběr dat: struktura dotazníku.
- 9) Sběr dat: nedotazníkové metody.
- 10) Sekundární analýza dat a datové archivy.
- 11) Statistika a kvantitativní analýza dat.
- 12) Představení a diskuze studentských projektů I.
- 13) Představení a diskuze studentských projektů II.

Studijní literatura

Povinná:

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 978-80-246-0139-7.
PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.

Doporučená:

BABBIE, E. *The practice of social research*. Boston: Cengage Learning, 2016. ISBN 978-1-305-10494-5.

BRYMAN, A. *Social research methods*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-958805-3

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy statistického zpracování dat			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jana Kružiková, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je představení základních metod a postupů, které umožňují zpracovávat data získaná z výzkumů: z dotazníků i z tabulek (tj. seznámení se s tím, jak vytvářet tabulky četností, grafy, jak počítat průměry a další základní statistické charakteristiky, jak zjišťovat, zda mezi získanými daty existuje závislost - pomocí korelací, regresí, chí-kvadrát testu, jak zjišťovat, zda rozdíl mezi průměry u dvou či více souborů je statisticky významný - především pomocí t-testů a analýzy rozptylu). Výpočty jsou prováděny v programu SPSS a Excel.

Témata:

- 1) Metody sběru dat, stanovení velikosti výběrového souboru, škálování.
- 2) Základní pojmy popisné statistiky.
- 3) Výpočet průměrů a dalších základních statistických charakteristik.
- 4) Tabulky 1. třídění (frekvenční tabulky).
- 5) Tabulky 2. třídění (kontingenční tabulky).
- 6) Grafické zobrazení dat ve statistice.
- 7) Obecné principy a mechanismy testování hypotéz.
- 8) T-testy.
- 9) Analýza rozptylu (ANOVA).
- 10) Chí-kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.
- 11) Korelace.
- 12) Regrese.
- 13) Procvičování metod popisné a induktivní statistiky na konkrétním dotazníkovém šetření.

Studijní literatura

Povinná:

WALKER, I. *Výzkumné metody a statistika*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3920-5.
 ŠKALOUDOVÁ, A. *Statistika v pedagogickém a psychologickém výzkumu*. Praha: Univerzita Karlova, 1998. ISBN 80-86039-56-0.

PECÁKOVÁ, I. *Statistika v terénních průzkumech*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-74-0.

Doporučená:

MAREŠ, P., RABUŠIC, L., SOUKUP, P. *Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-6362-4.

HENDL, J. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0981-2.

HERZMANN, J., PECÁKOVÁ, I., NOVÁK, I. *Pořizování a vyhodnocování dat ve výzkumech veřejného mínění*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. ISBN 80-7079-357-0.

V SIS je u daného kurzu uvedena powerpointová prezentace, stručně mapující probírané okruhy a nabízející příklady, na nichž si budeme použít základních statistických metod v programu SPSS a Excel prakticky procvičovat.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Analýza diskurzu: vybrané přístupy				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a praktická				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Úvod kurzu bude věnován představení různých přístupů k analýze diskurzu a následně se zaměří na jeden konkrétní přístupů diskurzivní analýzy, totiž na kritickou diskurzivní analýzu (KDA). Studující se seznámí jak s teoretickými východisky a metodologickými postupy KDA, tak budou mít možnost prohloubit své teoretické a metodologické znalosti přístupu KDA v podobě jeho praktického využití v rámci analýzy psaných promluv.

Témata:

- 1) Sociálněvědní analýza textů.
- 2) Diskurz.
- 3) Analýza diskurzu: cíle analýzy a možné přístupy k analýze diskurzu.
- 4) Kritická diskurzivní analýza (KDA): úvod.
- 5) KDA: teoretická a epistemologická východiska.
- 6) KDA: výzkumná témata.
- 7) KDA: metodologické postupy.
- 8) KDA: výběr vzorku.
- 9) KDA: základní dimenze analýzy textu.
- 10) KDA: výzkumná zpráva, vybrané výzkumy s využitím KDA.
- 11) KDA v praxi: volba tématu a textů pro analýzu.
- 12) KDA v praxi: analýza textu I.
- 13) KDA v praxi: analýza textu II., prezentace dílčích výstupů z analýzy textů.

Studijní literatura

Povinná:

HÁJEK, M. *Čtenář a stroj: vybrané metody sociálněvědní analýzy textů*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2014. ISBN 9788074191619. Vybrané kapitoly.
 SCHNEIDEROVÁ, S. *Analýza diskurzu a mediální text*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 9788024628844. Vybrané kapitoly.

VAŠÁT, P. Kritická diskurzivní analýza: Sociální konstruktivismus v praxi. *AntropoWebzin*. 2008, 4(2-3), s. 101-112. ISSN 1801-8807.

VÁVRA, M. Diskurz a diskurzivní analýza v sociologii. In *Soudobá sociologie II. Teorie sociálního jednání a sociální struktury*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 9788024627281.

Doporučená:

GEE, P. J., HANDFORD, M. *The Routledge handbook of discourse analysis*. London, New York: Routledge, 2012. ISBN 9780203809068. Vybrané kapitoly.

TANNEN, D., HAMILTON, H. E., SCHIFFRIN, D., ADGER, C. T. *The handbook of discourse analysis*. Chichester: Wiley-Blackwell, 2015. ISBN 9781118584149. Vybrané kapitoly.

NEKVAPIL, J. Úvodem k monotematickému číslu. Analýza promluv a textů, analýza diskurzu. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*. 2006, 42(2), S. 263-268. ISSN 0038-0288.

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
---	--	--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
--	--	--

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy statistické analýzy dat			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná		
Další požadavky na studenta	docházka prezentace vlastního projektu		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Ing. Inna Čábelková, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Cílem kurzu je naučit se prakticky používat statistické metody – korelační analýzu, regresní analýzu, statistické porovnání průměrů dvou datových řad – metody, nejčastěji používané v bakalářských pracích.

Témata:

- 1) Úvod, stanovení témat studentských projektů.
- 2) Typy dat.
- 3) Zobrazení dat, prvotní, druhotné třídění.
- 4) Deskriptivní statistika.
- 5) Formulace a testování hypotéz.
- 6) Testy rovnosti průměrů.
- 7) Analýza souvislosti.
- 8) Regresní analýza.
- 9) Vypočet studentských projektů.
- 10) Prezentace studentských projektů.
- 11) Prezentace studentských projektů.
- 12) Prezentace studentských projektů.
- 13) Prezentace studentských projektů.

Studijní literatura

Povinná:

ŘEZANKOVÁ, H. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. Praha: Professional Publishing, 2017. ISBN 9788090659483.

HENDLS, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál s.r.o., 2012. ISBN 978-80-262-0200-4.

HINDLS, R., HRONOVÁ, S., NOVÁK, I. *Metody statistické analýzy pro ekonomy*. Praha: Management Press, 2000. ISBN 80-7261-013-9.

HEBÁK, P., HUSTOPECKÝ, J., MALÁ, I. *Vícerozměrné statistické metody*. Praha: Informatorium. 2004.

ISBN 8073330569. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

COWLES, M. K. Categorical Data Analysis. *Journal of the American Statistical Association*. 2004, **99**, s. 572-573. ISSN 0162-1459.

AGRESTI, A. *Categorical Data Analysis*. Second Edition. New Jersey: Wiley, 2003. ISBN 9780471360933.

FIELD, A. *Discovering statistics using SPSS*. Thousand Oaks: Sage publications, 2009. ISBN 13 978-0-7619-4452-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Česká otázka v evropském kontextu I.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Miloš Havelka, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

V perspektivě dějin idejí a vývoje českého politického myšlení od poloviny 18. století do současnosti jsou vysvětlovány základní koncepty české kulturní, historické, národní sebereflexe a jejich evropské kontexty.

Témata:

- 1) Periodizace českého politického myšlení. Tři fáze českého národního vzestupu.
- 2) České myšlení bez státu. Národní emancipace, České myšlení ve vlastním státu.
- 3) Do Vídeňského kongresu. Osvícenství, historismus a konzervatismus.
- 4) V době předbřeznové. Panslavismus a bohemismus.
- 5) V revolučním roce 1848. Počátky liberalismu a nacionalismu. Vznik samostatné české politiky.
- 6) Neoabsolutismus, prozatímní ústava a podvazování národního hnutí.
- 7) 1860–1880 – rozpad jednotné národní strany, český vzdor a vídeňská „revoluce se shora“.
- 8) Vznik moderní české politiky. Institucionální předpoklady a symboly vzestupu.
- 9) 90. léta. Prosazování „mladočechů“ a „realisté“ Diferenciace politické scény. Vznik ideových a profesních stran.
- 10) První světová válka, zahraniční akce a domácí odboj. Manifest spisovatelů. Wilsonova doktrína a české ohlasy.
- 11) Vznik republiky. „Nová Evropa“, „odrakouštění“, „pětka“, „Malá dohoda“, „Nová Střední Evropa.
- 12) Mnichov a okupace: pokusy o rozchod s první republikou: konzervativní, liberální, reakční. Nová slovanská politika.
- 13) Třetí republika a „Unorový převrat“. Stalinský a reformní socialismus. Normalizace.

Studijní literatura

Povinná:

HAVELKA, M. *Dějiny a smysl*. Praha: Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-424-6.

KŘEN, J. Historické proměny češství. In HAVELKA, M. *Spor o smysl českých dějin 2, 1938-1989*. Praha:

TORST, 2006, s. 543-557. ISBN 80-7215-292-0.

MASARYK, T. G. *Česká otázka. Snahy a tužby národního obrození*, kterékoli vydání.

Doporučená:

MACURA, V. *Znamení zrodu, České národní obrození jako kulturní typ*. Brno: H&H, 1995. ISBN 80-85787-74-1.

URBAN, O. *Česká společnost 1848–1918*. Praha: Svoboda, 1982. ISBN nepřiděleno.

HROCH, M. *Na prahu národní existence*. Praha: Mladá fronta, 1999. ISBN 80-204-0809-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Česká otázka v evropském kontextu II.				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	prof. Miloš Havelka, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

V perspektivě dějin idejí a sociologie vědění se ukazují a analyzují sedimentované historické představy, používané legitimizační koncepty a ideologicky a emocionálně sedimentované představy o hlavních problémech českých dějin a jejich vztazích k Evropě.

Témata:

- 1) Národ a nacionalismus, internacionalismus a transnacionalismus.
- 2) Identity, sociální role a historické mentality. „Češství“ a politika s identitou.
- 3) Tzv. „česká otázka“ a její původ.
- 4) Konzervatismus, liberalismu a socialismus.
- 5) Zemský patriotismus, česká politika a problém národního státu.
- 6) Historická kauzalita, historická centra a symbolizace historických událostí.
- 7) Evangelicko-demokratické a katolicko-konzervativní pojetí českých dějin a jejich historické reifikace. W. Tomek, J. Goll, J. Pekař ad. versus F. Palacký, T. G. Masaryk, Jan Slavík ad.
- 8) Symbolická centra českých dějin jako hodnotící a jako legitimizační prostředek.
- 9) Symbolické centrum „jací jsme“? F. Palacký a diskuse o národní povaze. E. Chalupný, J. L. Fischer, F. Peroutka a další.
- 10) Symbolické centrum „odkud jdeme?“ Národní tradice jako závazek a jako brzda.
- 11) Symbolické centrum „kam patříme?“ Základní politické a kulturní orientace. Panslavismus, neoslavismus a „nová slovanská politika“. Austroslavismus a diskuse o „Střední Evropě“.
- 12) Symbolické centrum „kam směřujeme?“. Pojetí dějin a spor o jejich smysl.
- 13) Problém „nepolitické politiky“ a jeho vývoj od 1. třetiny 19. století.

Povinná:

HAVELKA, M. „Smysl“, „pojetí“, „kritiky dějin“, „historická identita“, „historické legitimizace“. In HAVELKA, M. *Spor o smysl českých dějin 2, 1938-1989*. Praha: TORST, 2006, s. 543-557. ISBN 80-7215-

292-0.

LOEWENSTEIN, B. W. *My a ti druzí*. Brno: Doplněk, 1997. ISBN 80-85765-64-0.

URBAN, O. *Česká společnost, 1848–1918*. Praha: Svoboda, 1982. ISBN nepřiděleno.

Doporučená:

URBAN, O. *Kapitalismus a česká společnost. K otázkám formování české společnosti v 19. Století*. Praha: Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-500-5.

HROCH, M. *Na prahu národní existence*. Praha: Mladá fronta, 1999. ISBN 80-204-0809-6.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vizuální sociologie I.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní, písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	dílčí písemné a fotografické práce, které jsou podle jednotlivých témat prezentovány v průběhu semestru			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Rudolf Šmíd			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Fotografie a sociologie jsou tak trochu dvojčata. Narodily se ve stejném roce a společné je i místo narození. V roce 1839, kdy francouzský stát předával slavnostně celému světu vynález J. N. Niepce a L. J. M. Daugerra – fotografii, nahradil filozof A. Comte ve 47. lekci svého díla *Cours de Philosophie Positive* původně užívaný výraz sociální fyzika pojmem sociologie. Kurz je určen především pro studenty, kteří již mají elementární znalosti ze sociologie a zároveň zvládají základní fotografické dovednosti. Na praktických „rozcvičkách“ si studenti mohou sami vyzkoušet specifika fotografického jazyka a uvědomit si moc obrazu v historickém kontextu i současném světě.

Témata:

Teoretický blok

1) Úvod do dějin fotografie.

2) Praktické užití fotografie ve všech fázích sociologického výzkumu.

3) Již realizované vizuálně-fotografické projekty: Venkov.

4) Již realizované vizuálně-fotografické projekty: Romové.

5) Již realizované vizuálně-fotografické projekty: Příběhy v obrazech – animovaný filmový dokument Kronika Oldřicha S.

6) Již realizované vizuálně-fotografické projekty: Ad hoc – Média – reflexe aktuálního dění.

Prakticko-teoretický blok

7) Geometrie a detail.

8) Rodinná fotografie jako historický dokument.

9) Pravda ve fotografii – objektivita x subjektivita – fotografie jako důkaz.

10) Čas a prostor – sociologické aspekty.

11) Dokument jako já.

12) Co je to češství?

13) Závěrečná reflexe.

Studijní literatura	
<p>Povinná: SZTOMPKA, P. <i>Vizuální sociologie</i>. Praha: SLON, 2007. ISBN 978-80-86429-77-9. BARTHES, R. <i>Světlá komora, vysvětlivka k fotografii</i>. Praha: Archa, 1994. ISBN 80-7115-081-9. DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-0139-7. S. 284-358. SONTAGOVÁ, S. <i>O fotografii</i>. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-471-9. MRÁZKOVÁ, D. <i>Příběh fotografie</i>. Praha: MF, 1989. ISBN 23-033-85. ŠMÍD, R. Proč fotografie. In <i>Kvalitativní přístupy v sociologii. Sborník Masarykovy české sociologické společnosti</i>. Praha: ČSAV, 1991. S. 36-60. ŠMÍD, R. Sociolog/ie/ v prostoru. In ŽIŽKA, T. ed. <i>Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific</i>. Praha: AMU, 2010, s. 64-83. ISBN 978-80-7331-184-1.</p> <p>Doporučená: COLLIER, J., COLLIER M. <i>Visual Anthropology</i>. Albuquerque: University of New Mexico Press, 1986. ISBN 0-8263-0899-6. FLUSSER, V. <i>Za filosofii fotografie</i>, Praha: Hynek, 1994. ISBN 80-85906-04-X. ŠMÍD, R. <i>Široká smyčka</i>. Praha: AMU, 2012 – pouze elektronická verze na: http://www.rudolfsmid.cz/publikace.html</p>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vizuální sociologie II.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	1-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní, písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	dílčí písemné a fotografické práce, které jsou podle jednotlivých témat prezentována v průběhu semestru			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Rudolf Šmíd			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Kurz je určen především pro absolventy zimního kurzu Vizuální sociologie I a eventuálně i další zájemce o sociologický aspekt fotografického (filmového) obrazu. Na praktických „rozcvičkách“ si studenti mohou dále vyzkoušet specifika fotografického jazyka a lépe se orientovat v převizualizovaném světě.

Témata:

Teoretický blok

- 1) Historický exkurz do dějin fotografie s důrazem na sociální a sociologizující fotografii.
- 2) Fotografický obraz a veřejné mínění.
- 3) Již zrealizované vizuálně-fotografické projekty: Češi a Němci.
- 4) Již zrealizované vizuálně-fotografické projekty: Site specific.
- 5) Již zrealizované vizuálně-fotografické projekty: Ad hoc – Média – reflexe aktuálního dění.
- 6) Již zrealizované vizuálně-fotografické projekty: Ad hoc – Češství.

Prakticko-teoretický blok

- 7) Já a selfie – máme se rádi/dy?
- 8) Jenom Moje manipulace.
- 9) Co chci změnit – photovoice/ photostory.
- 10) Na co se zapomnělo, aneb To bylo dobré.
- 11) Média a pravda/y.
- 12) Prázdná místa – místa, kde „nic“ není.

Studijní literatura

Povinná:

SZTOMPKA P. *Vizuální sociologie*. Praha: SLON, 2007. ISBN 978-80-86429-77-9.
BARTHES R. *Světlá komora, vysvětlivka k fotografii*. Praha: Archa, 1994. ISBN 80-7115-081-9.

DISMAN M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-0139-7.
 SONTAGOVÁ S. *O fotografii*. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-471-9.
 MRÁZKOVÁ D. *Příběh fotografie*. Praha: MF, 1989. ISBN 23-033-85.
 ŠMÍD R. Proč fotografie. In *Kvalitativní přístupy v sociologii. Sborník Masarykovy české sociologické společnosti*. Praha: ČSAV, 1991. S. 36-60.
 ŠMÍD R. Sociolog/ie/ v prostoru. In ŽIŽKA, T. ed. *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific*. Praha: AMU, 2010, s. 64-83. ISBN 978-80-7331-184-1.

Doporučená:

COLLIER J, COLLIER M. *Visual Anthropology*. Albuquerque: University of New Mexico Press, 1986. ISBN 0-8263-0899-6.

FLUSSER V. *Za filosofii fotografie*. Praha: Hynek, 1994. ISBN 80-85906-04-X.

ŠMÍD R. *Široká smyčka*. Praha: AMU, 2012 – pouze elektronická verze na:

<http://www.rudolfsmid.cz/publikace.html>

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Současná témata migračních studií			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná		
Další požadavky na studenta	docházka aktivita v hodině průběžná četba dílní drobné písemné úkoly		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Kurz představí aktuální témata, která se řeší na poli migračních studií (viz soupis jednotlivých témat). Cílem je na jejich základě nejen pochopit současné migrační pohyby a postmigrační procesy, ale také uvažovat o migraci jako jednom z aktérů, který se podílí na povaze současné postmoderní společnosti.

Témata:

- 1) Národní x globální společnost – mezi lokálním, glokálním a globálním.
- 2) Migrace a prostor.
- 3) Právní rámce migrace a státní politiky.
- 4) Migrace a aktivity NGO.
- 5) Migrace a média.
- 6) Gender v migraci.
- 7) Studentská migrace.
- 8) Lifestyleová migrace.
- 9) Uprchlíctví a azyl.
- 10) Reemigrace, návratová migrace.
- 11) Druhá generace migrantů.
- 12) Vzdělávání migrantů.
- 13) Kulturní specifika migrantů.

Studijní literatura

Povinná:

BAUMAN, Z. *Cizinci před branami*. Olomouc: Broken Books, 2017. ISBN 978-80-906307-2-7.
HALL, S. Lokální a globální: Globalizace a etnicita. In: APPADURAI, A., GROSFUGUEL, R., HALL S., CHAKRABARTY D., CHATTERJEE, P., SPIVAK, CH. G. *Postkoloniální myšlení IV*. Praha: Tranzit.cz,

2013, s. 36-55. ISBN 978-80-87259-24-5.

O'REILLY, K. *International migration and social theory*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012. ISBN 978-0-230-22131.

SCHEU, H. CH. *Migrace a kulturní konflikty*. Praha: Auditorium, 2011. ISBN 978-80-87284-07-0. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ, M. eds. *Diverzita etnických menšin. Prostorová dislokace a kultura bydlení*. Praha: FHS UK, 2012. ISBN 978-80-87398-25-8. Vybrané kapitoly.

JARKOVSKÁ L., LIŠKOVÁ K., OBROVSKÁ J., SOURALOVÁ, A. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0792-4. Vybrané kapitoly.

ALBA, R., WATERS, M. C. *The Next Generation: Immigrant Youth in a Comparative Perspective*. New York, London: New York University Press, 2011. ISBN: 978-0-8147-0743-2. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Česká společnost a etnické skupiny				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická		
Další požadavky na studenta	docházka průběžná práce v kurzu		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %		
Vyučující	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.		
Stručná anotace předmětu			

Kurz je koncipován jako metodologický. Je zaměřen na osvojení si dovedností spojených s etnografickým výzkumem a jeho výstupy. Tyto dovednosti budou rozvíjeny v rámci tématu postmigračních procesů a otázek pozice diaspor v rámci většinové společnosti ČR. Záměrem je sledovat vyjednávání pozice migrantů/příslušníků diaspor v rámci sociálních prostorů cílové země, resp. země původu, a to na základě dílčích témat, která se vztahují k životnímu stylu migrantů, konstrukce identit či vytváření sociálních sítí (např. rodinné vazby, bydlení, svátečnost a festivity, vztah k náboženství, vztah k zemi původu ad.). Kurz je založen na aktivní participaci studentů na výzkumu. Výstupem jsou jednak průběžné výstupy vázané na probíraná témata, jednak seminární práce, která právě dílčí výstupy propojí.

Témata:

- 1) Design výzkumu – představení jednotlivých složek, které jsou součástí výzkumu, jeho vyhodnocení a tvorby výstupů.
- 2) Rešerše literatury: Zdroje, citační norma, kritické čtení textů. A) Kontext výzkumu: Vývoj etnické skladby českých zemí v moderní době (s ohledem na etnoemancipační a migrační procesy). Zahraniční migrace do České republiky po roce 1990 a její vliv na vznik nových etnických diaspor. B) Teoretická východiska: Transnacionální přístup k migraci, koncepty vztahující se ke zvolenému výzkumnému tématu.
- 3) Formulování výzkumné otázky na základě diskuse s literaturou.
- 4) Výzkum - příprava I: výzkumný vzorek, povaha vzorku, pasportizace dat.
- 5) Výzkum - příprava II: zdroje a povaha dat, tvorba dat, zvolená technika tvorby dat, výpovědní hodnota a limity zvolených technik.
- 6) Výzkum - příprava: III: zvolená technika tvorby dat, nástroje tvorby dat, etika.
- 7) Výzkum realizace: Reflexe vlastní výzkumné práce v terénu, diskuse o získaných zkušenostech a problémech.
- 8) Analýza vytvořených dat: způsoby vyhodnocení dat s důrazem na metodu segmentace a kódování.
- 9) Pravidla tvorby textu, formy prezentace: struktura sdělení výzkumných sdělení.
- 10) Referáty prezentující výzkumné nálezy.
- 11) Referáty prezentující výzkumné nálezy.
- 12) Propojování nálezu s teoretickými koncepty – diskuse nálezů s odbornou literaturou.
- 13) Prezentace výzkumných zpráv.

Studijní literatura		
<p>Povinná: ERIKSEN, T. H. <i>Antropologie multikulturních společností: rozumět identitě</i>. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-925-2. KLVAČOVÁ, P. <i>Biografie a identity cizinců usilujících o integraci do české společnosti. Od samozřejmé nerovnosti k nesamozřejmé rovnosti</i>. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012. ISBN 978-80-86729-79-4. SZALÓ, C. <i>Transnacionální migrace: proměny identit, hranic a vědění o nich</i>. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. ISBN 978-80-7325-136-9. ŠVARÍČEK, R., ŠEDOVÁ, K. a kolektiv. <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.</p> <p>Doporučená: BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ, M. eds. <i>Kdo jsem a kam patřím? Identita národnostních menšin a etnických komunit na území České republiky</i>. Praha: Sofis, 2005. ISBN 80-902785-8-2. BRETTELL, C. B. Theorizing Migration in Anthropology, The Social Construction of Networks, Identities, Communities, and Globalscapes. In BRETTELL, C. B., HOLLIFIELD, J. F. eds. <i>Migration Theory: Talking Across Disciplines</i>. New York: Routledge, 2014, s. 113-160. ISBN 978-0415954273. ŠANDEROVÁ, J. ed. <i>Nerovnosti kolem nás. Analýza utváření sociálních nerovností v každodenním životě</i>. Praha: UK FSV – Institut sociologických studií, 2006. ISBN 80-239-8209-5. VERTOVEC, S. ed. <i>Anthropology of migration and multiculturalism: new directions</i>. London: Routledge, 2010. ISBN 978-0-415-50882-7.</p>		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Postrurální světy: etnografie současné vesnice			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Dana Bittnerová, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	33 %			
Vyučující	Mgr. Hedvika Novotná Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je studenty seznámit se základy rurální antropologie. Důraz klade na současný evropský venkovský prostor a jeho post-moderní, resp. post-rurální charakter. Studenti se seznámí s hlavními teoriemi rurální antropologie i reáliemi evropského post-rurálního prostoru (zejména České a Slovenské republiky).

Témata:

- 1) Úvod do kurzu, cvičení antropologické citlivosti: diskuse dokumentu Kde se žije dlouho. Dolní Studénky lámou rekordy (1999). Režie M. Petrov.
- 2) Historie výzkumů rurálních společností, teoretická východiska.
- 3) Klíčové procesy ovlivňující sociokulturní změny rurálního prostoru ve střední Evropě.
- 4) Demografie současné vesnice.
- 5) Půda jako centrální hodnota.
- 6) Rodina a příbuzenské vztahy.
- 7) Společenská kontrola.
- 8) Politika a moc.
- 9) Hranice a identita.
- 10) Materiální kultura.
- 11) Náboženství a tradice.
- 12) Alternativní životní styly na vesnici.
- 13) Závěr: Postrurální světy jako výzkumné paradigma.

Studijní literatura

Povinná:

KANDERT J., *Každodenní život vesničanů středního Slovenska v šedesátých až osmdesátých letech 20. století*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0782-4.

HRUŠKA, V., Proměny přístupů ke konceptualizaci venkovského prostoru v rurálních studiích. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*. 2014, **50**(4), s. 581-602. ISSN 2336-128X. Dostupné

z: <http://dx.doi.org/10.13060/00380288.2014.50.4.109>.

VÁLKA, M. *Sociokulturní proměny vesnice*. Brno: Ústav evropské etnologie, 2011. ISBN 80-210-3908-6.

Doporučená:

DANGELOVÁ, O. a kolektiv. *Vidiek v procese transformácie*. Bratislava: Ústav Etnológie SAV v Bratislave, 2005. ISBN 80-88997-25-9.

HAUKANES, H. *Velká dramata - obyčejné životy. Postkomunistické zkušenosti českého venkova*. Praha: SLON, 2004. ISBN 80-86429-26-1.

POSPĚCH, P. a kolektiv. *Vynalézání venkova v ČR po roce 1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2014. ISBN 978-80-7325-353-0.

VÁLKA, M. a kolektiv. *Agrární kultura. O tradičních formách zemědělského hospodaření a života na vesnici*. Brno: Ústav evropské etnologie, 2007. ISBN 978-80-254-1172-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Zúčastněné pozorování v sociálněvědním výzkumu			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická			
Další požadavky na studenta	docházka aktivní účast na semináři			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Zúčastněné pozorování představuje jednu ze základních technik sběru dat v sociálněvědním výzkumu, která je zároveň jedním z distinktivních znaků sociokulturní antropologie. Ačkoliv jde o techniku základní, jedná se zároveň o techniku v mnoha ohledech nejnáročnější. Kurz si klade za cíl seznámit studenty s hlavními principy a postupy zúčastněného pozorování a zprostředkovat jim základní znalosti a dovednosti nutné pro jeho využití ve vlastním výzkumu.

Témata:

- 1) Východiska a historie zúčastněného pozorování.
- 2) Volba tématu a terénu.
- 3) Od tématu k výzkumnému problému.
- 4) Prostředí výzkumu a vstup do terénu.
- 5) Role a vztahy v terénu I.
- 6) Role a vztahy v terénu II.
- 7) Situovanost, předpojatost a reflexivita.
- 8) Co a jak pozorovat.
- 9) Terénní poznámky.
- 10) Analýza dat I.
- 11) Analýza dat II.
- 12) Psaní výzkumné zprávy.
- 13) Etika zúčastněného pozorování.

Studijní literatura

Povinná:

KAWULICH, B. B. Participant Observation as a Data Collection Method. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*. 2005, 6(2). ISSN 1438-5627. Dostupné z: <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs0502430>.

MADDEN, R. *Being ethnographic a guide to the theory and practice of ethnography*. Thousand Oaks: SAGE, 2010. ISBN 978-1-4129-4697-1.

NEDBÁLKOVÁ, K. *Spoutaná Rozkoš: Sociální (re)produkce genderu a sexuality v ženské věznici*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. ISBN 80-86429-65-2.

Doporučená:

SANJEK, R. ed. *Fieldnotes: The Makings of Anthropology*. Ithaca, London: Cornell University Press, 1990. ISBN 0-8014-9726-4.

ROBBEN, A. C. G. M., SLUKA, J. A. eds. *Ethnographic fieldwork: an anthropological reader*. Malden: Blackwell, 2007. ISBN 1-4051-2593-4.

VAN MAANEN, J. *Tales of the field: on writing ethnography*. 2nd edition. Chicago: University of Chicago Press, 2011. ISBN 978-0-226-84964-5.

STÖCKELOVÁ, T., ABU GHOSH, Y. eds. *Etnografie: improvizace v teorii a terénní praxi*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013. ISBN 978-80-7419-148-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Kultury nativních severoamerických etnik				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz zprostředkovává základní informace o kulturách nativních etnik Severní Ameriky na sever od Mexika, přičemž na konkrétním materiálu přibližuje základní antropologická témata (subsistenční strategie, teorii příbuzenství, politickou a sociální strukturu, tradiční právo, náboženské systémy, atd.). Jádrem výkladu je věnováno vybraným nativním historickým kulturám, reprezentujícím jednotlivé kulturní areály Severní Ameriky. Vedle nich kurz seznamuje také se stručným prehistorickým vývojem, důsledky kolonizace a současnou sociokulturní situací původních obyvatel v pozici minority.

Témata:

- 1) Původ nativních obyvatel, nativní jazyky a koncept kulturních areálů.
- 2) Prehistorie Severní Ameriky.
- 3) Arktická oblast – Mědění Eskymáci.
- 4) Subarktická oblast – Čipevjané.
- 5) Oblast severovýchodu – Irokézové.
- 6) Oblast severozápadního pobřeží – Tlingitové.
- 7) Oblast Kalifornie – Kavíjové.
- 8) Oblast Velké pánve – Západní Šošoni.
- 9) Oblast velkých plání – Šajeni.
- 10) Oblast jihovýchodu – Načézové.
- 11) Oblast jihozápadu – Zuniové.
- 12) Post-kolonizační vývoj nativních kultur.
- 13) Současná situace nativních etnik.

Studijní literatura

Povinná:

NEWCOMB, W. W. *North American Indians: An Anthropological Perspective*. Pacific Palisades: Goodyear, 1974. ISBN 0-87620-624-0. Vybrané kapitoly.

OSWALT, W. H. *This Land Was Theirs: A study of the North American Indian*. 2nd edition. New York: John Wiley & Sons, 1973. ISBN 0-471-65717-4. Vybrané kapitoly.
WALDMAN, C. *Atlas of the North American Indian*. 3rd rev. edition. New York: Facts on File, 2009. ISBN 978-0-8160-6858-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

STURTEWANT, W. C. ed. *Handbook of North American Indians*. 15 volumes. Washington: Smithsonian Institution, 1978.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Hudba Romů				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz poskytuje základní orientaci v hudebních projevech Romů po celém světě. Tyto projevy ukazuje – jak je v entomuzikologii běžné – z různých aspektů (jako projevy hlavních kulturních hodnot, jako výsledek individuálního i kolektivního sociálního chování i jako znějící zvuk), které dává do souvislostí. Důraz je kladen na vyjednávání podoby mezi většinou a romskou menšinou, a na hudbu jako fenomén kulturní reprezentace.

Témata:

- 1) Úvod do studia hudby Romů.
- 2) Hudba indických Romů a mirásíů.
- 3) Romové na Předním východě.
- 4) Úvod do hudby Romů na Balkáně.
- 5) Hudba balkánských Romů 2.
- 6) Hudba balkánských Romů 3.
- 7) Hudba ruských Romů a šíření jejího vlivu.
- 8) Tradiční hudba středoevropských Romů.
- 9) Hudební příspěvek k romské etnoemancipaci.
- 10) Romský příspěvek k hudbě Španělska: flamenko.
- 11) Romové za oceánem.
- 12) Filmové obrazy romských hudebníků.
- 13) Opakování.

Studijní literatura

Povinná:

JURKOVÁ, Z. *Cesty romské hudby*. Praha: FHS UK & Slovo 21, 2004.

JURKOVÁ, Z. Mýtus romské hudby v dnešní Praze. In JURKOVÁ, Z. a kolektiv. *Pražské hudební světy*. Praha: Karolinum, 2013, s. 30-49. ISBN 978-80-246-2484-6.

SILVERMAN, C. *Romani Routes*. Oxford: Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-530094-9.

Doporučená:

JURKOVÁ, Z. ed. *Romská hudba na přelomu tisíciletí*. Praha: FHS UK & Studio Production Saga, 2003. ISBN 80-239-2237-8.

PETTAN, S. *Romani Musicians in Kosovo: Interaction and Creativity*. Budapest: Institute for Musicology, 2002. ISBN 963-7074-81-3.

TURINO, T. *Music as Social Life. The Politics of Participation*. Chicago: The University of Chicago Press, 2008. ISBN 13: 978-0-226-81698-2.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Hudebně-antropologický seminář			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná a praktická			
Další požadavky na studenta	docházka průběžné plnění dílčích úkolů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Během jednosemestrálního semináře si student vybere jeden z (pokud možno) pražských hudebních světů, který bude zkoumat, učí se změně perspektivy (insider x outsider), pozorovacím a výzkumným technikám terénní práce; současně si osvojuje také dovednosti psát o svém vlastním hudebně-etnografickém výzkumu, který průběžně realizuje v rámci domácí přípravy ve „svém“ terénu.

Témata:

- 1) Úvodní hodina. Představení antropologie hudby/etnomuzikologie jako oboru, smysl a podstata terénního hudebně-etnografického výzkumu. Zúčastněné pozorování.
- 2) Volba tématu a terénu. Psaní o kultuře, proti ní a s ní, koncept „hudby jako kultury“ vs. koncept „hudební svět“.
- 3) Já jako výzkumný nástroj. Situovanost, předpojatost, reflexivita. Jak psát tzv. positioning.
- 4) Vstup do terénu a pohyb v něm. Co a jak zúčastněně pozorovat. Jak vést neformální rozhovory s aktéry. Co si vzít s sebou a jak pořídít smysluplné terénní audio/video hudební nahrávky a fotografie.
- 5) Jak psát terénní poznámky. Etika zúčastněného pozorování.
- 6) Problematika popisu hudební praxe a výsledného zvuku. I.
- 7) Problematika popisu hudební praxe a výsledného zvuku. II.
- 8) Typy rozhovorů. Analýza dat. Psaní závěrečné zprávy.
- 9) Prezentace a oponentura studentských projektů I.
- 10) Prezentace a oponentura studentských projektů II.
- 11) Prezentace a oponentura studentských projektů III.
- 12) Prezentace a oponentura studentských projektů IV.
- 13) Prezentace a oponentura studentských projektů V. Reflexe a závěrečné zhodnocení.

Studijní literatura

Povinná:

BARZ, G. F., COOLEY, T. J. eds. *Shadows in the Field: New Perspectives for Fieldwork in Ethnomusicology*.

2nd edition. New York: Oxford University Press, 2008. ISBN 978-0-19-532496-9. Vybrané kapitoly.
 JURKOVÁ, Z. a kolektiv. *Pražské hudební světy*. Praha: Charles University in Prague – Karolinum Press, 2014. ISBN 978-80-246-2484-6. Vybrané kapitoly.
 EMERSON, R. M. et al. *Writing Ethnographic Fieldnotes*. Chicago: University Of Chicago Press, 1995. ISBN 978-0-226-20681-3. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

SUNSTEIN, B. S., CHISERI-STRATER, E. *FieldWorking: Reading and Writing Research*. 3rd edition. Boston: Bedford & St. Martin's, 2006. ISBN 978-0-312-43841-8.
 STÖCKELOVÁ, T., ABU GHOSH, Y. a kolektiv. *Etnografie: improvizace v teorii a terénní praxi*. Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2013. ISBN 978-80-7419-148-0. Vybrané kapitoly.
 SOUKUP, M. *Terénní výzkum v sociální a kulturní antropologii*. Praha: Charles University in Prague – Karolinum Press, 2017. ISBN 978-80-246-2567-6.
 KRÜGER, S. *Ethnography in the Performing Arts: A Student Guide*. 2009 [online]. Dostupné z: <https://www.heacademy.ac.uk/sites/default/files/Ethnography-in-the-Performing-Arts-A-Student-Guide.pdf>.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Četba vybraných textů k antropologii hudby			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka průběžná plnění dílčích úkolů			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Tento seminář je komplementární s hudebně-antropologickým seminářem. Zatímco v Hudebně-antropologickém semináři studenti chodí do svého terénu a píší (výsledné studentské texty průběžně společně čteme a diskutujeme v hodině), tak v tomto semináři studenti v rámci domácí přípravy čtou a píší anotace, v hodině pak prezentují a diskutují relevantní teoreticko-metodologickou literaturu a vybrané publikované texty z terénní praxe jako inspirace.

Témata:

- 1) Úvod. Proměny etnomuzikologického teoretizování a badatelské spektrum současné etnomuzikologie.
- 2) Merriamův koncept „hudby jako kultury“.
- 3) Koncept hudebních subkultur.
- 4) K výzkumu hudebních subkultur mládeže v ČR.
- 5) Turinův koncept „hudby jako sociálního života“ a jeho čtyři základní typy distinktivních hudebních praxí. I.
- 6) Turinův koncept „hudby jako sociálního života“ a jeho čtyři základní typy distinktivních hudebních praxí. II.
- 7) Turinův koncept „hudby jako sociálního života“ a jeho čtyři základní typy distinktivních hudebních praxí. III.
- 8) Turinův koncept „hudby jako sociálního života“ a jeho čtyři základní typy distinktivních hudebních praxí. IV.
- 9) Koncept „soundscape“ Kay Shelemayové
- 10) Koncept „hudebního světa“ Zuzany Jurkové a jeho aplikace v současných terénních výzkumech pražských hudebních světů I.
- 11) Koncept „hudebního světa“ Zuzany Jurkové a jeho aplikace v současných terénních výzkumech pražských hudebních světů II.
- 12) Individuální v hudební etnografii.
- 13) Etnomuzikologie v těžkých časech.

Studijní literatura	
----------------------------	--

Povinná:

- JURKOVÁ, Z. a kolektiv. *Pražské hudební světy*. Praha: Charles University in Prague – Karolinum Press, 2014. ISBN 978-80-246-2484-6. Vybrané kapitoly.
- KOLÁŘOVÁ, M., ORAVCOVÁ, A. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-060-5. Vybrané kapitoly.
- MERRIAM, A. P. *The Anthropology of Music*. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1964. ISBN 978-0-8101-0607-9. Vybrané kapitoly.
- RICE, T. *Ethnomusicology: A Very Short Introduction*. 3rd edition. New York: Oxford University Press, 2013. ISBN 978-0-19-979437-9. Vybrané kapitoly.
- SHELEMAY, K. K. *Soundscapes: Exploring Music in a Changing World*. 3rd edition. New York, London: W. W. Norton & Company, 2015. ISBN 978-0-393-91828-1. Vybrané kapitoly.
- TURINO, T. *Music as Social Life: The Politics of Participation*. Pap/Com edition. Chicago: University Of Chicago Press, 2008. ISBN 978-0-226-81698-2. Vybrané kapitoly.
- RICE, T. *Modeling Ethnomusicology*. New York, NY: Oxford University Press, 2017. ISBN 978-0-19-061689-2. Vybrané kapitoly.
- JURKOVÁ, Z. ed. *Národopisná revue*. 2016, **26**(2). *Badatelské spektrum současné etnomuzikologie*. Strážnice: Ústav lidové kultury. ISSN 0862-8351. Dostupné z: <http://revue.nulk.cz>
- HEŘMANSKÝ, M., NOVOTNÁ, H. Hudební subkultury. In JANEČEK, P., BITTNEROVÁ, D. *Folklor atomového věku: kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti*. Praha: Národní muzeum, 2011, s. 89-110. ISBN 978-80-7036-315-7.

Doporučená:

- BARZ, G. F., COOLEY, T. J. ed. *Shadows in the Field: New Perspectives for Fieldwork in Ethnomusicology*. 2nd edition. New York: Oxford University Press, 2008. ISBN 978-0-19-532496-9. Vybrané kapitoly.
- NETTL, B. *The Study of Ethnomusicology: Thirty-Three Discussions*. 3 edition. Urbana , Chicago, Springfield: University of Illinois Press, 2015. ISBN 978-0-252-08082-1. Vybrané kapitoly.
- NOVOTNÁ, H., DVORÁK, J. Punk vs. skinheads: historie jednoho vztahu. In BITTNEROVÁ, D., HEŘMANSKÝ, M. eds. *Kultura českého prostoru, prostor české kultury*. Praha: ERMAT, 2008, s. 261-288. ISBN 978-80-87178-03-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Člověk a náboženství II.				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Ondřej Skripnik, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Historický a antropologický výklad povahy náboženství, role náboženství v životě společnosti a jednotlivce. Výklad se věnuje především biblické tradici: biblická etika, zákoníci a synagoga, zaslíbení a očekávání, Ježíš z Nazareta, podobenství, vykoupení. Zamýšlí se nad rolí a proměnami křesťanství v Evropě: křesťanská církev a římská říše, středověká církev a Evropa, reformace a novověk.

Témata:

- 1) Abrahám a Mojžíš: důvěra, slib a smlouva.
- 2) Biblická etika (David a Batšeba, ztracený syn).
- 3) Exil a návrat, zákoníci a synagoga.
- 4) Zaslíbení a očekávání, proroci, Mesiáš.
- 5) Ježíš z Nazareta: dobové pozadí.
- 6) Ježíš: kázání a podobenství.
- 7) Ježíš: život a smrt (Schweitzer).
- 8) Křesťanství: vykoupení.
- 9) Druhý příchod a vznik církve.
- 10) Diaspora a oddělení od židovství.
- 11) Západní církev a římská říše, mnišství.
- 12) Středověká církev a říše, Reformace, objev rozumu, novověk.
- 13) Shrnutí, atestace.

Studijní literatura

Povinná:

ELIADE, M. *Dějiny náboženského myšlení II*. Praha: OIKOYMENH, 1996. ISBN 80-86005-19-4.
 PAWLOWSKY, P. *Křesťanství v proměnách dvou tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-143-1.
 SOKOL, J. *Člověk a náboženství*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-886-4.

Doporučená:

DI SANTE, C. *Židovská modlitba*. Praha: OIKOYMENH, 1995. ISBN 80-86005-00-3.

PATOČKA, J. *Evropa a doba poevropská*. Praha: Lidové noviny, 1992. ISBN 80-7106-017-8.

POKORNÝ, P. *Literární a teologický úvod do Nového Zákona*. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-052-4.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Základy etnologie II.			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	průběžné studium povinné a části doporučené odborné literatury			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je uvedení do některých stěžejních témat oboru a představení nejpodnětějších českých i světových výzkumů k tématům. Pozornost je obrácena k tématu rodina a domácnost, ženy, muži, dějiny rodu a sexualita, etnologie dítěte, etnologie marginalizovaných skupin ve společnosti. Kurz představuje interdisciplinární přístupy k jednotlivým problémům, s akcentuací významu etnologie a situace v českých zemích, pochopitelně ve středoevropském kontextu.

Témata:

- 1) Základní metodická východiska při studiu dějin rodu, dějiny žen.
- 2) Legislativní východiska rodiny, společenské postavení žen v Rakousku a střední Evropě.
- 3) Počátky ženské emancipace, její projevy a zvláštnosti v českých zemích.
- 4) Zvláštnosti postavení žen z nižších společenských vrstev – marginalizovaná menšina.
- 5) Devadesátá léta 19. století jako milník v postavení středostavovské rodiny a ženy.
- 6) Devadesátá léta 19. století jako milník v postavení dělnické rodiny a ženy.
- 7) První světová válka a její důsledky pro vývoj rodu, postavení ženy, dítěte ve společnosti.
- 8) Druhá světová válka a její důsledky pro vývoj rodu, postavení ženy, dítěte ve společnosti.
- 9) Poválečná společnost, proměny rodiny, ženských i mužských ambicí.
- 10) Poválečná společnost, proměny rodiny, ženských i mužských ambicí. Srovnání situace na Východě a na Západě.
- 11) Tzv. okrajové (marginalizované) skupiny v dějinách.
- 12) Tzv. okrajové (marginalizované) skupiny v současnosti.
- 13) Židé – příklad marginalizované komunity.

Studijní literatura

Povinná:

GOODY, J. *Proměny rodiny v evropské historii*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006. ISBN 80-7106-396-7. Vybrané kapitoly.

MURPHY, R. F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-85850-53-2. Vybrané kapitoly.
 SULLEROTOVÁ, E. *Krize rodiny*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-647-3.
 HORSKÁ, P. *Naše prababičky feministky*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1999. ISBN 80-7106-380-0. Vybrané kapitoly.
 PEŠKOVÁ, J. *Role vědomí v dějinách*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1998. ISBN 80-7106-217-0. Vybrané kapitoly.
 PEŠEK, J., LEDVINKA, V. eds. *Ponížení a odstrčení*. DOCUMENTA PRAGENSIA XVI. Praha: SCRIPTORIUM, 1998. ISBN 80-86197-02-6. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

DUELLEN, R. van. *Historická antropologie*. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 80-86569-15-2. Vybrané kapitoly.
 BUREŠOVÁ, J. *Proměny postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: UP v Olomouci, 2001. ISBN 80-244-0248-3. Vybrané kapitoly.
 PEŠEK, J., LEDVINKA, V. eds. *Žena v dějinách Prahy*. DOCUMENTA PRAGENSIA XIII. Praha: SCRIPTORIUM, 1996. ISSN 0231-7443. Vybrané kapitoly.
 SOUKUPOVÁ, B. Židovská menšina v českých zemích v současnosti. In PETRÁŠ, R., PETRŮV, H., SCHEU, H. CH. eds. *Menšiny a právo v České republice*. Praha: Auditorium, 2009, s. 210-228. ISBN 978-80-87284-00-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Antropologie těla			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná			
Další požadavky na studenta	docházka aktivní participace v hodině			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Alžběta Wolfová			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem tohoto kurzu je představit různé přístupy ke studiu těla a uvažování o těle v rámci sociokulturní antropologie a procvičit kritické čtení a rozumění odborným textům. Kurz je založený na četbě a následně diskusi textů z oblasti sociální, kulturní antropologie a kvalitativní sociologie. V rámci jednotlivých setkání jsou představeny základní koncepty z povinné četby, které jsou poté v rámci diskuse a cvičení aplikovány na konkrétní témata (porod, sexualita, nemoc ad.).

Témata:

- 1) Problematika těla z pohledu sociokulturní antropologie.
- 2) Sociální povaha zacházení s tělem.
- 3) Tělo jako univerzální symbol.
- 4) Tělo jako vtělení sociálních struktur.
- 5) Tělo jako objekt disciplinace.
- 6) Tělo jako zkušenost.
- 7) Tělo jako sociální konstrukt.
- 8) Tělo a identita.
- 9) Tělo a gender.
- 10) Medikalizace tělesné zkušenosti a autoritativní vědění.
- 11) Tělo jako nástroj vyjednávání sociálního řádu.
- 12) Mezi individuálním a kolektivním tělem.
- 13) Vědomé tělo: mezi individuálním, sociálním a politickým tělem.

Studijní literatura

Povinná:

FOUCAULT, M. *Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9. Vybrané kapitoly.

LOCK, M., SCHEPER-HUGHES, N. *A Critical-Interpretive Approach in Medical Anthropology: Rituals and*

Routines of Discipline and Dissent. In JOHNSON, T., SARGENT, C. F. eds. *Medical Anthropology: Contemporary Theory and Method*, Westport: Praeger, 1996, s. 41-70. ISBN 0-275-95265-7.
 MURPHY, Robert Francis. *Umlčené tělo*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2001. Studie. ISBN 80-85850-98-2. Vybrané kapitoly.
 VÝKONNY VÝBOR EASA. Proč je dobré mít antropologii. *Český lid* **103**(1), 2016, s. 15-21. ISSN: 0009-0794.

Doporučená:

BUTLER, Judith. *Závažná těla: o materialitě a diskursivních mezích "pohlaví"*. Praha: Univerzita Karlova – nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3325-1. Vybrané kapitoly.
 FARQUHAR, J., LOCK, M. *Beyond the Body Proper: Reading the Anthropology of Material Life*. London, Durham: Duke University Press, 2007. ISBN 0822338459. Vybrané kapitoly.
 FRASER, M., GRECO, M. *The body: a reader*. London: Routledge, 2005. ISBN 9780415340083. Vybrané kapitoly.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Srovnávací psychologie				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	70 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz je souborem tematicky zaměřených přednášek věnujících se problematice kognitivních schopností živočichů. Především se jedná o témata úzce se vztahující k lidské kognici, tedy homologické nebo analogické kognitivní schopnosti k lidským. Konkrétně se zde zabýváme komunikačními schopnostmi, konceptuálním chováním, numerickými schopnostmi či pamětí. Specifickou kapitolou je sociální kognice, teorie mysli a sebeuvědomění. Vedle teoretických poznatků jsou studenti seznámeni také s metodickým zázemím studia těchto kognitivních schopností zvířat.

Témata:

- 1) Mezidruhová komunikace – lidoopi.
- 2) Mezidruhová komunikace – ptáci a kytovci.
- 3) Paměť.
- 4) Učení.
- 5) Konceptuální chování.
- 6) Navigace.
- 7) Numerické chování.
- 8) Referenční komunikace
- 9) Vokalizace.
- 10) Používání nástrojů.
- 11) Sebeuvědomění.
- 12) Sociální kognice.
- 13) Kultura.

Studijní literatura

Povinná:

HILLIX, W. A., RUMBAUGH, D. *Animal bodies, human minds: Ape, dolphin, and parrot language skills*. New York: Springer Science & Business Media, 2013. ISBN 0306477394.

SHETTLEWORTH, S. J., BLOOM, P., NADEL, L. *Fundamentals of comparative cognition*. Oxford: Oxford University Press, 2013. ISBN 0195343107.

De WAAL, F. *Dobráci od přírody*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1421-7.

Doporučená:

PEPPERBERG, I. M. *The Alex studies: cognitive and communicative abilities of grey parrots*. Harvard: Harvard University Press, 2002. ISBN 0674008065.

LINDOVÁ, J. Kultura – lidské unikum? In HAVLÍČEK, J. ed. *Příroda a kultura v proměnách: evoluční a biologické teorie kultury*. Praha: Academia, 2017 (v tisku).

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Aplikovaná sociální psychologie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	80 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Cílem kurzu je prohloubení znalostí z kurzu Sociální psychologie, identifikace sociálně psychologických témat v každodenním životě, rozvoj kritického myšlení studentů, ale i sebezkušenost studentů (v rámci sociálně psychologických her zařazených v kurzu).

Témata:

- 1) Historické milníky v sociální psychologii.
- 2) Sociální identita, jáství.
- 3) Sociální kognice, jak si děláme dojem o druhých.
- 4) Atribuce v sociálních situacích.
- 5) Agrese, kdy a proč jsme agresivní.
- 6) Pomáhání, kdy a proč pomáháme.
- 7) Postoje – předsudky, stereotypy.
- 8) Sociální nerovnosti.
- 9) Sociální komunikace.
- 10) Role ve skupině, konformita.
- 11) Vliv skupiny a kontextu na chování jedince.
- 12) Vliv minority a jedince na majoritu, techniky persuaze.
- 13) Nejvýznamnější sociální experimenty.

Studijní literatura

Povinná:

HEWSTONE, M., STROEBE, W. *Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5.

ZIMBARDO, P. G. *Luciferův efekt: jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2346-9.

HUNT, M. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 978-80-262-0898-3. S. 377-409.

CUMMINSOVÁ, D. *Záhady experimentální psychologie*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7367-173-5.

Doporučená:

CIALDINI, R. B. *Zbraně vlivu: Manipulativní techniky a jak se jim bránit*. Brno: John Melvil Publishing, 2014. ISBN 9788087270325.

HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 1998. ISBN 978-80-262-0534-0.

KOUŘILOVÁ S. Jedinec v meziskupinových vztazích: od sociální kategorizace k předsudkům. *Československá psychologie*. 2011, **55**(1), s. 12-24. ISSN: 0009-062X.

MILGRAM, S. *Poslušnost vůči autoritě*. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1238-6.

ZIMBARDO, P. G. *Moc a zlo: sociálně psychologický pohled na svět*. Břeclav: Moraviapress, 2005. ISBN 978-80-86181-80-4. S. 37-78.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Psychologie zdraví			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %			
Vyučující	Mgr. Eva Richterová PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D. Mgr. Klára Bártová, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu				

Témata tohoto kurzu vycházejí z biopsychosociálního modelu zdraví a nemoci. Důraz je kladen na roli těch psychologických faktorů, které významnou mírou přispívají k dobrému fyzickému a psychickému zdraví, a těch, které lze naopak považovat za rizikové z hlediska vzniku nejrůznějších poruch a nemocí.

- 1) Psychologie zdraví.
- 2) Zdraví a nemoc.
- 3) Sociální nerovnosti ve zdraví.
- 4) Stres a strategie zvládnání stresu.
- 5) Copingové strategie.
- 6) Regulace emocí.
- 7) Osobnost typu ABCD a vztah osobnostního typu a zdraví.
- 8) Kvalita života.
- 9) Dobrá duševní pohoda – wellbeing.
- 10) Resilience – hlavní koncepce.
- 11) Odolnost ve smyslu hardiness.
- 12) Burnout – syndrom vyhoření.
- 13) Duševní hygiena, mindfulness.

Studijní literatura

Povinná:

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-568-4.
 POLÁČKOVÁ ŠOLCOVÁ, I. *Emoce: regulace a vývoj v průběhu života*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-5128-3. Část druhá - Regulace emocí.
 STROEBE, W., JONAS, K. *Psychologie zdraví: sociálně psychologické hledisko*. In HEWSTONE, M., STROBE, W. *Sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006, s. 49-76. ISBN 80-7367-092-5.
 ŠOLCOVÁ, I. *Vývoj resilience v dětství a dospělosti*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2947-3.

Doporučená:

KEBZA, V., ŠOLCOVÁ, I. Hlavní koncepce psychické odolnosti. *Československá psychologie*, 2008, **52**, s. 1-19. ISSN 0009-062X.

KEBZA, V., ŠOLCOVÁ, I. Syndrom vyhoření, vybrané psychologické proměnné a rizikové faktory kardiovaskulárních onemocnění. *Československá psychologie*. 2010, **54**, s. 1-16. ISSN 0009-062X.

KEBZA, V., ŠOLCOVÁ, I. Resilience: některé novější koncepce psychické odolnosti. *Československá psychologie*. 2015, **59**, s. 444-451. ISSN 0009-062X.

KEBZA, V., ŠOLCOVÁ, I. Syndrom vyhoření: podstata konstruktů a možnosti jeho diagnostiky. In PTÁČEK, R., RABOCH J., KEBZA, V. *Burnout syndrom jako mezioborový jev*. Praha: Grada, 2013, s. 24-38. ISBN 978-80-247-5114-6.

ŠOLCOVÁ, I., KEBZA, V. Typy chování, typy osobnosti a jejich vztah ke zdraví. *Československá psychologie*. 2006, **50**(5), s. 419-430. ISSN 0009-062X.

ŠOLCOVÁ, I., KEBZA, V. Nezaměstnanost a zdraví. *Československá psychologie*. 2001, **45**(2), s. 127-134. ISSN 0009-062X.

ŠOLCOVÁ, I., KEBZA, V. Psychoneuroimunologie a zvládání stresu. *Československá psychologie*. 1998, **42**(1), s. 32-41. ISSN 0009-062X.

ŠOLCOVÁ, I. *Některé psychofyziologické souvislosti resilience*. Praha: Psychologický ústav AV ČR, 2007. ISBN 9788086174129.

ŠOLCOVÁ, I., KEBZA, V. Sociálně založené nerovnosti ve zdraví: současný vývoj ve světě a stav u nás. *Československá psychologie*. 2002, **46**, s. 219-224. ISSN 0009-062X.

ŠOLCOVÁ, I., LUKAVSKÝ, J., GREENGLASS, E. Dotazník proaktivního zvládání životních nároků. *Československá psychologie*. 2006, **50**, s. 148-162. ISSN 0009-062X.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Lidská sexualita			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	25 %			
Vyučující	Mgr. Kateřina Klapilová, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu				

Kurz "Lidská sexualita" je interdisciplinárním kurzem, ve kterém jsou prezentovány vybrané aspekty sexuality člověka z pohledu antropologie, historie, sexuologie, evoluční psychologie a psychiatrie, sexuální terapie a biologie. Kurz si klade za cíl nabídnout posluchači ucelený přehled empirických výzkumů a jejich výsledků v oblasti sexuality člověka. Kurz je tvořen jak přehledovými přednáškami, tak aktuálními tématy jako je sexuální orientace, transsexualita, sexuální fantazie a pohlavní choroby.

Témata:

- 1) Historie výzkumu lidské sexuality.
- 2) Sexuální orientace, genderová nonkonformita.
- 3) Vybrané kapitoly z morfologie a fyziologie lidské reprodukce.
- 4) Sexuologie: Sexuální dysfunkce mužů: dělení, příčiny a terapie.
- 5) Sexuologie: Sexuální dysfunkce žen: dělení, příčiny a terapie.
- 6) Transsexualita.
- 7) Sexualita a atraktivita z mezikulturní perspektivy.
- 8) Sexuologie: sexuální deviace / parafilie I.
- 9) Sexuální deviace / parafilie II.
- 10) Sexuální deviace / parafilie III.
- 11) Sexuální deviace / parafilie IV.
- 12) Sexuologie: Normální sexuální reakce a její dysfunkce, orgasmus.
- 13) Pohlavní choroby.

Studijní literatura

Povinná:

LEVAY, S., VALENTE, S. *Human sexuality*. Sunderland: Sinauer Associates, 2002. ISBN 0-87893-454-5.
 WEISS, P. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-634-9.
 KRATOCHVÍL, S. *Sexuální dysfunkce*. 3. dop. vydání. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2476-8.

Doporučená:

LIPPA, R. *Pohlaví, příroda a výchova*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1719-2.

FIFKOVÁ, H. *Transsexualita a jiné poruchy pohlavní identity*. 2. vydání. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1696-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář experimentální psychologie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Klára Bártová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	33 %			
Vyučující	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu				

Cílem semináře je představit, vysvětlit a na konkrétních příkladech v rámci realizace výzkumu na poli společenských věd demonstrovat experiment. Experiment je představen jako konkrétní podoba designu a realizace výzkumu ve společenských vědách, konkrétně, v psychologii. Využití experimentu je proto v rámci semináře akcentováno jako metoda uplatněná v rámci psychologického výzkumu.

Výuka v semináři probíhá formou tematických bloků. Každý blok má 1) teoretickou (přednáškovou) část, ve které je studentům stručně představena konkrétní tematická oblast, v níž nachází experiment uplatnění; 2) praktickou část, ve které mají studenti možnost seznámit se s konkrétními podobami již realizovaného experimentálního výzkumu v rámci vybrané tematické oblasti a následně uplatnění vybraných postupů procvičit. Výběr témat pro výukové bloky je záměrně svazován s odborným zaměřením vyučujících a jejich výzkumnými aktivitami. To dává prostor motivovaným studentům nalézt v rámci semináře téma pro vlastní bakalářskou práci. Důraz je v tomto semináři kladen na vyučujícím provázené čtení, studium a kritické zhodnocení odborných článků/textů a na realizaci diskuse s cílem podpořit samostatnost studenta v aplikaci studovaných aspektů realizace výzkumu pro potřeby vlastního bakalářského výzkumu. Každý tematický blok semináře je hodnocen zvlášť. Celkové hodnocení práce studenta v semináři je váženou výslednicí práce v průběhu celého seminárního cyklu. Tento seminář je určen studentům se zájmem o psychologický výzkum. Velmi dobře navazuje na přednáškové cykly věnované metodologii výzkumu ve společenských vědách a přednáškám k základním oblastem studia v psychologii (vývojová psychologie, sociální psychologie, evoluční psychologie).

Tematické bloky:

1-2) Úvodní blok zaměřený na průpravu a procvičení práce s odbornou literaturou (s důrazem na odborné vědecké články).

3-6) Využití experimentu v evoluční psychologii.

7-9) Využití experimentu ve vývojové psychologii.

10-13) Využití experimentu v sociální psychologii.

Studijní literatura				
----------------------------	--	--	--	--

Povinná:

FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-367-6. Kapitola Experiment.

MARTIN, P., BATESON, P. *Úvod do teorie a metodologie měření chování*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-526-4. Kapitola Experiment.

CUMMINS, D. D. *Záhady experimentální psychologie: co psychologové zjistili o myšlení, citech a chování člověka*. Vydání druhé. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-173-5.

Doporučená:

FIELD, A., HOLE, G. *How to design and report experiments*. London: Sage, 2003. ISBN 0761973834.

MARTIN, P., BATESON, P. *Úvod do teorie a metodologie měření chování*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-526-4. Kapitola Začínáme - Kroky při výzkumu chování.

HUNT, M. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-386-2. Kapitola Behavioristé.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím**Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Studium kognitivních schopností papoušků šedých			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	praktická			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Studenti budou v rámci tohoto kurzu pracovat na svém individuálním nebo týmovém projektu (týkajícím se studia kognice nebo komunikace papoušků šedých). Budou samostatně docházet do Laboratoře mezidruhové komunikace při FHS UK, aby tam absolvovali trénink papoušků šedých, případně pořizování záznamů, pozorování, hodnocení nebo drobné experimenty s těmito subjekty. O práci si budou vést vlastní protokoly. V pokročilejších fázích projektu budou zaškoleni do analýzy dat a způsobu prezentace výsledků. Součástí kurzu bude také studium a prezentace nastudované literatury na seminárních schůzkách.

Témata:

- 1) Trénink experimentálních/observačních technik, vedení protokolů a manipulace s papoušky.
- 2) Trénink experimentálních/observačních technik, vedení protokolů a manipulace s papoušky.
- 3) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat; supervize provádění tréninku a vedení protokolů.
- 4) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat; supervize provádění tréninku a vedení protokolů.
- 5) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 6) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 7) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 8) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 9) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 10) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat.
- 11) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat; studium odborných článků.
- 12) Vlastní výzkum – trénink subjektů/sběr dat; prezentace odborných článků.
- 13) Analýza dat, prezentace výsledků.

Studijní literatura

Povinná:

Individuální dle projektu.

Doporučená:
Individuální dle projektu.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Praktikum ze srovnávací psychologie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	3 dny	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	70 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Blokový kurz, který je přípravou pro laboratorní práci v oblasti komunikace a kognice papoušků šedých. Kurz má teoretickou stránku – úvod do probíhajících výzkumných projektů Laboratoře pro studium kognitivních schopností ptáků, a praktickou stránku – představení provozu, studovaných papoušků a přístrojového vybavení, základní trénink experimentálních a behaviorálních výzkumných technik a trénink manipulace s pokusnými zvířaty. Součástí kurzu je vypracování projektu vlastního zapojení do probíhajícího výzkumu s papoušky (v rámci předmětu Studium kognitivních schopností papoušků šedých, který si studenti zapisují současně).

Témata:

- 1) Představení laboratoře, podmínky a principy práce v laboratoři.
- 2) Seznámení s papoušky, pravidla zacházení s papoušky, chovatelské základy.
- 3) Laboratorní práce a systematický výzkum.
- 4) Projekt 1 – teorie, metodika, praktická ukázka a trénink (např. studium abstraktního myšlení).
- 5) Projekt 2 – teorie, metodika, praktická ukázka a trénink (např. individuální rozpoznávání).
- 6) Projekt 3 – teorie, metodika, praktická ukázka a trénink (např. spolupráce).
- 7) Projekt 4 – teorie, metodika, praktická ukázka a trénink (např. přirozená vokalizace papoušků šedých: referenční a emoční vokalizace, vokální individualita).
- 8) Literatura ke zpracování vlastního projektu.
- 9) Princip týmové laboratorní práce, protokoly a další záznamy, komunikace v týmu.
- 10) Princip supervize laboratorní práce.
- 11) Struktura a psaní vlastního projektu.
- 12) Výběr vlastního projektu.
- 13) Tvorba vlastního projektu pro práci v laboratoři – konzultace.

Studijní literatura

Povinná:

Individuální v závislosti na projektu.

Doporučená:

SHETTLEWORTH, S. J. Clever animals and killjoy explanations in comparative psychology. *Trends in cognitive sciences*. 2010, **14**(11), s. 477-481. ISSN 1364-6613.

ZENTALL, T. R., WASSERMAN, E. A., LAZAREVA, O. F., THOMPSON, R. K., & RATTERMANN, M. J. Concept learning in animals. *Comparative Cognition & Behavior Reviews*. 2008, **3**, s. 13-45. ISSN 1911-4745.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Komunikace v rodinném systému			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	docházka			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Eva Richterová			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

V tomto semináři budou studenti seznámeni s principy fungování rodinného systému, s jeho dynamikou, strukturou a specifickými komunikačními vzorci (se zřetelem na pragmatické účinky lidské komunikace), dále pak s nejčastějšími patologickými jevy v komunikaci a konceptem komunikačních „her“.

Témata:

- 1) Úvod do problematiky, základní otázky Psychologie komunikace.
- 2) Obecná analýza lidské komunikace.
- 3) Komunikační kontext – vnější a vnitřní.
- 4) Rodina jako systém – jeho struktura.
- 5) Rodina jako systém – jeho funkce.
- 6) Specifické komunikační vzorce.
- 7) Vývojový cyklus rodiny.
- 8) Vnitřní manželské situace.
- 9) Vnější vlivy.
- 10) Zdravé rodinné fungování, různá pojetí normality.
- 11) Rodinná krize, strategie zvládnání zátěže v rodině.
- 12) Patologická forma komunikace.
- 13) Lidská komunikace podle transakční analýzy.

Studijní literatura

Povinná:

KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-646-9. Vybrané kapitoly.
 GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie. Systemické a narativní přístupy*. 2. dop. vydání. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2390-7.
 WATZLAWICK, P., JACKSON, D. D., BAVELAS, J. B. *Pragmatika lidské komunikace*. Brno: Newton

Books, 2011. ISBN 978-80-87325-00-1.

Doporučená:

BERNE, E. *Jak si lidé hrají*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-992-7.

VYBÍRAL, Z. *Psychologie komunikace*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-387-1.

DE VITO, J. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2018-0.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Pedagogická psychologie			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	75 %		
Vyučující	Mgr. Eva Richterová		
Stručná anotace předmětu			

Přednáškový cyklus uvádí studenta do studia pedagogické psychologie, tedy vědy o výchově v kontextu psychologického poznání a psychologických metod výzkumu. Seznamuje s předmětem pedagogické psychologie a vybranými klíčovými tématy této disciplíny a to s důrazem na dvě významné myšlenkové tradice ve studiu a výzkumu učení a poznávání: konstruktivistické a sociokulturní. V průběhu realizace přednáškového cyklu je kladen důraz na schopnost studenta zhodnocovat odborné texty pro potřeby tvorby vlastní písemné práce.

Témata:

- 1) Pedagogická psychologie a její témata.
- 2) Klíčové teoretické inspirace pro pedagogickou psychologii.
- 3) Učení – definice a konceptualizace v pedagogické psychologii.
- 4) Dítě – konceptualizace v moderní pedagogické psychologii I.
- 5) Dítě – konceptualizace v moderní pedagogické psychologii II.
- 6) Vztah učení a vývoje jako výchozí myšlenkový rámec současné pedagogické psychologie.
- 7) Konstruktivistická tradice v pedagogické psychologii a její současné podoby I.
- 8) Konstruktivistická tradice v pedagogické psychologii a její současné podoby II.
- 9) Sociokulturní tradice v pedagogické psychologii a její současné podoby I.
- 10) Sociokulturní tradice v pedagogické psychologii a její současné podoby II.
- 11) Sociokulturní tradice v pedagogické psychologii a její současné podoby III.
- 12) Metody výzkumu v pedagogické psychologii.
- 13) Možnosti transferu výsledků výzkumu pedagogické psychologie do praxe.

Studijní literatura

Povinná:

ŠTECH, S. *O pedagogické psychologii jako součásti věd o výchově*. In PEŠKOVÁ, J., LIPERTOVÁ, P. eds. *Hledání učitele. Škola a vzdělání v proměnách času*. Praha: UK – PedF, 1996. ISBN 80-96039-09-9.

MAREŠ, J. *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8. Vybrané kapitoly.
BERTRAND, Y. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5. Vybrané kapitoly.

Doporučená:

ŠTECH, S. Pojetí dětství a dítěte v psychologii a v poradenství. In HADJ MOUSSOVÁ, Z. a kolektiv. *Pedagogicko-psychologické poradenství I. Vybrané problémy*. Praha: UK – PedF, 2005, s. 7-33. ISBN 80-7290-215-6.

MÁLKOVÁ, G. *Zprostředkované učení*. Praha: Portál, 2009. ISBN: 978-80-7367-585-1. Vybrané kapitoly.

ŠTECH, S. *Sociálně kulturní pojetí handicapu*. In VÁGNEROVÁ, M., HADJ-MOUSSOVÁ, Z., ŠTECH, S. eds. *Psychologie handicapu*. Praha: Karolinum, 1999, s. 33-56. ISBN 80-7184-929-4.

VYGOTSKÝ, L. S. *Psychologie myšlení a řeči*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-943-7. Vybrané kapitoly.

RENDL, M. O konstruktivismu ve vyučování matematiky. *Pedagogika*. 2008, **58**(2), s. 167-204. ISSN 0031-3815.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Psychologické otázky studia gramotnosti			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 3

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní			
Další požadavky na studenta	seminární práce			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

Seminář nabízí možnost studia problematiky gramotnosti v perspektivách psychologického výzkumu. Navazuje volně na přednáškové cykly z oblasti vývojové psychologie a poskytuje studentům konkrétní tematický rámec pro zpracování bakalářské práce. Seminář se zaměřuje na rozšíření teoretických znalostí z oblasti studia gramotnosti ve vývojově orientované psycholingvistické perspektivě, tříbí dovednost vyhledávání relevantních zdrojů pro bakalářský výzkumný projekt a postupně rozvíjí také dovednost identifikace výzkumného problému a jeho opracování do návrhu výzkumného projektu v rozsahu bakalářské práce.

Témata:

- 1) Studium gramotnosti jako psychologické téma.
- 2) Vývoj studia gramotnosti v psychologii druhé poloviny XX. století až do současnosti - domácí a zahraniční situace; témata a klíčové myšlenkové směry.
- 3) Psycholingvistický přístup ke studiu gramotnosti a jeho specifické znaky.
- 4) Vývojový vztah jazykových dovedností a rozvoje gramotnosti (struktura jazykových schopností a jejich úloha ve vývoji gramotnosti).
- 5) Jednoduchý model čtení a jeho význam pro porozumění procesu vývoje gramotnostních dovedností.
- 6) Vývoj počátečního čtení (s důrazem na předpoklady rozvoje počátečního čtení) I.
- 7) Vývoj počátečního čtení (s důrazem na předpoklady rozvoje počátečního čtení) II.
- 8) Vývoj počátečního čtení (s důrazem na předpoklady rozvoje počátečního čtení) III.
- 9) Vývoj porozumění čtenému (s důrazem na předpoklady porozumění čtenému) I.
- 10) Vývoj porozumění čtenému (s důrazem na předpoklady porozumění čtenému) II.
- 11) Vývoj porozumění čtenému (s důrazem na předpoklady porozumění čtenému) III.
- 12) Otázky metodologie výzkumu gramotnostních dovedností v psycholingvistické perspektivě I.
- 13) Otázky metodologie výzkumu gramotnostních dovedností v psycholingvistické perspektivě II.

Studijní literatura

Povinná:

SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G. *Vývojový vztah fonematického povědomí a znalosti písmen*. Praha: Togga, 2015. ISBN 978-80-7476-093-8.

SMOLÍK, F., SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G. *Vývoj jazykových schopností dítěte předškolního věku*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4240-3.

KUCHARSKÁ, A., SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G., SOTÁKOVÁ, H., ŠPAČKOVÁ, K., PRESSLEROVÁ, P & RICHTEROVÁ, E. *Porozumění čtenému III. – Typický vývoj porozumění čtenému – metodologie, výsledky a interpretace výzkumu*. Praha: Pedagogická fakulta UK v Praze, 2015. ISBN 978-80-7290-862-2.

Doporučená:

SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G., CARAVOLAS, M. The development of phoneme awareness and letter-sound knowledge: A training study of Czech preschool children. In MORIN, M-F., ALAMARGOT, D., GONÇALVES C. eds. *Perspectives actuelles sur l'apprentissage de la lecture et de l'écriture*. Sherbrooke: Éditions de l'Université de Sherbrooke, 2016. ISBN: 978-2-7622-0355-4.

CARAVOLAS, M., LERVAG, A., MOUSIKOU, P., EFRIM, C., LITAVSKÝ, M., ONOCHIE-QUANTILLAS, E., SALAS, N., SCHOFFELOVA, M., DEFIOR, S., MIKULAJOVA, M., SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G., HULME, CH. Common patterns of prediction of literacy development in different alphabetic orthographies. *Psychological Science*. 2012, **23**(5). ISSN 09567976.

CARAVOLAS, M., LERVAG, A., DEFIOR, S., SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, G., & HULME, CH. Different patterns, but equivalent predictors, of growth in reading in consistent and inconsistent orthographies. *Psychological Science*. 2013, **24**(9). ISSN 09567976.

KUČERA, M., VIKTOROVÁ, I. Čtení/psaní v první třídě. In Pražská skupina školní etnografie ed. *První třída*. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 1998, s. 61-168. Dostupné z:

<http://kps.pedf.cuni.cz/psse/pdf/tridy/1/kuc.pdf>

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
---------------------------------	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Svět staroseverské literatury				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Marie Novotná				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Kurz si klade za cíl seznámit posluchače s myšlenkovým světem středověkého Severu. Východiskem budou dochované texty, od historiografie přes ságovou literaturu až po mytologické texty, na jejichž základě se budeme ptát na tehdejší pojetí reality, náboženské představy i etické principy. Metodologickým cílem je pak kritická práce studentů s cizojazyčnou sekundární literaturou.

Témata:

- 1) Základní údaje o staroseverštině a literatuře v ní zapsané.
- 2) Historický kontext - Skandinávie, objevné plavby.
- 3) Aliterační poezie: principy, skaldská a eddická poezie, básnické opisy.
- 4) Eddické písně mytologické.
- 5) Snorri Sturluson: Mladší Edda.
- 6) Heimskringla a královské ságy jako žánr.
- 7) Oralita a textualita ság.
- 8) Rodové ságy: charakteristika.
- 9) Literární rozbor: Sága o Hrafnkelovi. Křesťanské vlivy.
- 10) Sága o lidech z Lososího údolí. Postavení žen ve společnosti.
- 11) Ságy o dávnověku.
- 12) Ságy rytířské a lživé.
- 13) Balady.

Studijní literatura

Povinná:

STURLUSON, S. *Edda. Sága o Ynglingzich*. Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-458-8.
Staroislandské ságy. Praha: Garamond, 2015. ISBN 80-7407-284-0.
Edda. Praha: Argo, 2004. ISBN 80-7203-533-9.

Doporučená:

CLOVER, C., LINDOW, J. *Old Norse-Icelandic Literature*. Toronto: University of Toronto Press, 2005. ISBN 978-80-8020-3823-4.

ROSS, M. C. *The Cambridge Introduction to the Old-Norse Icelandic Sagas*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-80-5217-3520-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Architektura jako filosofické téma				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. Jiří Tourek, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu					

Kurz se bude pohybovat na pomezí filosofie a architektury, resp. teorie architektury. Respektujeme svébytnost obou disciplín a sami se chceme držet spíše na poli filosofie. Sledujeme-li dějiny architektury, můžeme konstatovat, že člověk zůstává stále jejím "měřítkem", ačkoli ne vždy ve smyslu rozměrů. Architektura je svým způsobem výpovědí o tom, jak člověk rozumí světu a sobě samému uprostřed něj. Pod tímto zorným úhlem také chceme architekturu, resp. teorii architektury sledovat.

Témata:

- 1) Nastínění tématu filosofie a architektura.
- 2) Vitruvius – Deset knih o architektuře.
- 3) Alberti – Deset knih o stavitelství.
- 4) Další renesanční teorie architektury.
- 5) Další renesanční teorie architektury.
- 6) Problém barokní architektury a prostoru.
- 7) Problém barokní architektury a prostoru.
- 8) Klasicismus, archeologie a dějiny umění.
- 9) Historismy 19. století.
- 10) Historismy 19. století.
- 11) Modernismus a jeho teoretické a filosofické ukotvení.
- 12) Modernismus a jeho teoretické a filosofické ukotvení.
- 13) Architektura a její teorie po modernismu.

Studijní literatura

Povinná:

VITRUVIUS. *Deset knih o architektuře*. Praha: Baset, 2006. ISBN 80-86410-23-4.
 ALBERTI. *Deset knih o stavitelství*. Praha: SNKLHU, 1956. ISBN nepřiděleno.
 LE CORBUSIER. *Za novou architekturu*. Praha: Petr Rezek, 2005. ISBN 80-86027-23-6.

Doporučená:

KOOLHAAS, R. *Třešticí New York*. Praha: Arbor Vitae, 2007. ISBN 978-80-86300-77-1.

VENTURI, R. *Složitost a protiklady v architektuře*. Praha: Arbor Vitae, 2003. ISBN 80-86300-17-X.

KOOLHAAS, R. *Texty*. Praha: Zlatý řez, 2014. ISBN 978-80-903825-8-8.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Platón: Symposion				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písmená				
Další požadavky na studenta	docházka				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Tomáš Vítek, Dr.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Hlavní náplní semináře je podrobné čtení a rozbor díla, které je věnováno úloze a významu Eróta v životě, náboženství a filosofii. V rámci dobového filosofického a náboženského kontextu jsou také sledovány typické prvky Platónova myšlení a jeho argumentace.

Témata:

- 1) Úvod (Platón a jeho dílo, Symposion, symposion jako žánr).
- 2) Faidrova řeč.
- 3) Pausaniova řeč.
- 4) Eryximachova řeč.
- 5) Aristofanova řeč.
- 6) Agathónova řeč.
- 7) Sókratova řeč I.
- 8) Sókratova řeč II.
- 9) Sókratova řeč III.
- 10) Sókratova řeč IV.
- 11) Alkibiadova řeč I.
- 12) Alkibiadova řeč II.
- 13) Alkibiadova řeč III.

Studijní literatura

Povinná:

PLATÓN. *Symposion*. Praha: OIKOYMENH, 1993. ISBN 80-85241-31-5.

NEUMANN, H. Diotima's Concept of Love. *The American Journal of Philology*. 1965, **86**, s. 33-59. ISSN 0002-9475.

NEUMANN, H. On the Sophistry of Plato's Pausanias. *Transactions of the American Philological Association*. 1964, **95**, s. 261-267. ISSN 1533-0699.

Doporučená:

HUNTER, R. *Plato's Symposium*. Oxford: University Press, 2004. ISBN 0-19-516079-7.

HOWATSON, M. C., SHEFFIELD, F. C. C. eds. *Plato, the Symposium*. Cambridge: University Press, 2008. ISBN 978-0-521-86440-4.

COOKSEY, Th. L. *Plato's Symposium*. London, New York: Continuum, 2010. ISBN 978-0-8264-4067-9.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Platónovy dialogy (Sofistés, Politikos, Parmenidés)				
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3		
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Josef Kružík, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			

Zaměříme se na trojici vrcholných Platónových dialogů, jež přicházejí po zásadní césuře v Platónově díle, kdy přestává být hlavním mluvčím Sókratés a na jeho místo nastupuje XENOS, HETAIROS, ANÉR FILOSOFOS (cizinec, přítel, muž filosofický): nejprve cizinec z Eleje a v posledním dialogu pak Parmenidés. V ohnisku zájmu bude zejména Platónova dialektika: v portrétu sofisty jako „rybáře udičnicka“ bude při díle ukázána diairetická metoda, probráno Platónovo učení o jsoucím (TO ON) a interpretována slavná pasáž o gigantomachii, v portrétu politika pak na archetypu státníka předvedeno další prohloubení dialektické metody a filosoficky vytěženo umění tkaní látek a koberců; konečně na portrétu Parmenida (pojatého jakožto portrét filosofa při díle) budou ukázány metodické předpoklady a metafyzické důsledky tázání po ARCHÉ a probráno osm slavných hypotéz o Jednu (HÉN) a Jiném (TALLA). Z této perspektivy pak snad bude možno i rozhodnout otázku, zdali je lepší oddat se filosofií nebo pěstovat koně (Parm. 126c).

Témata:

- 1) Úvod: žánr Platónových dialogů, eleatské dialogy jakožto césur v Platónově tvorbě, proč v nich není hlavním mluvčím Sókratés?, společné téma (metoda a logos, metoda a pravda, nejvyšší rody, ontologie); návaznost na dialogy z přechozích semestrů (Theaitétos, Ústava, Menón, Faidón, Sedmý list); výklad základních pojmů (idea, EXAIFNÉS, dialektická metoda, EPISTÉMÉ a DOXA, nejvyšší MATHÉMA apod.).
- 2) Sofistés část I. 218b – 236d bytnost sofisty I.; 221c – 231b jakým způsobem hledat výměr čehosi? Metoda a logos; demonstrace diairetické metody, dichotomické dělení, různé druhy rybářství; sofista jako rybář udičnick, různé druhy sofistiky; 231b- 236b bytnost sofisty (co je sofista v pravdě?), hledání jednoty v různosti; předběžná odpověď (sofista ovládá odborné umění protimluvu (ANTILOGIKÉ); sofista jako napodobovatel jsoucna (MIMÉTÉS TÓN ONTÓN)); dva typy napodobovacího umění: EIKASTIKÉ a FANTASTIKÉ.
- 3) Sofistés část II. 237a- 239c; problém jsoucna a nejsoucna, ontologická difference, jsoucno a bytí; dokonale nejsoucí (237b-239c); výměr EIDOLON a problém nepravdivého mínění, rozchod s Parmenidem (239c-242b); dokonale jsoucí, pluralisté (234b-244b); monisté, kritika Parmenidovy ontologie (244b-245e).
- 4) Sofistés část II. 246a–250c část II gigantomachia; reformování giganti a přátelé idejí; 247e: jsoucno jako síla (DYNAMIS), pohyb (KINÉISIS) jako nejvyšší rod; 250c-254b DIALEKTIKÉ TECHNÉ.
- 5) Sofistés část II. 254b-259c GENÉ TÉS ÚSIAS, nejvyšší rody jsoucna 259e-264d EIDÉ TÚ LOGÚ, jak je možný

- přelud či klam (jak je možné něco, co není). Navázání přerušené diairesis: 264 b – 268d bytnost sofistů II.
- 6) Politikos část I. Státník jako pastýř: 257a-258a úvod; 258b-261e Státník jako pastýř I. (DIAIRESIS); 262a-264b kritika prvního postupu; 264b-267c Státník jako pastýř II. (DIAIRESIS); 267c-277a - mythos (bůh jako pastýř lidí).
 - 7) Politikos část II. Digrese: 277d-283b sen a probuzení (HYPAR); pojem PARADEIGMA, tkalcovství jako paradigma státnického umění; 283b-287b měřítko (METRON) a měřičství (MÉTRETÍKÉ), rozlišení dvou typů měřičství (kvalitativní a kvantitativní) a dialektika.
 - 8) Politikos část III. Státník jako (boží) pomocník (HYPERETÉS) a tkadlec: 287b-287e příčiny a spolupříčiny; 287e-289c klasifikace věcí v obci; 289c-291c odlišení všech ostatních zaměstnání v obci od státníka; 291d-292a přehled různých typů ústav; 292a-294a problém autority; dle čeho lze poznat, že je daná vláda legitimní?; 294a-302b výhody a nevýhody vlády zákona; 302b-303c sedm typů ústav a jejich hodnocení; 303d-305e odlišení státníka od vojevůdce, řečníka a soudce; 305e-311c závěr: státník a tkadlec; co a z jakého důvodu tká státník?
 - 9) Parmenidés část I.: 126a–128e narativní rámec; Zenónův argument ; 128e–130a Sókratova teorie idejí; 130a–134e Kritika teorie idejí; (130a–e čemu lze a NELZE přisoudit ideu?; 130e–131e problém participace; 132a–b argument třetího člověka; 132b–c idea jako NOÉSIS; 132c–133a idea jako PARADEIGMA; 133a–134e nepoznatelnost idejí.) Mezihra: 135b-137c.
 - 10) Parmenidés část II. 137c–142a první hypotéza; 142b–155e druhá hypotéza;
 - 11) Parmenidés část II. appendix k prvním dvěma hypotézám 155e–157b; 157b–159b Třetí hypotéza; 159b–160b čtvrtá hypotéza.
 - 12) Parmenidés část II. Negativní hypotézy 160b–163b pátá hypotéza; 163b–164b šestá hypotéza; 164b–165e sedmá hypotéza; 165e–166c osmá hypotéza.

Studijní literatura

Povinná:

- PLATÓN. Parmenidés. In PLATÓN. *Platónovy spisy II*. Praha: OIKOYMENH, 2003, s. 9-78. ISBN 80-7298-063-7.
- PLATÓN. Politikos. In PLATÓN. *Platónovy spisy I*. Praha: OIKOYMENH, 2003, s. 411-487. ISBN 80-7298-062-9.
- PLATÓN. Sofisté. In PLATÓN. *Platónovy spisy I*. Praha: OIKOYMENH, 2003, s. 333-410. ISBN 80-7298-062-9.
- PATOČKA, J. *Platón. Přednášky z antické filosofie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1992. ISBN 80-04-25609-0. Zejména strany 289-368.
- WYLLER, E A. *Pozdní Platón*. Praha: Rezek, 1996. ISBN 80-86027-00-7. Zejména strany 101-180.

Doporučená:

- VLASTOS, G. The Third Man Argument in the Parmenides. *The Philosophical Review*. 1954, **63**, s. 319-349. ISSN 0031-8108.
- BENARDETE, S. *The Being of the Beautiful: Plato's Theaetetus, Sophist, and Statesman*. Chicago: University of Chicago Press, 2008. ISBN 9780226670393.
- SCOLNICOV, S. *Plato's Parmenides*. Berkeley: University of California Press, 2003. ISBN 97805209251.
- DORTER, K. *Form and good in Plato's Eleatic dialogues: the Parmenides, Theaetetus, Sophist, and Statesman*. Berkeley: University of California Press, 1994. ISBN 0520083318.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Hippokratovské lékařství a jeho tradice				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	3

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní a písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	doc. Mgr. Hynek Bartoš, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

Cílem semináře je seznámit studenty s antickým lékařstvím formou komentované četby vybraných pasáží z tzv. hippokratovských spisů a zasazením jejich obsahu do kontextu antické filosofie, vědy a kultury.

Témata:

- 1) Antické lékařství – úvod, nejstarší dějiny.
- 2) Hippokratés – legendy a fakta.
- 3) Hippokratovské spisy a jejich historie.
- 4) Jak zkoumat přírodu – úvod do antické vědy, *Historia peri fyseós*.
- 5) Kosmologie a embryologie – analogie makrokosmu a mikrokosmu.
- 6) Lékařská teorie a praxe, diagnóza a prognóza, empirická evidence.
- 7) *O starém lékařství*.
- 8) *O přirozenosti člověka*.
- 9) *O vzduchu, vodách a místech*.
- 10) *O svaté nemoci*.
- 11) *O životosprávě*.
- 12) Aristotelés, Galén a hippokratovská tradice.
- 13) Význam hippokratovské tradice pro současné lékařství.

Studijní literatura

Povinná:

BARTOŠ, H., FISCHEROVÁ, S. *Hippokratés: Vybrané spisy I*. Praha: OIKOYMENH, 2012. ISBN 978-80-7298-392-6.

BARTOŠ, H., FISCHEROVÁ, S. *Hippokratés: Vybrané spisy II*. Praha: OIKOYMENH, 2018. V tisku.

Doporučená:

CRAIK, E. *The Hippocratic Corpus*. London: Routledge, 2014. ISBN 978-1-138-02171-6.

JOUANNA, J. *Hippocrates*. Baltimore and London: Johns Hopkins University Press, 1999. ISBN 0-8018-5907-7.

BARTOŠ, H. *Philosophy and Dietetics in the Hippocratic On Regimen*. Leiden: Brill, 2015. ISBN 978-90-04-28921-5.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Introduction to Political Philosophy			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta	Min. 80% docházka, aktivní participace na diskuzích, plnění týdenní četby literatury, pravidelné odevzdání krátkých písemných úkolů.			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Milan Hanyš, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

The course provides students with a brief introduction into the Western political philosophy through examining some of the major texts of various authors such as Plato, Aristotle, Machiavelli, Hobbes, Locke, and Rousseau.

Weekly schedule:

- 1) What is Political Philosophy?
- 2) Plato: Apology
- 3) Plato: Crito
- 4) Plato: The Republic I
- 5) Plato: The Republic II
- 6) Aristotle: Politics I
- 7) Aristotle: Politics II
- 8) Machiavelli: The Prince
- 9) Hobbes: On the Citizen
- 10) Locke: Second Treatise on Government
- 11) Rousseau: Discourse on the Inequality among Men
- 12) Rousseau: On the Social Contract
- 13) Mill: On Liberty

Studijní literatura

Mandatory readings include selected chapters from all the primary texts of the authors mentioned in the weekly schedule.

Recommended literature:

ARENDRT, H. Socrates. In ARENDRT, H. *The Promise of Politics*. New York: Schocken Books, 2005, p. 5-39.
RANCIÈRE, J. *Disagreement: Politics and Philosophy*. Minneapolis – London: University of Minnesota Press,

1999.

ROWE, C., SCHOFIELD, M. (eds.). *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*. London – New York: Oxford University Press, 2000.

STRAUSS, L. *The City and Man*. Chicago – London: University of Chicago Press, 1964.

STRAUSS, L. *The Political Philosophy of Hobbes: Its Basis and Its Genesis*. Chicago – London: University of Chicago, 1963.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	The Human Condition: Introduction to Philosophical Anthropology			
Typ předmětu	povinně volitelný	doporučený ročník / semestr	2-3	
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů 4

Dvousemestrální předmět	Ne			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	přednáška	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná			
Další požadavky na studenta				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Jakub Marek, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu				

In the contemporary philosophical thought, it becomes the crucial problem how to accommodate our everyday notion of ourselves with the scientific understanding of us, humans. There plainly is a clash between the "human being" as a moral, conscious, intentional being and the scientifically constituted view of the "homo sapiens." We will follow and discuss some of the most important conceptions of "conditio humana," i.e., of the fundamental, essential or in other ways leading conceptions of "what makes us human."

Weekly Schedule:

- 1) Introduction - Philosophical Anthropology as the Study of Images of the Human
- 2) The Myth of Intelligence. How to recognize "Homo Sapiens"? Turing.
- 3) The Inside of the Human Mind. Qualia, Understanding, Philosophical Zombies. Nagel.
- 4) There Are No Owls. Robots, Androids, and "More Human than Human." Dick.
- 5) Philosophical Dualism. The Body-Mind Problem. Descartes.
- 6) Attempts at a Holistic Anthropology. Gehlen, Cassirer, Scheler, et al.
- 7) The Degenerate Being – How Darwinism Changed Views of the Human.
- 8) Replicators, Immortal Coils, and Gene Machines. Dawkins.
- 9) Superorganic View of the Human Culture. Kroeber.
- 10) Against Racism: How to Avoid Short-Circuit Conclusions About Human Nature. Diamond.
- 11) Morality, Self-Deception, Values. The Anatomy of How to Become Who We Are. Nietzsche.
- 12) Conditio Humana – Arendt's view of *vita active*.
- 13) Musical Finale: Mozart's Don Giovanni and the Principal Conflict of Human Society.

Studijní literatura

Mandatory:

HEIL, J. *Philosophy of Mind. A Guide and Anthology*. Oxford: Oxford University Press, 2004. Selected chapters.

DESCARTES, R. *Meditations on the First Philosophy*. In HEIL, J. *Philosophy of Mind. A Guide and*

Anthology. Op. cit. pp. 35-50.

DAWKINS, R. *The Selfish Gene*. Oxford: Oxford University Press, 1976, pp. 1-65.

NIETZSCHE, F. *On the Genealogy of Morals*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997, pp. 10-34.

ARENDRT, H. *The Human Condition*. Chicago: University of Chicago 1958, pp. 1-21.

Recommended:

TURING, A. Computing Machinery and Intelligence. *Mind*, Vol. 49, Issue 236, 1 October 1950, pp. 433-460.

NAGEL, T. What is it like to be a bat? *The Philosophical Review*, Vol. 83, No. 4, October 1974, pp. 435-450.

KROEBER, A. L. The Superorganic. *American Anthropologist*, Vol. 19, No. 2, 6 April 1917, pp. 163-213.

DIAMOND, J. *Guns, Germs, and Steel. The Fates of Human Societies*. New York: W.W. Norton, 1997.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Controversial Issues in Anthropology				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	0/2	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Pravidelná domácí příprava, četba zadaných textů a krátké písemné shrnutí každého textu.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu					

The course will introduce students to selected issues in sociocultural anthropology through the means of reading and interpretation of anthropological papers. It aims to develop critical anthropological thinking and interpretive skills. Each class will deal with one controversial issue in anthropology which remains unresolved. Each issue will be presented in two papers holding antagonist positions. Students will be expected to read both papers designated for each week in advance, before each class, and comprehend them to that extent to be able to discuss them in class.

Weekly schedule:

- 1) Sociocultural Anthropology and the Nature of Its Controversies.
- 2) Is It Natural for Adopted Children to Want to Find Out About Their Birth Parents?
- 3) Are Yanomami Violence and Warfare Natural Human Efforts to Maximize Reproductive Fitness?
- 4) Is Ethnic Conflict Inevitable?
- 5) Was Margaret Mead's Fieldwork on Samoan Adolescents Fundamentally Flawed?
- 6) Did Napoleon Chagnon's Research Methods Harm the Yanomami Indians of Venezuela?
- 7) Should Anthropologists Work to Eliminate the Practice of Female Circumcision?
- 8) Should Anthropologist Refrain to Collaborate with Military?
- 9) Do Native Peoples Today Invent Their Traditions?
- 10) Should Cultural Anthropology Stop Trying to Model Itself as a Science?
- 11) Does Human Nature Lie in Cultural Universals?
- 12) Should anthropologist stop using the concept of culture?
- 13) Beyond Controversies in Sociocultural Anthropology.

Studijní literatura	
Mandatory:	
	WELSCH, R., ENDICOTT, K. (eds.). <i>Taking Sides: Clashing Views in Anthropology</i> . Guilford:

Dushkin/McGraw-Hill, 2003.

ABU LUGHOD, L. Writing Against Culture. In: FOX, R. G. (ed.). *Recapturing anthropology: Working in the present*. Santa Fe: School of American Research Press, 1991.

BROWN, D. E. Human universals, human nature & human culture. *Daedalus*. Vol. 133, Issue 4, 2004, pp. 47–54.

BRUMANN, C. Writing for Culture: Why a Successful Concept Should Not Be Discarded. *Current Anthropology*. Vol. 40, Issue 1, 1999, pp. 1-27.

GEERTZ, C. The Impact of the Concept of Culture on the Concept of Man. In: *The interpretation of cultures: selected essays*. New York: Basic Books, 1973, pp. 33-54.

GONZÁLES, R. J. Towards mercenary anthropology? The new US Army counterinsurgency manual FM 3–24 and the military-anthropology complex. *Anthropology Today*. Vol. 23, Issue 3, 2007, pp. 14–19.

MCFATE, M. Building Bridges or Burning Heretics? *Anthropology Today*. Vol. 23, Issue 3, 2007, pp. 21.

KILCULLEN, D. Ethics, Politics and Non-State Warfare. *Anthropology Today*. Vol. 23, Issue 3, 2007, pp. 20.

Recommended:

BARNARD, A. *History and theory in anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

LAYTON, R. *An introduction to theory in anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Music, Culture, and Technology				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Reading and writing assignments, attendance.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	David Verbuč, MA, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující					
Stručná anotace předmětu	<p>This class provides an insight into how historical-technological changes affected music (its form, content, style), and its surrounding culture (listening modes, aesthetics, copyright laws, social interaction, lifestyles). We start with pre-20th-century music technologies (paper, print, and acoustic and mechanic music instrument technologies), and then spend most of the time with 20th and 21st-century music technologies (electric and electronic music instruments and devices: gramophone, radio, tape, digital technologies). We approach these topics from a variety of theoretical and disciplinary frameworks, including anthropology, sociology, cultural studies, media studies, sound studies, ethnomusicology, and critical theory. With the aid of assigned readings, listening examples, film viewings, and class debates, we look into a variety of case studies discussing particular music technologies and their musical and cultural effects, both in Western and non-Western societies.</p> <p>Weekly schedule:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Theoretical framework. Pre-20th-century music technologies 2) Early recording technologies and cultural reconfiguration. 3) Gramophone records. Jazz and technology. 4) Tapes and cassettes in Western and non-Western music culture (popular, religious, avant-garde). 5) Recording studio. 6) Electric guitar. Liveness. 7) Electronic instruments and electronic dance culture. 8) Place, space, and technology 9) Non-Western music and technology. 10) Sampling, copyright, democratization. 11) Race, space, and technology: Jamaican technological innovations, and its global echoes. 12) Effects of the Internet, and digital music technologies on listening and composing. 13) Retro-technological music trends and cultures. 				
Studijní literatura					

Mandatory:

LIBIN, L. Progress, Adaptation, and the Evolution of Musical Instruments. *Journal of the American Musical Instrument Society*. Vol. 26, Issue 213, pp. 187-208.

KENNEY, W. H. The Gendered Phonograph: Women and Recorded Sound, 1890-1930. In: *Recorded Music in American Life: The Phonograph and Popular Memory, 1890-1945*, New York: Oxford University Press, 1999.

KATZ, M. Capturing Jazz. In: *Capturing Sound: How Technology has Changed Music*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 2004, pp. 72-84.

MANUEL, P. The International Impact of Cassette Technology. In: *Cassette Culture: Popular Music and Technology in North India*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1993, pp. 28-35.

AUSLANDER, P. Is it Live, or...? In: *Liveness: Performance in a Mediatized World*. London and New York: Routledge, 1999, pp. 24-39.

TAYLOR, T. D. Technostalgia. In: *Strange Sounds: Music, Technology, & Culture*. New York, London: Routledge, 2001, pp. 96-114.

Recommended:

CHANAN, M. From Cylinder to Disc. In: *Repeated Takes: A Short History of Recording and its Effects on Music*. London, New York: Verso, 1995, pp. 23-36.

MALSKY, M. Stretched from Manhattan's Back Alley to MOMA: A Social History of Magnetic Tape and Recording. In: LYSLOFF, R. T. A. and L. C. GAY, Jr. (eds.). *Music and Technoculture*. Middletown, CT: Wesleyan University Press, 2003, pp. 233-263.

HOSOKAWA, S. The Walkman Effect. In: STERNE, J. (ed.). *The Sound Studies Reader*. New York: Routledge, 2012, pp. 104-107.

Informace ke kombinované nebo distanční formě**Rozsah konzultací (soustředění)****hodin****Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím****Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek**

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Late Medieval Central Europe: State, Church and Society in European Context				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2-3
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	26	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	KZ	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	aktivní účast a prezentace vybraného tématu				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Roman Zaoral				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Mgr. František Kalenda				
Stručná anotace předmětu					

The aim of the course is to present the basic problems of the late medieval history of Central Europe in a broader European context. The attention will be paid to political, church, economic and everyday life history. Its attendees also gain general knowledge of literature and sources related to late medieval Central Europe. The course is designed as a suitable and recommended form of preparation for Comprehensive Exam in European History in Contexts.

Weekly Schedule:

- 1) What is Central Europe: Historical concepts, demarcation, and origins.
- 2) Crisis of the middle ages and Central Europe.
- 3) The Luxembourg, Angevins, Jagellonians: Emerging dynasties in the region.
- 4) Central Europe in European politics and conflicts.
- 5) Central Europe and Holy Roman Empire: Mutual influence and relations, CE states in imperial politics.
- 6) Midterm essay.
- 7) Triangular trade: Italy, Flanders and Central Europe.
- 8) Church vs. state: Religious reform and heresy in regional context.
- 9) Hussites and Lollards; The Anti-Hussite crusade in England.
- 10) Pilgrimages. Papal legates and collectors in Central Europe.
- 11) The “other“ in Central Europe: Religious and ethnic minorities.
- 12) Oral presentations.
- 13) Final essay.

Studijní literatura

Mandatory:

WILSON, P. H. *Heart of Europe A History of the Holy Roman Empire*. Boston: Harvard University Press 2016. Selected chapters.
 SEDLAR, J. W. *East Central Europe in the Middle Ages, 1000–1500*. Seattle and London: University of Washington Press, 1994. Selected chapters.

JARITZ, G. and SZENDE, K. (eds.). *Medieval East Central Europe in a Comparative Perspective*. London: Routledge, 2016. Selected chapters.

Recommended:

BOEHM, B. D. and FAJT, J. *Prague–The Crown of Bohemia, 1347–1437*. New York: Metropolitan Museum of Art, 2005. Selected chapters.

ASTON, M. *The Fifteenth Century: The Prospect of Europe*. London: Thames and Hudson, 1969.

KAMINSKI, H. *A history of the Hussite revolution*. Berkeley: University of California Press 1967, 2nd ed. 2004. Selected chapters.

ZAORAL, R. Silver and Glass in Medieval Trade and Cultural Exchange between Venice and the Bohemian Kingdom. *Český časopis historický/The Czech Historical Review*. Vol. 109, 2011, pp. 235-261.

KEENE, D., NAGY, B. and SZENDE, K. (eds.). *Segregation, Integration, Assimilation: Religious and Ethnic Groups in the Medieval Towns of Central and Eastern Europe*. Farnham: Ashgate, 2009. Selected chapters.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
---------------------------------	--	-------

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

--

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

--